

KATHRYN

HUGHES

Scrisoare pentru două iubiri

ÎN TRECUTUL UNEI FEMEI SE AFLĂ
VIITORUL ALTEIA...

#1 EBOOK BESTSELLER

TREI

FICTION
CONNECTION

Proiect

Pentru Rob, Cameron și Ellen

Ce este un proiect

Un proiect este un plan sau un program de lucru care este conceput și organizat în avans pentru a realiza un anumit scop sau obiectiv. Este un set de activități care sunt coordonate și gestionate în mod sistematic pentru a atinge un rezultat comun. Proiectele pot fi de diferite dimensiuni și pot implica o singură persoană sau o echipă de lucru. Ele sunt caracterizate prin faptul că au un început și un sfârșit bine definit și că sunt gestionate în mod sistematic.

În timp ce un proiect este în desfășurare, este important să se monitorizeze progresul și să se ajusteze planul în funcție de schimbările care apar. Acest lucru poate fi realizat prin intermediul unor instrumente de gestionare a proiectelor, precum diagrama Gantt sau rețeaua de activități.

Un proiect este...

Prolog

Zilele noastre

Lucrurile mărunte o umpleau de bucurie. Zumzetul abia auzit al unui bondar uriaș, pufos, zburând preocupat din floare în floare, neștiutor că îndeplinește o misiune de care depinde întreaga specie umană. Parfumul îmbătător și bogăția somptuoasă a culorilor izvorâte din florile de sângele-voinicului pe care le creștea în peticul ei de grădină, în ciuda faptului că spațiul acesta putea fi încredințat mai degrabă unor rude ale lui ceva mai suportabile. Și mai era vederea soțului ei frecându-și spatele care-l durea, în timp ce săpa răsadurile de trandafiri ca să le pună fertilizatori, fără să se plângă, deși ar fi preferat să facă alte o mie de lucruri în loc.

În timp ce îngenunchea ca să smulgă niște buruieni, a simțit cum nepoata ei își strecura mâinile într-ale sale, micuțe, calde și încrezătoare. Era un alt lucru mărunț, cel care-i dădea cea mai mare bucurie, care îi aducea mereu un zâmbet pe chip și îi făcea inima să tresalte.

— Ce faci, bunico?

S-a întors și a privit-o pe iubita ei nepoată.

Obrăjorii fetei băteau în roz în soarele după-amiezii, iar pe nasul cât un nasture avea urme de pământ. Și-a scos batista și a șters-o cu blândețe.

— Smulg buruienile astea.

— De ce?

A căzut pe gânduri preț de o clipă.

— Păi, fiindcă locul lor nu-i aici.

— A! Atunci, unde e?

— Scumpa mea, astea nu-s decât niște buruieni, locul lor nu-i nicăieri.

Nepoțica ei s-a îmbufnat:

— Asta nu pare prea drăguț. Fiecare lucru are un loc undeva.

Ea a zâmbit și a sărutat ușor copila pe creștet, aruncând o privire spre soțul ei. Deși părul lui, cândva negru, era acum înspicat cu fire cenușii și chipul îi era brăzdat de riduri, anii nu-i afectaseră prea mult statura și în fiecare zi ea simțea recunoștință pentru că-l întâlnise. Drumurile lor se încrucișaseră, în ciuda tuturor opreliștilor, și acum își duceau traiul împreună.

S-a întors apoi spre nepoată:

— Ai dreptate. Hai să le punem la loc.

În timp ce săpa o groapă micuță, se minuna de cât de multe lucruri putem învăța de la copii, cât de mult este subestimată, ba chiar disprețuită, înțelepciunea lor.

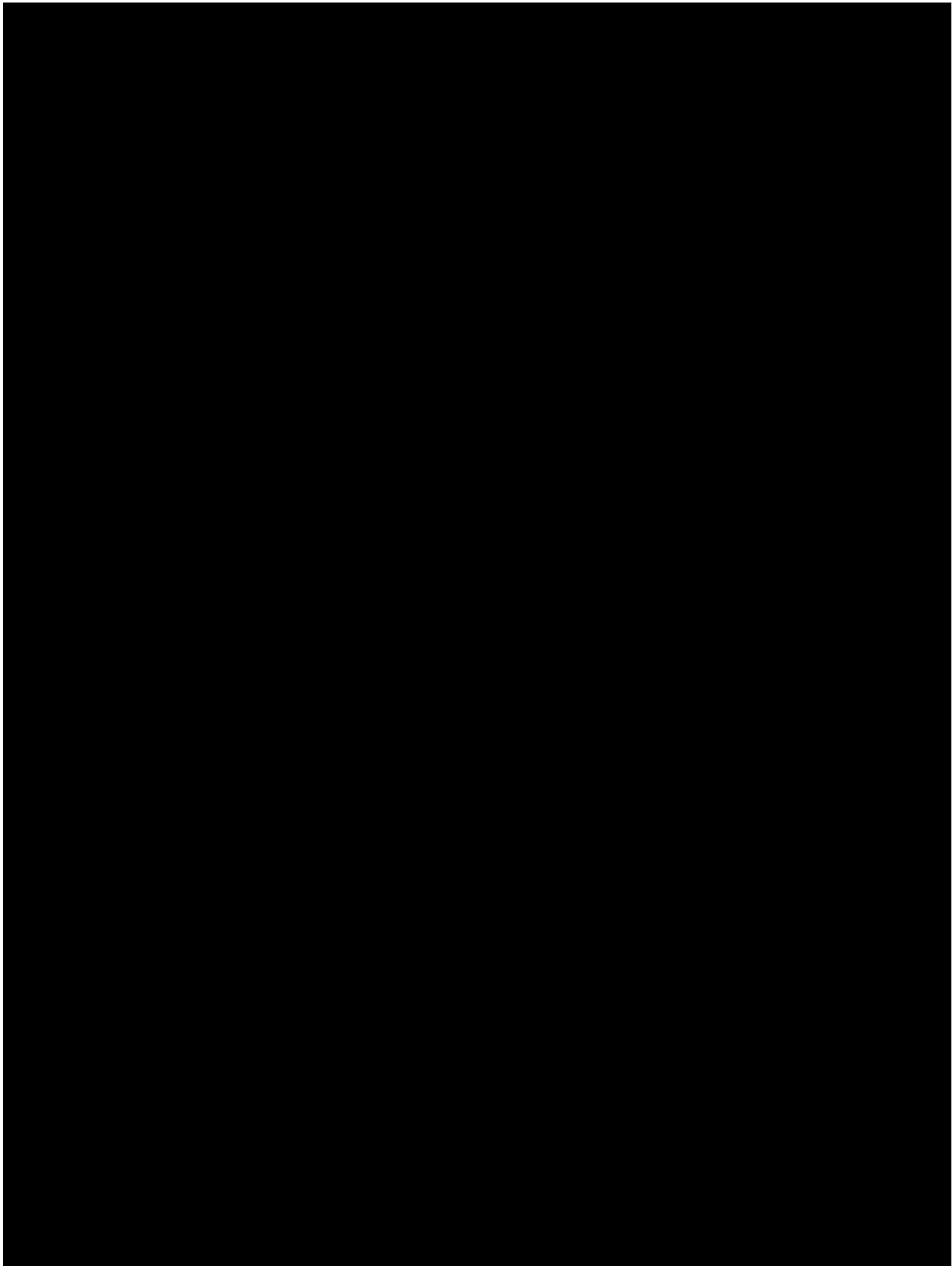
— Buni? a scuturat-o fetița din reverie.

— Da, scumpa mea.

— Cum l-ai întâlnit pe bunicul?

Ea s-a ridicat și și-a luat nepoata de mână. I-a dat la o parte de pe fețișoară o șuviță de păr auriu.

— Ei, ia să vedem noi... E o poveste lungă...



Martie 1973

Îi sunase ceasul din urmă, era sigură de asta. Știa că probabil îi mai rămăseseră doar câteva clipe de trăit și înălța o rugă tăcută ca sfârșitul să vină repede. Simțea cum i se prelinge pe ceafă sângele cald, lipicios. Își auzise țeasta crăpând cu un zgomot grețos, atunci când bărbatul ei o izbise cu capul de zid. În gură avea ceva ce semăna cu o bucățică de pietriș; știa că este un dinte și încerca disperată să-l scuipe. Mâinile lui îi erau atât de încleștate pe gât, încât ei îi era cu neputință să tragă aer în piept sau să scoată vreun sunet. Plămânii îi strigau după oxigen și presiunea din spatele globilor oculari era atât de intensă, încât era sigură că îi vor ieși din orbite. Capul începea să-i plutească și atunci, din fericire, a început să se scufunde în întuneric.

A auzit clopoțelul de mult uitat din timpul școlii și, dintr-odată, avea din nou cinci ani. Forfota copiilor era aproape acoperită de țârâiala aceea neîncetată. În timp ce striga la ei să se oprească, și-a dat seama că avea încă voce.

Timp de o clipă s-a uitat țintă în tavan, apoi a mijit ochii spre ceasul deșteptător care o trezise din somn. Pe șira spinării îi alunecau broboane reci de sudoare; și-a tras așternuturile peste cap, încercând să se mai bucure încă două, trei secunde de căldura lor. Inima îi bubuia încă în piept după coșmarul pe care îl avusese; a răsuflat încet, pe gură. Respirația ei caldă nu se putea înălța în aerul înghețat din dormitor. Cu un efort uriaș, s-a smuls din pat, înfiorându-se când tălpile goale au întâlnit asprimea înghețată a podelei de lemn. S-a uitat la Rick, care — slavă Domnului! — dormea încă, sforăind din cauza sticlei de whisky pe care o băuse în noaptea dinainte. S-a uitat să vadă dacă are țigările pe noptieră, acolo unde i le pusese ea cu grijă. Dacă exista ceva care să-l facă pe Rick să ia foc, asta era să nu-și găsească dimineața mahorca.

S-a strecurat în liniște în baie și a închis ușa încet. Probabil ar fi fost nevoie de o explozie cum nu se mai văzuse de la Hiroshima înapoi pentru ca Rick să se trezească din somn, dar Tina nu voia deloc să riște. A umplut chiuveta ca să se spele, cu apă rece, ca de obicei. Câteodată aveau de ales între a se hrăni ei înșiși sau a alimenta contorul. Rick își pierduse serviciul de șofer de autobuz, așa că aveau puțini bani pentru încălzire. Destui în schimb pentru băutură, fumat și pariuri, și-a spus ea, în liniștea din mintea ei.

A coborât, a umplut ibricul și l-a pus pe aragaz. Tre-cuse băiatul cu ziarele, așa că le-a scos absentă din cutia poștală: *The Sun* pentru ea și *The Sporting Life* pentru Rick. Titlul principal i-a atras atenția. Era ziua Marii Finale. I-au căzut umerii și s-a cutremurat îngrozită la gândul că Rick va face praf o grămadă de bani la cursă. Nu se îndoia mai deloc că la prânz el avea să fie mult

prea beat ca să se aventureze până la casa de pariuri, așa că o s-o pună pe ea să parieze. Casa de pariuri era chiar lângă magazinul pentru săraci unde mai lucra ea sâmbăta, iar agentul de pariuri, Graham, îi devenise prieten apropiat de-a lungul anilor. În ciuda faptului că lucra toată săptămâna ca stenodactilografă într-un birou de asigurări, Tina aștepta cu nerăbdare ziua de lucru în magazinul pentru săraci. Rick îi spusese că era o prostie din partea ei să-și petreacă toată ziua sortând de bunăvoie hainele unor morți, când ar putea să lucreze într-un magazin adevărat și să contribuie și mai mult la venitul familiei. Pentru Tina, era doar un pretext ca să petreacă o zi în care să nu-i stea lui Rick în cale; în plus, îi făcea plăcere să stea la taclale cu clienții și să aibă parte de discuții normale, în care nu trebuia să-și supravegheze fiecare cuvânt care îi ieșea din gură.

A pornit radioul și a dat volumul la minimum. Tony Blackburn reușea mereu s-o facă să zâmbească, cu glumele lui siropoase. Tocmai anunța noul single al lui Donny Osmond, *The Twelfth of Never*, când ibricul a început să scoată șuieratul lui surd. L-a înșfăcat înainte ca zgomotul să devină prea ascuțit și a pus în vechiul ceainic pătat două lingurițe cu vârf de frunze de ceai. S-a așezat la masa din bucătărie, așteptând să se infuzeze ceaiul, și a deschis ziarul. Și-a ținut respirația când a auzit cum se trage la etaj apa de la toaletă. A auzit trosnind scândurile podelei și a respirat ușurată când și-a dat seama că Rick se întorcea în pat. Apoi a înlemnit, auzindu-l cum o strigă:

— Tina! Unde-mi sunt țigările?

Dumnezeule! Fumează ca nebunul.

A sărit în sus și s-a repezit pe scări, sărind două trepte deodată.

— Pe noptiera ta, unde le-am pus aseară, a răspuns, ajungând lângă el cu răsuflarea tăiată.

Pe întuneric, și-a trecut mâna peste tăblia noptierei, dar nu le-a găsit. Încerca să-și învingă frica tot mai mare.

— Trebuie să trag puțin perdelele. Nu văd nimic.

— Pentru Dumnezeu, femeie! Bărbatul cere prea mult dacă vrea să-și găsească mahorca la trezire? Mă sufoc aici.

Îi simțea răsuflarea acră de dimineață, duhnind a whisky stătut. Până la urmă, a găsit țigările pe podea, căzute între pat și noptieră.

— Uite-le! Le-oi fi dat jos când dormeai.

Rick s-a holbat la ea o clipă, înainte de a se ridica și a-i smulge pachetul din mână. Femeia s-a ferit și, instinctiv, și-a acoperit fața cu mâinile. El a prins-o de încheietură și privirile li s-au încrucișat fulgerător, înainte ca Tina să închidă ochii și să încerce să-și înghită lacrimile.

Își amintea ca ieri de prima dată când Rick dăduse în ea. Chiar și amintirea în sine făcea să-i ia foc obrazul și s-o usture. Totuși, nu era doar durerea fizică, ci și realitatea dură că lucrurile nu vor mai fi niciodată la fel. Faptul că era chiar noaptea nunții lor a făcut totul și mai greu de suportat. Până atunci, ziua fusese perfectă. Rick era atât de arătos în noul lui costum maro, cu cămașă crem și cravată de mătase. Garoafa albă de la butonieră spunea că el e mirele și Tina se gândea că era cu neputință să iubească pe cineva mai mult decât îl iubea pe el. Toată lumea îi spusese că și ea arăta uluitor. Își prinsese părul lung și negru într-un coc lejer, împodobit cu flori-cele mici. Ochii de un albastru-deschis străluceau sub genele false, iar tenul ei radia o frumusețe naturală, care nu avea nevoie de ajutorul cosmeticelor. Petrecerea de

după nuntă, ținută la un hotel ieftin din împrejurimi, a fost plină de viață. Tânărul cuplu și invitații lor au dansat toată noaptea. În timp ce se pregăteau de culcare, în camera lor de la hotel, Tina a observat că Rick era neobișnuit de tăcut.

— Ești bine, iubitule? l-a întrebat ea, încolăcindu-și brațele pe după gâtul lui. A fost o zi minunată, nu-i așa? Nu-mi vine să cred că, în sfârșit, sunt doamna Craig.

Apoi s-a îndepărtat brusc de el.

— Hei, trebuie să-mi exersezi noua semnătură.

A luat un pix și o foaie de hârtie de pe noptieră și a scris cu înflorituri: *doamna Tina Craig*. Rick tot nu scotea nicio vorbă; doar se uita țintă la ea. Și-a aprins o țigară și și-a turnat un pahar de șampanie ieftină. L-a dat peste cap dintr-o înghițitură și s-a îndreptat spre Tina, care stătea pe pat.

— Ridică-te, i-a cerut.

Tina a fost uimită de tonul lui, dar a făcut ce-i cerea. Rick a ridicat mâna și a plesnit-o cu putere peste față.

— Să nu mă mai faci niciodată să cad de prost.

După care a ieșit din cameră ca o furtună.

Și-a petrecut noaptea prăbușit pe o canapea în holul hotelului, înconjurat de pahare goale, și au trecut zile întregi până când i-a spus Tinei cu ce greșise. După cât se părea, nu-i plăcuse felul în care dansase cu unul dintre colegii lui de serviciu. Îl privise prea provocator și flirtase cu el în fața invitaților. Tina nici nu și-l putea aminti pe tip, dar acela a fost începutul fixației paranoide a lui Rick asupra oricărui bărbat care ieșea în calea soției lui. Adeseori se întreba ce s-ar fi întâmplat dacă l-ar fi părăsit chiar a doua zi. Dar ea avea un suflet romantic și voia să dea proaspetei ei căsnicii o șansă. Fusese sigură că

întâmplarea nu avea să se repete, iar Rick îi alungase orice îndoială supărătoare atunci când îi adusese un buchet de flori și îi ceruse iertare. Arătase atâta remușcare și căință, încât Tina nu ezitase nicio secundă și-l iertase imediat. Abia câteva zile mai târziu descoperise, ascunsă între flori, o carte de vizită. O scosese de acolo zâmbind în sinea ei și citise: *veșnică amintire iubitei noastre Nan*. Ticălosul furase florile de pe un mormânt din curtea bisericii!

* * *

Acum, patru ani mai târziu, s-au uitat pentru o secundă unul la altul, înainte ca Rick să-și slăbească strânsoarea.

— Mulțumesc, iubito, i-a zâmbit el. Acum, fii fată bună și adu-mi un ceai!

Tina a răsuflat ușurată și și-a frecat încheietura înroșită. Încă de la incidentul din noaptea nunții, își jurase să nu fie o victimă. Nici vorbă să se poarte ca soțiile acelea lovite care găsesc scuze pentru comportamentul mizerabil al bărbaților lor. Amenințase de multe ori că-l părăsește, dar se răzgândise mereu în ultimul minut. Rick era atât de umil și plin de căință și, firește, promitea că n-o să mai ridice niciodată mâna asupra ei. Acum, însă, bea mult mai mult și izbucnirile lui erau tot mai dese. Venise în sfârșit vremea să plece.

Problema era că nu avea unde să se ducă. Nu avea familie și, deși avea câteva prietene apropiate, n-ar fi putut niciodată să întindă coarda și să le ceară s-o găzduiască. Ea era cea care plătea chiria, din salariul ei, dar nu ar fi fost chip ca Rick să plece de bunăvoie. Așa că a început să pună deoparte niște bani ca să se salveze. Nu avea

nevoie decât să strângă bani pentru o garanție și pentru chiria în altă parte și ar fi fost liberă. Dar era ușor de spus, greu de făcut. Rareori reușea să pună ceva deoparte; nu conta însă cât de mult avea să dureze, ea era hotărâtă să plece. Vechiul borcan pentru cafea pe care îl ținea ascuns în fundul dulapului din bucătărie se umpluse binișor și avea de-acum peste cincizeci de lire. Dar chiar și chiria pentru cea mai ieftină garsonieră era de opt lire pe săptămână, plus o garanție de cel puțin treizeci, așa că trebuia să strângă mult mai mult înainte de a putea face pasul. Deocamdată încerca să facă tot posibilul să nu-i stea în drum lui Rick și să încerce să nu-l enerveze.

A urcat scările cu ceaiul lui Rick, împreună cu *Sporting Life* îndesat sub braț.

— Poftim, a spus ea, încercând să pară veselă.

N-a primit niciun răspuns. Bărbatul adormise din nou, proptit în pernă, cu gura deschisă, cu țigara legănându-i-se pe buza de jos, uscată și crăpată. Tina a cules-o și a stins-o.

— Pentru Dumnezeu, ne omori pe amândoi, a bombănit ea.

A lăsat cana jos și s-a gândit ce să facă. Să-l trezească și să-i suporte furia? Sau ar trebui să lase ceaiul pe noptieră? Când o să se trezească, o să-l găsească rece, fără îndoială, iar asta o să-l enerveze cumplit, dar până atunci spera să fie la magazin, departe de prăpăd. N-a mai fost nevoie să ia nicio decizie, pentru că Rick a început să se foiască, străduindu-se să deschidă ochii.

— Ai ceaiul aici, a spus ea. Acum plec la magazin. O să fii bine?

Rick s-a ridicat cu greu în coate.

— Am gura uscată ca iasca, a pufnit el. Mulțumesc pentru ceai, iubito.

A bătut cu palma în pătură, făcându-i semn să se așeze.

— Vino aici!

Așa era viața alături de Rick. Acum era o brută rea și ranchiunoasă, iar în clipa următoare devenea un înger blând.

— Îmi pare rău pentru adineauri. Știi, treaba cu țigara? Nu ți-aș face rău, Tina, știi și tu.

Tina abia putea să-și creadă urechilor, dar nu era o idee bună să-l contrazică pe Rick, așa că a dat vag din cap.

— Uite, a continuat el. Poți să-mi faci un serviciu?

Ea a lăsat să-i scape un oftat ușor, abia auzit, și a ridicat ochii spre tavan. *Hai, că acum începe.*

— Poți să pui tu un pariu pentru mine?

În momentul acela, n-a mai putut să-și țină gura.

— Crezi că-i o idee bună, Rick? Știi cât suntem de strâmtorați. Doar cu salariul meu nu ne mai rămâne prea mult pentru treburi din astea, pentru pariuri.

— Doar cu salariul meu, a maimuțărit-o Rick. Nu pierzi niciodată ocazia să aduci vorba despre asta, nu, vacă moralistă ce ești!

Pentru o clipă, Tina s-a speriat de reacția lui plină de răutate, dar bărbatul nu terminase.

— Este Marea Finală, pentru Dumnezeu! Toată lumea pariază astăzi.

S-a întins spre podea, a înșfăcat pantalonii pe care-i azvârlise acolo în seara dinainte și a scos din buzunar niște bancnote rulate.

— Ia de-aici cincizeci de bătrâne.

A rupt capacul pachetului de țigări și a scris pe spate numele unui cal.

— Cincizeci de lire ca să câștigăm.

I-a dat banii și bucata de carton. Tina era uluită.

— De unde ai banii ăștia? a întrebat, luând bancnotele rulate.

— Nu că ar fi treaba ta, dar dacă tot ai întrebat, i-am câștigat de pe urma cailor. Vezi tu, cine zice că nu poți să faci bani din asta?

Mincinosule.

Îi vuia capul și simțea cum începe să i se înroșească gâtul.

— Asta-i mai mult decât salariul meu pe o săptămână, Rick.

— Știu. Nu că-s deștept? i-a întors-o el, plin de îngâmfare.

Tina și-a împreunat mâinile de parcă s-ar fi rugat și le-a dus spre buze. A încercat să-și păstreze calmul, în timp ce sufla ușor printre degete.

— Dar cu banii ăștia am putea să plătim curentul sau mâncarea pe toată luna.

— Doamne, Tina! Ce pisăloagă poți să fii!

Ea și-a trecut mâna tremurândă printre bancnote. Știa că nu va fi în stare să dea o grămadă de bani pe un bilet la pariuri.

— Nu poți să-i pui tu? I-a implorat.

— Lucrezi chiar lângă nenorocita aia de casă de pariuri, nu te deranjez cu nimic.

Tina simțea că-i dau lacrimile, dar găsisese soluția. O să ia banii și o să se sfătuiască cu Graham ce să facă. Mai luase și înainte bani de la Rick pentru câte un pariu, fără să-i pună însă. Calul pierduse, firește, dar el tot nu se învăța minte. Dar Tina simțea, în timpul acelor curse, că îmbătrânește cu zece ani. De data asta însă lucrurile

stăteau altfel. Miza crescuse mult mai mult. *Cincizeci de lire, pentru numele lui Dumnezeu.*

Brusc, în mod inexplicabil, a simțit că o cuprinde panica. Simțea că o ia cu fierbințeală de la călcâie până la ceafă; respira tot mai greu. A ieșit din dormitor mormăind ceva despre prăjitorul de pâine lăsat pe plită și a luat-o la fugă pe scări în jos, spre bucătărie. S-a urcat pe un scaun și s-a întins spre fundul dulapului, pipăind după borcanul de cafea unde se găseau banii ei pentru evadare. Degetele au găsit conturul acela cunoscut și a tras borcanul afară, strângându-l la piept. Îi tremurau mâinile în timp ce încerca să-i deșurubeze capacul. Palmele umede nu-l puteau prinde cum trebuie și a bâjbâit în jur după un prosop de bucătărie. În cele din urmă, capacul a cedat și s-a uitat drept înăuntru. Nu mai rămăseseră decât niște bănuți. A scuturat borcanul și s-a uitat din nou în el, ca și când ochii ar fi înșelat-o prima dată.

— Nenorocitul! a strigat ea. Nenorocitul, nenorocitul, nenorocitul!

A izbucnit în plâns; hohotele adânci făceau să i se cutremure umerii.

— Credeai că poți să mă duci cu preșul, ai?

A tresărit și s-a rotit pe călcâie. L-a văzut pe Rick rezemat de ușă, cu o altă țigară atârnată pe buză, doar în vesta cenușie de la petele de ceai și în izmenele murdare.

— Tu i-ai luat! Cum ai putut? Am muncit zi și noapte ca să pun niște bani deoparte. Luni de zile!

S-a prăbușit pe podea, legănându-se înainte și înapoi, încă strângând la piept borcanul aproape gol. Rick a încălecat-o și a tras-o brutal de picioare.

— Adună-ți mințile! La ce te aștepti, când ascunzi bani de bărbatul tău? Și pentru ce-i strângeai?

Ca să fug de tine, nimic ce ești, bețiv manipulator!

— Ar fi trebuit să fie... o surpriză, înțelegi, o mică vacanță pentru noi. M-am gândit că o pauză ne-ar prinde bine amândurora.

Rick a cântărit puțin ideea și a slăbit strânsoarea de pe brațul Tinei. S-a încruntat, bănuitor.

— Drăguță idee. Să-ți spun ceva: când o să câștige cazul ăla, o să avem o vacanță de pomină, poate chiar în străinătate.

Tina a încuviințat nefericită și și-a șters lacrimile.

— Du-te și spală-te! O să întârzii la muncă. Eu mă duc înapoi în pat. Sunt frânt.

A sărutat-o pe creștet și s-a îndreptat spre scări. Tina a rămas singură în mijlocul bucătăriei. Nu se simțise niciodată în viața ei atât de distrusă și de disperată, dar era hotărâtă să nu parieze. Acele cincizeci de lire erau ale ei și cu niciun chip nu avea de gând să le irosească pe o cursă de cai, fie ea Marea Finală sau nu. A luat banii și i-a îndesat în geantă, apoi a aruncat o privire pe numele scris de Rick pe pachetul de țigări.

Red Rum.

Ar fi bine să nu câștigi, ticălosule.

A ajuns la magazin și s-a apucat să scotocească în geantă, după chei. Cineva lăsase pe scări un sac cu haine vechi, în ciuda biletului pus pe ușă, care le cerea oamenilor să nu facă asta. Pentru Tina era de neînțeles că un om ar putea fura hainele donate în scopuri caritabile, dar se întâmplase în repetate rânduri. Chiar și în aceste vremuri economice sumbre, cu greve și pene de curent, tot o surprindea cât de jos puteau ajunge unii oameni. Și-a pus geanta pe umăr, a descuiat ușa și a intrat. Chiar

și după doi ani de lucru aici, mirosul din magazin tot o făcea să strâmbе din nas. Hainele la mâna a doua au un miros al lor, pe care-l întâlnești în fiecare magazin pentru săraci sau la târgurile de vechituri. Iz de bile de naftalină, amestecat cu sudoare dulceagă, stătută, și cu miros de biscuiți.

Tina a pus pentru a doua oară în dimineața aceea ceainicul pe foc și a deschis sacul. A scos un costum vechi și l-a ridicat, să-i arunce o privire. Era vechi, dar foarte bine făcut și de o calitate cum nu mai văzuse până atunci. Avea o culoare verzuie, neobișnuită, cu dungulițe aurii subțiri, iar materialul era lână pură. Sunetul clopoțelului de la ușă a făcut-o să se întrerupă din examinare.

— Frumos costum, hm... minunată culoare. Nu-i de mirare că au vrut să scape de el.

Era Graham, de la casa de pariuri de alături.

— 'Neața! Sunt uimită că ai timp de taclale tocmai azi, l-a tachinat Tina.

— Da, cea mai aglomerată zi a anului pentru mine, dar nu mă plâng, a răspuns el, frecându-și palmele. Deschide Nigel, așa că am câteva minute.

Tina l-a îmbrățișat cu multă căldură.

— Ei, mă bucur să te văd.

— Deci, cum ești azi?

Era o întrebare cu multă greutate. Graham știa bine cum o ducea ea acasă. Comentase de atâtea ori pe seama vânătăilor sau a buzei sparte. Era mereu tare drăguț; Tina simțea cum începe să se clatine. Graham a prins-o de cot și a condus-o spre un scaun.

— De data asta ce-a mai făcut? a întreat-o el, ridicându-i bărbia și cercetându-i chipul.

— Câteodată îl urăsc, Graham, chiar îl urăsc.

Bărbatul a luat-o în brațe și a mângâiat-o pe păr.

— Meriți mult mai mult, Tina. Ai douăzeci și opt de ani. Ar fi trebuit să ai deja o căsnicie fericită, poate un copil sau doi...

Tina s-a tras înapoi, căutându-i privirea cu ochii mânjiți cu rimel.

— Se pare că n-ai venit să mă ajuți.

— Iartă-mă!

Graham i-a pus din nou capul pe pieptul lui.

— Spune-mi ce s-a întâmplat.

— N-ai timp pentru asta, mai ales azi.

Dar Tina știa că Graham o să aibă mereu timp pentru ea. Se îndrăgostise fără speranță, din prima zi în care o întâlnise. Și Tina ținea la el, dar ca la un prieten drag sau la un tată. Era cu douăzeci de ani mai mare ca ea. În plus, era căsătorit și nu era în firea ei să fure bărbatul altei femei.

— Vrea să pun un pariu.

A pufnit, iar Graham a scos o batistă apretată și i-a dat-o.

— Nimic nou în asta, a spus el. Este unul dintre cei mai buni clienți ai mei. Iar azi e Marea Finală.

— Așa a spus și el. Dar este o diferență, Graham. Vorbea despre cincizeci de lire!

Chiar și Graham a încremenit la auzul sumei.

— De unde naiba a făcut rost de atâția bani?

— I-a furat de la mine, a suspinat Tina.

Graham părea nedumerit, așa cum probabil că și era.

— De la tine? a întrebat el. Nu înțeleg.

— I-am economisit, Graham. Economii pentru ceva... S-a întrerupt brusc. Nu voia să-i mărturisească lui Graham

lucrurile astea, acum. El mai voise să-i dea bani și cu alte ocazii, dar îl refuzase. Măcar atâta mândrie și stimă de sine îi mai rămăseseră, totuși.

— Nu contează pentru ce-i strângeam; treaba este că sunt banii mei și el vrea să-i pariez pe un cal din Marea Finală.

După tonul vocii ei, se putea ghici că e din ce în ce mai uluită de cele întâmplate. Graham nu știa ce să răspundă, dar agentul de pariuri din el a vorbit primul.

— Ce cal?

Tina se holba la el, fără să-i vină să creadă ce auzea.

— Mai contează? N-o să pariez.

— Îmi pare rău, Tina. Eram curios, atâta tot, răspunse el, șovăielnic. Și dacă o să câștige?

— N-o să câștige.

— Cum îl cheamă? a insistat Graham.

Tina a oftat și a scotocit în geantă după pachetul de țigări, întinzându-i-l lui Graham; acesta a citit numele și a oftat ușor.

— Red Rum! a dat el ușor din cap. Cinstit să fiu, calul ăsta are o șansă, Tina. Este la prima lui finală, dar s-ar putea să plece ca favorit. Totuși, mai este un cal mare, australian, Crisp. Cred că și el ar putea să fie.

I-a cuprins Tinei umerii cu brațul.

— Are o șansă, Tina, dar nimic nu-i garantat în Marea Finală.

Femeia s-a sprijinit de el, bucurându-se de consolarea pe care o găsea în brațele sale.

— N-o s-o fac, Graham, a spus ea, încetișor.

În voce i se ghicea o hotărâre care l-a făcut pe Graham să înțeleagă că disputa este inutilă.

— Este alegerea ta, Tina. O să fiu aici, orice s-ar întâmpla.

Ea i-a zâmbit și l-a sărutat pe obraz.

— Ești un prieten tare bun, Graham. Mulțumesc.

Graham și-a ferit privirea, ușor stânjenit.

— Oricum, a spus, vesel, nu poți să știi niciodată, poate găsești o bancnotă de cincizeci de lire în buzunarul costumului ăluia vechi.

Tina l-a luat peste picior.

— Chiar există bancnote de cincizeci de lire? Eu n-am văzut niciodată.

Graham a râs ușor.

— Cred că e cazul să mă întorc, a spus el. Nigel s-o întreba pe unde umblu.

— Desigur. Nu te mai țin. La ce oră e cursa?

— La trei și un sfert.

Tina s-a uitat la ceas. Nu mai erau decât șase ore.

— Spune-mi dacă te răzgândești în privința pariului.

— N-o să mă răzgândesc, dar mulțumesc.

După plecarea lui Graham, Tina și-a îndreptat iar atenția spre sacul cu haine lăsat în fața magazinului. A luat iar jacheta în mână și, amintindu-și cuvintele lui Graham, a strecurat mâna în buzunar. S-a simțit dintr-odată cam prostuță, dar apoi a atins ceva ce părea o hârtie, iar inima i s-a oprit pentru o secundă. A tras-o afară și a desfăcut-o. Nu era o bancnotă de cincizeci de lire, ci un plic vechi, îngălbenit.

Tina a netezit plicul crem și l-a privit curioasă. L-a apăsât pe obraz și a tras în nări mirosul lui de praf. Îi era adresat unei anumite domnișoare C. Skinner, 33 Wood Gardens, Manchester. Într-un colț se afla un timbru poștal neobișnuit, purtând nu efigia reginei Elisabeta a II-a, așa cum te-ai fi așteptat, ci a unui bărbat despre care Tina a presupus că ar putea fi regele George al VI-lea. A întors plicul și a observat că era încă bine sigilat. Privind din nou timbrul, a fost surprinsă că nu exista niciun fel de ștampilă a poștei. Cine știe din ce motiv, plicul nu fusese trimis niciodată. I se părea o teribilă invadare a intimității să-l deschidă, ca și cum și-ar fi băgat nasul în viața altcuiva, dar pur și simplu nu putea să-l ignore. Clopoțelul de la magazin a sunat din nou, făcând-o să tresară, și a simțit cum roșește, fără motiv, în timp ce îndesa plicul în geantă și saluta primul client al zilei.

— 'Neața, doamnă Greensides!

— 'Neața, drăguța mea Tina! Am venit să-mi fac turul. Ceva nou?

Tina s-a uitat spre sacul cu haine abandonat pe trepte și l-a împins ușor cu piciorul în spatele tejghelei.

— Ăăă... poate mai târziu, am primit ceva la sortare.

Voia ca, înainte de a așeza hainele pe rafturi, să apuce să se uite bine prin sac după ceva indicii despre locul din care ar fi putut proveni. Fluxul constant de clienți de dimineață a reușit să-i mute Tinei gândurile de la cursa care avea să urmeze, dar la ora trei a pornit televizorul portabil alb-negru pe care îl ținea în camera din spate. Caii se îndreptau spre linia de start; Tina se uita la cel care urma să-i pecetluiască soarta. Era ușor să-l găsești după botarul¹ îmblănit, iar jocheul avea pe bluză un romb uriaș, despre care comentatorul spunea că este galben. Caii s-au aliniat în spatele benzii, dansând pe loc, nerăbdători să ia startul. În cele din urmă, la 3:15, steagul s-a ridicat și comentatorul a strigat: „Au pornit!”

Tina abia reușea să-i urmărească apropiindu-se de primul gard. Până acum, Red Rum nici nu fusese măcar amintit de comentator. La primul gard căzuse cineva și Tina a încercat cu disperare să-și dea seama dacă fusese el, dar nu, trecuse în siguranță. O altă căzătură la al doilea, dar Red Rum trecuse din nou peste gard, deși rămăsese mult în urmă. Și-l putea imagina pe Rick acasă, strigând la televizor, îndemnând calul, călărind fotoliul de parcă ar fi fost el însuși jocheul, cu doza de bere într-o mână și țigara în alta. Probabil că nici nu era îmbrăcat. Când s-au îndreptat pentru prima dată spre Becher Brook, și-a acoperit ochii cu degetele. Nu știa prea mult despre cursele de cai, dar chiar și ea știa că gardul acela era cunoscut drept foarte dificil și făcuse multe victime de-a lungul anilor. Acum comenta Julian Wilson.

¹ Partea de căpăstru care trece peste botul calului. (N.t.)

„La trecerea peste Becher, Grey Sombrero trece al doilea după Crisp, Black Secret al treilea, Endless Folly al patrulea, al cincilea este Sunny Lad, al șaselea trece Autumn Rouge, al șaptelea este Beggar's Way, care cade. Beggar's Way a căzut la Becher.”

Tina a lăsat să-i scape un oftat adânc. Nu-și dăduse seama că și-a ținut respirația și se simțea un pic amețită. Red Rum nu merita nici măcar să i se amintească numele, așa că a îndrăznit să se relaxeze puțin. Rick nu era în stare să aleagă un cal învingător într-o cursă. Ușa magazinului s-a deschis și Tina a blestemat în gând, în timp ce mergea să-l servească pe nou-venit. Spre imensa ei enervare, era vârstnica doamnă Boothman. Bătrânei îi plăcea la nebunie să stea la vorbă și în oricare altă zi Tina ar fi fost mai mult decât bucuroasă să-i țină isonul. Doamna Boothman trăia în singurătate de când rămăsese văduvă, iar cei doi fii ai ei nu se deranjau prea mult s-o viziteze. O ceașcă de ceai și o vorbă cu Tina erau pentru ea evenimentul săptămânii.

— Bună ziua, doamnă Boothman, a salutat-o Tina. Deocamdată am un pic de treabă în spate. N-o să dureze. Puteți să aruncați o privire pe-aici.

Doamna Boothman a privit-o uluită; Tina știa de ce. Nu avea nevoie să arunce vreo privire. Nici măcar o dată, de când venea s-o viziteze, nu cumpăraseră ceva.

— Nicio problemă, scumpo. O să stau aici până ești gata.

A tras un scaun și și-a trântit geanta pe tejghea.

— Ce se aude acolo, în spate, e televizorul?

— Ăăă, da, a spus Tina, cu un ton vinovat. Mă uitam la Marea Finală.

Doamna Boothman părea surprinsă.

— Nu știam că ești interesată de cursele de cai.

— Nu sunt, doar că...

— Ai pariat? a întrerupt-o doamna Boothman.

— Nu! Dumnezeu, nu, s-a bâlbâit Tina. Nu-și dădea seama cum de ajunsese în postura de a-i da explicații doamnei Boothman.

— N-am pariat în viața mea, a continuat doamna Boothman. Jack al meu spunea tot timpul că asta-i pentru proști. De ce să-ți irosești cu așa ceva banii câștigați cu greu?

— N-am pariat, doamnă B., a spus Tina, răbdătoare. Doar că mă interesează, asta-i tot.

Stătea în pragul ușii, între magazin și încăperea din spate, așa că încă putea auzi televizorul. Peter O'Sullivan preluase comentariul.

„Crisp este înaintea lui Red Rum, dar Red Rum îl urmează îndeaproape.”

Era al doilea! Când naiba se întâmplase? Tina simțea că rămâne fără respirație.

— Ești bine, Tina? Arăți dintr-odată cam trasă la față, a spus doamna Boothman.

— Sunt b-bine.

— Fii atentă aici, n-o să ghicești ce s-a-ntâmplat, a șoptit conspirativ doamna Boothman. Aia de la numărul nouă — o știi, pațachina aia, cum o cheamă?

— Trudy, a răspuns Tina absentă, străduindu-se să audă ce se spune la televizor.

— Aia, da. Au prins-o furând din magazin, la Woolies.

Își încrucisase brațele peste pieptul larg și-și strânsese gura pungă, așteptând reacția Tinei.

— Oh, chiar așa?

— Asta-i tot ce poți să zici? a exclamat doamna Boothman. Nu părea prea bucuroasă că o bârfă așa de bună fusese primită cu o reacție atât de banală. Tina a ignorat indignarea bătrânei și s-a concentrat la ce spunea Peter O'Sullivan.

„Crisp stă încă foarte bine, cu două garduri înaintea de câștigarea Marii Finale din 1973. Duce în spate 76 de kilograme, iar Red Rum, care duce 63 de kilograme, îl urmărește îndeaproape și par amândoi să se simtă foarte în largul lor în cursă. Înainte de penultimul gard, Crisp este mult înaintea lui Red Rum, care sare gardul mult după el.

Tina s-a prins cu mâinile de tocul ușii și a respirat adânc.

— Sigur te simți bine, Tina?

Vocea lui Peter O'Sullivan se auzea netulburată în fundal.

„Acum ajungem la ultimul gard al Marii Finale și Crisp continuă în stilul lui de mare campion. Saltul a fost bun. Red Rum este cam la cincisprezece lungimi în spatele lui și sare și el. Crisp ajunge la cotitură și mai are cam 225 de metri până la linia de sosire“.

Tina era sigură că luase decizia corectă să nu parieze. Red Rum părea că este învins, fiindcă avea deja prea mult de recuperat. S-a înveselit un pic.

— Sunt bine. Haideți să bem o ceașcă de ceai, ce spuneți?

Invitația i-a oferit o scuză să meargă în spate, de unde putea vedea televizorul. A pus ceainicul la fiert și a luat două cești și două farfurioare, apoi a încremenit în fața ecranului. Tonul lui Peter O'Sullivan se schimbaseră.

„Crisp începe să-și piardă concentrarea. Pare să-și fi ieșit din minți și Red Rum îl prinde din urmă. Mai au 200 de

metri, poate 180 de metri pentru Crisp, iar Red Rum îl prinde din urmă." Ceștile au început să zornăie pe farfurii și Tina s-a uitat îngrozită la televizor, nevenindu-i să-și creadă ochilor.

— Nu! Nu! a șoptit ea, răgușită. Te rog, Doamne, nu!
„Crisp pare foarte obosit și Red Rum îl urmărește îndeaproape, el este cel care va termina cursa în forță. Red Rum o să câștige finala. La linia de sosire, Red Rum îi fură finişul lui Crisp și câștigă.“

Tina a simțit cum îi fuge sângele din obraji și îi cedează viscerele; s-a lăsat în genunchi, iar ceștile scăpate pe jos s-au spart în mii de bucăți. Ținându-și în palme capul care îi pulsa, tremura toată, ca un câine încolțit. Lacrimile îi ardeau obrazii, croindu-și drum spre bărbie. Doamna Boothman a venit după ea în spate, neinvitată.

— Ce se întâmplă? N-ai pariat, nu-i așa? a exclamat ea. Ce ți-am spus eu? Din pariuri nu obții niciodată nimic bun. Jack al meu întotdeauna...

— Vă rog, doamnă Boothman! Am nevoie să rămân singură.

A scos-o pe bătrână din încăpere, apoi din magazin, direct în stradă. Doamna Boothman abia și-a putut găsi cuvintele atunci când Tina a trântit ușa în spatele ei, a zăvorât-o și a întors plăcuța pe care scria „Închis“. Apoi și-a apăsât fruntea pe sticla ușii, bucuroasă de răcoarea acesteia. Simțea că-i vine să vomite și aproape că simțea cum îi urcă fierea în gât și îi simte sucul invadându-i gura. A înghițit cu greu; s-a frecat pe față. Copleșită de disperare, s-a strecurat în camera din spate și a stins toate luminiile. Trebuia să se gândească ce are de făcut mai departe. Probabil că Rick o aștepta acasă, Dumnezeu știe cu ce sumă de bani. Nu aflase nici măcar prețul de pornire,

nu se gândise că va avea nevoie să-l știe, iar acum, iată. În niciun caz n-o s-o lase să scape cu una, cu două din asta.

Tina nu știa de cât timp stă acolo, în întuneric, când o bătaie în ușa magazinului a făcut-o să tresară. Ochii i s-au mărit de teamă la gândul că ar putea fi Rick.

— Am închis, a strigat ea, obosită.

— Tina? Sunt eu, Graham. Lasă-mă să intru.

Asta-mi mai lipsea, și-a spus ea. Bunătatea și grija lui Graham aveau s-o dărâme cu totul, fără doar și poate. S-a ridicat cu greutate și a descuiat ușa.

— Îmi pare rău, nu am putut trece mai repede. Astăzi a fost nebunie la noi.

— Este în regulă, Graham.

Bărbatul s-a uitat la fața ei brăzdată de lacrimi.

— Deci te-ai uitat?

— O să mă omoare, a spus ea simplu. De fapt, vreau să spun că o să mă omoare cu adevărat.

Graham a băgat mâna în buzunarul de la spate și a scos un teanc de bancnote.

— Ce-s astea? a întrebat Tina.

— Patru sute cincizeci de bătrâne. Ia-i, i-a îndesat el banii în palmă.

— Nu înțeleg.

— Șșșșt!

Graham i-a pus degetul pe buze.

— Am pariat eu în locul tău.

— Tu?

Nu reușea să înțeleagă.

— Dar tu ești cel care înregistrează pariurile, Graham. Nu poți paria cu tine însuși.

Nu era chip s-o păcălești pe Tina.

- Știu. L-am trimis pe Nigel la Ladbrokes.
Tina simțea cum începe să-i tremure bărbia.
- Ai făcut tu asta pentru mine?
- Aveam o presimțire în legătură cu calul ăla. Nu puteam să risc. Erau mulți bani puși pe el, a pornit ca favorit, cu o cotă de 9/1.
- Dar a fost cât pe ce, Graham. Aproape că a pierdut.
Graham a dat din umeri.
- Uite, ai primit patru sute cincizeci de lire să-i dai înălțimii sale, și încă ai cele cincizeci de lire, așa că toată lumea e fericită.
- Dacă ar fi pierdut, nu mi-ai fi spus niciodată, așa e?
Graham a dat din cap.
- Dar nu a pierdut. Hai să nu facem presupuneri pe baza a ceea ce ar fi putut să se întâmple.
- Chiar nu știu ce să spun, Graham. Cred că tocmai mi-ai salvat viața.
- Hai, hai, nu fi așa dramatică!
- Tina a cuprins fața lui Graham între palme, l-a tras spre ea și l-a sărutat apăsător pe buze.
- Mulțumesc, i-a spus simplu.
Graham a roșit.
- Cu plăcere.
- Apoi a adăugat serios:
- Tina, aș face orice pentru tine, să nu uiți.
- N-o să uit, Graham, a spus Tina, îndesând banii în geantă. Ar trebui să plec, mă așteaptă. Măcar de data asta o să fie în toane bune.

Când a băgat cheia în ușa, Tinei îi vuia capul, i se uscaser gura și mâinile îi tremurau așa de tare, încât abia a putut răsuci cheia. Intrând în holul întunecat, a auzit televizorul. Dickie Davies tocmai închidea emisiunea *World of Sport*, iar Rick se prăbușise, fără îndoială, pe canapea, probabil adormit și în mod sigur beat. A tras cu ochiul în salon, dar nu era nimeni acolo.

— Rick, am ajuns.

— Sunt sus, a răspuns el.

Tina a scotocit în geantă și a scos de acolo teancul de bancnote, apoi a urcat la etaj.

— În baie, a strigat Rick.

Tina a împins ușa de la baie și a suspinat. Rick pregătise o minunată cadă cu spumă, cu zeci de litri de apă fierbinte de la robinet. Ba chiar aprinsese câteva lumânări. Condensul curgea pe ferestre și Tina se străduia să vadă ceva printre aburi. S-a aplecat peste marginea căzii și și-a trecut degetele prin bulele de spumă.

— Am pornit boilerul, i-a explicat el.

— Boilerul? Dar asta costă...

Rick și-a pus degetul pe buzele ei, ca s-o facă să tacă.

— N-ai ceva pentru mine?

Tina i-a dat banii.

— Am păstrat cele cincizeci de lire, dacă n-ai nimic împotriva.

Vocea îi sunase mai îndrăzneț decât se simțea. Rick i-a ignorat tonul și și-a apăsat bancnotele pe nas. Înainte de a și le îndesa în buzunar, a tras adânc în piept mirosul de cerneală.

— Totul o să fie altfel de acum înainte, Tina, îți promit. Uită-te la mine.

Trebuia să admită că se ferchezuse binișor. Era îmbrăcat, ceea ce aducea, fără îndoială, cu o de mult uitată cină de sâmbătă seara, se bărbierise temeinic și se dăduse din belșug cu Old Spice. Nu era sigură, dar părea că se spălase și pe cap. E adevărat că în răsufierea lui se simțea o urmă de alcool, dar părea destul de treaz.

— Eram praf azi-dimineață, Tina. Știu asta. Poți să mă ierți? Îmi pare rău.

A tras-o mai aproape de el și și-a îngropat fața în părul ei lung și negru. Tina stătea înțepenită. Trecuseră de multe ori prin momente din astea. El fusese un nemernic, ea se supăraseră, el fusese cuprins de remușcări și își ceruse iertare. L-a împins ușor.

— Ai nevoie de ajutor, Rick. Cu băutura, vreau să zic.

— N-am nimic, Tina. Pot să mă las când vreau. Uite... mă las acum, gata.

Tina a oftat și a arătat spre cadă.

— Asta-i pentru mine?

— Desigur. Hai, vino să te ajut.

I-a scos haina și a lăsat-o să cadă pe podea. I-a desfăcut încet bluza și a lăsat-o și pe aceasta să cadă, apoi a început s-o sărute pe gât. Tina a închis ochii în timp ce

el o împingea cu blândețe spre perete, iar gura lui o căuta pe-a ei. A sărutat-o cu sete.

— Se răcește apa, a spus ea, strecurându-se pe sub el.

Rick a încercat să-și ascundă dezamăgirea.

— OK, iartă-mă, iubito. Uite, cât faci tu o baie tihnită, eu o să prepar ceaiul.

Tina l-a privit cu neîncredere.

— Ce e? Pot să fac și eu un ceai. Ți-am spus, Tina, m-am schimbat. Câștigul ăsta o să fie pentru noi acel nou început de care aveam nevoie.

Suna atât de credibil, iar Tina nu mai auzise asta până acum, încât ar fi putut chiar să-l creadă. Dar Rick era un maestru în manipularea femeilor, un talent pe care îl dobândise de mic de tot, iar Tina știa exact cine era de vină.

Richard Craig fusese un copil al războiului, unicul fiu al lui George și Molly Craig. În timp ce tatăl lui lupta pentru țară, maică-sa l-a luat și a plecat să locuiască la țară, la sora ei, unde băiatul ar fi fost în siguranță. Micuțul Ricky era adorat de mamă și de mătușa fără copii și a avut o copilărie idilică. Cele două femei îi făceau toate voile, așa că a fost șocat atunci când, la vârsta de trei ani, i-a fost refuzat un trenuleț de lemn pe care îl văzuse într-un magazin de jucării.

— Costă prea mult, dragule, a încercat să-i explice maică-sa.

— Îl vreau, a cerut Ricky.

— Poate ți-l iau de ziua ta.

— Îl vreau acum.

Ricky și-a încrucișat brațele pe piept și s-a încruntat. Mătușa s-a răstit la el.

— Mai sunt doar câteva luni până la ziua ta; nu-i atât de mult de așteptat.

Ricky nu a răspuns, dar s-a uitat țintă la cele două femei neajutorate. Apoi a tras adânc aer în piept și și-a ținut respirația.

— Ce faci? l-a întrebat maică-sa.

Ricky a ignorat-o și a închis ochii. În timp ce femeile îl priveau îngrozite, s-a înroșit la față și, încet, i s-au învinate buzele. Apoi a leșinat.

— Fă ceva! a țipat maică-sa, iar mătușa a apucat trenulețul de lemn și l-a fluturat spre vânzătorul speriat.

— Îl cumpărăm.

Când și-a venit în simțiri, peste câteva clipe, primul lucru asupra căruia i s-au oprit ochii a fost trenulețul de lemn. A zâmbit în sinea lui. Știa că de acum încolo mama și mătușa vor fi de cârpă în fața lui. Când avea cinci ani, războiul s-a sfârșit și taică-său s-a întors acasă. Rick a început școala și, evident, nu i-a plăcut absolut deloc. Avea probleme cu disciplina și a fost exmatriculat din câteva locuri. Când, în cele din urmă, a abandonat învățătura, la cincisprezece ani, s-a pregătit să fie controlor de autobuz, înainte de a deveni șofer. Chipul lui arătos, smead, măsliniu, îl făcea să nu ducă lipsă de atenția femeilor și era prietenos cu toți pasagerii, mai ales cu doamnele. Singurele lucruri care îl interesau erau caii și câinii. Îl însoțea pe taică-său la casa de pariuri în fiecare sâmbătă dimineață, apoi mergeau la o halbă, în cârciumă. Serile de joi le petreceau mereu la cursele de câini de la Belle Vue. Această existență monotonă luase sfârșit în ziua în care Tina urcase în autobuz. Ochii li se întâlniseră și se priviseră cu o secundă mai mult decât era necesar. Rick îi spusese de multe ori că din

momentul acela a știut că va fi a lui și că n-o să-i mai dea drumul niciodată.

Cufundată în cadă, Tina s-a simțit un pic mai bine. Ziua o epuizase fizic și emoțional. Pleoapele îi cădeau grele de oboseală și își simțea mâinile și picioarele ca de plumb. Auzea cum în bucătărie sfârâie furioasă tigaia lor ieftină. Nu era chiar o masă rafinată, dar cel puțin Rick se străduia. A intrat în bucătărie și l-a văzut prăjind niște ouă.

— Ia loc, iubito, a spus el, trăgându-i un scaun de bucătărie. Nu mai durează mult. Am deschis o cutie de compot de piersici ca desert. Putem să le mâncăm cu niște lapte condensat.

— Minunat, mulțumesc.

— Cum ți-a mers azi la magazin? Ai reușit să urmărești cursa?

— Păi, am prins un pic, da.

— Al dracului de frumoasă a fost, nu? Am crezut că mănâncă bătaie, dar a reușit, până la urmă. Fac pariu că Graham s-a ofticit. Îmi place de mor când și-o iau agenții de pariuri.

— Ei bine, a câștigat ceva bani de pe urma ta, de-a lungul anilor.

— Tina, nu începe...

— Nu încep nimic.

— Uite, azi am tras lozul cel mare. Patru sute cincizeci de bătrâne. Cu autobuzul câștigam numai trei mii pe un an întreg. Știi ceva, trebuie să sărbătorim. Ocupă-te tu de mâncare, cât dau eu o fugă la Manny să iau o sticlă de șampanie.

— Șampanie? Unde te crezi, Rick? Mă îndoiesc că Manny ține așa ceva. Nu prea e cerere pe aici.

Rick s-a legănat pe vârful picioarelor și și-a trecut degetele prin păr.

— Ei, atunci iau altceva, Pomagne sau Babycham sau cum îi zice.

— Rick, nu-i nevoie. Eu nu prea beau, iar tu te-ai lăsat, îți amintești?

Bărbatul a ezitat pentru un moment.

— Păi când am zis că m-am lăsat, nu am vrut să zic că de tot. Mai pot să mă cinstesc la ocazii speciale și nu vor fi multe mai speciale ca asta de acum.

— Ești alcoolic, Rick. Tu nu poți doar să te cinstești din când în când.

— Acum mai ești și expertă, nu?

— De fapt, da, chiar sunt. Faptul că am trăit alături de tine m-a făcut expertă în efectele alcoolismului.

— Nu mai tot zice cuvântul acela! Cine te crezi să-mi pui diagnostice de alco... știi tu, de unul din ăia.

Și-a tras jacheta pe el.

— Mă întorc în cinci minute.

Tina a dat din cap. N-o să se schimbe niciodată. Nu putea nici măcar să spună cuvântul, darămite să primească ajutor de specialitate. Dacă îl lăsa, avea s-o tragă și pe ea după el.

Tineretea Tinei fusese mult mai promițătoare, ceea ce făcea situația de acum cu atât mai chinuitoare. Copil unic, avusese rezultate excepționale la învățătură, promovase cu brio examenele pentru gimnaziu și urma să meargă la o școală umanistă. Rezultatele pe care le obținea la examene erau printre cele mai bune înregistrate vreodată în școală și atât ea, cât și directoarea se gândeau că ar putea urma o facultate. Tina spera să

studieze engleza și să urmeze o carieră în jurnalism. Dar soarta avea alte planuri cu ea. Tatăl ei, Jack Maynard, a murit brusc la patruzeci și cinci de ani și, în ciuda promiselor mamei sale și ale celor de la școală, Tina nu a ezitat. A renunțat imediat la învățătură și și-a găsit de lucru într-un mic birou de asigurări, ca să susțină veniturile familiei. Avea îndatoriri mărunte, cu venituri pe măsură, dar se ducea la niște cursuri serale, ca să învețe să dactilografieze și să stenografieze. Tenacitatea și tăria ei au dat rezultate și a urcat în rang, până când, în cele din urmă, a ajuns cea mai bună stenodactilografă din companie. Totuși, slujba era plictisitoare și orele de lucru treceau greu. Pentru Tina, cel mai important eveniment al zilei era călătoria cu autobuzul. Șoferul era incredibil de arătos și o saluta întotdeauna zâmbindu-i și făcându-i cu ochiul. Într-o zi și-a făcut curaj și a invitat-o să bea ceva, iar din ziua aceea au fost nedespărțiți. Poate că Tina își abandonase visul de a face carieră în jurnalism, dar Richard Craig era o compensație mai mult decât suficientă.

S-au dus în salon, unde Rick pornise un element al reșoului electric. Pentru că nu aveau încălzire centrală, în casă era mereu foarte frig. Rick era deja la al treilea pahar din vinul acela spumos, ieftin, și începuse să îngaime cuvintele. Asta era problema cu el. Niciodată nu se trezea de-a binelea, așa că nu-i lua mult ca să ajungă iar incoerent. Tina trăgea încă de primul pahar. Nici măcar nu-i plăcea gustul vinului acidulat, îi dădea dureri de cap. Rick stătea crăcănat pe canapea și se uita la *The Generation Game*.

— Ai mai văzut premii atât de cretine? Ce dracu' e un set pentru fondue?

— Este o crăticioară în care se încălzește sosul de brânză, ca să poți înmuia în el bucățele de pâine.

— Sună oribil.

— E considerat culmea sofisticării.

Rick a bătut cu palma canapeaua, lângă el.

— Închide televizorul și vino să stai lângă mine, iubito.

Tina a lăsat jos paharul și s-a urnit cu greu spre el.

— A mai rămas acidulat din ăsta? a întrebat el.

— Da, mai e un pic, dar nu crezi că ai...

— Băut destul? Nu, n-am băut destul. N-am nimic, Tina. Te rog să nu mai fii așa cicălitoare. Strici totul. Vino încoace!

A luat-o în brațe și a încercat s-o sărute. Tina și-a strâns instinctiv buzele, crispându-se.

— Acum ce s-a mai întâmplat? a întrebat Rick.

— Nimic a răspuns ea, împingându-l ușor.

— Să-ți aduc băutura aia.

El a prins-o însă de încheieturi, strâns.

— Poate să mai aștepte.

A trântit-o pe canapea și s-a aruncat asupra ei. I-a băgat limba în gură cu forța, aproape făcând-o să vomite. L-a rugat să înceteze, dar nu a reușit să-i opună rezistență și nu a putut să-l împiedice să-i tragă pantalonii de pe ea și să-i desfacă picioarele.

— Rick, așteaptă, a insistat Tina, încercând să câștige un pic de timp. Hai să mergem sus, e mai comod acolo.

El a pocnit-o tare peste față.

— Poate crezi că m-am născut ieri. Acum taci și simte-te bine, vacă frigidă ce ești!

Tina a întors capul într-o parte și a închis ochii. Nu era prima dată când o lua cu forța, dar și-a jurat să fie

ultima. Destul permisesese să se întâmple așa ceva. Viața ei depindea de această hotărâre.

Duminicile erau pentru Tina zilele cele mai rele din săptămână; ea căuta căuta mereu pretexte ca să plece de-acasă. Rick petrecuse noaptea pe canapea, prea beat ca să mai urce treptele, lucru pentru care se simțea recunoscătoare. Stătea în bucătărie, încălzindu-și mâinile pe o cană de ceai și uitându-se la mizeria din jur. Duhnea peste tot a mâncare plină de grăsime și tigaia cu prăjeală se congelase în castronul cu apă înghețată, acolo unde o abandonase Rick. Bărbatul a apărut în pragul ușii, cu părul zbârlit în unghiuri ciudate, cu pleoapele lipite de somn. Era încă îmbrăcat în hainele de ieri.

— Unde-mi sunt țigările?

Avea vocea cavernoasă, cu un horcăit dezgustător, care parcă îl izbea în piept atunci când îl slobozea. Tina s-a strâmbat.

— 'Neața! Sunt bine, mulțumesc, tu cum te simți?

— Ce? a zis el, dar s-a prins după o scurtă pauză. A, stai așa, e vorba de seara trecută?

Tina i-a împins peste masă pachetul de țigări.

— Uite-le.

Rick și-a tras un scaun și s-a așezat și el la masă.

— E rost de vreun ceai?

Tina a făcut semn din cap.

— Ceainicul e acolo.

Rick a tras cu sete din țigară.

— Ai dreptate. Sunt ultimul nenorocit și meriți mai mult. Acum te rog să-mi faci un ceai.

— În sfârșit, ți-a picat fisa.

— Să știi că nu-i numai vina mea, a ripostat Rick, defensiv. Vreau să spun că ai și tu o parte din vină.

Tina a lăsat cana jos și a dat din cap.

— Și în ce fel e vina mea? Ți-am spus să nu-ți iei pileală seara trecută, după ce-mi promiseseseși că n-o să mai bei niciodată, dar nu, tu știi mai bine. Ai zis că un pahar, două n-o să facă niciun rău, că e o ocazie specială, bla, bla...

Rick i-a suflat în față un nor de fum gri.

— Îmi amintesc și că mi-ai zis ieri să nu pariez. Hmm? Cine a știut atunci mai bine?

— Erau banii mei, a spus Tina calmă.

— Ce-i al tău e și al meu. Suntem într-un parteneriat.

— OK, atunci dă-mi jumătate din câștig.

Rick a rânjit batjocoritor.

— Ția sunt ai mei. Tu n-ai fost de acord cu pariul, îți amintești?

Era imposibil să te înțelegi cu el și Tina nu mai avea energie. Când a vorbit din nou, glasul i-a sunat mai plin de curaj decât se simțea ea, de fapt.

— Te părăsesc.

Rick a privit-o de parcă s-ar fi scurs viața din el. I-a luat mâna.

— Dumnezeule, Tina! Știu că noaptea trecută am fost un pic cam, ăăă, entuziast, dar ăsta nu-i un motiv să fii irascibilă. Doar știi că te iubesc.

Îi simțea disperarea. O mai văzuse și altă dată. În stadiul ăsta ar fi spus și ar fi făcut orice ca s-o înduplece. Îi era atât de cunoscut ciclul acesta.

— Nu pricepi, nu? Sunt îngrozită de tine, Rick. Îngrozită de ce-o să-mi faci data viitoare. M-am săturat să mă duc la serviciu și să fiu nevoită să mint în legătură cu vânătăile,

sunt sătulă să trăiesc în cocina asta rece ca gheața și să muncesc ore în șir ca să plătesc facturile.

— Dar...

Tina a ridicat mâna.

— Încă n-am terminat. Ai idee cum este să trăiești în frică? Și de ce ar trebui să fac asta? Eu sunt cea care întreține casa. Tu nu aduci nici măcar un bănuț; ești doar o țevă pe care se scurg toți banii noștri și toate sentimentele mele.

— Asta-i de-a dreptul încântător! Aseară ți-am pregătit ceaiul.

— O farfurie cu ouă și cartofi prăjiți? I-a luat Tina în râs. Dacă asta înseamnă pentru tine să-ți dai silința, ești mai tăcănit decât îmi imaginam.

Rick respira greu și avea pumnii încleștați, dar Tina a dat înainte. Nu-l înfruntase niciodată până acum în felul acesta și dintr-odată a simțit că a căpătat putere.

— Ai nevoie de un ajutor pe care eu nu ți-l pot oferi.

El s-a repezit pe neașteptate, s-a întins peste masă și i-a înfipt mâna în păr.

— Ai pe cineva, nu-i așa? Cine e? Îl omor și apoi te omor și pe tine.

Tina l-a privit în ochi, sfidătoare.

— Nu am pe nimeni, Rick. Nu poți accepta că te părăsesc din cauza ta? Nu-i vina nimănui, în afară de tine.

El a slăbit strânsoarea și i-a dat drumul.

— De ce mă faci să-ți fac lucrurile astea? a spus el încet.

Te rog, Tina, nu pleca! Am nevoie de tine.

Tina și-a luat pardesiul și a ridicat valijoara.

— Ți-ai făcut deja bagajul? Nenorocito ce ești! De cât timp plănuiești asta?

— O, nici nu mai știu. Din ziua în care m-ai lovit atât de tare peste față, încât am avut nevoie de cusături la ochi.

— N-a fost vina mea, te-am atins cu inelul...

— Din ziua în care mi-ai dat un pumn și mi-ai spart buza, din ziua în care ți-ai stins țigara pe brațul meu, din ziua în care m-ai violat prima dată, din ziua în care mi-ai furat banii ca să pariezi cu ei. Din ziua nenorocitei ăleia de nunți. Să-ți mai zic?

Pe măsură ce spunea toate acestea cu voce tare, își găsea o forță interioară îngropată de multă vreme și, odată cu ea, și convingerea că sănătatea ei mintală și chiar supraviețuirea ei depindeau de această plecare. Ajunsesse deja în hol și, când a deschis ușa de la intrare, și-a ținut capul sus și a plecat fără să se uite măcar o dată înapoi.

— Tina, întoarce-te! Îmi pare rău.

Lui Rick i se înmuiaseră genunchii; s-a prăbușit pe podea. Tinei i-a trebuit tot curajul ca să nu o rupă la fugă în timp ce-și urma drumul pe strada mărginită de case. Simțea că ar putea alerga la nesfârșit. Și va fi nevoie să o facă atunci când Rick avea să descopere că dăduse o raită prin buzunarul lui de la spate în timp ce dormea și îi luase tot câștigul.

Peste câteva ore, Tina ciocănea la ușa unei vile cochete, așteptând nerăbdătoare să răspundă cineva. I-a deschis o blondă atrăgătoare, machiată zdravăn și acoperită cu bijuterii de aur.

— Te pot ajuta cu ceva?

— Tu trebuie să fii Sheila. Eu sunt Tina.

I-a întins mâna, dar Sheila a ignorat-o.

— Ăăă... Graham este acasă?
— Te cunoaște?
— Da, sunt o prietenă. Lucrez sâmbăta în magazinul de lângă el.

— Cine este, Sheila? s-a auzit Graham strigând de undeva din casă.

Sheila a deschis ușa încă puțin și i-a făcut semn Tinei să intre.

— Zice că e prietenă cu tine.

— Tina! a exclamat Graham, sosind în hol. Ce s-a întâmplat, scumpo?

La vederea chipului îngrijorat și plin de bunăvoință al lui Graham, Tinei a început să-i tremure vocea.

— L-am părăsit, Graham.

— O, Doamne! Vino încoace!

A luat-o în brațe și a ținut-o strâns. Sheila îi privea uluită. Graham s-a întors spre ea.

— Sheila, pui tu de ceai, te rog?

Tina s-a adunat.

— E în regulă, Sheila, nu stau. Voiam doar să-i spun lui Graham ce se întâmplă. Mi-a fost un prieten tare bun și, dacă n-ar fi făcut ceva pentru mine ieri, n-aș fi reușit să plec.

— I-ai luat banii? a întrebat-o Graham, fără să-i vină să creadă.

— Până la ultimul cent, a zâmbit Tina chinuit. Am găsit o cameră ieftină de închiriat. O ochisem acum câteva săptămâni, dar pe atunci nu mi-o permiteam. Oricum, este încă disponibilă și mă duc acolo. Nici măcar nu-i prea rea. Mobila e veche rău și pereții sunt atât de subțiri, încât îl aud pe tipul de dincolo și când se răzgândește, dar cel puțin e numai a mea.

— O să vină după tine, să știi, i-a spus Graham, grav.

— N-am nicio îndoială că va veni. Știe unde lucrez, s-ar putea să vină și la magazin, dar nu-mi pasă. N-o să îndrăznească să ridice un deget la mine în public. E prea isteț ca să facă așa ceva.

— Totuși, poate să te urmărească.

— Te rog, Graham! Crezi că eu nu știu? De ce crezi că mi-a luat atât ca să mă despart de el?

— Iartă-mă! Ai nevoie de ajutor cu mutarea?

— Am plecat doar cu o valijoară, așa că nu-i prea mult de mutat, dar îți mulțumesc. În regulă, ar cam fi timpul să plec. Mai am câte ceva de făcut.

— Dacă zici tu. Mă prezint la magazin sâmbăta viitoare. Ai grijă de tine!

În seara aceea, când s-a oprit din alergături, cu o cană de cacao în față, Tina a început să se relaxeze un pic. Era epuizată, așa că și-a lăsat capul pe spate, pe canapea, și a închis ochii. Se simțea ciudat de goală atunci când se gândea la cei patru ani dezastruoși ai căsătoriei sale. Nu știa ce o să-i aducă viitorul, iar asta o umplea de teamă și neliniște. A scotocit prin geantă după un șervețel, dar cum nu găsea, a răsturnat tot conținutul pe podea. Tronând în vârful întregului balamuc, a dat cu ochii de scrisoarea pe care o dibuise în buzunarul aceluia costum vechi. Simțindu-se incredibil de indiscretă, a ridicat-o și a deschis cu grijă plicul sigilat, încercând să nu-l strice deloc. Scrisul se înșira destul de ordonat, dar ciudat de copilăros, de parcă autorul nu era obișnuit să folosească stiloul. Tina și-a încrucișat picioarele sub ea și a început să citească.

180 Gillbent Road
Manchester
4 septembrie 1939

Draga mea Christina,

După cum știi, nu-s prea bun la treburile astea, dar acum am inima zdrobită și asta este ceea ce mă îndeamnă să scriu. Felul în care m-am purtat ieri cu tine este de neiertat, dar te rog să înțelegi că a fost doar șocul, nu reflectarea sentimentelor pe care le am față de tine. Aceste câteva luni din urmă au fost cele mai fericite din viața mea. Știu că nu ți-am mai spus-o până acum, dar te iubesc, Chrissie, și dacă mă lași, o să-mi petrec fiecare zi care ne-a mai rămas împreună ca să ți-o demonstrez. Tatăl tău mi-a spus că nu vrei să mă mai vezi și nu te condamn, dar acum nu mai este vorba doar despre noi; trebuie să ne gândim și la copil. Vreau să fiu un tată și un soț bun. Da, Chrissie, asta e felul meu neîndemânatic de a te cere de soție. Te rog să spui că vei fi soția mea, așa încât să ne putem crește copilul împreună. Poate că războiul ne separă fizic, dar legătura noastră sentimentală nu poate fi distrusă.

Trebuie să mă ierți, Chrissie.

Te iubesc.

Al tău pentru totdeauna,

Billy xxx

A terminat de citit și s-a cutremurat, fără să vrea. Deși nu-și folosea niciodată numele întreg, și ea fusese botezată tot Christina și a simțit pe dată o legătură cu această Chrissie. Totul era atât de trist. De ce nu trimisese Billy scrisoarea? Ce se întâmplase cu Chrissie și cu bebelușul lor? Poate că trebuia să încerce să afle unde se găseau

oamenii aceștia și să livreze scrisoarea destinatarului de drept. Până la urmă, ar putea fi o distragere bine-venită de la toate celelalte probleme.

Primăvara lui 1939

Billy Stirling știuse dintotdeauna că este chipeș, pentru că maică-sa nu obosea să-i tot repete asta. Așa că nu surprinsese pe nimeni faptul că, ajuns la douăzeci și unu de ani, nu ducea lipsă de atenție din partea femeilor. Părul lui negru, purtat un pic cam lung, era pieptănat pe spate și dat cu briantină, iar fața bine rasă lăsa la vedere un ten închis la culoare, aproape negricios. Uimitor, având în vedere câte țigări fuma, dinții îi erau sclipitor de albi și perfect drepți. Când râdea, zâmbetul îi lumina toată fața și făcea în obraji niște gropițe care îl făceau să arate ca un școlar obraznic. Cicatricea adâncă de deasupra sprâncenei stângi adăuga un plus înfățișării sale exotice și de câte ori le povestea fetelor căzute în admirație cum o căpătase primea suspine de compătimire. Nu doar că își amintea totul în legătură cu acel incident, dar maică-sa i-l povestise de multe ori.

Alice Stirling își iubea băiatul cu o intensitate plină de mândrie și fusese foarte protectoare cu el. Soțul ei, Henry, credea că din cauza asta îl cam răsfățase și era

chiar un pic gelos pe valul de iubire pe care îl revărsa asupra băiatului. Când primul lor născut, Edward, încă un bebeluș, murise de tuberculoză, Alice fusese imposibil de consolată și se învinovățise pe sine. Nimic din ce spusese sau făcuse Henry nu reușise să o convingă că nu fusese vina ei. Poate dacă ar fi reușit să sune mai convingător, l-ar fi crezut. Dar tot ce știa Henry era că se întorsese acasă la sfârșitul Primului Război Mondial și constatase că fiul lui murise. Nu apucase nici măcar să-l țină în brațe.

Edward avea doar cinci luni când a murit și trupușorul lui fusese prea fragil ca să reziste tusei neînțetate cu sânge, transpirației nocturne și febrei atât de tipice acestei boli. Chiar dacă tuberculoza era asociată cu o igienă precară, Alice avusese grijă de băiat cât de bine putuse. Știa că sunt săraci. Aveau mâncare puțină, pentru că în ianuarie 1918 se introduseseră rațiile, dar cele mai multe familii trăiau așa și nu le mureau bebelușii. Apartamentul pe care îl închiriaseră era o magherniță de o cameră, însă Alice făcuse tot posibilul să-l păstreze curat. Era jilav și lipicios și umezeala atârna peste tot. Edward fusese încă de la naștere un bebeluș bolnăvicios și mirosul laptelui pe care-l regurgita se simțea tot timpul în aer. Când venea ora de culcare, Alice îl înfășura în pături și-l lua cu ea în pat, unde îl ținea toată noaptea strâns în brațe, trezindu-se mereu ca să verifice dacă mai respiră. Cu toate astea, în ciuda eforturilor ei, Edward tot murise și vina o rătăcea, șubrezindu-i încetul cu încetul încrederea în calitățile ei de mamă. După ce se întorsese acasă din tranșee, Henry se închisese în sine și lui Alice i s-a părut tot mai greu să ajungă la el. Își vorbeau rareori și această existență mizerabilă părea să le definească pe deplin căsnicia. Chiar dacă se îndoia de capacitatea ei de

a fi mamă, Alice tânjea după un alt copil. În ea exista un gol despre care simțea că poate fi umplut numai dacă ar fi purtat de grijă unei noi vieți. Cu toate acestea, șansele de a rămâne însărcinată erau inexistente, având în vedere distanța tot mai mare dintre ea și Henry.

Într-o zi, nu mult după moartea micuțului Edward, Alice a auzit două femei clevetind în colțul magazinului. A ciulit urechile și s-a strecurat mai aproape, ca să asculte ce spun. Când i s-a părut că a auzit destul, a ieșit din magazin cu inima bătând să-i spargă pieptul și s-a grăbit spre casă. Spre ușurarea ei, Henry nu ajunsese încă. S-a schimbat repede în hainele cele bune de duminică și și-a pus și căciula de blană și mănușile. Căciula mirosea a rânced și a mucegai, dar n-avea de ales. A periat-o puțin și și-a aranjat-o cu grijă pe cap, apoi s-a privit în oglinda micuță, pătrată, atârnată deasupra chiuvetei de la bucătărie, care-i folosea și ca baie, apoi a adăugat o umbră de ruj rozaliu. Știa că trebuia să-și pună pantofi cu toc jos, pentru că avea ceva de mers, dar cu tocurile înalte arăta mult mai elegantă în costum. După o ultimă privire în oglindă, cu hotărârea zugrăvită pe chip, Alice a închis ușa și și-a întipărit pe chip o liniște veselă, izvorâtă din hotărârea luată.

Fațada cenușie a orfelinatului era impregnată de decenii de mizerie, iar buruienile creșteau din belșug în jgheaburi. Vopseaua neagră de pe ușa din față își pierduse de mult lustrul și acum era crăpată și cojită. Întreg locul arăta auster și mai degrabă neprimitor. În ciuda acestor lucruri, Alice și-a înghițit reținerea și a urcat treptele de piatră spre intrarea de pe verandă. A îndepărtat o pânză de păianjen care i s-a agățat în căciulă. Ciocanul uriaș cu care se bătea în ușa era înțepenit și

ea a bâjbâit neîndemânatică înainte de a reuși să lege suficient inelul de oțel pentru a produce un ciocănit cât de cât satisfăcător. După o vreme care i-a părut o eternitate, ușa cea grea s-a deschis și o femeie în uniformă scrobită de asistentă a măsurat-o pe Alice de sus până jos.

— Da? Pot să vă ajut cu ceva?

În momentul acela, Alice și-a dat seama că nu repetase ce voia să spună.

— Bună ziua... Ăăă... Sunt... Mă cheamă Alice Stirling, a bălmăjit ea. Pot să intru?

Asistenta și-a încrucișat brațele pe piept și a țintuit-o cu privirea.

— Aveți programare?

— Nu, mă tem că n-am. E vreo problemă?

Asistenta a clătinat din cap și a oftat, dar a deschis ușa mai larg și i-a făcut semn lui Alice să intre.

— Așteptați aici. O chem pe șefa.

Alice a privit-o dispărând în lungul culoarului. Aerul era îmbâcsit de miros de dezinfectant și varză fiartă prea mult, o combinație care i-a făcut greață. Avea gura uscată și transpirația i se prelingea broboane pe ceafă. Începea să regrete că-și pusese căciula aceea.

— Cu ce vă pot fi de folos?

Alice s-a întors pe călcâie. Șefa avea o față blândă și expresivă, care nu se potrivea cu vocea, iar Alice a fost luată prin surprindere pentru o clipă.

— Mă numesc Alice Stirling și am venit după un copilaș.

— Ce copilaș? Avem mulți copii aici.

— Desigur, și-a cerut scuze Alice. Iertați-mă, nu-i știu numele.

— Mă tem că trebuie să fiți mai exactă.

Undeva s-a auzit un copilaș plângând, iar Alice a simțit brusc cum i se pune un nod în gât și ochii i se umplu de lacrimi. Și le-a șters cu mâna înmănușată.

— Sunteți bine? a întrebat-o șefa, cu vocea un pic înmuiată.

— Nu chiar. Știți, mi-am pierdut copilul.

— Și credeți că ar putea fi aici?

Preț de o secundă, Alice s-a simțit confuză.

— O, nu, sigur că nu. Copilul meu a murit.

Ochii șefei s-au mărit la auzul unui răspuns atât de abrupt. A luat-o pe Alice de braț și a condus-o în biroul ei, apoi a închis ușa.

— Acum, ce-ar fi să-mi spuneți despre ce este vorba?

Alice simțea o dorință copleșitoare de a-și descărca sufletul.

— Copilașul meu, minunatul meu băiețel, Edward, a murit când avea numai cinci luni. Au spus că a fost tuberculoză. N-am putut face nimic, dar știu că Henry...

— Henry? a întrerupt-o șefa.

— Soțul meu, a explicat Alice. Știu că dă vina pe mine. El spune că nu, bineînțeles, dar eu nu am putut să-l țin pe Edward în viață până la sosirea tatălui său din război. Ce fel de mamă sunt? N-a reușit să-și vadă fiul. Acum, abia dacă ne vorbim. Bea prea mult și nu-mi arată niciun fel de afecțiune. Crede că suferința lui e mai mare decât a mea, pentru că eu, cel puțin, am petrecut cinci luni prețioase alături de Edward.

Șefa i-a întins o batistă.

— Haide, haide! Nu te învinovăți. Mulți copii mor de tuberculoză. Este ceva obișnuit, să știi. Sunt sigură că ai făcut tot ce-ai putut.

Alice și-a suflat zgomotos nasul.

— Dar n-a fost suficient, nu-i așa?

N-avea habar cât mai poate îndura nefericirea asta. Șefa s-a uitat la ceasul de pe perete.

— Suntem aproape de ora ceaiului și trebuie să merg la supraveghere. Ce-ar fi să mă însoțești?

— Sunteți foarte amabilă, mulțumesc. Da, merg.

— Apoi poți să-mi spui ce te aduce aici. Ai vorbit despre un copil...

Alice a urmat-o pe șefă în sala de mese, unde copiii erau deja așezați la mesele lungi de lemn. Cina era simplă, doar felii subțiri de pâine cu unt și o tocană apoasă.

A știut că el este chiar din secunda în care l-a zărit. Iar tăietura adâncă de deasupra sprâncenei stângi a confirmat-o. A mers drept la el, acolo unde stătea, în scaunul înalt, bătând cu lingura în masă. Imediat ce a văzut-o apropiindu-se, s-a oprit, i-a arătat un zâmbet fără dinți și a ridicat mânuțele, cerându-i să-l ia în brațe. L-a scos din scaun și a respirat mirosul acela de lapte. Purta o brățară micuță de hârtie, pe care avea scris numele și data nașterii. *William Edwards. 20 martie 1918.*

— Este în regulă, i-a șoptit Alice la ureche. Mama e aici.

Mai târziu, în biroul șefei, a aflat povestea sosirii la orfelinat a micuțului Billy. Ca și Alice, mama lui Billy, Frances Edwards, născuse în timpul războiului, însă tatăl lui, Albert, fusese din păcate ucis în luptă cu doar o lună înainte de încetarea ostilităților. În ziua armistițiului, 11 noiembrie 1918, pe când clopotele de la biserică băteau de sărbătoare în toată țara, Frances și-a luat în brațe prețiosul copilaș și, ținându-l strâns, s-a aruncat cu el de pe un pod de cale ferată. Ea a murit pe loc, dar Billy a supraviețuit în mod miraculos, doar cu o tăietură adâncă deasupra sprâncenei stângi. Se pare că trupul mamei sale

i-a amortizat căderea. În ciuda nenumăratelor apeluri, nicio rudă nu a venit să-l ceară, așa că autoritățile l-au plasat într-un orfelinat.

Alice și-a șters o lacrimă din colțul ochiului.

— Și acum ce-o să se întâmple cu el?

Șefa a dat din umeri.

— O să avem grijă de el aici. O să fie bine îngrijit.

— Îl iau eu, a spus Alice. El este un copil fără mamă, iar eu sunt o mamă fără copil. Vă rog, doamnă.

Șefa a privit-o plină de îndoială.

— Nu avem o politică formală pentru adopții, dar va trebui să treceți prin câteva verificări și o să aveți acte de făcut.

S-a uitat la expresia rugătoare de pe chipul lui Alice.

— O să văd ce pot face.

Alice i-a zâmbit ușor.

— Mulțumesc. O să vorbesc cu soțul meu.

Billy a părăsit orfelinatul o săptămână mai târziu, doar cu două lucruri ale lui: inelul de logodnă al răposatei sale mame și o floare de mac din Flandra, pe care Albert o presase și i-o trimisese lui Frances, din tranșee, alături de o scrisoare.

12 octombrie 1918

Draga mea Frances,

Aș vrea să poți vedea și tu macii ăștia de pe câmpuri.

Când sunt bătuți de vânt sunt și mai minunați. L-am salvat pe ăsta din noroaiele Flandrei. Să ai grijă de băiatul nostru.

Abia aștept să-l văd.

Vă trimit toată dragostea și iubirea mea, pentru totdeauna.

Albert xx

A fost ucis în luptă, două zile mai târziu.

Acum, în primăvara anului 1939, la vârsta de douăzeci și unu de ani, Billy îi era devotat cu totul mamei sale adoptive. Relația lui cu tatăl era, totuși, ceva mai complicată, ca să nu spunem mai mult. Își dăduse seama că metoda cea mai bună de a face față situației era să păstreze distanța. Henry Stirling petrecea îngrozitor de mult timp în cârciumă sau pur și simplu hălăduind pe străzi, așa că strategia lui Billy nu era greu de urmat. Henry nu-l acceptase niciodată cu adevărat drept fiul lui și valul de iubire pe care Alice îl revărsa asupra băiatului nu făcea decât să-i sporească resentimentele.

Într-o seară, Billy și prietenul lui cel mai bun, Clark, propteau teigheaua barului dintr-o cârciumă, când Clark a spus:

— Mi-e milă de tine.

Billy a tras un fum lung din țigară și și-a privit prietenul.

— De ce, mă rog?

— Păi tu n-ai simțit niciodată cum e la vânătoare. Adică fetele îți cad la picioare, și gata. Tot ce trebuie să faci este să intri într-o încăpere și ochii tuturor fetelor de acolo se îndreaptă spre tine. Care mai e provocarea?

Billy a ridicat din umeri și a pocnit din degete spre barman.

— Prietene, te rog, încă două romuri, când ai un minut.

S-a întors apoi spre Clark.

— Asta-i ce crezi tu? Ți-a trecut vreodată prin minte că fetele care sunt obsedate de felul cum arată un tip sunt total superficiale? Nu au niciun fel de substanță; poate că sunt amuzante pentru o aventură de-o noapte, dar după

aia sunt plictisit rău de ele. Aș vrea o relație serioasă, stabilă, la fel ca oricine.

— I-a dat lui Clark paharul.
— Hai noroc!

Clark nu părea convins.
— N-am nicio șansă cu tine în preajmă, nu-i așa? a bombănit el.

Și era adevărat. Fetele roiau în jurul celor doi în sala de dans, dar Billy era cel cu care voiau să vorbească, Billy era cel care voiau să le învâртеască pe ringul de dans și cu Billy voiau să meargă acasă, la finalul serii.

— Ești prietenul meu cel mai bun, Clark. Suntem prieteni de când eram niște puști în pantaloni scurți, cu genunchii juliți și fețele murdare. Vrei să spui că n-ar mai trebui să ieșim împreună, ca să ai șanse mai mari cu fetele?

Clark a oftat.

— Nu, sigur că nu asta vreau să spun. Doar că mi se pare că n-o să-mi găsesc pe nimeni, niciodată.

Billy l-a plesnit pe spate.

— Adună-te, Clark, nu-ți mai plânge atâta de milă! Nicio fată nu-l vrea pe unul care se îneacă de cât își plânge singur de milă.

Billy și-a privit prietenul prin aerul plin de fum din bar. Deși era adevărat că părul roșcat și pistruii lui Clark nu erau chiar un magnet pentru fete, ochii lui pătrunzători, de un albastru-limpede, păreau că-ți privesc direct în suflet, strălucind pe un chip care era, în esență, foarte arătos. Poate că statura lui mică îl trăgea înapoi în fața fetelor cocoțate pe tocuri, iar accentul trăgănat de Black Country era cam nelalocul lui în Manchester și-l făcea să sune un pic înapoiat, deși lucrurile stăteau exact pe dos.

Însă ar fi fost greu de găsit un camarad mai loial, mai de încredere și mai cumsecade decât el.

— Îmi pare rău, Billy, a spus Clark. Mai luăm un rând?

Billy s-a uitat la ceas.

— Mai bine nu. Mama trebuie să fi pregătit deja ceaiul. Ne vedem mâine la Buck, bine?

* * *

Sala de dans Buccaneer era locul lor favorit pentru hoinăreala de vineri seara. Grupuri-grupuri de fete chicoteau emoționate la marginea ringului de dans, trăgând cu ochiul pe furiș în jurul lor, sperând să fie invitate la dans de cineva. Aveau și o trupă formată din trei persoane, iar luminile erau îndeajuns de difuze încât să creze o atmosferă romantică, dacă era nevoie. Totul era în contrast cu serile de dans din sala bisericii, unde vicarul insista să patroneze întâlnirile și să separe perechile care, după părerea lui, stăteau prea apropiate. Odată, Billy a fost pur și simplu dat afară pentru că își lăsase mâinile să alunece prea mult pe spatele partenerei sale. Inutil să spunem că prietenul lui, Clark, găsisse episodul de-a dreptul caraghios.

Totuși, la Buccaneer nu erau astfel de restricții și după conversația din seara precedentă, Billy era hotărât să-i găsească lui Clark o fată minunată, care să-l ducă acasă, să i-l prezinte maică-sii, să se mărite cu el și să-i toarne copii. Sau, în caz că asta nu-i ieșea, să-i găsească măcar pe cineva care să vrea să danseze cu el. Trupa era în mare formă și era greu să ai o conversație care să acopere muzica. Billy și-a făcut mâinile pâlnie și a vorbit direct în urechea lui Clark.

— Ai văzut pe vreuna pe care ai vrea s-o inviți la dans?
Clark s-a frecat la ureche.

— Nu sunt surd!

— Ce zici de alea două, de acolo?

Billy a arătat spre două fete care se uitaseră toată seara la ei. Una era înaltă, mai degrabă stridentă, machiată îngrozitor de tare. Și-a aruncat provocator pe spate părul negru, căutând privirea lui Billy. Era evident că prietena ei nu se simțea în largul său și privea în pământ. Billy s-a îndreptat brusc și l-a înghiontit pe Clark.

— La dracu', vin încoace.

S-au uitat amândoi cum fata mai înaltă se strecoară pe ringul de dans spre ei, cu prietena ei ținându-se în urmă, încercând să nu verse peste tot băutura din pahar.

— Bună, fetelor, a spus Billy.

— 'nă seara, a dat Clark din cap.

— Am văzut că vă uitați la noi, a spus cea înaltă, fluturându-și iar părul pe spate. Eu sunt Sylvia, iar ea e prietena mea, Chrissie.

— Încântat de cunoștință. Eu sunt Billy, iar el este Clark.

Clark a dat din nou din cap și și-a șters palma transpirată pe pantaloni, înainte de a le strânge mâinile celor două fete.

Chrissie a zâmbit dulce, cu ochii ei albaștri lucind amuzați. Deși era mai rezervată decât prietena ei, era de departe cea mai atrăgătoare dintre ele două. Părul blond cădea în bucle ordonate, iar pielea îi strălucea și nu purta decât o umbră ușoară de ruj roz. Billy abia putea să-și ia ochii de la ea, dar Syl avea alte gânduri. L-a tras de cravată, obligându-l să lase jos băutura.

— Hai să vedem din ce aluat ești făcut.

Billy a încercat să protesteze, dar n-a folosit la nimic. Syl îl prinsese zdravăn de braț și îl trăgea spre ringul de dans. Billy a privit înapoi și, când i-a văzut pe Clark și Chrissie așezându-se la o masă, a simțit un ghimpe neașteptat de gelozie.

Syl era o dansatoare minunată, dar modestia nu se număra printre calitățile ei.

— Hei, suntem un cuplu răpitor, nu-i așa?

Când li s-au alăturat prietenilor aflați la masă, Clark și Chrissie erau atât de adânciți în discuție, încât abia dacă i-au observat. Trupa încetinise ritmul muzicii și perechile începuseră să alunece spre ringul de dans pentru dansuri mai lente. Billy știa că amicul lui se teme cel mai mult de această parte a serii — dar nu și azi, se pare. Fără să spună nimic, a întins mâna spre Chrissie, care i-a prins-o timidă și s-a ridicat. Billy n-a mai putut decât să-l privească pe Clark conducând-o pe fată spre ringul de dans și punându-și mâinile în jurul taliei ei. Se legăneau în ritmul muzicii, în timp de Billy și Syl îi priveau.

— Ah, sunt o pereche minunată, nu?

Billy n-a putut răspunde. Avea sentimentul îngrozitor că tocmai pierduse ceva foarte prețios. Ceva ce nu avusese niciodată, dar nici nu-i va mai aparține vreodată. Clark o ținea pe Chrissie aproape de el și s-a întors să-l privească. A ridicat ambele degete mari și a rânjit. Billy s-a străduit să-i suradă și a ridicat paharul spre el. Nu-și putea explica sentimentul, dar se simțea de parcă îi fusese smulsă inima și înlocuită cu un bulgăre de plumb; și-a dat seama, dintr-odată, că de fapt Chrissie ar fi trebuit să fie iubirea vieții lui. Din păcate, acum era în brațele celui mai bun prieten al său.

Primăvara lui 1939

Chrissie și-a proptit bicicleta de zid, blestemând în gând. Îi sărise lanțul și acum șosetele ei albe, scurte, erau stropite peste tot cu ulei și mai trebuia și să meargă pe jos tot restul drumului. Din fericire, ziua de primăvară părea mai degrabă una de vară și aproape își terminase tura, așa că putea să fie și mai rău de-atât. Ca fiică de doctor și de moașă, era obișnuită să participe la activitățile de ajutorare a celorlalți, iar astăzi făcea livrările zilnice de medicamente către pacienții tatălui său.

Chrissie lucra la cabinetul medical din Wood Gardens, în Manchester, unde îndatoririle ei mergeau de la prepararea rețetelor până la lustruirea mobilierului de mahon. Doctorul Skinner era un medic respectat și Chrissie se temea de el, ba chiar mai mult, era un pic îngrozită. Ținea la o disciplină foarte strictă, pe care o impunea nevestei, fiicei și chiar pacienților săi. N-avea timp de prostii și infractorii recidiviști primeau un cocteil inventat, fabricat din nimic altceva decât o mixtură de lactoză și niște substanțe cu gust foarte rău. Acest amestec fetid,

suficient cât să-l convingă pe pacient că o să se vindece de boala lui închipuită, avea și avantajul suplimentar de a-i permite doctorului să încaseze trei șilingi și șase pence pe o sticlută. Multe mame regretaseră că și-au adus copiii la doctorul Skinner doar pentru un roșu în gât. A doua zi, nefericita progenitură era răstignită chiar pe masa din bucătărie și, doar cu un pufăit de cloroform, medicul îi scotea amigdalele.

Atât de mare era respectul față de bunul doctor, încât nimeni nu-i puneau la îndoială metodele și în comunitate avea reputația că ar putea vindeca orice. Toți cei avuți din împrejurimi veneau să-i consulte doctorul Skinner. Le era îngăduit să folosească ușa din față a cabinetului și să aștepte în ambianța plăcută a sufrageriei familiei. Chrissie le făcea chiar și un ceai, cât timp așteptau. Nu exista un sistem de programare care să prevadă acest lucru, dar era un lucru acceptat de toată lumea că pacienții intrați pe ușa din față aveau întâietate față de cei care intraseră prin spate. Aceștia erau oameni mai puțin înstăriți, care se străduiau din greu să plătească onorariul doctorului și erau considerați de acesta drept o bătaie de cap. Din nefericire, se pare că aceștia din urmă se îmbolnăveau cu o regularitate mai mare decât cetățenii de vază din Manchester, care aveau mijloacele necesare pentru a-l plăti pe doctor la timp. Chrissie fusese de multe ori stânjenită de atitudinea aspră a tatălui său și nu o dată lăsase clienții să plece fără să plătească. Atunci când lucrase la contabilitatea cabinetului, în practică, fusese mai degrabă adepta ascunderii acestor datorii. Poate că dr. Skinner era un medic grozav, dar nu se pricepea la contabilitate.

Așadar, Chrissie s-a hotărât să lase deocamdată bicicleta acolo unde era și a luat din coșul din față punga de

hârtie maro. Înăuntru se găseau ultimele patru sticlute cu medicamente de livrat. Chrissie făcuse ea însăși cocteilul, aplicase grijulie capacul de ceară și eticheta albă care menționa numele pacientului. A fost ușurată când a văzut că două dintre sticlute erau pentru aceeași persoană, ceea ce însemna că mai avea doar trei case și termina ziua.

Era important ca azi să ajungă acasă la timp, pentru că seara urma să sfideze regulile aspre ale părinților ei și să meargă la dans la salonul Buccaneer împreună cu prietena ei, Sylvia. Se cunoșteau încă din școală, când Sylvia o luase sub aripa ei ocrotitoare, și de atunci rămăseseră prietene. Erau complet opuse în aproape toate privințele, dar prietenia lor depășise cumva obstacolele, între care, deloc neglijabil, era și dezaprobarea arătată de părinții lui Chrissie, care credeau că avea o influență negativă asupra fiicei lor și făceau orice ca să descurajeze apropierea dintre cele două fete. Totuși, doctorul și doamna Skinner urmau să iasă în seara aceea, iar Chrissie profitase de ocazie ca să aranjeze o vizită în secret la clubul Buccaneer. Dacă se întorcea acasă înainte de miezul nopții, ei n-aveau să afle nimic.

Odată livrările terminate, Chrissie și-a luat bicicleta și a împins-o restul drumului spre casă. La poarta dinspre grădină o aștepta Leo, credinciosul lor Airedale terrier. Era cu adevărat ființa cea mai loială, mai curajoasă și mai inteligentă pe care o cunoștea Chrissie. Oricând pleca să-și facă turele, o aștepta răbdător la poartă, să sosească, și o saluta cu un entuziasm nestăpânit. Tot corpul îi pendula dintr-o parte în alta când dădea din coadă și colțurile buzelor i se ridicau, ca și când ar fi zâmbit. Dacă dr. Skinner era plecat să facă vizite pacienților și era nevoie

urgentă de el la cabinet, Leo era trimis prin cartier cu un bilet legat la zgardă, ca să-l găsească.

— Bună, Leo, l-a salutat Chrissie, ciufulindu-i urechile.

I-a deschis poarta scârțâitoare de la grădină, dar el a sărit peste gard și a alergat pe potecă spre ușa din față. Chrissie îi auzea pe ai ei vorbind în bucătărie; o străbătea un fior de emoție. Era abia ora ceaiului, dar trebuia să înceapă să se pregătească pentru dans. Voia să-și facă bucle, iar operațiunea aceasta îi lua cel puțin o oră și nu putea fi făcută cu părinții acasă.

A intrat în bucătărie, încercând să se poarte firesc.

— La ce oră plecați?

— Bună seara și ție, Chrissie, a răspuns doamna Skinner. Totul e în regulă cu livrările?

— Ce? Oh, da, în afară de faptul că mi-a sărit iar lanțul, a arătat ea spre șosetele mânjite cu ulei.

— O să ți-l pună tata la loc mâine, nu-i așa, Samuel?

Dr. Skinner își stinse țigara și răsuci alta.

— Cam e momentul să înveți să ai mai multă grijă de bicicleta aia. Nu-i lanțul de vină, ci felul în care apeși nenorocita de frână.

— Tată, nu-i vina mea...

Doamna Skinner și-a pus degetul pe buze și s-a uitat urât la Chrissie, care s-a întrerupt brusc.

Apoi s-a întors spre bărbatul ei.

— Hai, hai, Samuel, nu fi morocănos! Ce-ar fi să te duci să faci o baie? Eu o să-ți aduc un whisky.

— Bună idee, cred că așa o să fac. Sunt atât de obosit, încât s-ar putea să las baltă serata asta dansantă.

La auzul veștii, Chrissie a simțit un acces brusc de panică și și-a ținut respirația. Sylvia trebuia să sosească peste câteva ore.

Mabel Skinner și-a gonit soțul din bucătărie și l-a urmat pe scări.

— O să te simți mult mai bine după baie și, oricum, tot am cumpărat rochia cea nouă, nu-i așa? Ar fi păcat s-o irolesc.

Chrissie a scos un oftat de ușurare și a strigat după maică-sa:

— Ce avem la ceai?

Răspunsul înăbușit al maică-sii a coborât dinspre scări.

— Ia-ți și tu niște pâine cu gem, te rog! Tatăl tău și cu mine o să mâncăm la serată.

Încântător, s-a gândit Chrissie, în timp ce-și tăia o felie subțire de pâine pe care a întins niște unt, aruncându-i o bucătică și mereu răbdătorului Leo, care saliva alături de ea.

În cele din urmă, părinții au plecat la petrecere, dar nu înainte de a-i da instrucțiuni.

— Nu uita să notezi informațiile noi despre pacienții care au fost operați azi la cabinet, să faci o listă cu cei care datorează bani pentru medicamente și să-l duci pe Leo la plimbare pe la zece.

Chrissie mai avea puțin și-i împingea afară pe ușă înainte ca ei să-și termine vorba.

— Nu uit. Petrecere frumoasă!

— Să fii cuminte, a avertizat-o doctorul Skinner, luându-și soția de braț și conducând-o pe alee.

— Cred că ne întoarcem pe la douăsprezece și jumătate.

Chrissie s-a uitat după ei până când i-a pierdut din ochi, apoi a închis repede ușa și s-a repezit pe scări, sărind câte două deodată. Când a sunat clopoțelul de la ușă, era îmbăiată, cu părul buclat și îmbrăcată în singura rochie

decentă pe care o avea. A deschis ușa doar cât să se poată strecura Sylvia înăuntru.

— Nu te-a urmărit nimeni, nu? a întrebat-o în șoaptă.

Sylvia și-a dat ochii peste cap.

— Mergem la dans, nu să ne înrolăm în serviciile secrete. Ia să te vedem.

A măsurat-o de sus până jos, cântărindu-i înfățișarea.

— Nu-i rău. Dar tot puteai să-ți dai cu niște roșu și să te rujezi un pic.

— O, nu știu ce să zic. Nu vreau să arăt ca un clown.

— Uită-te la mine, i-a ordonat Sylvia. Eu arăt ca un clown?

Chrissie a cercetat chipul machiat din greu al prietenei sale. Sprâncenele erau perfect arcuite și conturate cu creion negru, pielea părea palidă și fără niciun cusur, scoțându-i în evidență buzele rubinii, strălucitoare. Era o apariție cum ea n-ar fi sperat niciodată să fie.

— Sigur că nu, Syl, dar tu ești mult mai sofisticată decât mine. Ești înaltă, elegantă, încredincioasă...

Sylvia a luat-o de mână.

— Iar tu ești drăguță și dulce, ca o păpușică blondă.

Chrissie nu știa sigur dacă acesta chiar era vreun mare compliment, dar i-a mulțumit, totuși.

— Poate că o să-mi dau cu niște ruj, atunci.

— Așa, vezi, a spus Sylvia, deschizându-și geanta.

— O, nu, nu cu al tău. Este prea... știi tu... În fine, nu-i genul meu. Mă duc sus să văd ce are mama.

S-a întors câteva clipe mai târziu, cu buzele strălucind de un roz palid, care a părut să câștige aprobarea Sylviei.

— Mult mai bine, a decretat ea. Acum, hai, avem de dansat ca lumea.

A deschis ușa și s-a repezit pe alee. Chrissie a urmat-o în grabă.

Când au ajuns ele, clubul era plin doar pe jumătate, iar oamenii nu începuseră încă să danseze. Cu toate acestea, orchestra cânta, iar Sylvia a sugerat să-și ia ceva de băut până se mai umple locul. După numai câteva minute, a înghiontit-o pe Chrissie în coaste, destul de dureros.

— Au, de ce m-ai lovit?

— Șșșt! Uită-te la ăia doi care au intrat acum.

Chrissie a întors capul și a văzut doi tineri care mergeau întins spre bar.

— Țăla înalt e absolut superb, ce zici? E al meu.

Chrissie a trebuit să-i dea dreptate. Arăta mai degrabă exotic și știa că nu s-ar fi uitat la ea nici măcar o dată, darămite și a doua oară.

— Grozav, a spus ea. Oricum îmi place mai mult cum arată prietenul lui. Are o față drăguță, dar pare așa de emoționat și de nesigur, exact ca mine!

— Să le zic să stea cu noi?

Chrissie era îngrozită.

— N-ar trebui să așteptăm să ne invite ei pe noi? Adică, altfel ar fi prea bătător la ochi.

— În regulă, a cedat Sylvia. Le dau o jumătate de oră și apoi mă duc la ei.

Și-a încrucișat picioarele lungi și și-a ridicat puțin fusta, când cei doi au trecut pe lângă ele. Chrissie a clătinat din cap, ațintindu-și privirea în paharul din fața ei. Sylvia era de-a dreptul incorrigibilă.

Ringul de dans începuse să se umple și Sylvia a observat că cei doi tineri nu se mișcaseră de lângă bar.

Dintr-odată, cel înalt a arătat în direcția lor. Cum i-a surprins privirea, Sylvia nu a mai pierdut nicio secundă.

— Hai, Chrissie, a spus ea. E momentul.

S-a strecurat prin încăpere, trăgând-o pe Chrissie după ea ca pe o remorcă. Tinerii s-au prezentat drept Billy și Clark, iar Sylvia l-a târât imediat pe Billy pe ringul de dans.

— Ne așezăm? s-a aventurat Clark, trăgând un scaun pentru Chrissie. Să-ți mai iau ceva de băut?

— Nu, mulțumesc, încă mai am în pahar, a răspuns Chrissie.

— Prietena ta dansează foarte bine, a spus Clark.

— Și prietenul tău la fel.

— Cine, Billy? Mda, are mult exercițiu. Nu cred că a fost refuzat vreodată de vreo fată.

Chrissie a observat melancolia din ochii lui Clark.

— Lasă-l pe Billy, povestește-mi despre tine.

— Despre mine?

Clark părea uimit.

— Păi, ce vrei să știi?

Chrissie și-a dat seama că el era mai emoționat decât ea, iar lucrul ăsta a relaxat-o puțin. A dat din umeri.

— Păi, de unde ești? Nu de pe-aici, după accent.

— Ai dreptate. M-am născut în Birmingham, dar am venit în Manchester când aveam șapte ani. Pe Billy l-am cunoscut la școală și de atunci am rămas prieteni. Eram obișnuit să fiu tachinat fiindcă vorbesc altfel decât ceilalți, dar Billy îmi lua mereu apărarea, iar el era cel mai popular tip din clasă, toți îl ascultau. Anii de școală ar fi fost un coșmar fără el. În schimb, îi făceam uneori teme. Nu că nu l-ar duce capul sau lucruri de genul ăsta, înțelegi tu, doar că era prea ocupat cu sportul și cu altele,

așa că n-a dat prea multă atenție învățaturii. Și maică-sa i-a făcut toate poftetele. Tipul ăsta ar putea să facă tot ce ar vrea.

Chrissie i-a privit pe Billy și Syl pe ringul de dans. Billy părea cam neatent și tot privea spre masa lor. Când a văzut-o pe Chrissie privindu-i, i-a aruncat un zâmbet și ea a simțit cum roșește. S-a întors, stânjenită.

— Se pare că se potrivește bine cu Syl.

— A, o să fie în regulă. Tipa e răpitoare, nu-i așa? Billy le obține mereu pe cele mai frumoase. Chrissie l-a țintuit pe Clark drept în ochii lui albaștri, așteptând să-și dea seama ce spusese. Era cătrănit rău.

— Oh, iartă-mă. N-am vrut... Ești foarte drăguță, într-o manieră mult mai discretă, s-a poticnit el. Vreau să zic că n-ai nevoie de tot machiajul ăla, ai o frumusețe naturală și...

Chrissie l-a luat de mână și a zâmbit.

— Destul! Te iert.

A tras cu coada ochiului spre ceas.

— Nu te rețin, nu? a întrebat Clark.

— Deloc. Doar că trebuie să mă întorc până la miezul nopții, ceea ce înseamnă că trebuie să plec spre casă cam pe la unsprezece și jumătate.

— Avem o grămadă de timp, a spus Clark, relaxându-se un pic. Vrei o țigară?

— Nu, mulțumesc, nu fumez, dar tu poți fuma, dacă vrei.

— Ești sigură?

Clark și-a deschis pachetul de Capstan și a scos o țigară.

— Povestește-mi despre tine.

— Nu-i prea mult de zis. Lucrez pentru tata, doctorul Skinner, la cabinet. Mama este moașă, așa că uneori o

ajut și pe ea, dar sunt puțin îngreșată de treaba asta. Am văzut destule nașteri cât să nu-mi mai trebuiască sex în veci.

Îndată ce i-au ieșit cuvintele din gură, Chrissie și-a dorit s-o înghită pământul. Simțea cum fața îi ia foc. Nu-și putea imagina ce Dumnezeu o apucase de spusese așa ceva. Clark se înecase cu băutura și își scuipase pe bărbie lichidul chihlimbariu.

— Îmi pare rău, n-am vrut... s-a scuzat Chrissie.

Clark a început să râdă, iar Chrissie i s-a alăturat până când nu se mai puteau opri. Când Billy și Syl s-au întors la masă, erau din nou adânciți în conversație. Trupa încetinise ritmul muzicii, iar Clark s-a ridicat în liniște și a întins mâna. Chrissie a luat-o și s-a lăsat condusă spre ringul de dans. La început au fost sfioși și înfricoșați, iar Clark pășea neîndemânatic pe călcâie, dar pe măsură ce s-au obișnuit cu senzația trupului celuilalt, au început să se bucure de experiență. Clark nu era cu mult mai înalt decât Chrissie, așa că fetei i-a fost ușor să-l privească în ochi. El i-a zâmbit, la rândul lui și a tras-o mai aproape, lăsând-o să-i simtă parfumul de pe piele, o aromă proaspătă, de citrice, cu o tușă foarte ușoară de tutun. Brusc, s-a întrebat dacă o să încerce s-o sărute, iar gândul a panicat-o. A tras adânc aer în piept și s-a străduit să-și păstreze calmul. Doar avea nouăsprezece ani, pentru Dumnezeu.

Își pusese brațele în jurul gâtului lui Clark; s-a tras puțin mai aproape de el, ca să arunce o privire la ceasul de mână, aflat în dreptul cefei lui. Tânărul s-a aplecat pe lângă gâtul ei și brațele i s-au strâns în jurul taliei. Chrissie a constatat cu uluire că se făcuse deja aproape unsprezece și jumătate. Trebuia să ia măsuri, dar nu voia să rupă vraja. L-a bodogănit pe taică-său în gând. În cele

din urmă, când muzica s-a oprit, s-au depărtat ușor unul de celălalt.

— Îmi pare rău, chiar trebuie să plec.

— Înțeleg. Vrei să te conduc acasă?

Chrissie a aruncat o privire spre Billy și Sylvia. Fata îl mângâia ușurel pe față, trecându-și degetele peste cicatricea lui. Se vedea de la o poștă că Billy nu se simte bine.

— Ar fi minunat, mulțumesc. Doar s-o întreb pe Syl dacă nu se supără.

Sigur că Syl nu se supăra. Era fermecată de Billy și se bucura că Clark și Chrissie plecau, ca să poată rămâne singură cu el.

Clark s-a strecurat lângă Billy.

— Nu-mi vine să cred. E minunată, s-a entuziasmat el. M-am oferit s-o conduc acasă. Nu te superi, nu? Oricum, se pare că ești și tu foarte ocupat.

— Nu, prietene. Du-te. Succes!

Chrissie a venit lângă cei doi prieteni.

— Ești gata de plecare? l-a întrebat ea pe Clark.

— Sunt gata, a răspuns el, luând-o de mână.

— La revedere, Billy. Mă bucur că te-am cunoscut.

I-a întins lui Billy cealaltă mână, el a luat-o și ochii li s-au întâlnit pentru o clipă. Pe Chrissie a uimit-o ce a văzut în ei, un amestec incredibil de tristețe și dor. Erau de un căprui atât de adânc, încât abia distingeai pupilele.

— La revedere, Chrissie. Să ai grijă de Clark.

I-a făcut cu ochiul și ea a roșit din nou, sprijinindu-se de brațul lui Clark ca să nu-și piardă echilibrul, amețită de confuzie.

— Ăăă... o să am. Pa, a reușit ea să îngaime.

Billy i-a susținut privirea și mâna încă o secundă, până când Sylvia l-a adus cu picioarele pe pământ.

— Haide, mai avem timp pentru încă un dans.

Clark și Chrissie s-au îndreptat spre ieșire, ținându-se de mână. Clark i-a ținut ușa ca să iasă; Chrissie se lupta cu ispita de a întoarce capul. Clark era minunat și se simțea complet relaxată în prezența lui, dar atunci de ce avea sentimentul că plecase cu tipul greșit?

Deși seara de aprilie era un pic răcoroasă, când Chrissie și Clark au ajuns la ea acasă, plimbarea în ritm rapid îi încălzise și fetei i se tăia un pic respirația. Clark s-a uitat la ceas.

— Douăsprezece și cinci. Cred că ne-am descurcat binișor.

Chrissie se simțea ușurată. Casa era cufundată în întuneric, semn că ai ei nu ajunseseră încă acasă. Acum venea și partea ciudată a întâlnirii.

— Mă tem că nu te pot invita înăuntru. Părinții mei trebuie să se întoarcă în curând, și...

Clark și-a pus degetele pe buzele ei.

— Nu-i nicio problemă, dar mi-aș dori mult să te mai văd.

Fata a ezitat, cu gândul la Billy și la disperarea pe care i-o văzuse în ochi. Și i-a imaginat pe el și Sylvia legănându-se îmbrățișați în obscuritatea hipnotizantă a ringului de dans. Oricum, el n-ar fi putut fi niciodată interesat de o fată naivă și inocentă ca ea. Dintr-odată a părut că vede chipul lui Clark, așteptând un răspuns. A dat din cap.

— Și mie mi-ar plăcea.

— Serios?

Clark părea uimit. Chrissie a râs.

— Da, serios. Duminică sunt liberă. Poate ieșim la o plimbare.

— Perfect, a spus Clark. Trec pe aici pe la unu.

O clipă, Chrissie a intrat în panică.

— Ăă, nu. Ne vedem în parc, la pavilion. Dacă vrei, o să aduc niște sendvișuri și un termos.

— Abia aștept.

El i-a ridicat mâna și i-a sărutat ușor dosul palmei. Apoi, fără alt cuvânt, s-a întors și a plecat.

Când a deschis poarta de la grădină, Chrissie a încremenit de groază. Stând pe ultima treaptă, tremurând și scâncind, era Leo. Știa că îl lăsase în casă, așa că treaba asta nu putea însemna decât un singur lucru. Părinții ei ajunseseră deja acasă.

Chrissie a scotocit prin geantă după cheie. În graba ei frenetică, a luat la rând de două ori conținutul, înainte de a-și da seama că o pusese în buzunarul de la pardesiu. Leo i se învârtea printre picioare, cerându-i să-l smotocească.

— Încetează, Leo, te rog! Trebuie să intru.

Și-a ținut răsuflarea și a pășit în hol. Peste tot, întuneric și liniște. Chiar era foarte ciudat. Poate că, totuși, ai ei nu se întorseseră încă. Poate că lăsase ușa deschisă și Leo reușise să iasă. A înaintat pe bâjbâite pe hol, spre bucătărie, și a aprins lumina, mijind ochii din cauza strălucirii bruşte. Leo venise după ea și acum leorpăia însetat niște apă. Ușa din spate era încuiată și pe masă se aflau două cești murdare de cafea.

Chrissie a simțit că i se taie răsuflarea, căci a auzit o scârțâitură pe scări. Panica s-a transformat în teroare curată când a dat cu ochii de taică-său, care stătea în prag. Luase foc de furie, era roșu la față și respira cu greu, căutându-și cu dificultate cuvintele potrivite pentru a-și exprima mânia. În timp ce Chrissie rămăsese țintuită pe loc, tremurând, cu Leo ghemuit în spatele ei, dr. Skinner a făcut un pas în față, a ridicat mâna și a lovit-o peste

Kathryn Hughes

față. Fata s-a dezechilibrat, s-a dat înapoi și a căzut peste Leo, apoi s-a lovit cu capul de podeaua de piatră. Fără nicio vorbă, doctorul Skinner s-a întors brusc pe călcâie și a pornit cu pași apăsați spre etaj.

Chrissie simțea în gură gustul sângelui; îi venea să vomite. S-a ridicat, dar camera se învârtea cu ea, așa că s-a întins din nou și a început să plângă. Leo a lins-o pe față și apoi s-a ghemuit lângă ea; au petrecut așa restul nopții, într-o picoteală intermitentă, pe podeaua tare, nemiloasă.

Sâmbătă la prânz, Billy și Clark s-au întâlnit pentru un pahar.

— Abia aștept, Bill, a spus Clark, împingând băutura spre prietenul lui

— Deci, unde te întâlnești cu ea? a întrebat Billy.

Știa că ar trebui să se bucure pentru Clark, căci acesta aștepta de mult să aibă o întâlnire, dar era gelos și îi era greu să se ascundă.

— În parc, la pavilion. Aduce niște sendvișuri pentru picnic.

— Ce drăguț! Ai sărutat-o?

Întrebarea l-a luat prin surprindere pe Clark.

— Păi, nu, doar pe mână.

Billy a râsuflat ușurat.

— Atunci, poate o s-o săruți mâine?

— Nu vreau să mă grăbesc, Billy. Nu vreau să stric lucrurile. Cred că ea ar putea fi aleasa.

— Abia v-ați cunoscut.

— Știu că e ridicol, dar este atât de caldă și prietenoasă și...

— Ca un labrador?

— Du-te naibii, Billy! a mormăit Clark în pahar.
Acesta a râs.

— Știi ce vrei să spui.

Asta era problema. Billy chiar știa, pentru că și el simțea la fel.

În ziua următoare, Clark aștepta emoționat la pavilion. Era deja unu și zece și niciun semn de la Chrissie. Încă n-avea de ce să intre în panică, și-a zis, ca să se încurajeze, uitându-se din nou la ceas. Ziua de primăvară era neobișnuit de caldă și regreta că se îmbrăcase în costum, cu cravată. I se strânsese stomacul și simțea tot timpul nevoia să se ducă la toaletă. Era în apropierea unor toalete publice, dar nu îndrăznea să plece, de teamă ca fata să nu sosească în absența lui și să presupună că el nu s-a ivit încă. Se legăna de pe un picior pe altul, trăgându-se de manșete și slăbindu-și cravata. S-a uitat spre poarta parcului, nerăbdător s-o vadă pe Chrissie intrând. Și-o imagina cu chipul plin de prospețime, strălucitoare, ducând un coș maroniu de picnic și un pled din tartan, scuzându-se neîncetat pentru întârziere. El o va săruta politicos pe obraz și va insista că nu, n-a întârziat, și îi va spune cât de frumoasă este. Ea va rămâne un pic fără suflu, de la graba cu care venise, și în cele din urmă se vor așeza amândoi pe pătură, unde vor sta întinși, cu degetele împletite, ca și când s-ar cunoaște de o viață.

Pe la unu și jumătate, Clark știa sigur că Chrissie nu mai vine. Cum putuse să fie atât de prost încât să creadă că va veni? El nu fusese niciodată de nasul unor fete precum Chrissie și lucrurile nu se schimbaseră. S-a trântit pe iarbă și a smuls brutal o narcisă. Avea de-acum petalele

ofilite și se trecuse, iar curând avea să se vestejească de tot și să ajungă o tristețe pentru ochi, în loc să fie imaginea fermecătoare a speranței și fericirii, așa cum fusese cândva.

Singură la ea în cameră, Chrissie se uita la reflexia ei din oglinda de pe toaletă. Tăietura de pe buză prinsese coajă, dar era încă umflată și îi vuia capul. O durea inima când se uita la ceas și se întreba cât de mult o va aștepta Clark la pavilion, înainte de a renunța. Fierbea de furie mută. Tatăl ei n-avea niciun drept s-o țină prizonieră în felul ăsta. Petrecuse toată ziua de sâmbătă închisă în camera ei, doar cu un pic de mâncare și ceva de băut. Acum era duminică și nu se prea vedea nicio speranță că va fi eliberată.

Sâmbătă dimineață fusese supusă de părinți unui adevărat interogatoriu cu privire la escapada de cu seară.

— N-am făcut decât să mă duc cu Syl la un club de dans, a protestat ea.

— La care? a întrebat-o tatăl, ca și când asta ar fi avut vreo importanță.

— La Buccaneer.

— În locul ăla de pierzanie?

S-a întors spre nevastă-sa.

— Ți-am spus, Mabel, fata asta și-a pierdut controlul.

Chrissie nu s-a putut stăpâni și a izbucnit într-un râs zgomotos.

— Samuel, nu exagera, l-a admonestat Mabel, apoi s-a întors spre fiică-sa.

— Ar fi trebuit să ne ceri voie, dacă voiai să ieși. Minciuna este cea care ni se pare de neiertat, să știi.

— Știu că nu m-ați fi lăsat.

— Cine era băiatul ăla cu care erai? a întrebat-o dintr-odată Samuel Skinner. Probabil că se uitase pe fereastră. Mulțumesc lui Dumnezeu că nu ne-am sărutat, s-a gândit Chrissie. Ar fi luat foc.

— Îl cheamă Clark, a spus ea, plină de curaj. Este un băiat cumsecade, foarte politicos și a avut grijă să ajung acasă în siguranță.

— Ce s-a întâmplat cu Sylvia? a întrebat Mabel.

— Am lăsat-o la club, cu prietenul lui Clark, Billy.

— Fata aia are o influență negativă, mereu a avut, a bombănit Samuel.

Chrissie a dat să-și apere prietena, dar a deschis gura prea mult și buza a început din nou să-i sângereze. A tamponat-o cu un șervețel. Taică-său i-a evitat privirea și a avut decența de a părea rușinat de ce făcuse.

— Ascultă, îmi pare rău că te-am lovit, a recunoscut el. Ne-am făcut griji pentru tine, asta-i tot. Putem să aranjăm să mai ieși un pic, dacă vrei, dar aseară ai întins coarda și trebuie să fii pedepsită.

De parcă o palmă peste față și o noapte petrecută pe podea, în bucătărie, nu ar fi fost o pedeapsă suficientă, își zicea Chrissie, plină de amărăciune.

— O să rămâi toată ziua închisă în camera ta, a spus Mabel, cu privirea pironită în podea, ca să nu fie nevoită să înfrunte reproșul din ochii fiicei sale.

— Tot weekendul, a insistat Samuel.

Înainte de a continua, Mabel și-a privit soțul.

— O să rămâi în camera ta tot weekendul.

Chrissie s-a gândit la întâlnirea cu Clark și a încercat să protesteze. Tatăl ei a ridicat o mână, ca s-o facă să tacă, iar Chrissie a tresărit.

— Destul! Du-te odată la tine în cameră.

Fata s-a ridicat nefericită și a urcat scările.

Mabel a strigat după ea:

— O să-ți aduc mai târziu ceva de mâncare.

— Nu uita să-l scoți pe Leo afară, a ripostat Chrissie. Și până luni trebuie spălate și sticlutele de medicamente returnate. A, și trebuie dezinfectat și instrumentarul de la cabinet.

A simțit că a repurtat o mică victorie și un zâmbet strâmb i s-a ivit pe față, când a închis ușa camerei în spatele ei.

Acum se simțea îngrozitor fiindcă îl dezamăgise pe Clark, deși se ruga în tăcere să nu vină să întrebe de ea. Asta ar fi stârnit atât de mult furia lui taică-său, încât se temea că nu va mai trece în veci de cei patru pereți ai camerei. Nu avea cum să dea de el, din moment ce nu-i știa nici măcar numele de familie, nicidecum unde locuiește. Era disperată să-i explice ce s-a întâmplat, iar ~~neputința și vina o sufocau~~. Clark va crede că nu a fost la înălțimea cerințelor ei, și nu merita lucrul ăsta. Părea un om atât de bun și atent, dar bântuit de îndoiala de sine și total lipsit de încredere. Chrissie și-a amintit expresia de pe chipul lui, atunci când ea a fost de acord să se întâlnească: neîncredere totală urmată de euforie, atunci când și-a dat seama că voia să-l revadă. Acum o să fie pur și simplu zdrobit.

Când a intrat în bar în seara aceea, pentru o ultimă comandă, Billy l-a văzut pe barman că-i face semn spre un colț din încăpere. Acolo, prăvălit pe un scaun, înconjurat de pahare goale și de scrumiere care dădeau pe-afară, se afla Clark.

— E aici de când am deschis, l-a informat barmanul. L-am găsit bătând în ușa. Făcea un zgomot îngrozitor.

Billy s-a îndreptat spre el și și-a tras un scaun. Clark avea cravata strâmbă și își suflecuse mânecile. Pleoapele îi căzuseră peste ochii injectați, care fixau un alt pahar cu băutură.

— Ești bine, prietene? s-a aventurat Billy. Presupun că asta înseamnă că n-a mers prea grozav cu Chrissie.

— N-a mers deloc.

Lui Billy i-a tresărit inima.

— Ce vrei să spui?

— N-a venit la întâlnire.

Clark nu-și putea ascunde amărăciunea din voce. Și-a aprins o țigară, tușind violent.

— Uită-te în ce hal ești, i-a spus Billy. Nu crezi că e destul?

— Destul din ce? Țigări, alcool sau și mai multă dezamăgire?

— Haide, adună-te și spune-mi ce s-a întâmplat.

Clark s-a lăsat pe spate în scaun și și-a frecat fața.

— Cum ți-am zis, nu a venit. M-a lăsat să stau acolo ca un idiot. Chiar îmi plăcea de ea, Billy. De ce mi-a făcut asta?

— Sunt sigur că a avut un motiv, a spus Billy, sperând să se înșele. Părea destul de interesată seara trecută. Nu cred că se putea răzgândi pur și simplu, nu?

— Am terminat cu fetele. Mai mare daraua decât ocaua, a declarat Clark.

Luni dimineață, Billy se afla în fața cabinetului din Wood Gardens. Clark îi spusese numele de familie al lui Chrissie și că era fiică de doctor, așa că nu-ți trebuiau capacitățile de deducție ale lui Sherlock Holmes ca să-ți dai seama unde locuia. Tânărul nu știa prea bine ce caută acolo, darămite ce-i va spune, dar simțea că trebuie s-o

vadă din nou. În vinerea aceea, fata trezise în el ceva greu de explicat. Poate era din cauză că se arătase mai interesată de Clark decât de el, lucru nemaiîntâlnit până atunci. Tot timpul cât avusese de furcă cu frumoasa, dar dezgustătoarea Sylvia, nu încetase să se gândească la Chrissie. De fiecare dată când se uita spre locul unde stăteau ea și Clark, simțea împunsătura ghimpelui geloziei.

Billy știa că prietenul său considerase mereu că e mai prejos decât el, din cauza popularității pe care o avea în școală, dar adevărul este că Billy era cel căzut în admirație pentru Clark. În timp ce Billy lucra la brutăria locală, având o slujbă cam plictisitoare și prost plătită, Clark era angajat la Manchester Co-Operative Society, o companie de recuperare a banilor pentru produsele luate pe credit. Într-o zi, îi arătase lui Billy registrul uriaș legat în piele, explicându-i că trebuie înregistrate în el toate plățile și apoi compensate. Billy dăduse uluit din cap și își dorise să fi fost mai atent la școală. Slujba lui de la brutărie presupunea muncă în schimburi și adeseori trudea toată noaptea și apoi dormea toată ziua următoare. Partea bună, totuși, era că avea dreptul la o porție zdravănă de tarte cu cremă, gratuite.

A auzit dintr-odată un lătrat și un câine mare, cu blană cârlionțată, colorată în negru și maro, s-a ivit dintr-un gang aflat spre o laterală a casei, urmat de Chrissie, care își împingea bicicleta. Billy a privit-o ascuns după un tufiș pe când se chinuia să întoarcă bicicleta cu roțile în sus și blestema cătrănită pentru că o răsturnase. A ezitat un pic înainte de a ieși din ascunzătoare, ca să-i deschidă poarta de la grădină.

— Ai nevoie de ajutor? a întrebat-o el.

Câinele s-a repezit să-l salute, de parcă erau vechi prieteni. Chrissie a ridicat privirea și sprâncenele i s-au arcuit. Billy a văzut că l-a recunoscut imediat.

— Mulțumesc, drăguț din partea ta.

A trecut dincolo, a pus bicicleta pe roți și i-a potrivit ghidonul. Tânărul a observat imediat tăietura de pe buză și vânătaia galbenă de pe obraz.

— Mi-a sărit lanțul. Trebuia să o repare tata, dar a uitat, i-a explicat Chrissie.

— Vrei să ți-o repar eu?

— Dacă nu te superi, m-ar ajuta foarte mult.

Billy și-a scos haina și și-a suflecat mânecile. În câteva secunde a pus lanțul la loc și a întors bicicleta în poziția corectă.

— Rezolvat, a spus el, ștergându-și mâinile una de alta, în încercarea de a scăpa de petele de ulei. Nu i-au scăpat privirile îngrijorate pe care Chrissie le arunca în jur, în timp ce el lucra la bicicletă. Acum părea nerăbdătoare să-l vadă plecat.

— Ești bine, Chrissie? a întrebat-o el blând.

— Te rog, vino cu mine, a răspuns ea.

A împins bicicleta pe alee și Billy i-a ținut poarta să iasă. Au mers în tăcere câteva minute, până când au ajuns la peticul pătrat de spațiu verde de la care își trăgea numele Wood Gardens. Chrissie a propus bicicleta de grilaj și au găsit o bancă pe care s-au așezat, unul lângă altul. Billy a privit drept înainte și a întrebat-o:

— Ce-ai pățit la față?

Și i-a ascultat îngrozit povestea.

— Tatăl tău ți-a făcut asta?

— Nu contează, serios. E numai vina mea. Nu trebuia să mă furișez așa. Vezi tu, părinții mei sunt foarte stricți. Își fac griji pentru mine.

Billy spumega pe tăcute la gândul că doctorul Skinner a ridicat mâna la Chrissie și apoi a ținut-o încuiată tot weekendul. A întors capul ca s-o privească și i-a luat cu grijă capul în palme, lăsându-și degetul mare să mângâie ușor buza spartă. Era o mișcare curajoasă pentru un străin și nu plănuse s-o facă. Chrissie părea uluită, dar în același timp mai mult decât bucuroasă să-l lase pe Billy s-o privească drept în ochi.

După o vreme, s-a hotărât să vorbească.

— Ce face Clark?

Întrebarea a rupt violent legătura dintre ei și Billy și-a lăsat mâinile să cadă, privind în depărtare.

— Îmi pare rău, a continuat Chrissie. Dar m-am simțit groaznic că l-am dezamăgit ieri.

— Ai avut un motiv bun s-o faci, a spus Billy. Să fii prizonier în propria casă...

— Te-ai întâlnit cu el? Cred că-i datorez o explicație, dar n-am idee cum aș putea să dau de el.

— L-am văzut, da, a admis Billy. Era cam supărat, ca să fiu sincer, dar presupun că o să treacă peste asta.

— Mai ales când o să-i spun motivul, a spus Chrissie.

— Chiar trebuie să i-l spui? s-a rugat Billy de ea.

— De ce n-aș face-o?

Billy știa că nu este rezonabil, ba chiar era dușmănos, dar nu se putea abține. Îi era rușine să admită, dar o voia pe fata asta chiar cu prețul fericirii prietenului său.

— Chrissie, uite. Când te-am întâlnit vineri seara, n-am putut să-mi iau ochii de la tine. Cu tine voiam să vorbesc, să dansez, dar nenorocita aia de Sylvia practic m-a răpit,

iar apoi ție și lui Clark părea să vă meargă foarte bine. Am fost distrus când mi-a spus că te conduce acasă.

Chrissie părea mâhnită.

— Și eu am simțit la fel, dar n-am visat în viața mea ca un băiat atât de... de... ei bine, știi tu... atât de arătos, să se uite la mine.

Billy i-a luat mâna și a strâns-o ușor.

— Ești frumoasă, Chrissie. Ai echilibru, grație și eleganță. Sylvia nici nu se poate compara cu tine.

Fata a roșit și i-a zâmbit sfios.

— Ce s-a întâmplat între tine și Sylvia?

— Nimic, a dat Billy din umeri. Am condus-o acasă din politețe, dar i-am zis că nu ne mai putem vedea, pentru că este altcineva în viața mea.

— Și este? l-a întrebat Chrissie emoționată.

El i-a făcut cu ochiul.

— Nu încă.

În clipa aceea, Chrissie a sărit în picioare, cu o expresie alarmată pe chip.

— Chiar trebuie să plec.

— Pot să te mai văd? a întrebat-o Billy.

— Mi-ar plăcea, dar ce facem cu Clark?

Lui Billy i-a fost rușine să admită că uitase de prietenul lui.

— Vorbesc eu cu el, a asigurat-o.

Billy se gândise să păstreze secretă față de Clark proaspăta lui poveste de dragoste cu Chrissie, dar și-a dat seama că nu ar fi fost posibil și că, în orice caz, acesta era un mod plin de lașitate de a scăpa. O fi fost el un ticălos nenorocit și duplicitar, dar laș nu era în niciun caz. Discuția lor ar fi putut decurge mai bine.

— Ce vrei să spui, că ieși cu Chrissie? a întrebat Clark, neîncrezător.

— Îmi pare rău, Clark, chiar îmi pare, dar între Chrissie și mine există o scânteie. Simțim la fel și...

Billy n-a reușit să-și termine propoziția, căci Clark îi înfipsese mâna în gât.

— Nu suporti să mă vezi fericit, așa-i? Ce-i cu tine? Știi că eram atât de încântat s-o revăd, știi cât am așteptat să întâlnesc o fată cum e Chrissie sau orice altă fată, dar trebuie să distrugi tu totul. Ești de necrezut. Al dracului să fii, Billy!

Ochii lui Clark aruncau fulgere de mânie și în colțul gurii i se adunase saliva, în timp ce-l țintuia pe Billy la perete.

— Calmează-te, amice...

Billy era complet luat prin surprindere de izbucnirea nefirească a prietenului lui.

— Nu-s amicul tău. Nu vreau să te mai văd în veci. În viața mea.

Clark a plecat spumegând de furie, lăsându-l pe Billy să-l urmărească pierdut cu privirea. Deci asta era. O prietenie între tipi spulberată de o fată. Probabil că se întâmplase de multe ori, în multe locuri de pe lume, dar gândul acesta nu-l consola deloc pe Billy. Era hotărât s-o facă fericită pe Chrissie, cu orice preț. Din nefericire, doi bărbați pe care Billy nu-i întâlnise niciodată unelteau împotriva lui. Unul dintre ei era tatăl lui Chrissie, doctorul Skinner, iar celălalt își pusese în minte să prade totul în Europa, decis să-și extindă imperiul.

Vara lui 1939 a fost cea mai fericită din viața lui Billy. În ciuda amenințării permanente a războiului care plana peste țară, el era într-o permanentă stare de euforie. Relația cu Chrissie se maturizase, transformându-se în ceva real și palpabil, în ciuda dezaprobării din partea tatălui ei. Așa cum ar fi putut prevedea oricine, Samuel Skinner avea un profund dispreț pentru Billy și abia dacă îl tolera. În ochii lui, Billy nu se potrivea nici pe departe cu fiica lui. Era o pacoste fără căpătâi, cu o slujbă fără perspective, idolatrizat de nebuna de maică-sa și practic ignorat de alcoolicul de taică-său. Dr. Skinner îi știa bine pe ai lui. Alice Stirling devenise obsedată după moartea primului său născut și îl aducea la el la cabinet pe Billy cel adoptat cu o regularitate obositoare. Acum, fiica lui era lovită de pasiunea pentru acest Billy Stirling și lucrul ăsta îl enerva groaznic pe bunul doctor.

Cel puțin Chrissie avusese bunul-simț să-l avertizeze pe taică-său despre Billy și să nu se vadă cu el pe furiș. În schimb, doctorul Skinner a presupus că relația va fi superficială și va dura puțin, dar judecata lui s-a dovedit a fi greșită. Singura lui speranță era ca Billy să fie chemat la

datorie în armată în viitorul apropiat, iar asta ar fi vestit finalul întregii daravere.

Prima întâlnire între cei doi n-a decurs prea bine. Dr. Skinner nu-l mai văzuse pe Billy de când era mic, dar îi recunoscuse numele și l-a știut imediat. Cicatricea de deasupra sprâncenei stângi era mai vizibilă ca oricând.

— Bună seara, domnule doctor Skinner, a spus Billy, întinzându-i mâna.

Doctorul s-a făcut că nu vede și s-a întors spre Chrissie.

— Vreau să te întorci acasă până la zece.

Mabel Skinner și-a făcut apariția din bucătărie, încă îmbrăcată în uniforma de moașă.

— Tu trebuie să fii Billy, a spus ea. Mă bucur mult să te cunosc.

Samuel s-a uitat lung la nevastă-sa, care îi strângea mâna lui Billy. Mabel avusese nevoie de toată puterea ei de convingere ca să-și convingă soțul că trebuie să-i lase lui Chrissie un pic mai multă libertate.

— Vă mulțumesc, doamnă Skinner. O să am mare grijă de fiica dumneavoastră.

— Hai, Billy, să mergem, l-a grăbit Chrissie.

Mabel a dispărut înapoi în bucătărie, iar Chrissie și Billy au pornit pe aleea din fața casei, în timp ce Samuel Skinner îi privea pe geam. Billy a prins-o brusc pe Chrissie de braț.

— Așteaptă aici o secundă, da?

S-a întors pe alee și a ajuns în fața ușii chiar în momentul în care Samuel Skinner dădea s-o închidă. Și-a băgat piciorul între prag și ușă și a venit foarte aproape de doctor.

— Dacă mai ridici vreodată un singur deget asupra fiicei tale, îți jur că te ucid cu mâinile goale.

De obicei, doctorul Skinner nu prea rămânea fără replică, dar acum a privit uluit, fără să-i vină să creadă, cum Billy se îndepărtează, punându-și protector brațul în jurul taliei lui Chrissie.

Billy nu avusese niciodată până atunci o relație romantică și prețuia mult sentimentele pe care le nutrea. Știa că se îndrăgostise și nici măcar răuvoitorul doctor Skinner nu putea să-i domolească patima. Totuși, era înspăimântat de războiul care urma să izbucnească în curând și care l-ar fi trimis pe vreun câmp de bătălie îndepărtat, ca să ia parte la un conflict pe care abia dacă-l înțelegea. Billy fusese un copil al finalului Primului Război Mondial, dar știa că acesta luase viața tatălui său și, indirect, și a mamei sale. Totul părea atât de lipsit de sens, iar acum un alt război amenința să distrugă abia înmugurita lui relație cu Chrissie.

Amândoi hoinăreau mână în mână pe malul unui izvorăș tăcut. Vremea era călduroasă și strălucitoare, cerul albastru, senin, iar păsările — presuri galbene, ciocârlii și sturzi cântători — păreau că se luaseră la întrecere, care dintre ei cântă mai tare și mai dulce. Mirosul de usturoi sălbatic adăsta în aer și măcrișul-de-baltă creștea din belșug în apă. Chrissie purta rochia ei favorită de vară: albastru-deschis, cu buline mari, galbene, și o cingătoare albă, care îi scotea în evidență talia subțire. Billy își scoase haina și o ducea pe umăr, cu o mână, în timp ce în cealaltă căra coșul de picnic, doldora cu mâncare. Leo alerga săltând în fața lor, fugărind toți iepurii pe care îi vedea, fără să prindă vreunul.

— Unde vrei să ne oprim? a întrebat-o Billy.

Chrissie a cercetat malul râului.

— Uite, acolo, sub stejarul acela. Ar fi drăguț și răcoros.

Au întins împreună pătura pentru picnic peste iarba înaltă și s-au așezat. Chrissie a deschis coșul și a scos ouă fierte tare, sendvișuri cu pateu din carne, roșii coapte și prăjituri de casă cu fructe. Leo stătea între ei, afișând expresia lui cea drăgălașă. Nu-și putea lua ochii de la sendvișuri și, în cele din urmă, o dâră lungă de bale i s-a prelins din gură și a aterizat pe pătură.

— Pentru Dumnezeu, Leo, a strigat Chrissie. Marș de-aici!

Câinele și-a luat coada între picioare și și-a luat tălpășița.

— Este atât de liniște aici, nu-i așa? a spus Chrissie. Sigur nu o să mai fie încă un război.

Billy s-a uitat la măștile de gaz pe care erau obligați să le poarte cu ei.

— Nu știu, Chrissie, a răspuns el, solemn. Dar chiar dacă ne agităm, tot n-o să se schimbe nimic. Am putea să ne bucurăm de timpul care ne-a mai rămas împreună.

Chrissie părea speriată.

— O spui de parcă războiul ar fi fost deja declarat!

Billy a luat-o de mână și s-a uitat drept în ochii ei limpezi.

— Sper că n-o să ajungem acolo, dar trebuie să fim realiști. În cele din urmă, tot va trebui să-mi fac stagiul militar.

I-a atins o buclă și i-a dat-o după ureche. Fata avea ochii plini de lacrimi și a plecat privirea. Billy a sărit în sus.

— Hai să facem o baie!

— Ce? Apa e rece ca gheața, a protestat ea, râzând.

Billy își scosese însă deja pantofii și șosetele și își sufleca pantalonii. Leo se ridicase și sărise în apă. Chrissie și-a scos și ea pantofii și șosetele până la glezne și de primă mână cu Billy s-a repezit spre marginea apei. Billy a fost primul care și-a înmuiat degetele de la picioare.

— Isuse, e rece ca gheața!

— Ți-am spus eu, a râs Chrissie.

— Sunt sigur că nu era așa de rece și când eram copii.

Chrissie s-a așezat pe mal.

— Ai mai fost aici?

Billy intrase în apă până la glezne și îi înghețaseră picioarele.

A privit în zare.

— Aha, eu și Clark. Veneam des aici, după ore. Uneori în loc să mergem la ore, a recunoscut el. Îi spuneam locului Pârâul Pietros. Nu știu dacă ăsta-i numele lui adevărat sau l-am inventat noi. Pescuiam plevușcă folosind fâșii de pânză legate de bucăți de plută. Fraierii ăia înghețeau pânza și îi trăgeam afară.

A zâmbit acestei amintiri.

— Și veverițe, a continuat el. Comisia forestieră plătea doi pence și o jumătate de penny pentru fiecare coadă de veveriță adusă. Erau considerate dăunătoare, știi; vreau să spun cele gri, nu și cele roșcate. Noi le numeam șobolani-de-copac. Stăteam ore întregi la pândă cu catapultele meșterite acasă, încercând să prindem câte una, dar n-am reușit niciodată.

S-a întors spre Chrissie, cu o expresie de tristețe pe chip.

— Ți-e dor de el, nu-i așa? a întrebat Chrissie.

Billy a ieșit din apă și s-a așezat lângă ea, pe mal.

— Mai mult decât îți imaginezi. L-am căutat iar săptămâna trecută, dar maică-sa mi-a zis că nu-i acasă. Dar știu că era, pentru că tocmai îl văzusem intrând.

A tras-o pe Chrissie în picioare.

— Haide! Să mergem să mâncăm.

Chrissie a smuls o mână de măcriș din râu și a scuturat-o de apă. Billy s-a încruntat, neînțelegând.

— Să înviorăm puțin carnea din conservă, a explicat ea.

Pe când stăteau unul lângă celălalt, la umbra stejarului, cu stomacul plin de sendvișuri și prăjituri cu fructe, Billy a închis ochii. Era foarte fericit alături de Chrissie, în ciuda opoziției tatălui ei. Era o fată tare drăguță și dulce, ceea ce o făcea soția perfectă. Era frumoasă, inteligentă și avea suflet bun, n-ar fi putut vorbi pe nimeni de rău. Nu-i de mirare că prietenul lui, Clark, fusese fermecat de ea și apoi se simțise trădat de duplicitatea lor.

Billy s-a ridicat în cot și i-a privit chipul. Părea să picotească, iar tânărul s-a minunat de genele ei lungi și răsucite, de buzele pline, trandafirii, și de obrajii acum ușor îmbujorați de soare, punctați cu doi-trei pistrui. A cules un fir lung de iarbă și l-a trecut ușor peste obrajii fetei. Ea a început să se agite și s-a apărat cu mâinile.

— Ooo, ce-i asta? Era ceva pe mine.

S-a ridicat în capul oaselor și a observat rânjetul lui năstrușnic.

— Tu erai!

A izbucnit și ea în râs și s-a întins la loc pe pătură, cu mâna sub cap. Billy s-a aplecat deasupra ei și a sărutat-o tandru pe buze. Chrissie a deschis ochii și i-a luat fața în palme, trăgându-l mai aproape. Billy a sărutat-o din nou, de data asta mai apăsat și mai pasional. Chrissie i-a răspuns, iar Billy s-a răsucit deasupra ei. A încercat să-i

despartă picioarele cu ale lui, dar a fost oprit din încercare de un mârâit gros, aproape de urechea lui. A privit în sus și l-a văzut pe Leo mârâind ușor, fără să-și arate colții. Chrissie a chicotit, în timp ce Billy s-a răsucit pe spate.

— Du-te de-aici, câine, a spus el, fluturând cu mâna spre Leo. Moartea pasiunii ce ești, fir-ai tu să fii, creatură.

L-a ciufulit pe Leo pe cap, iar câinele a început să dea din coadă cu entuziasm.

— Al dracului, crede că e o invitație să se bage și el!

Chrissie îl iubea pe Billy din toată inima, era sigură de asta. Situația cu tatăl ei o punea la încercare, puțin spus, dar spera că în cele din urmă el avea să ajungă la sentimente și va învăța să-l accepte pe Billy. Oricum, el era primul ei iubit și o agita aspectul fizic al relației. N-ar fi trebuit să-și facă griji. Billy era gentlemanul perfect și n-ar fi forțat-o niciodată să meargă mai departe decât ar fi fost în regulă pentru ea. În ziua aceea, la râu, dacă n-ar fi fost Leo... Numai gândul la acele clipe o făcea să se înfierbânte și îi era rușine de asta. Până la urmă, nu fusese totuși educată mai bine de-atât? Taică-său ar fi luat foc dacă ar fi știut de această evoluție a laturii fizice a relației.

Pe măsură ce treceau săptămânile, zilele se făceau tot mai lungi și mai calde, iar Billy și Chrissie petreceau tot mai multe ceasuri la Pârâul Pietros. Bolborositul apei trecând peste prundișul strălucitor scotea un sunet liniștitor, vederea vitelor care pășteau mulțumite în poiană aducea un sentiment de siguranță și, cel mai important, ei își puteau găsi liniștea împreună, departe de privirea dezaprobatore a tatălui lui Chrissie. Acesta era un loc special,

Kathryn Hughes

un refugiu liniștit în suburbiile din Manchester, aflat în altă lume decât orașul uriaș, întins, cu hornurile lui pu-făitoare, din care ieșeau talazuri de fum, și cu vehiculele lui zgomotoase.

În ziua aceea, cerul avea ceva de rău augur. Deși era înăbușitor de cald, văzduhul avea un miliard de culori, între care dominau cenușiul, negrul și violetul, un tablou demn de visul unui artist. În aer se simțeau tunetele. Când s-au apropiat de locul lor favorit de sub stejar, Billy și Chrissie s-au oprit din drum în același timp. Silueta aceea era inconfundabilă. Acolo, ghemuit în râu, cu spa-tele la ei, era Clark.

— Ce să facem? a șoptit Chrissie.

— Nu știu, a răspuns Billy. Nu ne-a văzut încă.

— Du-te și vorbește cu el, l-a îndemnat Chrissie. O să aștept aici.

Billy a ezitat o clipă înainte de a i se arăta lui Clark. Inima îi bătea de parcă ar fi încercat să scape din colivia toracelui.

— Ce faci, prietene?

Clark a tresărit și s-a întors. S-a îndreptat de spate și l-a privit pe Billy, dar nu l-a recunoscut decât după câteva secunde. Avea părul mai scurt și se bronzase.

— Isuse, m-ai speriat, a spus el.

— Ce faci aici?

Clark a ridicat un borcan atârnat de un șnur ponosit.

— Ghidrin!

Pentru o clipă, ochii lui albaștri au strălucit cu entuziasm, apoi s-au adumbrit. Și-a trecut palma udă prin părul roșu și apoi s-a șters pe față. Pistruii erau mai pronunțați ca de obicei și, pentru un moment, Billy l-a văzut așa cum era la unsprezece ani. A simțit cum se sufocă, ceea

ce a făcut ca următoarea propoziție să sune ca un cârâit sufocat.

— Ne-am distrat bine, nu-i așa, Clark?

Clark a pufăit și a pus borcanul cu pești jos, pe un bolovan. A pășit prin apă și s-a așezat cu greutate pe mal. Billy s-a apropiat de el și a încercat să se așeze alături.

— Nu te face prea comod, i-a spus Clark.

— Ascultă, Clark. Nu putem să fim iar prieteni?

— Nu putem să fim iar prieteni? l-a maimuțărit Clark. Nu mai suntem în curtea școlii, Billy.

— De ce-ai venit aici? l-a întrebat Billy.

Clark s-a gândit puțin.

— Ca să reflectez.

A băgat mâna în interiorul hainei și a scos un plic maroniu.

— Uite, a spus el, punându-i-l în mână lui Billy. Acesta l-a deschis și a citit conținutul.

— Te-au recrutat?

— Stagiul militar, a explicat Clark.

Billy știa că este doar o chestiune de timp. Din moment ce parlamentul ratificase legea în aprilie, toți bărbații între douăzeci și douăzeci și unu de ani erau chemați să execute stagiul militar de șase luni. Nu știa ce să spună.

— Clark, ascultă...

I-a înapoiat plicul.

— Ce face Chrissie? a întrebat Clark, privindu-l pe Billy drept în ochi.

Acesta a fost luat prin surprindere de pomenirea bruscă a numelui fetei și a rupt un fir de iarbă.

— Este bine, mulțumesc. De fapt, este cu mine, uite, acolo.

Clark s-a uitat în direcția indicată de degetul lui Billy și Chrissie s-a ivit stânjenită din spatele unui copac. Billy i-a făcut semn din cap să vină la ei. Era prima dată când îl vedea pe Clark din seara când dansaseră.

— Clark, a început ea. Îmi pare bine să te revăd.

Clark s-a ridicat și a dat din cap. A tăcut, stângaci.

— Mai bine plec. Pare să vină ploaia.

Ca la comandă, un strop de apă uriaș, greu, a aterizat pe plic, schimbându-i culoarea într-un maro-închis. Clark și-a pus haina și și-a ridicat gulerul.

— Ne mai vedem.

A urcat malul, grăbind pasul cu fiecare picătură care cădea din înalt. Chrissie s-a uitat spre Billy, cu o expresie de deznădejde pe chip. Billy a strigat după prietenul lui:

— Clark, stai!

Clark s-a oprit, s-a întors și a așteptat. Billy a alergat spre el. S-a oprit la un metru în fața lui Clark și cei doi bărbați s-au uitat unul la celălalt. Billy a vorbit primul.

— Noroc, prietene!

A întins mâna și Clark s-a uitat la el o secundă. Apoi, foarte încet, a scos mâna din buzunar și i-a întins-o lui Billy. A strâns-o cu putere, privindu-l pe Billy direct în ochi, și i-a zâmbit reținut. Între ei nu s-au mai spus alte cuvinte, dar amândoi știau că securea fusese îngropată.

Clark s-a întors pe călcâie și n-a mai privit înapoi în timp ce-și croia drum spre casă prin ploaia care turna de sus. Billy a fugit înapoi spre Chrissie, care se adăpostise sub copac.

— E totul în regulă? a întrebat ea, temătoare.

Billy s-a uitat la borcanul lăsat de Clark. Cei doi pești înotau în cercuri, izbindu-se de sticlă în încercarea disperată de a se elibera. A luat borcanul și l-a vărsat în râu

Într-o sclipire de argint, peștii au zbughit-o în direcții diferite. S-a uitat la Chrissie și a zâmbit.

— Acum e totul în regulă.

* * *

În ciuda adăpostului oferit de stejarul bătrân, picăturile de ploaie cădeau de pe frunze pe pătura pe care stăteau Billy și Chrissie. Fulgerele luminau cerul și tunetele bubuiau ca stomacul unui elefant înfometat.

— Nu cred că ăsta e cel mai sigur loc în care să ne adăpostim, a spus Chrissie.

Billy a privit în jur.

— Nu-i cel mai înalt copac din preajmă, așa că mă gândesc că nu-i nicio problemă.

S-a uitat la chipul îngrijorat al lui Chrissie. I se udase părul și buclele îi atârnau pe față. A tras-o să se ridice în picioare.

— Vino, e mai uscat lângă trunchi.

S-au sprijinit de copacul gros, așteptând trecerea furtunii. Vacile de pe câmp se strânseseră una în alta lângă gardul viu, iar râul se umflase și curgea cu viteză, de parcă ar fi încercat să facă față apei care crescuse brusc.

— Pantofii noștri! a țipat Chrissie, când un val a inundat locul unde îi abandonaseră. O să fim nevoiți să ne ducem acasă desculți.

Billy s-a repezit, a ridicat pantofii și a scurs apa din ei. Pentru câteva secunde a rămas în loc deschis și a ridicat fața către cer. Apa i s-a scurs pe gât și l-a trecut un fior, fără să vrea. Își amintise un incident din copilărie, când el și Clark fuseseră prinși de furtună exact în locul ăsta. Malul devenise alunecos și Billy căzuse și-și rupsesese

pantalonii într-o piatră. Și-a dat seama că o să aibă mari probleme cu maică-sa și îi era frică să se întoarcă acasă. Când Clark i-a sugerat să facă schimb de pantaloni, Billy i-a fost nespus de recunoscător. Prietenul lui îl salvase încă o dată. Abia peste câteva luni aflase Billy despre chelfăneala pe care o luase Clark de la maică-sa fiindcă venise cu pantalonii în halul ăla.

— Billy, vino încoace, l-a strigat Chrissie. Ești murat de tot.

Vocea ei l-a adus înapoi în prezent; s-a întors sub copac.

— Iartă-mă, eram tare departe.

— Arătai teribil, a exclamat Chrissie. Ce s-a întâmplat?

— Mă gândeam la Clark. Nu pot să cred că pleacă. Câteodată încă mă gândesc la el ca la un băiețel, iar acum pleacă la luptă. Nu știu cum o să se descurce.

— Billy, nu se duce la luptă. A primit doar ordinul de recrutare. Nu suntem în război, amintește-ți.

— Știu, ai dreptate, dar o să fie plecat șase luni și până atunci s-ar putea să fim.

Chrissie i-a astupat gura cu mâna.

— Nu spune asta! N-o să fie niciun război. Nu vreau să te pierd.

Billy a privit drept în ochii albaștri ai lui Chrissie, care înotau în lacrimi, apoi a luat-o în brațe și a ținut-o strâns.

— Ai cămașa flească, a spus Chrissie. Lasă-mă pe mine!

Fără să-și ia ochii de la chipul lui, a desfăcut ușor nasturii și a lăsat cămașa lui Billy să cadă pe jos. El respira tot mai greu; a sărutat-o cu patimă. Fata a deschis gura atunci când i-a simțit limba strecurându-se printre buze, iar Billy a pironit-o de trunchiul copacului. Asprimea

scoarței i-a smuls fetei un geamăt puternic. Billy a închis ochii și s-a gândit la Clark. El ar fi trebuit să fie acum cu Chrissie și s-o lipească de trunchiul copacului. Tot ce făcuse Billy vreodată fusese luat de la prietenul lui. În școală îi dădea lui Clark să-i facă temele și el le făcea pe toate, recunoscător că Billy catadicsise să fie prietenul lui când nimănui altcuiva nu-i păsase de el. În momentul acela, Billy s-a urât pe sine, iar mintea i s-a încetșosat. S-a împins și mai tare în Chrissie, iar ea a scos un scâncet înăbușit. I-a ridicat brațele deasupra capului și i le-a ținut împreună de încheietură, pe trunchiul copacului. Cu cealaltă mână i-a ridicat fusta. Chrissie și-a recăpătat respirația, dar nu l-a îndepărtat, așa că el i-a dat drumul la mâini și și-a desfăcut nasturii de la pantaloni. Și-a îngropat fața în gâtul ei, iar răsuflarea i-a devenit sacadată și fierbinte.

Nu acesta era felul în care plănuise Chrissie să-și piardă virginitatea, dar cel puțin era recunoscătoare că nu se putea să rămână însărcinată după ce făcuseră dragoste în picioare.

Septembrie 1939

Chrissie se trezise de vreo două ore, incapabilă să mai doarmă. Stătea la masa din bucătărie; își turnase a treia ceașcă de ceai. A înmuiat în el încă un biscuit cu ghimbir și apoi l-a supt nefericită. Cică ar fi trebuit să-ți ia greața, dar asta trebuie să fi fost vreo clevețeală de babornite, căci ea se simțea în continuare terminată. A auzit capacul cutiei poștale din hol, fiindcă băiatul cu ziarele aruncase înăuntru *The Daily Telegraph*, aruncând totodată în viața ei și alte vești neplăcute. S-a ridicat cu greu, fără tragere de inimă, și a luat ziarul. Titlul principal striga la ea: ULTIMUL AVERTISMENT PENTRU MAREA BRITANIE. Ieri, Adolf Hitler invadase Polonia și războiul părea inevitabil. Fuseseră construite adăposturi pentru raidurile aeriene și mii de copii fuseseră deja evacuați.

Chrissie și-a prins pântecul cu ambele mâini și a oftat. Adăpostea un secret care avea să aducă în această casă mai multă tulburare și mai multă supărare chiar și decât declarația de război. A tresărit la sunetul agitat al soneriei de la ușă și s-a uitat la ceasul de pe perete. Cine

Dumnezeu putea fi la ora șase dimineața? Oricine ar fi fost, acum bătea la ușă.

— Bine, bine, vin, a strigat Chrissie iritată.

În ușă se afla domnul Cutler, vecinul și pacientul lor.

— Unde-i maică-ta? a întrebat el. Maud a intrat în travaliu, țipă de se cutremură pereții.

Bărbatul a intrat peste ea în hol.

— Unde e?

Apoi a strigat spre scări, în sus.

— Doamnă Skinner?

— Este în pat, doarme; cel puțin dormea până când ai început dumneata să bați în ușă.

Mabel Skinner s-a ivit în cămașă de noapte, legându-și în grabă cordonul halatului de casă.

— Domnule Cutler, a exclamat ea. Ce este?

— Naște Maud, te rog, vino repede.

Chrissie și maică-sa au schimbat priviri îngrijorate. Copilul lui Maud Cutler n-ar fi trebuit să vină pe lume mai devreme de încă patru săptămâni.

— Chrissie, a strigat scurt Mabel. Îmbracă-te și adu-mi geanta, te rog. Trebuie s-o duc pe Maud la spital.

Domnul Cutler le-a privit alarmat.

— Nu poți să-l aduci pe lume acasă, doamnă Skinner? Știi că vrea să nască în patul ei.

— Nu, domnule Cutler, nu pot, i-a explicat Mabel. Copilul nu trebuia să se nască până peste o lună; s-ar putea să fie complicații. Dată fiind vârsta lui Maud, cred că ar fi mai bine să mergem la spital. Acum, du-te acasă și așteaptă-mă acolo.

Chrissie a rămas ținută în loc. În doar câteva luni va fi și ea în aceeași poziție, țipând speriată, cu picioarele crăcănate în suporturile laterale ale mesei de nașteri,

suportând privirile dezaprobatoare ale moașelor, mânia lui taică-său și dezamăgirea mamei sale. I se tăia respirația; a încercat să-și spună că totul o să fie în regulă. Billy o să-i fie alături și cât timp îl avea pe el, putea trece prin orice. S-a prins de tocul ușii, ca să poată rămâne în picioare. Vocea ascuțită a maică-sii a făcut-o să sară în sus.

— Chrissie! Mișcă-te!

Ziua următoare, duminica de 3 septembrie, a fost minunat de însorită. Părea de negândit că într-o asemenea zi minunată poate fi declarat război. Familia Skinner stătea în jurul mesei de la bucătărie, cu radioul în mijloc, cu câte o cană cu ceai în față; fiecare dintre ei era pierdut în propriile gânduri. Chrissie se gândea la copilul ei nenăscut, pentru că nu se mai putea gândi deloc la altceva. Mabel se gândea la copilul familiei Cutler, născut ieri, prea curând, prea mic, dorindu-i să supraviețuiască. Dr. Skinner se gândea deja cum să sărbătorească faptul că în curând Billy Stirling avea să iasă pentru totdeauna din viața fiicei sale. Hârtiile pentru chemare trebuiau să-i sosească în mod sigur în următoarele câteva săptămâni.

Liniștea a fost spartă de o bătaie la ușa din spate. Doctorul Skinner s-a ridicat și a deschis cu prudență. Era ultima persoană de pe pământ pe care voia s-o vadă acum.

— Ce vrei? a întrebat el.

— Vreau să ascult știrile cu Chrissie. Este acasă?

Chrissie a auzit vocea lui Billy și a sărit în sus.

— Intră, Billy, ia loc!

El a sărutat-o pe obraz și s-a așezat la masă. I-a luat mâna și l-a privit pe doctorul Skinner drept în ochi.

Acesta s-a uitat în altă parte și și-a făcut de lucru cu mânerul radioului.

La 11:15, prim-ministrul, Neville Chamberlain, s-a adresat națiunii, străduindu-se să-și stăpânească teama din voce.

„În această dimineață, ambasadorul britanic la Berlin i-a înmănat Guvernului Germaniei o înștiințare formală care stabilește că, dacă nu suntem anunțați până la ora 11.00 în această dimineață că sunt pregătiți să-și retragă trupele din Polonia, între noi va fi declarată stare de război. Trebuie să vă spun că nu a fost primită o astfel de înștiințare și, în consecință, suntem în război cu Germania.“

Chrissie își ținuse respirația, dar acum i-a scăpat un suspin adânc. Billy și-a pus brațele în jurul ei, iar fata s-a întors și s-a lipit de el. Doctorul Skinner și-a aprins calm o țigară și a suflat fumul peste masă.

— Ar fi bine să-ți faci bagajele, Billy.

— Samuel! a strigat Mabel. Încetează! Nu vezi cât de supărată este Chrissie?

Billy s-a ridicat în picioare.

— Este în regulă, doamnă Skinner. Haide, Chrissie, să mergem la o plimbare.

În timp ce se plimbau pe alee, Chrissie a ridicat ochii spre cer.

— Crezi că e sigur?

Billy a râs.

— Nu cred că Luftwaffe o să ajungă prea curând aici.

Străzile erau aproape pustii, în afară de câteva mame care își strângeau copiii la piept. Se duseseră la biserică, să-și boteze imediat copiii. Panica din aer era aproape tangibilă, iar Chrissie s-a atârnat de brațul lui Billy.

— Îmi cer scuze pentru tata.

— Te tot scuzi pentru el din ziua în care ne-am întâlnit. Nu va accepta niciodată că suntem un cuplu, așa că trebuie să ne obișnuim și noi cu asta. Totuși, are dreptate. Trebuie să plec.

Chrissie s-a oprit din drum și și-a acoperit fața cu palmele. Billy și-a pus brațul în jurul umerilor ei și a tras-o aproape.

— Nu știu ce să spun, Chrissie. Este îngrozitor, știu, dar n-am ce face.

Ajunseseră la parc, iar fata s-a trântit pe o bancă.

— Este mai rău decât crezi, a spus ea, nefericită.

Îi tremurau mâinile în poală.

— Poți să-mi dai o țigară, te rog?

Billy a făcut ochii mari de uimire, în timp ce scotea pachetul de Woodbine. Ea a tras o țigară din pachet, dar mâinile tremurânde nu reușeau s-o țină.

— Poți să mi-o aprinzi?

— Desigur.

A aprins țigara cu un gest de expert și a tras un fum lung înainte de a i-o da lui Chrissie. Fata și-a pus-o între buze și a tras și ea un fum.

— Nu faci cum trebuie. Trage în plămâni!

Chrissie a tras adânc și a simțit cum fumul îi umple pieptul. A scuipat imediat și a tușit violent, când fumul a ajuns în nări, făcând să-i lăcrimeze ochii.

— Mulțumesc, abia a reușit să spună, dându-i țigara înapoi lui Billy. Mă simt mai bine.

Billy a râs și a sărutat-o ușor pe frunte.

— O să trecem peste asta, o să vezi.

Chrissie n-a spus nimic și s-a uitat la copiii care alergau prin parc. Se întreba dacă ei înțelegeau ce se întâmplase în dimineața aceea. Probabil că războiul li se părea

cea mai incitantă aventură din lume. Totuși, curând urma să fie evacuați, separați de familii cu lunile, poate chiar cu anii. S-a scuturat la gândul ăsta.

Billy s-a lăsat pe spate pe bancă, ținându-și mâinile împreunate la ceafă, cu fața în soare și ochii închiși. Ea și-a lăsat capul pe pieptul lui. Îi auzea inima bătând ușor; se bucura de căldura trupului său, de parfumul cămășii proaspăt spălate și de senzația mușchilor tari de pe abdomenul lui. Nu știa dacă poate răbda să fie despărțiți.

— Billy? a șoptit ea în cele din urmă.

— Ce-i? i-a răspuns el, deschizând ochii.

— Sunt însărcinată.

El a înghețat pentru o secundă, iar Chrissie a simțit cum i se schimbă ritmul inimii. A împins-o ușor, ca s-o poată privi în ochi.

— Ce? Cum? Adică, nu poți fi însărcinată. Nu se poate.

Fata a văzut cum îi fuge sângele din obraji, în timp ce aștepta o explicație.

— Ei bine, se pare că este posibil, a răspuns ea, oarecum indignată, pentru că sunt, totuși.

— Dar singura dată când am făcut dragoste a fost sub stejarul ăla, pe furtună.

Billy s-a ridicat în picioare și și-a pus mâinile în șolduri.

— Cum ai putut să lași să se întâmple așa ceva?

Chrissie s-a tras înapoi de parcă ar fi fost plesnită peste față.

— Eu? Credeam că ai aflat că e nevoie de doi oameni ca să fie conceput un copil.

— Un copil? a repetat Billy. Nu-mi vine să cred. De cât timp știi?

— Sunt în două luni.

— Și n-ai spus nimic până acum. Ești sigură?

— Sunt fiică de doctor și de moașă. Bineînțeles că sunt sigură.

— E un dezastru, a decretat Billy. Cum ai putut fi așa de, de...

— Așa de... cum, Billy?

El s-a lăsat pe spate pe bancă și și-a prins capul în mâini.

— Le-ai spus părinților tăi?

Chrissie a pufnit.

— Tu ce crezi?

— Poți să mă lași puțin? Nu pot... Ascultă, trebuie să rămân un pic singur, să mă obișnuiesc cu ideea. Iartă-mă! E un șoc prea mare.

S-a ridicat de pe bancă și a plecat fără să se uite înapoi. Chrissie l-a privit cum o rupe la fugă și dispare după colț. Niciodată nu se simțise atât de abandonată, în toată viața ei. Întâi a fost cuprinsă de groază, care s-a transformat iute în furie. Cum putea Billy să-i *facă* una ca asta? S-a uitat în parc, așteptând să vină cineva s-o ajute, dar erau cu toții preocupați de propriile vieți. Putea la fel de bine să fie invizibilă. S-a prins cu mâinile de pânțele și a simțit că o lasă genunchii. I s-a îngreunat tot trupul, în timp ce hohotea fără să se poată stăpâni.

Când fiul ei a năvălit pe ușă, Alice Stirling a ridicat ochii de la cusătura pe care o făcea. O dureau degetele de la împunsăturile în țesătura grea, opacă, dar aproape că terminase de făcut draperiile de camuflaj pentru căsuța lor. Băiatul arăta îngrozitor de răvășit, avea părul zbârlit și fruntea acoperită cu broboane de sudoare.

— Billy! a strigat Alice. Oh, intră și stai jos. Oribile vești, nu-i așa?

Și-a îndemnat fiul spre locul lui de la masă și i-a masat umerii.

— Ce șoc teribil! Știu că unii se așteptau, dar oricum...

Billy s-a întors spre maică-sa și a privit-o perplex.

— Cum ai aflat?

— Cum adică, cum am aflat? Am auzit la radio. Am mers la vecini și Reg mi-a permis să ascult cu ei.

— Oh, războiul, da, este îngrozitor. Dar, cum spunei și tu, ne așteptam la asta. Era doar o chestiune de timp.

Și-a aruncat apoi ochii prin bucătărie.

— Unde-i tata?

Alice a râs batjocoritor.

— Nu știu. A plecat devreme, azi-dimineață.

Billy a îmbrățișat-o strâns pe maică-sa. Merita mult mai mult de-atât.

În cuptor era o oală cu mâncare și, în ciuda agitației sale, Billy s-a simțit alinat de mirosul delicios. Era doar o bucată ieftină de carne, dar când Alice Stirling și-a terminat treaba cu ea, căpătase deja gustul și textura celei mai fine fripturi. Gândul la zeama bogată care clocotea în cuptor l-a făcut să saliveze. Maică-sa era o bucătăreasă excelentă. Cartofii ei copti erau legendari, cei mai buni din lume, pufoși în interior, crocanți și bruni la exterior. Îi făcuse și plăcinta de mere preferată, care aștepta într-o parte, gata să fie băgată în cuptor.

— Faci și sos de vanilie? a întrebat Billy.

— Când am mai servit eu plăcinta cu mere fără sos?

Billy s-a uitat la maică-sa și ochii i s-au umplut de lacrimi. Ce s-ar fi ales de el dacă ea n-ar fi venit la orfelinat acum nu știu câți ani și nu l-ar fi ridicat din scaunul lui

— Billy! a strigat Alice. Oh, intră și stai jos. Oribile vești, nu-i așa?

Și-a îndemnat fiul spre locul lui de la masă și i-a masat umerii.

— Ce șoc teribil! Știu că unii se așteptau, dar oricum...

Billy s-a întors spre maică-sa și a privit-o perplex.

— Cum ai aflat?

— Cum adică, cum am aflat? Am auzit la radio. Am mers la vecini și Reg mi-a permis să ascult cu ei.

— Oh, războiul, da, este îngrozitor. Dar, cum spunei și tu, ne așteptam la asta. Era doar o chestiune de timp.

Și-a aruncat apoi ochii prin bucătărie.

— Unde-i tata?

Alice a râs batjocoritor.

— Nu știu. A plecat devreme, azi-dimineață.

Billy a îmbrățișat-o strâns pe maică-sa. Merita mult mai mult de-atât.

În cuptor era o oală cu mâncare și, în ciuda agitației sale, Billy s-a simțit alinat de mirosul delicios. Era doar o bucată ieftină de carne, dar când Alice Stirling și-a terminat treaba cu ea, căpătase deja gustul și textura celei mai fine fripturi. Gândul la zeama bogată care clocotea în cuptor l-a făcut să saliveze. Maică-sa era o bucătăreasă excelentă. Cartofii ei copti erau legendari, cei mai buni din lume, pufoși în interior, crocanți și bruni la exterior. Îi făcuse și plăcinta de mere preferată, care aștepta într-o parte, gata să fie băgată în cuptor.

— Faci și sos de vanilie? a întrebat Billy.

— Când am mai servit eu plăcinta cu mere fără sos?

Billy s-a uitat la maică-sa și ochii i s-au umplut de lacrimi. Ce s-ar fi ales de el dacă ea n-ar fi venit la orfelinat acum nu știu câți ani și nu l-ar fi ridicat din scaunul lui

înalt, creând legătura aceea instantanee dintre ei? Știa că războiul îi va despărți și inima i s-a strâns de durerea pe care trebuia s-o îndure maică-sa. Se uita la ea, cum stătea la chiuvetă, cu spatele scuturându-se de la forța cu care râcăia coaja cartofilor.

— Te iubesc, mamă.

Alice s-a oprit din frecat și s-a prins de marginea chiuvetei, încercând să se adune. Și-a șters mâinile pe șorț și s-a întors spre fiul ei.

— Și eu te iubesc, Billy. Să nu uiți asta niciodată.

A traversat bucătăria și l-a sărutat pe frunte. Nu a spus nimic de lacrima scăpată din ochii lui, pornită pe obraz.

— Ai vrea să pui tu masa, te rog?

— Sigur că da. Pentru câte persoane?

Alice a oftat și a început din nou să lucreze la cartofi.

— Trei. Într-una din zilele astea o să-și amintească și taică-tău unde locuim și o să ne facă favoarea să vină la prânz. E bine să fim pregătiți. A, și pune și niște pahare pentru vin.

— Vin?

— Da, a continuat Alice. Și niște șervețele. Astăzi am primit vești proaste și un prânz de duminică așa cum se cuvine ne-ar înviora puțin. Avem o sticlă de vin roșu în spatele dulapului ăluia. Nici nu-mi mai amintesc de unde îl avem, dar sunt sigură că o să fie în regulă.

— Să fiu al naibii, bine trebuie să fi fost ascuns, dacă nu l-a găsit tata!

— Hai, hai, Billy! Fii mai respectuos cu el!

— Sigur. Iartă-mă, mamă!

Cum de putea să fie atât de loială incapabilului de taică-său, asta era de neînțeles pentru Billy.

După ce au terminat de mâncat, tânărul a împins farfuria și s-a lăsat pe spate în scaun.

— Mamă, am niște vești.

Alice s-a ridicat să curețe masa.

— Da? Ce vești?

A prins-o de mână. Era aspră și bătătorită de anii de muncă în casă și a fost uimit că nu observase până atunci.

— Te rog, așază-te! Lasă și tu cratițele alea!

Alice și-a tras un scaun și o umbră de îngrijorare i s-a așternut pe față.

— Ce este, scumpule?

— Chrissie este însărcinată.

Femeia și-a pus mâinile la gură.

— Oh, Dumnezeule, Billy, cum ai putut fi atât de prost?

Billy s-a ridicat și a început să măsoare camera cu pasul.

— Ai dreptate. Sunt un idiot. Ce-o să mă fac?

Alice s-a ridicat și ea și l-a luat strâns în brațe.

— O să fie în regulă. O să ne descurcăm noi.

S-a uitat temătoare spre ușă.

— Totuși, ar fi mai bine să nu afle tata, deocamdată.

Billy a dat din cap, în semn de încuviințare.

— Biata Chrissie! A fost așa un șoc atunci când mi-a spus, încât n-am putut să-l suport. Doar am luat-o la fugă și am lăsat-o acolo. Trebuie să fie zăpăcită cu totul. Nu pot să cred că m-am purtat atât de egoist.

Mamă-sa era îngrozită.

— Billy! Trebuie să-i vorbești. O fi tare agitată. Oh, Doamne, ce porcărie, ce zi!

— Ai dreptate, trebuie s-o văd. M-am purtat groaznic.

Și-a smuls haina de pe spătarul scaunului și a sărutat-o pe maică-sa pe obraz.

— Ne vedem mai târziu.

Billy a alergat cei trei kilometri până la casa lui Chrissie, cu prânzul de sâmbătă atârându-i greu în stomac. Când a ajuns, își pierduse suflul și cămașa jilavă i se lipise de piele. A pornit spre ușa din spate a cabinetului, dar s-a răzgândit și a mers la ușa din față. A apăsat butonul soneriei și a așteptat. Se simțea deodată adversarul absolut al doctorului Skinner și nu-i păsa dacă îl enerva. Îl auzea pe Leo lătrând agitat și se ruga în tăcere să răspundă Chrissie la ușă. Din păcate, de pe coridor s-a auzit zgomotul morocănos făcut de taică-său.

Doctorul Skinner a deschis ușa și a privit în jos de pe poziția de superioritate oferită de treptele verandei.

— Domnule doctor Skinner, Chrissie este, vă rog?

— Nu.

Răspunsul l-a luat prin surprindere pe Billy.

— O! Dar știți unde este?

— Nu.

— Atunci știți când se întoarce?

— Nu.

Cât de tare îl ura Billy pe omul ăsta. Se lupta din răputeri să-i vorbească pe un ton liniștit.

— Atunci, ați putea să-i transmiteți un mesaj? De fapt, nu, dacă mă gândesc mai bine, nu vă deranjați. O s-o aștept.

Fără niciun cuvânt, doctorul Skinner a închis ușa și a pus lanțul.

Chrissie stătea în capul scărilor și zâmbea în sinea ei. Știuse sigur că se va întoarce, dar se purtase ca un monstru și avea nevoie de un pic de timp ca să-și recapete

sentimentele față de el. S-a gândit că nici lui Billy nu i-ar strica să reflecteze la comportamentul său abominabil. O să-l lase o jumătate de oră și apoi o să meargă la el.

Billy stătea pe trotuar, fumând țigară de la țigară și contemplându-și viitorul. Oricum îl privea, nu era prea promițător. Iubita lui era însărcinată fără să fie căsătorită, tatăl ei ura până și să-l vadă, iar războiul tocmai fusese declarat, un război în care urma să lupte indiferent dacă voia sau nu. A sărit în sus când a auzit zgomot de pași în spatele lui. Samuel Skinner s-a lăsat pe vine și i-a vorbit amenințător la ureche.

— Este înăuntru, dar nu vrea să te vadă.

Billy s-a răsucit spre el.

— Ce? Nu vă cred.

— Treaba ta, dar îți zic că îți pierzi timpul. Se vede că v-ați ciondănit din ceva. Nu mi-a spus despre ce e vorba, dar îți sugerez să te duci acasă și să uiți de ea.

Billy s-a ridicat și l-a înfruntat răzbunător.

— V-ar plăcea, nu-i așa? Însă din nefericire nu știți toate faptele.

Și-a înșfăcat haina.

— Spuneți-i lui Chrissie că mă întorc mâine.

Doctorul Skinner s-a întors și a intrat în casă. A strigat din capul scării:

— Chrissie, a plecat. S-a săturat să aștepte. Nu s-a gândit că ai merita deranjul și, oricum, ar fi plecat curând de-acasă. A spus să nu-l aștepti și să-ți vezi de viață. Știi ceva, nu cred că o să-l mai vezi prea curând.

Chrissie încremenise, șocată și înțepenită, în capul scării, sprijinindu-se de balustradă. Nu-i venea să

creadă. Nu voise decât să-l facă să aștepte puțin, iar acum o părăsise. Nu asta trebuia să se întâmple. A alergat la baie și a vomitat în veceu, o vomă care, de data asta, nu avea nimic de-a face cu bebelușul care creștea în ea.

Când a ajuns Billy acasă, maică-sa curățase deja toate oalele și stătea lângă foc, tricotând. Taică-său se întorsese și adormise în scaunul de vizavi de ea. Alice Stirling și-a dus degetul la buze, când l-a văzut pe Billy intrând în bucătărie.

— Ai vorbit cu ea? a șoptit mama.

Billy i-a făcut semn din cap să-l urmeze în salonașul din față.

— Să nu aprinzi lumina; n-am pus încă draperiile de camuflaj. Știu că nu e încă întuneric, dar nu vreau să-mi asum niciun risc.

Stăteau față în față în întuneric, iar Billy i-a povestit întâlnirea lui cu doctorul Skinner.

— Omul ăla e răutatea întruchipată. Cum a ajuns el într-o profesie atât de omenoasă, n-am idee. Crezi că e adevărat ce ți-a spus, că nu vrea Chrissie să te vadă?

— Nu știu, mamă. Este posibil. Și eu am fost destul de rău.

— O să-i treacă, n-are încotro. Îți poartă copilul. Dă-i puțin timp. E plină de hormoni, să știi și tu. Știe că ai venit s-o vezi și o să-ți fie recunoscătoare pentru asta. O

să-ți vorbească atunci când o să fie pregătită. Între timp, de ce nu-i scrii o scrisoare?

— O scrisoare? Oh, nu știu ce să zic.

— Gândește-te puțin, Billy! Este mult mai ușor să spui ce vrei atunci când o faci în scris. Poți să-ți ceri scuze și să-i spui ce simți pentru ea, fără teama că ai putea greși. Poți s-o pui la poștă. Ar fi un gest frumos, care să-i arate că ai făcut un efort. Hmm? Ce spui?

— OK, o s-o scriu mâine. Acum sunt prea obosit ca să mă gândesc la asta. A fost o zi oribilă.

— O zi pe care cred că o să ne-o amintim toată viața. Acum haide, ajută-mă să pun și restul perdelelor.

— Sigur, chiar trebuie să fac ceva.

Când au terminat de pus draperiile, întunericul se lăsase deja și străzile erau înfricoșător de tăcute. Billy a dat puțin perdelele la o parte și a tras cu ochiul în beznă. Deja era obligatorie camuflarea totală.

— Nu văd absolut nimic.

Maică-sa s-a strecurat în spatele lui și s-a uitat afară.

— Știu. Au fost stinse toate felinarele de pe stradă. Se pare că dacă ai nevoie cumva să te aventurezi pe stradă după lăsarea întunericului, trebuie să-ți iei o lanternă acoperită cu hârtie maro. Șoferii nu sunt lăsați nici măcar să aprindă farurile.

— Dar este pentru siguranța noastră, nu?

Billy a scuturat din cap.

— Trebuie să-i ascultăm pe cei care se ocupă de lucrurile astea, Billy. Ei știu ce fac.

— Să sperăm.

S-a dat înapoi și a sărutat-o pe maică-sa pe obraz.

— Cred că o să mă duc la culcare acum, mamă, dacă nu te superi.

— Sigur că nu. Noapte bună, fiule, somn ușor. Totul va părea diferit mâine dimineață.

Chrissie stătea pe jos în baie, cu fața spre veceu, cu brațele în jurul colacului. Nu-și putea imagina ceva mai lipsit de demnitate. Iubitul ei nu voia să mai aibă de-a face cu ea, iar acum trebuia să îndure de una singură rușinea și umilința. Gândul de a le spune părinților ei a făcut-o să se aplece iar deasupra vasului de toaletă. Avea usturimi în fundul nasului și al gâtului, de la lichidul înțepător de la fiere, iar mușchii stomacului o dureau. Îi auzea pe părinții ei jos, în bucătărie, vorbind cu voce scăzută. Era imposibil să-și dea seama despre ce discutau, dar putea să-și imagineze. Probabil că dr. Skinner jubila că Billy o părăsise și că avusese dreptate în privința lui. A încremenit când a auzit pași venind sus, pe scări. A ciulit urechile și a fost ușurată că păreau ușori și grijulii, mai mult ai mamei decât ai tatălui. În ușa băii s-a auzit o bătaie timidă.

— Chrissie? a șoptit Mabel. Cât mai ai de gând să stai acolo? Ești înăuntru de patru ore.

A așteptat un răspuns și, pentru că nu se auzea nimic, a mai încercat o dată.

— Chrissie, scumpo, nu poți sta acolo toată noaptea. Lasă-mă să intru și putem să vorbim despre asta.

Chrissie a rămas tăcută în continuare.

— Bine, atunci, a insistat Mabel. O să stau și eu aici până când o să fii gata să ieși afară. Tatăl tău nu este prea fericit, apropo. A fost nevoit să folosească toaleta din curte.

Vestea asta a adus un zâmbet vag pe buzele lui Chrissie. Tatăl ei ura să meargă afară la toaletă. A încercat să

se ridice, dar și-a dat seama că îi amortiseră picioarele în poziția în care stătuse și era atât de înțepenită, încât abia se mai putea mișca. S-a ridicat încet pe picioare și a rămas așa, tremurând, ca un mânz nou-născut care face primii pași. Degetele îi tremurau când a încercat să deschidă zăvorul ușii de la baie și l-a tras ușor înapoi. A deschis ușa în fața mamei, care era de-a dreptul speriată.

— Dumnezeule mare! Ce-ai pățit? Arăți groaznic.

Chrissie avea gura prea uscată ca să poată vorbi, așa că pur și simplu a împins-o pe maică-sa la o parte și s-a târât spre pat. Mabel a venit după ea în dormitor, unde Chrissie zăcea cu fața în jos, cu capul îngropat în pătură. S-a așezat pe marginea patului și a frecat-o pe spate.

— Haide, a încurajat-o ea. Nu-i așa rău. Doar nu era Billy alesul. Vreau să spun că era un băiat drăguț, dar am știut tot timpul că poți mai mult de-atât.

Chrissie s-a ridicat și a privit-o pe maică-sa în față. Avea chipul ud de transpirație și lacrimi, iar ochii erau umflați și tiviți cu roșu.

— Îl iubesc, mamă, a spus ea, simplu.

Mabel a ezitat.

— Știi că tu crezi că-l iubești, dar chiar știi ce-i aia iubirea? A fost primul tău iubit, totuși.

— Vrei să încetezi să mai vorbești despre el la trecut? a întrerupt-o Chrissie. Doar n-a murit.

A simțit cum îi vine iar să vomite și a înghițit cu greu. A început să tremure și s-a întins din nou în pat. Mabel a privit-o cercetător, apoi culoarea i-a fugit din obraji și a început să tremure. În ciuda consternării ei, a pronunțat cuvintele perfect.

— Târfă ce ești!

— Pe tine nu te poate prosti nimeni, nu-i așa, mamă?

— Asta-i tot ce ai de spus? În câte luni ești? Presupun că Billy e tatăl. Dumnezeuule mare, de asta te-a părăsit?

Chrissie s-a ridicat iar. Reacția maică-sii o făcuse sfidătoare.

— La care întrebare vrei să-ți răspund mai întâi?

Mabel s-a ridicat și a început să măsoare camera în lung și-n lat.

— Nu pot să cred așa ceva, proasto ce ești! Taică-tău a avut perfectă dreptate în legătură cu el.

Vocea îi creștea cu fiecare cuvânt.

— O, Doamne, tatăl tău!

S-a grăbit să închidă ușa și s-a sprijinit de ea, respirând greu. Chrissie s-a gândit că s-ar putea să leșine, dar tot ce-a spus a fost: „Trebuie să mă gândesc“.

În ziua următoare, pe când cetățenii Marii Britanii încercau să priceapă că de-acum erau în război, Billy s-a așezat pe un scaun și a început scrisoarea către Chrissie.

— În cât suntem astăzi, mamă? a strigat el.

— În patru, a răspuns maică-sa, din bucătărie.

A scris cu grijă adresa în susul paginii și dedesubt a scris data. Acum venea partea dificilă. În alte împrejurări i-ar fi cerut ajutorul lui Clark pentru genul ăsta de treburi; de fapt, prietenul lui ar fi sfârșit prin a scrie în locul lui, fără nicio îndoială. Billy a alungat din minte toate gândurile despre Clark și a încercat să se concentreze. Fără să aibă idee cum avea să termine, a început cu „Draga mea Christina“. Simțea că folosirea numelui ei întreg va da scrisorii mai multă sinceritate. După aceste cuvinte, totul a curs surprinzător de bine și a fost mulțumit de rezultat. A scris cu grijă pe plic adresa lui Chrissie și a pus

un timbru. Apoi, îndesând scrisoarea în buzunarul de la haină, a strigat-o pe maică-sa.

— Mă duc doar să pun asta la poștă.

Se gândise să i-o lase la ușa, dar nu era încă gata de o nouă întâlnire cu doctorul Skinner. Nu, o va duce la poștă și se va întoarce s-o caute după ce va avea timp să-i digere vorbele. În timp ce mergea în jos pe drum, simțea că plutește și, dintr-odată, a avut sentimentul că el și Chrissie vor fi bine, în cele din urmă. Starea de spirit i s-a îmbunătățit când a bătut cu palma plicul din buzunar. Da, fusese complet imbecil, dar scrisoarea asta urma să îndrepte totul.

1973

Tina a citit de trei ori scrisoarea lui Billy înainte de a o împături, într-un final, și de a o așeza pe măsuta de cafea. A ridicat cana cu cacao și a sorbit din ea. Era rece ca gheața. După acea zi plină de emoții se simțea epuizată, dar așternuturile jilave și cenușii de pe patul pentru o singură persoană nu erau prea îmbietoare. Pentru o vreme, scrisoarea lui Billy îi abătuse gândurile de la Rick, însă acum se simțea rău când se gândea la prostia pe care o făcuse. Era complet pe cont propriu, dar în loc să se simtă liberă, se simțea izolată. În adâncul sufletului ei știa că făcuse bine să-și părăsească soțul abuziv, dar era înspăimântată de ceea ce i se așternea în față.

S-a lăsat pe spate în canapeaua mică și uzată, a închis ochii și a încercat să și-l scoată pe Rick din minte. Și l-a imaginat pe Billy scriind scrisoarea pentru Chrissie, în urmă cu treizeci și patru de ani. Războiul fusese declarat cu o zi în urmă, așa că trebuie să fi fost puțin nesigur, dar de ce nu o pusese la poștă? Poate că se răzgândise și o întâlnise personal. Poate că fusese ucis pe drumul spre

oficiul poștal. Tina s-a cutremurat și s-a certat pe sine pentru că era așa dramatică.

Era aproape miezul nopții când s-a strecurat în pat, unde a răsucit și a întors pe dos pătura străină și plină de cocoloașe. În momentul ăsta ar fi dat orice să se poată cuibări în patul ei, chiar și cu Rick sforăind lângă ea, pentru că era ceva liniștitor în prezența lui acolo, când dor-
meau. Se simțea îngrozitor de singură și de speriată. Nu era obișnuită să doarmă singură și fiecare sunet, oricât de mic, o paraliza de frică. Auzea pași pe hol și i se părea că se opresc chiar în fața ușii ei. Frigiderul din colț bâzâia zgomotos, iar robinetul chiuvetei picura ritmic. Stătea întinsă în pat, cu ochii larg deschiși și abia îndrăznind să respire, încercând să se liniștească. S-a gândit la cântecul pe care i-l cânta mama ei în fiecare seară, când o ducea în pat.

*Dormi, copile, dormi în pace,
Noaptea-ntreagă, somnul tău,
Îngeri albi Domnul trimite,
Noaptea-ntreagă-n somnul tău.*

Acest obsedant cântec de leagăn o liniștea întotdeauna, o convingea că nu sunt monștri în dulap. Dar acum nu reușea să-și facă treaba și îi era rușine să recunoască, fie și față de ea însăși, că dacă Rick ar fi venit la ușă, l-ar fi urmat imediat, înapoi la patul ei de acasă. *Ca un miel la tăiere.*

A doua zi de dimineață, starea de spirit a Tinei se îmbunătățise puțin. Era caraghios de-a dreptul cum totul părea să arate mult mai bine la lumina zilei. S-a spălat și s-a îmbrăcat, apoi a luat autobuzul spre serviciu. Ca de

obicei, a ajuns prima la birou, așa că a pus ceainicul pe foc și a aranjat ceștile.

— 'Neața, Tina, i-a strigat Linda, una dintre colegile de care era foarte apropiată. Ai avut un weekend plăcut?

Tina și-a privit prietena cum își atârna haina în cuier.

— Am avut și mai bune de-atât.

Linda a venit spre ea și a privit-o atent.

— Rick?

Tina s-a întors și și-a făcut de lucru cu ceaiul.

— L-am părăsit.

Linda și-a pus mâinile pe umerii Tinei și a strâns-o ușor în brațe.

— Păi, cam era timpul. Unde te-ai dus?

Tina i-a povestit întâmplările prin care trecuse cu o zi înainte și cum sfârșise în patul acela îngălat.

— Ar fi trebuit să vii la mine, a exclamat Linda. Ce ți-am zis? Întotdeauna o să găsești un pat la mine.

Tina a îmbrățișat-o.

— Știu și îți sunt recunoscătoare, dar trebuie să mă descurc singură de data asta.

Linda a dat din cap.

— Ești atât de orgolioasă și atât de încăpățânată... Ai vreo veste de la el?

Tina s-a uitat agitată spre ușă, ca și când s-ar fi așteptat ca Rick să dea buzna înăuntru. A tresărit când a văzut-o deschizându-se, dar era doar Anne, care sosise la serviciu.

— Ia uitați-vă la asta, a spus Anne, trăgând un sac de haine după ea. L-am găsit pe scări.

Tina și Linda s-au îngămădit să se uite.

— E și un bilet pe el, a spus Linda.

A desprins bucata de hârtie și i-a dat-o Tinei.

— Este pentru tine.

*Mi-ai luat inima și banii, ai putea să-mi iei și hainele
astea de pe cap.*

— De la cine e? a întrebat Anne.

Tina a alergat la ușă și s-a uitat în josul străzii. Mergând în dorul lelii, îmbrăcat doar în niște chiloți gri, ponosiți, era Rick. Aproape că-l auzea fluierând, în timp ce smulgea frunzele gardului viu din lungul străzii. A dat din cap. *Dumnezeule, asta era tot ce-mi lipsea acum.*

A trecut o săptămână, apoi alta, iar Tina nu avea nicio veste de la Rick. În ciuda ei își făcea griji pentru el. În mod sigur, trecerea timpului tocește amintirile.

Într-o sâmbătă, era la magazinul pentru săraci și punea prețuri pe niște haine. Când a auzit sunând clopoțelul de la ușă, a ridicat privirea și și-a văzut uluită soacra intrând în magazin. Molly Craig arăta bătrână, în ciuda vârstei sale, în ciuda machiajului intens și a coafurii blonde, îngrijite.

— Molly, a salutat-o Tina. Îmi pare bine să te văd.

Dar s-a crispat în sinea ei din cauza minciunii pe care o spusese. Plecarea ei nu fusese o pierdere pentru niciuna dintre ele.

— Scutește-mă, Tina, a repezit-o Molly. Știi de ce am venit.

— Serios? Cauți o nouă ținută?

— Nu fi caraghioasă! Ce se întâmplă între tine și Rick? Am trecut pe la voi și este într-o stare înfiorătoare. A spus că l-ai părăsit și nu știe de ce.

— Știe al dracului de bine de ce.

— Atunci, poate mă luminezi și pe mine.

Molly și-a tras un scaun și a scotocit prin geanta ei enormă după țigări; degetele cu unghii roșii și lungi făceau toată căutarea și mai dificilă decât era. Tina a oftat.

— Fă-te comodă. Vrei o cană cu ceai?

— N-ai ceva mai tare?

Tina a ridicat din sprâncene.

— Cafea?

Molly a ignorat oferta nurorei.

— Uite, nu știu ce s-a întâmplat între voi, dar cred că ar trebui să te duci să vezi măcar ce-i cu el. Am trecut pe acolo azi-dimineață și totul este o cocină. Am găsit pe scări lapte vechi de o săptămână, un teanc de corespondență îngrămadită în spatele ușii și un miros puturos peste tot. M-am gândit pur și simplu că trebuie să fi murit. Erau trase toate perdelele și i-a luat zece minute să-mi răspundă la ușă. Când, în sfârșit, s-a târât până la intrare, am fost șocată. Aș fi zis că are nouăzeci de ani și era doar în chiloți. E terminat, Tina. În mod sigur, orice n-a mers bine între voi poate fi reparat.

În cele din urmă, Tina a reușit să strecoare câteva vorbe.

— Ți-a spus că a dat în mine?

Molly a avut decența de a părea șocată preț de o clipă, apoi și-a revenit.

— Ce bărbat nu-și mai altoiește nevasta din când în când? Trebuie să fi făcut tu ceva rău de l-ai enervat așa. Întotdeauna a fost iute la mânie, știi asta la fel de bine ca toată lumea. Până acum ar fi trebuit să știi cum trebuie să-l iei.

— Ești incredibilă, Molly, știi? Lucrurile stau așa și din cauza ta. L-ai răsfățat toată viața. Tu ești cea care a creat monstrul ăsta.

— Monstru? Micul meu Ricky! Nu exagera!

Molly a tras din țigară un fum lung și a mijit ochii.

— Te rog, Tina! Mă doare că trebuie să ți-o spun, dar știu că însemni totul pentru el.

— Atunci, se pare că a reușit să mă păcălească.

Molly și-a înmuiat tonul.

— Știu că poate fi o pacoste uneori, dar te iubește, Tina, chiar te iubește.

Tina simțea cum începe să se înmoaie și s-a pedepsit în gând.

— Știu asta, Molly, și este în mine o parte care îl va iubi mereu, dar nu mă pot întoarce, acum, după ce am reușit să mă rup de acolo.

Știa că trebuie să se țină tare.

— Te rog, Tina, du-te doar să-l vezi.

Tina o cunoștea de îndeajuns timp pe Molly Craig ca să-și dea seama că femeia nu va părăsi magazinul până când nu va obține lucrul pentru care a venit.

— În regulă, o să trec pe acolo în drum spre casă, în seara asta. Aș putea să-mi iau și niște lucruri, oricum.

Molly a răsuflat ușurată.

— Mulțumesc.

A bătut-o ușor pe Tina pe mână, într-un gest fals de solidaritate, iar Tina s-a retras, instinctiv.

— O să-i spun că treci mai târziu.

S-a ridicat cu greu de pe scaun și s-a îndreptat spre ieșire, cu misiunea îndeplinită.

Tina era perfect conștientă de faptul că fusese manipulată, dar și-a spus că oricum trebuia să treacă, să-și mai ia niște lucruri. O să-i spună clar lui Rick că nu se întoarce și că nu aveau niciun viitor, ca pereche.

În ziua aceea, stătea agitată în fața porții proprii grădini, în timp ce-și aduna curajul să intre. A observat că bordurile erau curățate de buruieni și peticele de peluză fuseseră frumos tunse. Chiar și mica fântână de piatră pentru păsări fusese umplută cu apă și cei doi pitici de grădină sclipeau de-a binelea. A pornit pe potecă și a dat să bată în ușă, dar apoi a observat că soneria, care stătuse atârnată doar de fire timp de ani întregi, era acum bine fixată în perete, la locul ei. Molly Craig exagerase în mod sigur când spusese că fiu-său trăiește în mizerie. Prudentă, și-a retras degetele și a apăsat butonul negru, lucios. Chiar dacă se aștepta să sune, țârâitul puternic a făcut-o să tresară violent.

Fără să-i lase timp să se adune, Rick a deschis ușa. Tina s-a holbat la el cu gura căscată, de parcă ar fi trebuit să se deprindă cu înfățișarea bărbatului. Purta o pereche de blugi evazați ultimul răcnet, care îi subliniau talia subțire, și o cămașă cadrilată de pânză topită, pe care Tina nu o știa. Îi crescuse părul și acum buclele îi încadrau pomeții. Era proaspăt ras și mirosea a citrice.

— Bună, Rick!

— Tina! Mă bucur să te văd. Intră, te rog.

— Și eu mă bucur, mulțumesc.

Se purtau ca doi străini, nu ca soț și soție. Pe covorul din hol se vedeau încă urmele periei de la aspirator, iar Tina a simțit mirosul unei tăvi puse la cuptor.

— Coq au vin, a explicat Rick, dar fără „vin”. Țsta este franțuzescul pentru „vin”¹.

¹ În engleză în original: „That's French for wine”. Joc de cuvinte intraducibil în română, din cauza formei identice a cuvântului „vin” în română și franceză. (N.t.)

— Știu, a spus Tina. Sper că n-ai făcut toată tevatura asta pentru mine.

S-a uitat la podeaua strălucitoare a bucătăriei și la blaturile laminate ale dulapurilor, care sclipeau.

— Păi când mi-a spus mama că o să treci, m-am hotărât să mă mobilizez. Nu contează dacă nu ai timp să rămâi la ceai. Pot să încălzesc mâncarea mâine.

Tina și-a pus geanta pe masa din bucătărie.

— Ei, miroase bine și mi s-a făcut brusc cam foame.

Rick a răsuflat ușurat și a tras un scaun.

— Pot să-ți aduc ceva de băut — un suc, vreau să zic. Am scăpat de toată băutura.

— A, aș vrea un suc de portocale, te rog.

— Cred că o să beau și eu cu tine.

Rick a deschis sticla și a turnat sucurile.

— Deci, ce faci? a întrebat-o el.

— Destul de bine, mulțumesc. Tu?

— Cam la fel.

S-a lăsat o tăcere ciudată și fiecare a luat o înghițitură din pahar.

— De cât timp n-ai mai băut? a întrebat Tina, în cele din urmă. Spera să fi sunat firesc.

— De când ai plecat, așa că sunt vreo două săptămâni, deși mi se pare mai mult de-atât.

A zâmbit, iar Tina a văzut o licărire din bărbatul de care se îndrăgostise.

— E grozav, Rick. Mă bucur tare mult pentru tine.

El s-a ridicat.

— Să scot tava?

— Da, te rog. Ai nevoie de ajutor?

— Nu, stai acolo.

Puiul era fraged și aromat, iar gustul nu fusese compromis deloc de lipsa vinului roșu. După ce au terminat de mâncat, Rick a spălat farfuriile și Tina l-a așteptat în salon. Bărbatul s-a întors având încă în mână șervetul de bucătărie.

— Am terminat. Ai vrea o ceașcă de ceai?

Ea s-a uitat la ceasul de pe șemineu. Arăta corect ora, semn că Rick își amintise să-l întoarcă.

— Nu, mulțumesc, mai bine plec.

Rick a părut dezamăgit, dar nu a protestat.

— Ei, mulțumesc că ai trecut pe-aici, Tina. A fost minunat să te văd, chiar a fost.

— A fost grozav și pentru mine să te văd, Rick.

Și a constatat surprinsă că vorbea serios.

Abia când a ajuns înapoi în camera ei închiriată, și-a dat seama că uitase să-și mai ia haine. Nu conta, putea să treacă pe acolo din nou, mâine. De data asta el n-o să mai fie avertizat și o să-și dea seama dacă se schimbuse într-adevăr.

Duminică era ziua liberă a Tinei, iar astăzi, în afară de căratul hainelor de la fosta locuință, mai avea ceva special de făcut. Voia să se ducă acasă la Chrissie Skinner și să-i dea scrisoarea care ar fi trebuit să fie pe bună dreptate a ei, acum mulți ani. Sigur că nu se aștepta să fie simplu. Șansele ca Chrissie să locuiască încă la numărul 33 Wood Gardens, la atâția ani distanță, erau cel puțin slabe, dar reprezentau un punct de plecare. Ca să găsească adresa, împrumutase anuarul ponosit al lui Graham. Putea să meargă până acolo cu autobuzul și s-a simțit de-ă dreptul entuziasmată când a urcat. Citea încă o dată scrisoarea

când conductorul s-a apropiat de ea, fluturând aparatul de bilete.

— Încotro, scumpo?

A recunoscut vocea și a ridicat privirea.

— Stan, ce mai faci?

Stan era un vechi coleg al lui Rick.

— Să dea naiba! Tina Craig. Tu nu mergi de obicei pe ruta mea. Ce mai faci?

Ea a ezitat.

— Mda, destul de bine, destul de bine.

— Bărbatul tău a fost mai deunăzi la depou. Căuta din nou ceva de lucru.

Tina a rămas uluită la auzul veștii.

— Rick?

— Da, nu ți-a spus?

— Păi nu, acum suntem despărțiți.

— Oh, îmi pare rău să aud una ca asta. Nu le-a spus nimic băieților.

— Abia s-a întâmplat. Știi, e destul de recent.

— Înțeleg. Totuși, dacă îl vezi, transmite-i salutările mele.

— Așa o să fac. Până la Wood Gardens, te rog!

Stan a apăsat niște butoane, apoi a apăsat și maneta, iar aparatul a scuipat biletul Tinei.

— Ne mai vedem, scumpo. Ai grijă de tine!

Cartierul Wood Gardens se afla în partea opusă a Manchesterului față de cartierul în care locuia Tina, așa că ea nu cunoștea zona. Drumul era construit sub formă de pătrat, iar în mijloc se afla o porțiune cu iarbă, înconjurată de grilaje de metal. Tina a împins o poartă ruginită și a intrat. Grădinile crescuseră mai degrabă necontrolat

și banca din parc era acoperită cu graffiti. În preajmă nu părea să existe nicio casă veche, doar un rând de vilizoare moderne, care nu s-ar fi putut afla aici în 1930. Începea să creadă că ziua era pierdută, când a văzut o doamnă în vârstă cotind pe potecă și folosindu-și bastonul ca să înlătore măcăcinii care îi stăteau în cale. S-a lăsat greoi pe bancă lângă Tina, pufăind și pufnind.

— 'Neața, a spus ea.

— Bună dimineța!

— Nu te-am mai văzut pe aici. Te-ai mutat de curând?

Bătrâna a arătat spre vilizoare.

— Oh, nu. Am venit doar să caut pe cineva. O femeie care a locuit aici acum mulți ani. La numărul 33.

— Ei bine, am trăit aici toată viața mea. Am petrecut multe ore fericite în grădinile astea și încă vin aici în fiecare zi. Îmi place să stau jos și să mă gândesc. Dacă închid ochii și mă concentrez, pot auzi copiii care se joacă. Îmi place mult. Am o bună memorie a numelor din trecut. Dar, imaginează-ți, nu pot să-mi amintesc ce s-a întâmplat ieri!

Bătrâna a râs de propria glumă, lăsând să se vadă un rând de dinți galbeni, pătați.

— Ia zi, pe cine cauți?

— Pe Chrissie Skinner, locuia la...

Bătrâna a ridicat mâna.

— Știu unde locuia.

Și-a tamponat ochii cu mâneca de lână.

— Știam bine familia. Tatăl lui Chrissie era doctorul cartierului, iar maică-sa era moașă. Chrissie o ajuta. Ele două mi-au adus pe lume copilul.

Noutățile au luat-o pe Tina prin surprindere.

— Oh, Dumnezeule! Știți ce s-a întâmplat cu Chrissie? Am ceva pentru ea.

— Ce-ai zice să mergem să bem o ceașcă de ceai? Este după colț o bombă, putem să stăm ca lumea de vorbă.

— Mi-ar plăcea.

I-a întins mâna bătrânei.

— Sunt Tina Craig, mă bucur să vă cunosc.

Bătrâna s-a proptit pe picioare și a strâns mâna Tinei.

— Maud Cutler, a spus ea.

Așezată în cafenea, ținând între palme o cană cu ceai tare, Maud Cutler a început să vorbească.

— Am optzeci de ani de-acum, dar pare să se fi întâmplat ieri. Era ziua de dinaintea izbucnirii războiului și intrasem în travaliu cu Tommy al nostru. Trebuia să nasc abia peste încă o lună, așa că ne-am îngrijorat, firește. Soțul meu, Jamie, a fugit la cabinet, s-o aducă pe doamna Skinner. Era panicat rău, rău de tot. Era foarte devreme, dimineață, și își făcea griji să nu-l trezească pe doctor. Omul ăla avea o fire care te înfricoșa. I-a răspuns Chrissie și, cu toate că era panicat, Jamie a observat că fata arăta groaznic. De obicei era tare drăguță, dar în dimineața aceea arăta ștearsă și obosită. Oricum, pentru că bebelușul venise prea devreme, a trebuit să mergem la spital, iar Chrissie a venit și ea cu maică-sa. Bietul Jamie, era atât de speriat să nu ne piardă, pe mine și copilul. Aveam patruzeci și șase de ani pe atunci, iar el avea numai treizeci și era convins că o să murim amândoi.

Maud s-a oprit ca să ia o gură de ceai și Tina a făcut la fel.

— În orice caz, când s-a născut Tommy, doamna Skinner l-a luat deoparte, să-l trezească la viață. Era vânăt, înțelegi, și nu respira. Jamie a mers cu ea și cu bebelușul și Chrissie a rămas cu mine. Sora a trebuit să-i aducă o

ploscă, să vomite în ea. N-am înțeles de ce, pentru că văzuse o mulțime de nașteri, dar apoi mi-am dat seama și bineînțeles că am avut dreptate. Era și ea însărcinată. În 1939, asta era o veste proastă pentru orice fată necăsătorită, dar pentru una cu un tată ca dr. Samuel Skinner era de-a dreptul un dezastru. Fata era absolut terorizată de taică-său. Doctorul îl ura și el din răspuțeri pe iubitul ei. Biata Chrissie pur și simplu tremura de frică și a trebuit să am eu grijă de ea, în loc să fie invers. Nu-i spusese nici măcar tatălui copilului.

— Știi ce s-a întâmplat cu Chrissie și cu bebelușul ei? a întrebat Tina.

Maud a privit în gol, de parcă s-ar fi uitat direct în trecut.

— A fost o tragedie. Biata Mabel Skinner a fost ucisă în perioada de camuflaj. Lovită de o mașină care mergea fără faruri. Pur și simplu n-a văzut-o. Nu era voie să aprinzi lumina, înțelegi?

— Groaznic. Și Chrissie?

— A fost gonită de tatăl ei. Cred că și-a pierdut mințile când a murit nevastă-sa. A trimis-o pe Chrissie să locuiască în Irlanda, la cumnata lui. Nu putea trăi cu rușinea aia. Pentru un bărbat cu statutul lui era o dezonoare. N-a mai văzut-o nimeni vreodată.

— Îl cunoșteai pe iubitul ei?

— Pe Billy? Nu, nu prea. Era cu câțiva ani mai mare ca ea, așa că bănuiesc că trebuie să fi fost trimis la război. Dar, oricum, de ce vrei să știi toate astea?

Tina i-a arătat scrisoarea lui Maud. Mâinile noduroase ale bătrânei au început să tremure în timp ce citea.

— Trebuie să-i fi spus. Pare că nu a primit prea bine vestea. Cum ai dat de ea?

— Am găsit-o în buzunarul unui costum lăsat pe treptele de la magazinul pentru săraci unde lucrez. N-a fost pusă la poștă, așa că m-am gândit că Chrissie ar merita s-o primească.

— Îmi pare rău că nu te-am putut ajuta mai mult, s-a scuzat Maud.

— Ba deloc. Ai fost mai mult decât utilă și deja ți-am răpit prea mult timp.

— Mi-a plăcut compania ta, Tina. A fost o plăcere să vorbim.

Tina abia dacă îndrăznește să-i pună următoarea întrebare.

— Și fiul tău? Micuțul Tommy?

— Viața lui i se datorează lui Mabel Skinner. Calitățile ei de moașă și grija pe care i-a acordat-o după naștere i-au permis să supraviețuiască. În fiecare an, la comemorarea morții ei, îi ducem niște flori la mormânt. Este îngropată în cimitirul bisericii St. Vincent. Ce femeie minunată a fost! Sper s-o găsești pe fiică-sa.

Dintr-odată, Tinei i s-a pus un nod în gât.

— Mulțumesc, Maud. Și eu sper.

În dimineața următoare, așezată la biroul ei, Tina își însemna ceea ce știa despre Chrissie și Billy. Știa că Billy locuise în casa de la numărul 180, pe Gillbent Road, în Manchester, Dar nu-i știa numele de familie. Știa unde locuise Chrissie și numele părinților ei, precum și faptul că mama ei fusese ucisă în perioada de camuflaj. Dacă ar vizita mormântul lui Mabel Skinner, poate ar afla data ei de naștere. Maud Cutler îi spusese că Chrissie fusese trimisă să locuiască la o cumnată a doctorului Skinner, în Irlanda — trebuie să fi fost sora lui Mabel. Tina simțea un val neașteptat de entuziasm la gândul că se joacă de-a detectivul. Era o distragere bine-venită de la celelalte probleme.

— 'Neața, Tina, ce faci acolo?

Salutul Lindei a făcut-o să tresară și s-a întors repede, îndesând în același timp notițele în geantă. Nu știa de ce, dar voia să păstreze pentru ea scrisoarea lui Chrissie.

— Nimic. Îmi făceam lista de cumpărături. Tu ce faci? Ai avut un weekend bun?

Linda s-a prăbușit la biroul din fața Tinei și a împins mai în spate mașina de scris, ca să-și poată lăsa capul pe masă.

— Sunt frântă. Am mers aseară la Bob și Caroline și el a dat drumul la o petrecere. N-am ajuns acasă înainte de două.

— Duminică? Păi numai tu ești de vină, în cazul ăsta. Atenție, vine domnul Jennings.

Linda s-a ridicat fără tragere de inimă și a tras mașina de scris spre ea, când domnul Jennings s-a oprit la biroul ei.

— Bună dimineața, Linda. Arăți groaznic.

— Mulțumesc, domnule J.

El i-a aruncat un snop de hârtii pe birou.

— Am nevoie de lotul ăsta tipărit până la zece.

Linda s-a uitat la ceas.

— Zece? Aoleu, domnule J., vă rog, înseamnă că am numai o oră.

— Atunci ar fi bine să te apuci de treabă.

Și-a luat tălpășița și Linda s-a strâmbat în spatele lui. Tina a râs.

— Haide, dă-mi și mie din ele, să te ajut.

— Ești sigură? Adică, ai primit și tu treaba ta de făcut.

— Dă-mi-le înainte să mă răzgândesc și termină cu mormăiala.

Felul în care dactilografia Tina era legendar în companie. Degetele ei zburau peste tastatură și clopoțelul care indica faptul că a mai terminat un rând suna tot timpul. Putea chiar să aibă o conversație în același timp.

— M-am dus sâmbătă să-l văd pe Rick.

Se uita la Linda, dar mâinile nu părăseau tastele.

Linda s-a oprit din joaca ei cu banda mașinii de scris și a ridicat privirea.

— Pot să spun și eu ceva?

— Pot să te opresc?

— Sper că nu te gândești să te întorci.

— Sigur că nu. Molly a venit la magazin și m-a rugat să trec pe la el. Spunea că e în mizerie, dar când am ajuns acolo locul era imaculat și chiar făcuse ceva de mâncare.

— Deci știa că vii?

De voie, de nevoie, Tina a recunoscut că știa.

— Da, i-a spus Molly, dar chiar și așa, arăta minunat și s-a lăsat de băutură.

— Hmm, mă întreb pentru cât timp, de data asta.

— Încetează, Linda! Chiar se străduiește, să știi.

— O, știu. Doar să fii atentă, atât îți spun.

— Plănuisem să trec ieri, dar a trecut timpul cu una, cu alta. Totuși, o să mă duc astăzi. Trebuie să-mi mai iau niște haine. Nu știe că vin, așa că o să-mi dau seama dacă a fost ceva întâmplător.

— Atunci, pregătește-te să fii dezamăgită, Tina.

Clopoțelul mașinii de scris a sunat din nou și Tina a împins carul mașinii cu o mișcare sfidătoare din încheietură.

În timp ce se apropia de fosta ei locuință, Tina a băgat mâna în geantă și și-a scos pudra. S-a tamponat un pic pe nas și și-a umflat părul cu degetele.

Rick a răspuns la ușă și a crăpat-o puțin.

— Bună, Rick. Iartă-mă că trec neanunțată, dar sâmbătă am uitat să-mi iau niște haine. Te superi dacă le iau acum?

— Tina. Sigur că nu, nicio problemă, intră.

A deschis ușa mai larg și a aruncat o privire fugitivă peste umăr.

— Am pe cineva în vizită. O simplă cunoștință.

— Oh, îmi pare rău. Dacă e vreo problemă, pot veni altă dată.

S-a întors să plece înainte ca el să-i vadă obrajii îmbujorați.

— Nu te prosti, acum tot ești aici. Este încă și casa ta, Tina.

— Păi...

Din sufragerie s-a auzit o voce ascuțită.

— Cine e, Rick?

— Ăăă, e Tina. A venit să-și mai ia niște haine.

S-a întors spre Tina.

— Ea e Julie.

A ezitat înainte să continue.

— Cum am spus, e doar o cunoștință.

Tina a fluturat din mână, în semn de nepăsare.

— Nu trebuie să te justifici în fața mea.

— Știu, dar nu vreau să crezi că am sărit în pat cu prima fată care mi-a ieșit în cale.

Tina și-a dat seama că gândul ăsta o îngrozea. Nu și-l putea imagina pe Rick cu o altă femeie, iar ghimpele neașteptat de gelozie a făcut-o să se înroșească și mai tare pe gât și pe față.

— Mă duc sus să-mi iau lucrurile.

În grabă, s-a împiedicat de prima treaptă și a scăpat geanta. Conținutul s-a împrăștiat pe jos. Rick s-a aplecat.

Stai să te ajut.

— Nu, mă descurc, du-te înapoi la Judy.

— Julie, a corectat-o el, zâmbind ușor.

Oare se bucura de stânjeneala ei sau era complet paranoică?

Când a intrat în dormitor, a observat că patul era frumos așternut și nimic nu părea nelalocul lui. Nu erau chiloți pe podea, nici scrumiere care dădeau pe-afară, nici căni cu resturi de ceai înăuntru. A înaintat spre pat, a dat cu grijă plapuma la o parte și a ridicat perna care fusese a ei. A adulmecat-o bine, ca un animal care încearcă să detecteze mirosul inamicului. Mirosea cunoscut, ba chiar reconfortant, și au podidit-o lacrimile. A tras un șervețel din mânecă și s-a tamponat pe rimelul care începuse deja să curgă. Apoi s-a adunat cu câteva respirații adânci, a apucat niște haine din dulap și s-a grăbit în jos pe scări. Auzea voci în living, așa că a băgat capul pe ușă. Rick și Julie stăteau pe canapea, unul lângă altul. El își ținea brațul în jurul umerilor ei, cu un aer familiar, iar capul ei mare și blond se odihnea pe pieptul lui. Tina abia dacă mai respira.

— Plec, Rick, a reușit ea să spună.

El a sărit în picioare, împingând-o în același timp și pe Julie.

— Te conduc.

A urmat-o în hol.

— Ți-ai luat tot ce-ți trebuie?

Tot ce-mi trebuie este aici. I-a luat o secundă sau două să-și vină în simțiri. Rick era un agresor bețiv care o disprețuise, o furase, o violase, o bătuse. Era hotărâtă să se țină tare. El s-a aplecat și a sărutat-o pe obraz.

— Ne vedem, atunci.

Tina s-a întors și a plecat fără o vorbă, pentru că nu avea încredere în ce va spune.

Primul lucru care a alertat-o a fost gustul metalic din gură. Apoi s-a simțit rău de la cafea și a început să

aibă grețuri matinale, iar când nu i-a mai venit nici ciclul i s-au confirmat cele mai rele temeri. Își dorise mereu un copil și vestea asta ar fi trebuit s-o entuziasmeze, dar gândul că fusese conceput într-un mediu plin de ură și brutalitate a făcut-o să plângă. Acum își putea imagina ce trebuie să fi simțit Chrissie când și-a dat seama că este însărcinată și a simțit pentru ea un val de înțelegere. Deși era limpede că Billy și Chrissie se iubeau, nici copilul lor nu fusese planificat și se întreba dacă și Rick va reacționa la fel ca Billy. Gândul a umplut-o de panică, ceea ce era ciudat, pentru că știa că mai degrabă ar naște un copil fără să aibă niciun ajutor, decât să se întoarcă iar la Rick. N-ar fi trebuit să conteze reacția lui.

Copilul ar fi trebuit să vină pe lume în preajma Crăciunului. Când se apropia de cinci luni, Tina și-a dat seama că trebuie să-i spună și lui Rick că urma să devină tată. Se mai văzuseră doar ocazional în ultimele patru luni, dar părea să-i meargă bine. Foarte important, nu mai pusese strop de alcool în gură. Lucra din nou ca șofer de autobuz și câștiga un salariu decent.

Tina și-a cercetat locuința. Deși camera închiriată îi oferise o anumită liniște și singurătate, era disperat de singură. Tânjea după Rick și după scurta, dar fericita lor viață împreună, cea pe care o împărțiseră cândva, înainte ca băutura să distrugă totul. Nu aparținea acestui loc, cu văruiala lui aspră și mucegăită, cu mirosurile stătute, unde distracția săptămânii era să-și lipească în albume timbrele Green Shield. Din când în când, își îngăduia să-și imagineze cum ar fi iar viața cu Rick. Oare se schimbă cu adevărat? Își datora sieși și bebelușului să afle asta. A luat o decizie. Era momentul să-i spună despre sarcină.

În seara aceea, când a sosit Tina, el era în bucătărie, călcându-și cămășile pentru serviciu. Rick era îmbrăcat în uniforma de șofer de autobuz și Tina a fost imediat transportată în trecut, în zilele ametoare de la începutul relației lor. El a făcut conversație amabil, cât a pus ea ceainicul pe foc.

— Trebuie să fiu la serviciu la șase. Sunt în tura de seară.

— Oh, sigur. E minunat.

Se lupta să-și ascundă dezamăgirea.

— Am niște vești pentru tine.

El a scuipat pe talpa fierului de călcat și a apăsat tare gulerul cămășii pe care o călca.

— Ce vești?

A ridicat cămașa și a aranjat-o pe un umerăș.

— Rick, ai putea, te rog, să te așezi un minut?

— Ok, sigur. Oricum, era ultima cămașă.

A tras un scaun și s-a așezat față în față cu Tina, la masa din bucătărie.

— Ce este?

Dintr-odată, Tinei i s-a uscat complet gura. S-a jucat cu lăntșorul de la gât.

— Ei, cred că ar fi mai bine să-ți spun direct.

— Aș vrea, da, a spus Rick, uitându-se la ceas.

— Mai bine am lăsa-o pe altă dată.

El s-a întins peste masă și a luat-o de mână.

— Îmi pare rău, Tina. Spune, ce este?

Ea s-a ridicat și a traversat bucătăria, să se uite pe geam. Grădina din spatele casei era tunsă cu grijă și curățată de buruieni. O potecuță mică din pietre își croia drum spre grămada de îngrășământ din capăt. Trei meri tocmai începuseră să rodească și chiar dacă plantelor din răsaduri le trecuse vremea, grădina rămăsese un rai

liniștit, pe o stradă lăturalnică, altminteri dărăpănată. Zidul de cărămidă care înconjura peluza forma un mediu sigur în care să se joace un copil, iar Tina s-a gândit că ar putea fi loc chiar și pentru un tobogan micuț. Trebuia să scape din garsoniera aceea. S-a întors și l-a înfruntat pe Rick.

— Sunt însărcinată.

A urmat o tăcere lungă, încărcată, în care nu s-a mișcat niciunul, înainte ca Rick să-și acopere fața cu mâinile. Tina a observat că îi tremurau mâinile când s-a ridicat și s-a dus spre chiuvetă, să se stropească pe față cu apă rece.

— Nu-mi vine să cred, Tina, a reușit el să spună, în cele din urmă. Mă simt de parcă m-a pocnit cineva în dinți. M-am străduit atât de mult în ultimele luni. Nu am pus o picătură în gură, mi-am găsit o slujbă decentă, am ținut casa, și n-am pus nici măcar o dată presiune pe tine să te întorci. De fiecare dată când te-am văzut, am făcut tot ce-am putut ca să nu cad în genunchi și să-ți cer să te întorci. Iar în tot timpul ăsta tu te vedeai cu altcineva. De ce nu mi-ai spus? Pentru că ai crezut că o să încep iar să beau dacă aș ști că nu mai e nicio speranță să te întorci?

Tina se încruntase, încercând să înțeleagă ce tot îndruga acolo.

— Rick, sunt însărcinată în cinci luni. Este copilul tău. Încetișor, trăsăturile lui Rick s-au destins, ochii i s-au limpezit și gura s-a întins într-un rânjet larg, neîncrezător.

— Ce? O, Dumnezeule, Tina! Ești sigură?

A luat-o în brațe, s-a învârtit cu ea și apoi a lăsat-o jos, amintindu-și în ce stare se găsește.

— Iartă-mă! Pur și simplu nu-mi vine să cred.

A arătat spre pânțelele ei.

— Pot să pun mâna?

Ea a zâmbit și a dat din cap. Rick a așezat ușor palma pe mijlocul ei și a apăsat cu grijă.

— Nu simt nimic.

— Pentru că este un pic cam devreme.

I-a tras un scaun de bucătărie și a condus-o să se așeze.

— Când e sorocul?

— De Crăciun.

— E minunat. Nu-mi vine să cred, a spus el din nou.

S-a lăsat pe scaunul din fața ei și i-a luat mâinile în ale lui.

— Ce-o să se întâmple acum?

Ea a dat din cap și s-a uitat în jos.

— Nu mai poate fi ca înainte, a șoptit ea.

— Nu va fi, s-a rugat Rick. M-am schimbat.

I-a strâns mâinile și mai tare.

— Acum tu ești prioritatea mea, tu și copilul. Ți promit că o să meargă totul foarte bine. Te iubesc, Tina.

Ea și-a retras mâinile și a luat în palme chipul soțului ei.

— Și eu te iubesc, Rick.

Era adevărat. Îi ciuda tuturor lucrurilor, nu încetase niciodată să-l iubească.

Când s-a trezit, în dimineața următoare, Tinei i-a luat câteva secunde ca să-și dea seama unde este. S-a ridicat în coate și a clipit în întuneric. Apoi i-a venit totul în minte, ca un șuvoi. Era acasă. Rick dormea întors alături de ea. S-a ridicat, s-a dat jos din pat și a coborât. Purta una dintre cămășile lui Rick, prea mare pentru ea. S-a uitat pe fereastră, afară, și a simțit un tremur adânc, până în stomac. Nu știa dacă este copilul sau emoția provocată de faptul că era, în sfârșit, acasă. Nu l-a auzit pe Rick apropiindu-se până când nu a simțit cum o cuprinde cu brațele, pe la spate.

— Doamne, m-ai speriat.

S-a întors spre el și i-a zâmbit. Rick s-a aplecat și a sărutat-o tandru pe buze.

— Ai dormit bine? a întrebat-o, plimbându-și mâinile pe gâtul ei până spre ceafă, sub părul lung, și sărutând-o mai apăsat. Tina i-a răspuns cu rețineră, dar nu l-a îndepărtat. Petrecuseră noaptea îmbrățișați, iar Rick se mulțumise cu atât, dar acum se pare că voia mai mult. Chiar când începuse să se relaxeze puțin și să se bucure de senzualitatea atingerilor soțului ei, pentru

prima dată după mulți ani, el s-a dat înapoi și a ridicat ceainicul.

— Vrei un ceai?

— Ți-aș da, te rog.

A strâns mai tare cămașa pe ea, încrucișându-și brațele ca s-o țină închisă, și s-a așezat la masă. Rick a zâmbit.

— Nu fi așa, Tina. Trebuie să mergem amândoi la muncă. Deci, ai nevoie de ajutor ca să-ți aduci lucrurile acasă diseară? M-am oferit să fac o tură în plus, așa că n-o să termin până la șase, dar după aceea sunt al tău.

Tina încerca să împace imaginea acestui nou Rick, cel care se oferea să facă ture în plus, cu leneșul și indolentul pe care îl cunoscuse înainte.

— Nu, e în regulă. Nu am decât o valioară. Mă descurc.

Adevărul era că nu voia ca Rick să vadă văgăuna în care locuise.

La serviciu, Tina i-a spus și Lindei noutățile. Așa cum se temea, prietena ei n-a prea susținut-o.

— Ce-ai făcut?

Tina a continuat să bată la mașină; nu putea să se uite în ochii Lindei.

— S-a schimbat, Linda, chiar s-a schimbat.

— O să te distrugă. Năravul din fire n-are lecuire!

— Ești nedreaptă. Oamenii se pot schimba. În plus, mai este ceva.

— Ce? a întrebat Linda.

— Sunt însărcinată.

Linda s-a lăsat pe spate pe scaun, cu mâinile sub cap.

— Dumnezeule! În cazul ăsta, o să vă distrugă pe amândoi.

Kathryn Hughes

— Linda, cum poți fi atât de crudă? Aș vrea să te bucuri pentru mine.

Linda a început să frunzărească niște hârtii de pe birou.

— Fii atentă, vine domnul J.

Au tăcut amândouă când șeful a trecut pe lângă ele, aruncându-le o privire, ca să se asigure că munceau cu simț de răspundere.

— Uite, a spus Linda când a trecut pericolul și nu le mai putea auzi. Hai să mergem să bem ceva, mai devreme, direct de la serviciu. O să putem vorbi în liniște atunci.

— N-o să mă faci să mă răzgândesc.

— Poate că nu. Dar n-aș putea trăi cu mine însămi dacă n-aș încerca măcar.

Barul era plin cu cei veniți devreme la un pahar și aerul se umpluse deja de fum. Au găsit într-un colț o masă liniștită și Linda a adus băuturile. Tina trecuse deja pe la garsonieră ca să-și strângă lucrurile și i se părea că sare în ochi cărând valiza după ea.

— O blondă și o brună, a spus Linda, așezând băuturile în fața ei. Cuvintele îi sunau înfundat, din cauza pungii cu jumări de porc pe care o ducea între dinți. A deschis gura și pachetul a căzut pe masă.

— Minunat, a spus Tina, împingându-l mai departe de ea. Exact ce voiam acum, bucăți uscate de piele unsuroasă de porc.

— Atunci, dă-le încoace, le vreau eu.

Linda a deschis pachetul și aroma de grăsime cu sare a umplut aerul.

Tina și-a acoperit nasul cu mâinile.

— Cred că o să mi se facă rău.

— Tina, ești așa exagerată, a mustrat-o Linda. Bea ceva și nu te mai văicări!

Tina a zâmbit auzind-o pe Linda cum i-o zice de la obraz și a ridicat paharul.

— Cred că am citit undeva că alcoolul băut în timpul sarcinii afectează copilul, a spus ea pierdută în gânduri, sorbind din băutura. Crezi că-i adevărat?

— Cred că e cea mai mică dintre grijile voastre. Copilul ăla e pe cale să capete o brută ca tată, o brută bețivă și agresivă, care te-a altoit de multe ori și de fiecare dată i-ai găsit o scuză.

— Nu mă bate decât când e beat.

— Și așa o luăm de la capăt. Asta face ca totul să fie în regulă, nu-i așa?

— Sigur că nu, dar ți-am spus, nu a mai băut de patru luni. Nu m-aș fi întors dacă nu aș fi fost convinsă că s-a schimbat. Acum trebuie să țin seama și de copil.

S-a frecat pe pânțele și a zâmbit.

— Și mai e ceva. Dacă o să-i facă rău și copilului?

— Dumnezeu, Linda! Nu mă cunoști deloc, nu? Crezi că m-aș fi gândit să mă întorc dacă aș fi crezut fie și o secundă că ar face una ca asta?

— Eu îți zic. Când e sorocul? a întrebat Linda.

— De Crăciun.

Linda a numărat pe degete.

— Deci ești în cinci luni? M-am gândit eu că ți s-a cam îngroșat mijlocul în ultima vreme.

Tina a zâmbit.

— Bucură-te pentru mine, Linda. Îl iubesc.

Linda a oftat.

— Îmi pare rău, dar nu mă pot bucura pentru tine. Știu că iubirea e oarbă, dar nu știam că e și proastă.

Se făcuse aproape șapte când a ajuns acasă. Pierduse autobuzul și a trebuit să aștepte douăzeci de minute după altul. Rick era deja acasă și Tina a simțit o undă de entuziasm când a băgat cheia în ușa.

— Iartă-mă că am întârziat, a strigat ea, trăgând valizoara în hol. Am pierdut autobuzul și...

S-a oprit când l-a văzut pe Rick stând în ușa bucătăriei, cu o țigară atârându-i pe buze.

— Am crezut că te-ai răzgândit.

Tonul lui era acuzator și mai mult decât atât, un pic amenințător.

— Sigur că nu m-am răzgândit.

A alergat spre el și i-a pus brațele în jurul gâtului, evitând abil țigara. El nu i-a răspuns; mai degrabă a rămas țepăn. Tina s-a tras înapoi și l-a privit.

— Îmi pare foarte rău. Am băut ceva cu Linda după serviciu și apoi...

El a îndepărtat-o.

— Ai fost la bar?

Tina a simțit în stomac primul impuls de panică.

— Păi, voia să vorbim. Domnului Jennings nu-i place când bârfim la serviciu, așa că a propus să ieșim puțin, iar după aia am pierdut autobuzul.

Era conștientă de faptul că vocea îi suna a panică și că vorbea prea repede.

— Nu m-am gândit că ar fi prea mult să-i cer nevestei mele să vină la timp pentru ceai în prima ei seară de la întoarcerea acasă, dar se pare că Linda e mai importantă.

— La ceai?

Tina s-a strecurat pe lângă el și a intrat în bucătărie.

Masa era pusă pentru două persoane, cu lumânări și șervete, iar în mijloc trona un borcan de dulceață cu frezii, florile ei preferate.

— Ei, hai să mâncăm acum. Mor de foame.

— Mâncarea e la gunoi.

Rick i-a întors spatele și s-a dus în salon, lăsând-o singură și amuțită. Nu întârziase decât o oră; în mod sigur, putea și el să aștepte un pic. S-a așezat la masă și a admirat efortul pe care îl făcuse. Poate că fusese egoistă. Era prima ei seară de la întoarcerea acasă și el se străduise atât de mult. Poate că avea dreptate; ar fi trebuit să vină mai devreme, să se străduiască mai mult. Poate că ea ar fi trebuit să pregătească cina, nu el. Cu inima bătând, s-a dus după Rick în sufragerie și s-a așezat lângă el, pe canapea. O ignora în continuare, cu ochii în ziar.

— Rick, îmi pare rău. Poți să mă ierți? a spus ea, grijuliu.

El a lăsat ziarul pe genunchi și a privit-o.

— M-ai dezamăgit, Tina, asta-i tot. Am crezut că asta îți dorești, dar când tu nici nu te deranjezi să vii acasă, mă întreb dacă într-adevăr este ce-ți dorești.

— Sigur că este, Rick. Vreau ca noi trei să fim o familie.

Bărbia a început să-i tremure și vocea era răgușită.

— Atunci, va trebui să arăți și tu puțină implicare, pentru început prin a mă pune pe locul întâi.

— Așa o să fac, Rick, îmi pare rău.

Starea lui s-a schimbat într-o secundă și i-a zâmbit, luând-o pe după umeri.

— Ce fată bună! Atunci, ce zici să dai o fugă până la magazin? Măcar atâta poți face și tu.

Tina a răsuflat ușurată și l-a sărutat pe obraz.

— Desigur. Nu durează mult. Tu pune-ți picioarele sus.

Mai târziu, în timp ce stătea mulțumită la el în brațe, s-a felicitat că a luat decizia potrivită. Mai demult, întârzierile ei de la serviciu îl făceau pe Rick să izbucnească într-o furie violentă, care o costa o buză spartă sau un ochi vânăt. De data asta vorbiseră, fuseseră calmi și Rick o făcuse să vadă de ce procedase greșit. Linda se înșelase: oamenii se pot schimba.

— Tina?

— Da?

— Măine vreau să-ți dai demisia de la serviciu.

A fost luată prin surprindere.

— De ce?

— Păi în patru luni o să naști. Am un serviciu bun și probabil mai ai și tu din banii ăia pe care mi i-ai furat. Știi tu, banii de la finală.

Faptul că a folosit cuvântul „furat“ a descurajat-o, dar a recunoscut că cea mai mare parte a banilor era la bancă. Nu fusese nesăbuită cu cheltuielile și folosise din ei numai pentru strictul necesar, precum mâncare și chirie.

— Atunci am stabilit. Poți să lucrezi în continuare la magazin, sâmbătă, dacă dorești. Ar fi bine pentru tine să mai ieși nițel.

Tina s-a cuibărit și mai bine în brațele lui și s-a gândit la generozitatea de care dădea dovadă soțul ei. În sfârșit, era pregătit să fie principalul susținător al casei și să-i întrețină pe ea și pe copil. Va sta acasă și va avea grijă de tot ce le trebuie. Totul o să fie perfect.

În ziua următoare, Tina stătea în fața uriașului birou de mahon al domnului Jennings. Era sfârșitul zilei și abia aștepta să se ducă acasă. Ținea plicul într-o mână și se bătea ritmic cu el peste cealaltă.

- Ce este, Tina?
- Este preavizul meu, domnule J.
I l-a întins.
- Nu-l iau, a replicat el, cu mâinile încă încrucișate în fața lui.
- Mă tem că va trebui s-o faceți.
A lăsat scrisoarea pe birou.
- Ești cea mai bună fată a mea, Tina, doar știi asta. Le faci de rușine pe celelalte. Cum s-a ajuns aici?
- Ei bine, soțul meu are acum un serviciu foarte bun, avem niște bani puși deoparte și, în plus, sunt și însărcinată.
- Înțeleg.
Domnul Jennings a ridicat plicul și l-a deschis cu grijă.
- Asta e ceea ce vrei tu?
- Tina nu știa exact ce să răspundă. Fusese ideea lui Rick, dar îi vedea și ea rostul. Cum ar fi putut să aibă grijă de copil și să și lucreze? Rick avea dreptate. Locul ei era acasă, să aibă grijă de el și de copil.
- Da, domnule, este, a reușit ea să spună într-un final.
Linda a fost înspăimântată la auzul vesteii.
- Nu poți pleca! Am știut că așa o să se întâmple. Te-ai întors doar de cinci minute și deja te controlează. Ai putea să stai măcar până se naște copilul.
- Asta n-are de-a face cu Rick. A fost ideea mea.
- Tina era enervată că Linda trăsese concluzii pripite și era și mai enervată de faptul că avea dreptate.
- Și-a aruncat repede paltonul pe ea.
- Ascultă, trebuie să plec. Nu vreau să întârzii acasă.
- Doamne ferește, a spus Linda. Du-te, ne vedem mâine.

Tina era hotărâtă să ajungă acasă înaintea lui Rick și să-i pregătească masa. Și chiar a avut timp să pregătească plăcinta lui preferată cu carne, să facă baie și să deretice un pic prin casă. Când s-a făcut ora opt, a început să se îngrijoreze. După ce tam-tam făcuse ieri seară, se așteptase să vină la timp acasă. La ora nouă s-a hotărât să sune la depou ca să vadă dacă fusese reținut la lucru. Marie de la centrală i-a spus că plecase în jurul orei cinci. Când ceasul a ajuns aproape la ora 10.00, Tina era în culmea agitației. Plăcinta cu carne se uscăse și nervii ei erau întinși la maximum. Nu putea îndura gândul că i se întâmplase ceva îngrozitor, nu acum, când erau din nou împreună, cu atât de multe lucruri pe care le așteptau cu nerăbdare. S-a uitat de o sută de ori printre draperiile maronii de catifea și inima i-a înghețat de fiecare dată când a văzut că strada e pustie. A ridicat din nou telefonul și a ascultat tonul, ca să se asigure că funcționează. Nu putea să stea locului și măsura încăperea rozându-și unghiile, un obicei de care reușise să scape cu ani în urmă. A încremenit când a auzit un scrijelit ușor la ușă și a alergat să deschidă. Rick se chinuia cu cheia, încercând să nimerească încuietoarea.

— Rick! a strigat ea. Unde ai fost?

Și-a încolăcit brațele în jurul lui, lăsând ușurarea s-o cuprindă.

— Ușurel! Ți-am spus că mă duc la o băută cu băieții. Nu-ți face griji, eu am rămas la suc de portocale. Mitch se însoară săptămâna viitoare.

— Mitch?

— Ei, Mike. Îi spunem Mitch pentru că arată ca omulețul Michelin.

— Nu mai contează. Am fost moartă de îngrijorare. N-ai spus că ieși.

— N-am spus? Sunt sigur că ți-am zis. Oricum, unde mi-e ceaiul? Sunt mort de foame.

S-a aplecat și a sărutat-o pe buze, iar Tina a fost recunoscătoare că i s-a întors bărbatul. Dacă respirația lui n-ar fi mirosit a bere, totul ar fi fost perfect.

Când a intrat Graham, Tina era cocoțată pe un scaun în spatele teighelei din magazin. O rafală de vânt a suflat niște frunze uscate, maronii, și aproape a zburat ușa din tâțâni. Finalul de septembrie venise cu o răcoare pe care o simțai în oase, iar Tina s-a cutremurat.

— Bună dimineața, Graham! Ce mai faci?

Venea pentru pâlăvrăgeala obișnuită de sâmbătă, înainte de a deschide casa de pariuri pentru public. Și-a frecat mâinile și a suflat în ele.

— Bună dimineața, floare! La dracu', e frig rău afară.

A sărutat-o pe obraz și s-a uitat la burta în creștere.

— Ia uită-te la tine!

Tina s-a prelins de pe scaun și a oftat.

— Au mai rămas doar trei luni. Abia aștept.

— Și cum merg lucrurile acasă? a întrebat el, prudent.

— Graham, te rog, nu-ți mai face griji! Totul e în regulă, ți-am spus.

— Pari obosită.

— Pentru că sunt însărcinată în șase luni. Imaginează-ți cât de obosită aș fi fost dacă nu m-ar fi pus Rick să-mi dau demisia. Chiar are grijă de mine, să știi.

— Și se abține în continuare de la băutură?

Tina și-a făcut de lucru cu prepararea ceaiului.

— Tina?

— Ei, cred că mai iese la câte un pahar, din când în când — știi, la cârciumă, cu băieții de la depou —, dar n-ai putea să-i găsești vreo vină în asta. Se duce doar o dată pe săptămână, vineri seara, și cred că e destul de corect. Muncește mult. Nu mai este ca înainte.

— Încerci să mă convingi pe mine sau pe tine?

— Ești la fel de rău ca Linda. Am încredere în el și asta e tot ce contează.

Graham a dat înapoi.

— Bine, îmi pare rău.

A arătat apoi spre plicul de pe tejghea.

— De la cine e? Pare destul de vechi.

Instinctiv, Tina l-a smuls și l-a strâns la piept. În afară de Maud Cutler, nu spusese nimănui despre scrisoarea lui Billy către Chrissie și așa voia să rămână. Nu putea explica de ce, dar era ceva ce-și dorea să facă de una singură. Cumpănise mult și bine dacă să meargă sau nu mai departe. Poate că Chrissie și Billy erau amândoi în căsătorii fericite cu alții, aveau familii, iar această scrisoare ar fi răscolit dureri nespuse. Poate că unul sau amândoi muriseră și n-ar fi făcut decât să deschidă răni vechi.

— Nu-i nimic. Nimic care să aibă de-a face cu tine, oricum.

Graham părea jignit.

— Îmi pare rău.

A regretat imediat tonul aspru pe care-l avusese. Graham doar făcea conversație.

— Nu, mie îmi pare rău, Graham. N-ar fi trebuit să fiu așa tăioasă cu tine. Chiar ești un prieten bun, dar sunt

în regulă, serios. Acum, hai să luăm ceaiul și să vorbim despre altcineva în afară de mine, vrei?

Era o după-amiază vântoasă de final de octombrie, când Tina a ajuns, în sfârșit, în fața uneia dintre casele aliniat din Gillbent Road. Strângea cu putere în buzunar scrisoarea lui Billy. În ciuda rezervelor ei, se simțea obligată să afle ce s-a întâmplat cu tinerii iubiți. Când a bătut la ușă, a observat că vopseaua albastră era cojită și că ciocănelul era înțepenit, din cauză că nu fusese folosit. În mod sigur, aici nu veneau mulți vizitatori. A ciocănit din nou și era aproape să renunțe, când a auzit un zgomot venind dinăuntru.

— Cine e? a strigat o voce de om bătrân.

— Aăă, mă cheamă Tina Craig. Caut pe cineva care a locuit aici.

S-a aplecat în dreptul cutiei poștale și a împins ușița cu mâna, ca să se facă auzită.

— Îl chema Billy. Îl cunoașteți?

A urmat o lungă tăcere. Tina nu știa la ce să se aștepte mai departe. Apoi a auzit cum de-a curmezișul ușii alunecă un zăvor și ușa s-a deschis încet, lăsând la iveală un bărbat cam la optzeci de ani. Avea fața foarte ridată și părul lui, deși încă mult, era alb ca zăpada. Nasul bulbucat era roșu-violaceu, iar dinții și degetele i se pătasera groaznic de nicotină. Tina s-a îndreptat de mijloc.

— Oh, bună! Cum v-am spus, caut un tip pe nume Billy. Cred că a locuit aici cu mulți ani în urmă și mă întrebam dacă îl știți.

Bătrânul și-a împins pe nas ochelarii cu lentile groase.

— N-am auzit niciodată de el.

Avea vocea gravă, dar hotărâtă, și i-a închis Tinei ușa în nas, lăsând-o acolo. Ea s-a întrebat ce ar putea face mai departe. Și-a strâns paltonul peste pânțelele crescute, ca să-i țină de cald, și s-a frecat pe spatele dureros. S-a simțit dintr-odată foarte ridicolă, așa cum stătea în fața casei târându-se cu greutate de-a lungul străzii și împingând un cărucior din stofă cadrilată. S-a uitat la Tina și a încercat să mărească pasul, dar oasele bătrâne nu erau făcute pentru viteză, așa că a ridicat mâna, făcându-i semn Tinei s-o aștepte. Când a reușit în fine să ajungă, abia își mai trăgea răsuflarea.

— Aș putea... aș putea... să te ajut? a pufăit ea.

Tina a arătat spre ușa albastră.

— Asta-i casa dumitale?

— A mea. Locuiesc aici din 1923; cincizeci de ani.

Tina a rămas uimită.

— A, omul dinăuntru e soțul dumitale?

Bătrâna a băgat cheia în ușă și a băgat capul înăuntru.

— Henry, m-am întors.

S-a răsucit spre Tina.

— Da, este bărbatul meu. Deci, ce pot face pentru tine?

— E în regulă, soțul dumitale mi-a răspuns deja la întrebare. Căutam pe cineva despre care credeam că a locuit în această casă, dar dacă sunteți aici de cincizeci de ani, probabil că am o adresă greșită.

Ochii bătrânei lăcrimau de la frig. Femeia a scos o batistă ca să și-i șteargă.

— Pe cine căutai?

— Păi, cum am zis, soțul dumitale mi-a confirmat deja că nu-l știe...

— Numele? a insistat bătrâna.

Tina a privit-o în ochii aceia de anchetator neînduplecat.

— Ei, nu știu decât prenumele... Billy.

Mâinile pergamentoase ale bătrânei s-au încleștat mai tare pe mânerul căruciorului pentru cumpărături. Venele albastre au ieșit în relief și nodurile degetelor s-au albit. A desprins ușor o mână și a întins-o spre Tina.

— Alice Stirling, îmi pare bine să te cunosc.

Tina s-a așezat la masa din bucătărie, în fața lui Alice, ținând în mână o cană cu ceai tare. Henry stătea într-un fotoliu de lângă șemineu, privind absent pe fereastră.

— Nu l-a acceptat niciodată pe Billy, a început Alice, făcând semn din cap spre soțul ei.

— Nu era fiul meu.

Vocea lui Henry era surprinzător de puternică, având în vedere înfățișarea lui plăpândă.

— Tacă-ți gura, Henry! l-a repezit Alice, apoi s-a răsucit spre Tina. L-am adoptat pe Billy când avea zece luni. Amândoi părinții îi muriseră și trăia într-un orfelinat. Era bine îngrijit acolo, dar avea nevoie de o casă cumsecade, înțelegi, de o mamă și un tată. Noi tocmai ne pierduserăm copilul, pe Edward, iar suferința a fost...

A înghițit cu greu, încercând să-și dreagă vocea.

— Suferința a fost aproape imposibil de dus, dar apoi a venit în viața noastră micuțul Billy și...

— l-a luat locul, a întrerupt-o Henry. Nici nu s-a mai gândit vreodată la Edward după ce l-a adus pe ăsta.

— Ai grijă ce spui, moș nebun și răutăcios!

Alice s-a uitat la Tina.

— Nu-i da atenție!

Tina începuse să nu mai fie în largul ei. A băgat mâna în buzunar și a scos scrisoarea lui Billy. l-a dat-o lui Alice,

care a scos-o cu grijă din plic și a început să citească. Tina se uita la ea și i-a observat schimbarea din ritmul respirației, care a devenit mai stinsă. Când a terminat de citit, Alice a împăturit scrisoarea și, într-un final, i s-a adresat Tinei:

— Unde ai găsit-o?

Tina i-a explicat și Alice a scuturat din cap.

— Nu înțeleg, a spus ea încet. Când a scris scrisoarea, Billy stătea chiar acolo unde stai tu acum, chiar la masa asta. A fost ideea mea — el nu fusese bun niciodată la lucruri de acest gen —, dar când a terminat-o, era mulțumit de ce-a ieșit. Era bucuros că fusese în stare să-și exprime sentimentele, să-i spună lui Chrissie ce simțea cu adevărat. Apoi a ieșit și a pus-o la poștă.

Tina a întors plicul.

— Și totuși, nu a pus-o la poștă. Uite!

Alice s-a uitat la timbrul neștampilat.

— Totul s-a întâmplat acum atâta timp. Sunt așa de confuză. Mi s-a părut că a spus că a pus-o la poștă, dar se vede că n-a făcut-o. Știu că a trecut pe acolo și a vorbit cu mama lui Chrissie, dar nu știa nimic despre scrisoare. I-a zis că fata fusese trimisă în Irlanda, să stea la sora ei și să nască acolo. Billy s-a rugat de doamna Skinner să-i dea adresa ei, iar ea a spus că o s-o contacteze pe Chrissie, ca să se asigure că vrea și fata.

— Deci au luat legătura? Billy și Chrissie s-au regăsit?

Alice și-a plecat capul și a tras adânc aer în piept.

— Din păcate, nu. El n-a mai auzit niciodată de Chrissie. În seara aceea, doamna Skinner a fost ucisă de o mașină. A murit fără să-și mai recapete cunoștința.

— A reușit Billy vreodată să afle ce s-a întâmplat cu Chrissie și cu bebelușul lor?

Alice a clătinat ușor din cap.

— Billy al meu a fost ucis în luptă, în 1940. Avea douăzeci și doi de ani.

Tina rămăsese cu gura căscată. S-a uitat spre Henry. Ațipise în fotoliu. Alice își tampona ochii cu o batistă. În cele din urmă, Tina și-a găsit vocea.

— Îmi pare rău că am deschis răni vechi.

— Nu ai deschis. Moartea lui Billy al meu este o rană care nu s-a închis niciodată. Mi-e dor de el în fiecare zi. Știu că sunt subiectivă, dar chiar a fost fiul perfect. Poate că nu i-am dat eu viață, dar în ceea ce mă privește, a fost tot atât de mult carne din carnea mea cât a fost și Edward. Doctorul Skinner a crezut că nu era destul de bun pentru prețioasa lui fiică, dar adevărul este că era prea bun pentru ea.

Alice a dat din cap spre pântecul Tinei.

— ~~Viața este prețioasă, doamnă Craig. Să prețuiești fiecare moment pe care îl ai cu pruncul tău. N-o să cunoști niciodată o dragoste mai mare ca asta.~~

Lacrimile curgeau pe obrajii Tinei.

— Așa o să fac, Alice, mulțumesc.

Alice s-a ridicat cu greu din scaun și a scormonit printr-un sertar al biroului vechi.

— Iată, el e Billy.

A împins peste masă o poză cu colțurile îndoite. Tina s-a uitat la tânărul arătos în uniformă militară.

— Dacă îi vei găsi vreodată copilul, să-i dai poza asta și să-i spui că tatăl lui a fost cel mai blând, cel mai curajos și cel mai frumos bărbat de pe pământ.

Tina a strecurat fotografia în plic, alături de scrisoarea lui Billy.

— Îți promit, Alice, că o să fac tot ce pot ca să mă asigur că scrisoarea asta o să ajungă la Chrissie. Merită să știe că Billy a vrut să facă ce trebuie. Probabil că n-o să aflăm niciodată de ce s-a răzgândit și nu a trimis scrisoarea prin poștă, dar a făcut tot ce-a putut ca să dea de ea și o să am grijă să afle lucrul ăsta.

Când a părăsit Gillbent Road, era ora 6:30 și se făcuse deja întuneric. În timp ce aștepta autobuzul, s-a pornit și ploaia și Tina s-a chinuit să-și deschidă umbrela. Din fericire, l-a văzut ivindu-se în depărtare și starea de spirit i s-a îmbunătățit un pic. Pentru că era vineri seara, Rick probabil că ieșise la o băutură cu colegii, așa că urma să ajungă târziu acasă. S-a gândit la ce spusese Graham, dar se înșela. Nu vedea nimic rău în faptul că Rick ieșea pentru o bere, două o dată pe săptămână, după serviciu. Merita, la câte ore lucra pentru ea și pentru copil.

În timp ce stătea în autobuz, a început să se simtă rău de la fumul ieșit de la motor, combinat cu mișcarea legănată a vehiculului. S-a gândit la cuvintele lui Alice și, dintr-odată, s-a simțit îngrijorată că nu va fi în stare să-și iubească suficient copilul. Și-a spus apoi că asta e o prostie. Alice îl iubise pe Billy și nici măcar nu-l născuse ea. Și-a imaginat cât de mult își va iubi ea bebelușul, după ce îi va purta de grijă și îl va ține în ea timp de nouă luni. Când a ajuns acasă, trecuse de șapte și totul era cufundat în întuneric. A descuiat ușa și a băjbăit după comutator. Holul era cel mai întunecos, cu tapetul său maro-închis, și s-a gândit să nu uite să-l întrebe pe Rick dacă e de acord să văruiască într-o culoare mai deschisă. S-a strecurat pe pipăite de-a lungul peretelui și a găsit comutatorul.

Înainte de a apuca să apese pe buton, o palmă caldă s-a așezat peste a ei și Tina a sărit cât colo.

— Rick! Dumnezeule, m-ai speriat de moarte. N-am știut că ești acasă.

În acel moment au părut să se întâmple trei lucruri deodată. Mai întâi, a simțit mirosul specific de whisky; apoi a simțit cum i se răsucește capul, când pumnul lui Rick s-a lipit de obrazul ei. Iar apoi gura i s-a umplut încet cu sânge și a înghițit, a tot înghițit, încercând să-și dea seama care e rostul acestor lucruri, până când întunericul a înghițit-o de tot.

1939

Billy clipea, încercând să deschidă ochii pe cât de larg putea, în timp ce înainta pe strada întunecată. Era uimit de cât de în serios lua toată lumea treaba asta cu camuflajul. Nu se putea vedea nicio geană de lumină la nicio fereastră, felinarele erau stinse și o mașină înainta cu precauție, fără avantajul oferit de faruri. Întunericul de cerneală amenința să-l înghită. Era covins că obiceiul acesta era mai periculos decât amenințarea unui bombardament efectiv, dar nu el făcea regulile. Când a cotit pe strada următoare s-a simțit puțin dezorientat și i-a trebuit o vreme să-și amintească unde era cea mai apropiată cutie poștală. Părea că toată lumea se schimbase peste noapte. În timp ce încerca să-și recapete simțul orientării, și-a dat seama de prezența cuiva în apropiere. S-a oprit și a ascultat atent, când a auzit scâpăratul unui chibrit chiar în spatele lui. S-a întors exact când flacăra s-a aprins și a luminat trăsăturile inconfundabile ale doctorului Skinner. Billy a intrat imediat în defensivă.

— Mă urmărești?

— Venisem să te văd, da.

Skinner a tras un fum lung din țigară și a scuturat scrumul pe asfalt.

— Unde ai plecat? Sper că nu s-o vezi pe fiică-mea. Ți-am spus că nu mai vrea să aibă de-a face cu tine.

— Ți-a spus ea asta?

— Chiar așa. Se pare că, în sfârșit, și-a venit în simțiri.

— Pot să te întreb ceva, Samuel?

Billy știa că folosirea prenumelui o să-l enerveze la culme pe doctor. Totuși, dr. Skinner abia dacă a dat cap.

— De ce mă urăști atât de tare? Ce ți-am făcut?

— Sunt sigur că într-o bună zi vei fi un soț potrivit pentru cineva.

Skinner a gesticulat spre strada cufundată în întuneric.

— Locul ăsta este plin cu menajere mărunte pentru care ai fi de-a dreptul o partidă. Dar fata mea este deosebită. Merită pe cineva mai bun decât un orfan, băiatul unui brutar analfabet.

Billy și-a reprimat un surâs. Știa că avea un as în mână și doar cumpănea momentul în care să-l folosească.

— Cel puțin mie îmi pasă de fericirea ei, de ce vrea ea.

— Nu știe ce vrea. Eu știu, sunt tatăl ei.

Billy a observat că singura sursă de lumină, țigara lui, dădea să se stingă. A scotocit prin buzunare după chibrituri. Voia să-i vadă fiecare tendon, fiecare mușchi, atunci când urma să spună cuvintele. A scăpărat chibritul și trăsăturile doctorului au răsărit din nou din umbră.

Billy nu și-a putut reprima un zâmbet, în timp ce-l țintuia pe Skinner drept în ochi.

— Ai vrea să ți se spună tataie sau bunicule?

A mai văzut chipul doctorului Skinner doar pentru o fracțiune de secundă, înainte ca bățul de chibrit ajuns la capăt să-i ardă degetele și Billy să fie nevoit să-l arunce. Ochii i s-au îngustat, buzele i s-au strâns într-o linie subțire și venele de la tâmpile s-au umflat.

— Minți, a șuierat el.

— Oare? l-a întrebat Billy. Ești sigur de asta?

Întunericul căzuse din nou între ei, dar Billy nu avea nevoie să vadă ca să știe cât de furios era doctorul Skinner. Putea să-i simtă mânia; îi auzea respirația sacadată, în respirații scurte. Billy știuse că nu-i va fi ușor să afle, dar furia lui era tangibilă.

Și-a înmuiat tonul.

— O iubesc pe Chrissie, doctore Skinner. Știu că nu sunt soțul pe care l-ai fi ales pentru fiica ta, dar îmi poartă copilul și am de gând să-mi fac datoria. N-o să fug de responsabilitățile mele. Chrissie și copilul vor putea întotdeauna să se bazeze pe mine. O să muncesc din greu și...

Billy s-a oprit brusc când l-a auzit pe doctorul Skinner urlând.

— Ajută-mă, a icnit el.

S-a prins de piept și a căzut în genunchi. Billy stătea aplecat deasupra lui, cu mâinile în șolduri. Doctorul Skinner a arătat spre buzunarul hainei.

— Pastilele mele.

Billy a scotocit prin buzunarele doctorului. Deși era sigur că e un șiretlic, a băgat mâna înăuntru și a scos o sticlută maronie. S-a chinuit să scoată capacul și, în cele din urmă, i-a dat de cap și a răsturnat conținutul în palmă.

— Nu văd prea bine. Câte?

— Uite.

Doctorul Skinner a băjbâit prin buzunar, a scos o lanternă micuță și o rază galbenă a strălucit pe grămăjoara de tablete.

— Nu e voie cu lanterne, doctore Skinner.

El s-a uitat cu reproș la Billy.

— Este o urgență.

A luat două tablete, cu arătătorul și degetul mare tremurând, și și le-a pus sub limbă. Apoi s-a așezat mai bine, sprijinit de un felinar.

— Mulțumesc, a spus el, închizând ochii.

Billy nu știa ce să facă mai departe. Respirația doctorului părea superficială și greoaie. Strada era pustie și cu niciun chip n-ar fi putut să care singur un bărbat masiv cum era dr. Skinner.

— Îmi pare rău, doctore Skinner. Își fac efectul pastilele?

Skinner a deschis ochii.

— Este adevărat? Ai lăsat-o însărcinată pe Chrissie a mea?

Billy a plecat ochii.

— Da, domnule, dar așa cum am zis, vreau să fac ceea ce trebuie.

S-a scotocit în buzunar după scrisoare și a scos-o.

— Am scris scrisoarea asta. Mă tem că am reacționat destul de prost ieri, când mi-a dat vestea, și se poate să fi spus lucruri în care nu cred. Venisem ca să încerc să îndrept lucrurile, dar nu m-ai lăsat s-o văd, așa că i-am scris. Chiar acum mă duceam s-o pun la poștă.

Respirația doctorului Skinner se mai liniștise de-acum.

— Vrei să mă ajuți, băiete?

Billy l-a apucat de la spate, de subțiori, și Skinner s-a chinuit să se ridice în picioare. S-a scuturat de praf și s-a deșirat cât era de înalt.

— N-are niciun rost s-o pui la poștă, îți dai seama?

Billy s-a încruntat.

— De ce nu?

— Ia gândește-te! Ieri a fost declarat război. Acum totul s-a schimbat. Sistemul poștal este în mod sigur în colaps, iar scrisoarea aia n-o să mai vadă niciodată lumina soarelui.

Billy se îndoia că ar fi adevărat, dar nimeni nu mai putea fi sigur de nimic. Părea că totul se schimbase peste noapte. Dr. Skinner a continuat.

— Dă-mi-o mie. O să i-o dau eu.

A întins mâna.

— Nu sunt sigur... Adică... de unde știu că o să i-o dai? Îmi pare rău, nu vreau să par lipsit de respect, dar pur și simplu nu am încredere în tine.

— Nu te condamn, dar e cea mai bună variantă pe care o ai.

Destul de reținut, Billy i-a dat scrisoarea.

— O să trec mâine să mă asigur că a primit-o.

— Nu mă îndoiesc.

Doctorul Skinner a luat scrisoarea și a strecurat-o în buzunarul de la piept.

Când doctorul a ajuns acasă, Chrissie stătea împreună cu maică-sa la masa din bucătărie, vorbind cu voce joasă. Discutau despre cel mai bun mod de a-i spune despre copil. Au auzit trântindu-se ușa de la intrare, iar Mabel s-a întins peste masă și a strâns-o pe Chrissie de mână. Chrissie i-a răspuns cu un zâmbet temător.

Sunetul făcut de pașii doctorului, care s-a năpustit direct pe scări, fără să le spună măcar „bună seara” le-a bulversat și le-a îngrijorat deopotrivă. Mabel s-a grăbit pe hol și s-a prins de balustradă, în timp ce striga la bărbatul ei. Chrissie rămăsese în ușa bucătăriei, rozându-și pielea de pe degetul mare.

— Samuel? Tu ești? Ce s-a întâmplat?

În timp ce urca scările, îl auzea cum bușește încolo și înapoi. Era în camera lui Chrissie și femeia a intrat după el, cu inima strânsă de o presimțire rea.

— Samuel?

Era cu spatele la ea. Cotrobăia prin dulapul fetei, aruncând hainele pe patul din spatele lui. Apoi a apucat valiza maro, ponosită, care se afla pe dulap, și a dat-o jos. Mănerul s-a rupt și valiza a căzut pe podea.

— La dracu'! Mabel, adu-mi altă valiză, te rog, și apoi trimite o telegramă la soră-ta.

— Lui Kathleen? De ce?

Doctorul Skinner s-a oprit și s-a întors spre nevastă-sa. Avea fața roșie ca racul, fruntea îi era îmbrobodată de sudoare și în colțurile gurii i se strânsese spumă de salivă.

— Pentru că fata aia a ta este o târfuliță și nu-i chip să rămână în casa asta ca să nască un copil din flori. O să mergă în Irlanda, să stea cu Kathleen.

Mabel s-a prăbușit pe pat.

— Samuel, te rog, calmează-te! Știu că este un șoc pentru noi toți, dar...

— Deci tu știai? Să nu cumva să îndrăznești s-o aperi. Nu există nicio scuză pentru una ca asta. N-aveai niciun drept să ascunzi lucrul ăsta de mine. Ce se va întâmpla

când o să se nască bastardul? O să-l ții închis într-o cutie în fundul grădinii, ca pe un animal misterios?

Mabel nu-și văzuse niciodată soțul atât de livid. Ultimele lui cuvinte scui-pau venin.

— Pleacă mâine, la prima oră, în zori.

A doua zi, Chrissie stătea de una singură la ea în cameră, privind-o pentru ultima dată. Tapetul țipător cu trandafiri roșii, vopseaua verde, stridentă, masa de machiaj, cu oglinda micuță și peria de păr frumos aranjată peste ea, totul era atât de familiar și de reconfortant. Cum de luase viața ei, atât de brusc și dramatic, un curs greșit? Își aranjase iar valiza, după ce tatăl ei o umpluse la întâmplare, de cu seară, și fusese izbită de cât de nesemnificativă părea, când a ridicat-o. Nu realizase prea multe în cei nouăsprezece ani trăiți până acum pe pământ. S-a uitat la jalnica ei reflexie din oglindă. În ciuda vremii blânde, era îmbrăcată în cel mai bun palton pe care-l avea, cu părul buclat cu grijă și aranjat sub pălărie. Era palidă și sângele îi fugise din obraji, iar ochii ei albaștrii-deschis erau tulburi și plini de o cumplită disperare.

S-a așezat la măsuța de toaletă și a apucat la întâmplare fardul abia cumpărat. Cu degete tremurătoare, a întins puțin pe obraji, ciupindu-se ușor. Strălucirea obținută a făcut-o să se simtă un pic mai bine, așa că a luat și rujul. *Ce mama dracului, și-a spus. Dacă el crede că-s curvă, aș putea și eu să arăt ca una de-aia.* Și-a aplicat două straturi de contur ușor și apoi s-a dat cu creion negru pe sprâncene și sub ochi. Când a auzit vocea mamei sale în josul scării, a îndesat fardurile în geantă.

— Chrissie, e timpul să mergem.

A tras adânc aer în piept, și-a luat valiza, a aruncat o ultimă privire prin cameră și a coborât scările. Ai ei o așteptau jos.

Mabel i-a dat iar toate instrucțiunile.

— Scrie-mi imediat ce ajungi la mătușa Kathleen, te rog! O să mă gândesc la tine, Chrissie. O să te vizitez imediat ce o să pot și o să fiu acolo când o să se nască bebelușul.

Dr. Skinner a râs de ea, iar Mabel i-a aruncat o privire plină de răutate.

— Îmi pare rău că trebuie să se întâmple așa, dar înțelegi, da? Tatăl tău are un statut în comunitate și rușinea de a avea o fată care...

— Mamă, putem să nu o mai luăm de la capăt acum, te rog. Sunt o persoană îngrozitoare, care a păcătuțit, și plătesc prețul pentru asta.

S-a uitat în podea.

— Chiar am crezut că Billy m-a iubit, a șoptit ea, dar s-a dovedit cât de mult m-am înșelat.

Chiar atunci Leo a năvălit din grădină și a început să se rotească în jurul picioarelor lui Chrissie. Ea s-a aplecat și i-a ciufulit urechile. Câinele s-a scuturat zdravăn.

— La revedere, băiete! O să-mi fie dor de tine. Să fii cuminte.

Și-a îngropat fața în blana lui și i-a adulmecat pentru ultima dată mirosul. Apoi s-a ridicat și s-a adresat mamei.

— Promite-mi că o să ai grijă de el.

Mabel și-a șters o lacrimă.

— Sigur, Chrissie, îți promit.

Și-a îmbrățișat fiica strâns. Chrissie și-a reținut un suspin. Nu voia să-i dea tatălui satisfacția de a o vedea plângând. Dintr-odată, voia cu disperare să plece. Holul întunecat și îngust era apăsător și înăuntru părea să nu

fie destul aer ca să poți respira în voie. Și-a îmbrățișat mama pentru ultima dată și s-a dat înapoi ca să i se adreseze tatălui. Dar când l-a privit în ochii reci și morți, și-a dat seama că vorbele erau zadarnice și, înclinând ușor din cap, a părăsit singura casă pe care o cunoscuse și a pășit afară, pentru a începe un nou capitol al vieții ei.

12

În după-amiaza aceea, în timp ce ploaia izbea în ferestre, Mabel se afla în cabinet, actualizând informațiile despre pacienți. Era o treabă pe care o făcea în mod obișnuit Chrissie, cu mai multă eficiență decât ar fi putut ea să aibă vreodată, și și-a dat seama că fiică-sa o să-i lipsească în mult mai multe feluri decât își imaginase. Soneria de la ușă a făcut-o să tresară, iar Leo a luat-o la fugă spre ușă, lătrând sălbatic. Mabel s-a smuls din hârtii și s-a dus să răspundă. Nu avea chef de musafiri, iar expresia ei încruntată, paloarea cenușie și ochii înroșiți nu i-ar fi lăsat vizitatorului nicio îndoială asupra acestui lucru. A apucat zgarda lui Leo și s-a dat înapoi, deschizând ușa. Din cauza vremii urâte, musafirul își trăsese șapca pe ochi și își ridicase gulerul de la haină până la urechi, așa că Mabel nu l-a recunoscut imediat.

— Bună seara, doamnă Skinner! Îmi pare rău că vă deranjez, dar mă întrebam dacă pot vorbi cu Chrissie.

Leo a recunoscut vocea musafirului și a scheunat entuziasmat când Mabel a slăbit strânsoarea zgărzii. Billy s-a aplecat și i-a ciufulit blana.

— Aă... doamnă Skinner? Este acasă?

Fără o vorbă, Mabel a deschis mai larg ușa și a gesticulat spre Billy, făcându-i semn să intre.

— Vă mulțumesc, a spus el, scoțându-și șapca și trecându-și degetele prin păr.

— Urmează-mă, a spus Mabel fără intonație, îndreptându-se spre bucătărie. Când au ajuns în încăperea bine luminată, Billy a observat înfățișarea răvășită a lui Mabel.

— Doamnă Skinner, sunteți bine?

A privit în jur, prin bucătărie.

— Unde sunt cu toții?

— Soțul meu a fost chemat la o urgență, iar Chrissie este pe drum spre Irlanda.

— Irlanda? Dar de ce?

Mabel și-a acoperit fața cu mâinile și a început să plângă.

— Doamnă Skinner, vă rog să-mi spuneți ce se întâmplă. Mi-a citit scrisoarea?

Femeia și-a șters ochii și a ridicat privirea spre Billy, cu fața încrețită de la încruntare.

— Ce scrisoare?

Billy vorbea din ce în ce mai repede, cu vorbele rostogolindu-se.

— Seara trecută i-am dat o scrisoare doctorului Skinner, să i-o dea lui Chrissie. Plecasem s-o pun la cutia poștală, dar am dat peste el și m-a convins să i-o dau. A spus că sistemul poștal nu va mai funcționa acum, când a fost declarat războiul. Spuneți-mi, i-a dat-o?

— Nu știu nimic despre nicio scrisoare, Billy. Tot ce știu este că i-ai rupt inima fetei mele și acum și familia noastră este destrămată.

Mabel a izbit cu pumnul în masă.

— N-ai putut să-ți ții mâinile departe de ea, nu? Și apoi ai aruncat-o ca pe un ziar vechi. E bine că nu-i bărbatu-meu acasă, pentru că n-aș băga mâna în foc că ai fi plecat întreg de-aici.

Billy a încercat s-o domolească.

— Vă rog, doamnă Skinner, ascultați-mă!

Mabel plângea fără fereală, așezată la masă, cu capul sprijinit pe brațele încrucișate. Billy a tras adânc aer în piept și a început să măsoare încăperea cu pasul.

— Uitați, recunosc că nu am primit prea bine vestea despre copil. Vedeți, a fost așa un șoc. Adică, Chrissie și cu mine n-am fost, ăăă, intimi decât o dată și atunci a fost...

Mabel a ridicat privirea, cu fața pătată de urme de lacrimi.

— Te rog, scutește-mă de detalii.

Billy a continuat, serios.

— Ce vreau să spun este că în relația noastră a fost vorba mai mult despre ceea ce simțim. A fost de-a dreptul șocant când mi-a spus despre copil, așa că am avut nevoie de un pic de timp ca să mă obișnuiesc cu ideea. Spre marea mea rușine, atunci când mi-a zis am lăsat-o acolo și am fugit. Singurul lucru la care m-am putut gândi a fost cum am putea noi să aducem pe lume un copil acum, când tocmai a fost declarat războiul și când eu trebuie să plec la luptă și să o las să nască singură. Am intrat în panică, dar nu pentru că n-aș iubi-o; ci tocmai pentru că o iubesc.

— De ce nu i-ai spus și ei toate astea, Billy?

Chipul lui Billy s-a înroșit de neputință.

— Am încercat. Am trecut pe aici în seara aceea, dar dr. Skinner mi-a spus că ea nu vrea să mă vadă. Mabel a scuturat din cap.

— Samuel ne-a spus că te-ai săturat să aștepti și că tu nu crezi că merită deranjul, oricum. Trebuie să recunosc, asta mi s-a părut un lucru de o cruzime inimaginabilă.

Billy a scrâșnit din dinți.

— Numai minciuni. Nu pot să cred că mă urăște așa de tare.

— Te ura înainte de a o băga pe fiică-sa în bucluc, așa că imaginează-ți ce simte acum.

— Nu i-a dat scrisoarea, nu-i așa? a pufnit Billy, în bătaie de joc. Știam eu că nu trebuie să am încredere în el. Cum de-am putut fi atât de prost?

— De prost, ai fost prost, Billy, nimeni n-ar putea contrazice lucrul ăsta. Dar ce era în scrisoare? a întrebat Mabel.

— O scuză, o declarație și o propunere.

Tonul lui Mabel a devenit serios:

— Voi ai s-o iei de nevastă?

— N-am fost niciodată mai sigur de ceva, toată viața. O iubesc, doamnă Skinner, chiar o iubesc. Trebuie s-o văd, ca să îndrept lucrurile.

— E prea târziu, Billy. A plecat în Irlanda, la sora mea. O să nască acolo, departe de ochii băgăcioși și de bârfele de aici.

— Dar ar trebui să fie aici, alături de familia ei. Vă rog, doamnă Skinner, este și copilul meu. Nu sunt și eu îndreptățit să am un cuvânt de spus în privința locului unde se va naște?

Pur și simplu se ruga de ea.

— Vă rog, dați-mi adresa, ca să-i pot spune ce simt pentru ea, înainte de a fi prea târziu.

— Ți-am spus, Billy, deja e prea târziu.

— Nu, nu este. Adică nu trebuie să fie.

Mabel l-a privit drept în ochii negri; în ciuda durerii din ei, a putut vedea de ce se îndrăgostise Chrissie de el. Chiar era unul dintre cei mai arătoși bărbați pe care îi văzuse, iar în alte împrejurări ar fi fost mândră să-l aibă ca ginere. S-a înmuiat puțin.

— Uite, se face târziu și din clipă în clipă poate să apară soțul meu. Dacă te găsește aici... Doar nu trebuie să-ți spun eu ce se poate întâmpla. O să-i scriu lui Chrissie chiar eu, mâine, și dacă vrea, o să te contacteze.

Billy și-a plecat capul.

— Vă mulțumesc pentru ajutor, doamnă Skinner.

— Totuși, va trebui să ai răbdare. Sora mea locuiește la țară și nu are telefon, așa că vom comunica destul de greu.

Billy a răsuflat cu ușurare.

— Înțeleg. Mulțumesc, doamnă Skinner. Vă promit că n-o s-o mai dezamăgesc pe Chrissie.

— Ar fi bine să n-o mai faci. Noapte bună, Billy!

El și-a pus șapca pe cap și și-a luat rămas-bun.

— Noapte bună, doamnă Skinner!

Când doctorul Skinner s-a întors acasă în seara aceea, târziu, a intrat în bucătărie scuturându-și picăturile de apă de pe pardesiu.

Mabel a ridicat ochii de la lucrul de mână.

— Ar trebui să fie deja la pensiunea din Dublin, cred. Biata fată, să fie nevoită să facă tot drumul ăsta de una singură, în starea ei. Și mâine o să aibă o zi lungă. Dumnezeu știe la ce oră o să ajungă, în cele din urmă, acasă la Kathleen.

Dr. Skinner a ignorat spusele soției lui și s-a întins după ziar.

Mabel și-a lăsat lucrul pe masă, în fața ei.

— De ce nu mi-ai spus aseară că te-ai întâlnit cu Billy?

— Probabil că nu mi-a stat gândul la asta.

Vorbea fără să se uite la ea, așa că Mabel nu putea să-i vadă expresia feței.

— Oricum, de unde știi?

— A trecut pe aici, a întrebat de Chrissie. A spus că ți-a dat o scrisoare să i-o dai. Unde este, Samuel?

De data asta, doctorul Skinner s-a răsucit spre ea, ca să-i vadă toată explozia de furie.

— Pur și simplu nu știe când să renunțe, nu-i așa? I-am spus doar că n-o să fie niciodată parte din viața lui Chrissie. Este o fată frumoasă și deșteaptă; poate să aibă orice băiat vrea.

— Ea îl vrea pe Billy.

— Poate că așa crede acum, dar numai din cauza copilului ăluia blestemat. Odată ce va fi adoptat, o să-și vină în fire.

— Adoptat? Ce naiba zici acolo? O să-l păstreze.

— Cât timp am suflare în mine, o să am grijă ca ăștia doi să nu mai aibă nimic de-a face unul cu celălalt și ca bastardul ăla să meargă într-o familie care să-l merite.

— Chrissie n-o să fie niciodată de acord cu asta. Nu poți s-o obligi să-și dea copilul.

— Mai vedem noi.

Mabel s-a ridicat, aruncând cât colo, pe podea, scaunul pe care stătuse.

— Peste cadavrul meu.

În clipa aceea, a sunat telefonul, iar țârâitul strident i-a făcut pe amândoi să tresară.

Mabel a înșfăcat receptorul.

— Bună seara! Cabinetul medical. O, bună seara, domnule Henderson.

După o scurtă conversație, Mabel s-a întors în bucătărie.

— Era domnul Henderson. Soția lui a intrat în travaliu. I s-a rupt deja apa, așa că mă duc să dau o tură pe acolo. Când mă întorc o să rezolvăm porcăria asta. Vreau să văd scrisoarea pe care ți-a dat-o Billy.

Și-a pus pelerina albastru-închis și s-a uitat după trusă.

— Ar trebui să iei o lanternă, Mabel, e tare întuneric afară. Vrei să merg cu tine? Nu-mi place că te duci singură.

— Am făcut-o de o sută de ori până acum, Samuel. Nu te-a îngrijorat nimic până azi. În orice caz, nu e voie cu lanterne pe timpul camuflajului.

Samuel a scotocit printr-un sertar de la bucătărie și a găsit un plic maroniu, vechi, pe care l-a pus peste lanternă.

— Uite, ia de-aici, e ceva, cât de cât.

Mabel a înșfăcat-o.

— Ești un catâr bătrân și încăpățânat, Samuel Skinner, și câteodată te urăsc tare mult.

Era o noapte îngrozitoare și Mabel și-a tras pe cap gluga de la pelerină, apoi a legat-o strâns în jurul gâtului. Mergea contra vântului și a ploii care bătea orizontal, încercând să evite băltoacele umflate. Lanterna era aproape inutilă și îi era greu să-și croiască drum pe trotuar. S-a împiedicat de o dală crăpată, a alunecat de pe bordură și a căzut cu capul înainte pe stradă, iar conținutul trusei medicale s-a împrăștiat pe jos. Nici nu a văzut, nici nu a auzit mașina care a lovit-o. A simțit doar mirosul de

cauciuc încins, când a încercat să oprească, iar apoi lovitura care a zdrobit-o, rupându-i coloana vertebrală ca pe un băț de chibrit.

Kathleen McBride ținea telegrama la piept și dădea din cap a neîncredere.

— Sfântă Fecioară, Măicuța Domnului, a șoptit ea, făcându-și cruce.

Din ce-și putea da seama, nepoata ei însărcinată era pe drum și nu putea face nimic în privința asta. Într-un acces de mânie, a aruncat telegrama în foc și a cumpănit veștile. Era atât de tipic pentru cumnatul ei să evite responsabilitățile în felul ăsta. Era cel mai dezgustător om pe care îl întâlnise și Kathleen nu-i iertase niciodată că o luase pe soră-sa în Anglia. Mabel fusese complet subjugată de el și de protestantismul lui, iar acum se pare că o crescuseră pe fata lor ca pe o domnișorică superficială.

După moartea părinților lor, Kathleen rămăsese să se ocupe de ferma familiei. Doi dintre frați îi muriseră de mici și alți doi frați, egoiști, emigraseră în America, în căutarea unei vieți mai bune. Ea era cea mai mare din cei șase copii, singura căreia îi păsa de fermă și de sacrificiile făcute de mămica și tăticul. Părinții lor se luptaseră din greu toată viața ca să țină ferma în viață și să le asigure tuturor o casă iubitoare, iar Kathleen era hotărâtă să o

păstreze în familie, astfel încât lucrurile în care crezuseră părinții ei să poată fi păstrate.

Ducea o viață simplă. Ferma nu avea electricitate sau apă curentă, iar traiul era o luptă în acest ținut aspru și necruțător, aflat la poalele munților Galtee din sudul Irlandei. Casa de la fermă era dărăpănată, iar umezeala se ridica neîncetat din pământul mlăștinos, strecurându-se prin pereții groși și pătrunzându-te până în oase. Focul din bucătărie era folosit atât pentru încălzit, cât și pentru gătit, și nu era lăsat niciodată să se stingă. Noaptea, Kathleen acoperea jarul cu cenușă, iar dimineața, când era dată la o parte, focul încă strălucea dedesubt și revenea la viață. Apa era scoasă direct din izvor în fiecare dimineață înainte de micul dejun și era pusă o oală pe foc, la încălzit, un proces plictisitor și istovitor. Turba pentru foc trebuia tăiată din mlaștină și uscată, înainte de a i se da foc.

Acum, Kathleen smulsese o bucată mare de turbă și o aruncase în foc. Încăperea s-a umplut pe dată de fum și pe ea a apucat-o o tuse violentă. S-a ridicat și s-a îndreptat ușurel de spate, frecându-și în același timp șalele. Avea numai patruzeci și cinci de ani, dar fuseseră cu toții ani de muncă grea într-un mediu necruțător, care își luase tributul.

Nu avea nicio idee la ce oră va sosi nepoată-sa ori cu ce va sosi, dar nu era treaba ei. Nici nu se punea problema să stea la fermă, în starea în care se afla. Gândul acesta a făcut-o pe Kathleen să se înroșească, în ciuda faptului că era singură. Era o comunitate mică, iar veștile despre o sarcină în afara căsătoriei se împrăștia mai repede ca focul. Și-i imagina pe cei din congregație dându-și coate în timp ce ea stătea în strana ei, cu capul mult plecat de

umilința suportată din partea lor. Pentru Dumnezeu, ce fusese în capul soră-sii când o trimisese pe desfrânata de fiică-sa înapoi, în felul ăsta?

A deschis ușa și a strigat în curte.

— Jackie, te rog, vino înapoi un minut!

Jackie Creevy, în vârstă de nouăsprezece ani, dar mai trecut din cauza anilor de muncă neîncetată, și-a luat ochii de la bătrânul cal de povară pe care îl îngrijea și a sărit drept în picioare.

— Da, conică McBride, ce pot face pentru dumneata?

Kathleen a zâmbit într-un fel care aducea a duioșie, dar îngrijorarea i se citea limpede pe chip.

— Păi, nepoata mea o să sosească astăzi, la un moment dat. Nu știu precis când, dar te superi dacă te uiți tu după ea? Imediat ce sosește, aș vrea să mă chemi. Nu vorbi cu ea și nu-i pune întrebări. Probabil o să vină înapoi din oraș în căruța trasă de măgari.

— Desigur, conică McBride. Sunt sigur că o să fie o bucurie pentru dumneata.

Jackie și-a scos șapca și s-a întors acolo unde Sammy aștepta încă, liniștit. În timp ce îngrijea picioarele calului, frecându-le ușor cu o perie moale, ca să dea jos noroiul, se gândea la veștile pe care i le dăduse stăpâna. În cei patru ani de când lucra el la fermă, conică McBride nu vorbise nici măcar o dată despre familia ei și acum, din senin, venea o nepoată să stea aici. Femeia nu avea prea mulți vizitatori, așa că acesta ar fi trebuit să fie un eveniment interesant, dar expresia de pe fața ei îi spunea că acest musafir, în special, nu era bine-venit.

Când a terminat de îngrijit picioarele calului, le-a uns cu ulei de ricin, ca să țină umezeala departe, și l-a

dus în hambar, să mănânce niște fân. Apoi a fluierat după câinii de la fermă, care adormiseră în spatele hambarului, cuibăriți în paie. Aceștia s-au trezit imediat și au venit la picioarele lui, scheunând cu entuziasm. A strigat după ceilalți doi muncitori, Michael și Declan, care trăgeau și ei la aghioase pe furiș, și au pornit cu toții pe cărare să aducă vitele, pentru mulsul de seară. Aveau o cireadă micuță, dar mulsul tot le lua, în patru, două ore bune ca să-l săvârșească. În timp ce tândă-lea pe cărare, Jackie se întreba dacă această nepoată va rămâne multă vreme și dacă va pune și ea umărul la munca de la fermă. Aveau nevoie de tot ajutorul pe care îl puteau primi.

Când au intrat vitele în bățatură, Kathleen tocmai târa o oaie care murise într-un șanț. Și-a șters mâinile pe șorț și a traversat șopronul pentru muls. Michael a ghidat vacile una câte una, iar Kathleen a legat o bucată de sfoară în jurul picioarelor din spate ale vitelor mai năvășe. Se întâmplase de mai multe ori să aibă câte un lucrător de la fermă rănit și scos din funcțiune zile întregi după o lovitură rapidă și periculoasă a vreunei vite întăratate. În hambar s-a lăsat liniștea. Nu se auzea decât țărâitul jeturilor de lapte care curgeau în gălețile de metal, iar Jackie s-a întors spre Kathleen, care trăgea de ugerul vacii ceva mai brutal ca de obicei.

— Cum o cheamă pe nepoata dumitale, conică McBride? s-a aventurat el. Kathleen a strâns mai tare, făcând vaca să bată din picioarele din spate, în semn de protest.

— Haide, Jackie, nu-i nevoie să-ți faci griji cu amănunte lipsite de importanță ca ăsta. N-o să stea multă vreme aici.

— Ce păcat! Ți-ar ține companie și ar putea să ne ajute la treburi.

— E fată de oraș, Jackie. Mă îndoiesc că știe măcar de unde vine laptele. Îmi imaginez că ea crede că îi apare în prag, ca prin minune.

— A, bine. Ai putea s-o înveți, coniță McBride, așa ai putea să faci.

Kathleen s-a îndreptat de spate și și-a mutat scaunul la următoarea vacă.

— Ești rapidă în seara asta, coniță McBride, a spus Jackie, admirativ.

N-o putea acuza nimeni că nu pune umărul.

— Jackie, vezi că e o oaie moartă afară. Ai putea s-o pui deoparte, pentru Pat.

— Așa o să fac, coniță McBride.

Pat era un negustor din partea locului care bătea fermele din vale și aduna ouă, smântână, lapte sau legume pe care putea să le vândă. Ducea produsele la oraș și lua la rând magazinele. Proprietarii le plăteau direct fermierilor, iar Pat lua un mic comision. Kathleen îl lăsa să ia și oile care mureau din cauze naturale. Nu puteai mânca o oaie dacă nu știai din ce cauză a murit, dar Pat putea primi o mică sumă pentru lână. Apoi fierbea carcasa, răzuia grăsimea rezultată și o vindea fermierilor, ca unsoare pentru roțile de căruță. Ba chiar reușise să vândă ceva grăsime unui chimist din Tipperary Town, care transforma substanța asta unsuroasă și proastă în săpun și cremă de față.

Se lăsa seara când Jackie și-a făcut culcușul în hambar. Dormea pe un pat de paie, ținând câinii în brațe, cu o lampă cu parafină ca unică sursă de lumină. Conița

McBride îi dăduse pături groase și îi aducea mereu o cană cu cacao caldă, înainte de a se retrage la culcare. Fusese fericit aici, de când rămăsese orfan, la paisprezece ani, și îl luase la ea. Nu câștiga mult, dar avea mâncare și un acoperiș deasupra capului și câteodată Michael și Declan îl luau cu ei la cârciuma din sat pentru un joc de domino sau de cărți. Era o viață simplă, dominată de rutină, în care zilele nu difereau mult una de cealaltă. Așa că, atunci când a auzit zgomotul făcut de copitele măgarilor tropăind în curte, lui Jackie a început să-i bată inima mai tare.

Stătea în pragul hambarului și se uita la brișca cea micuță. Birjarul a coborât și i-a întins mâna nepoatei conitei McBride. Ea a strâns-o cu reținere și a sărit jos, scrutând în același timp împrejurimile. Jackie era captivat de această scenă și a rămas încremenit locului, uitându-și pe moment buna-creștere. A alergat să o salute pe noua sosită și și-a scos șapca.

— Bună seara! Trebuie să fii nepoata conitei McBride. Bine ai venit la ferma Briar!

— Așa e. Mă cheamă Chrissie. Ce mai faci?

Arăta groaznic de obosită. Avea pielea palidă și ternă, buzele uscate și crăpate, iar părul blond era murdar și nearanjat. În ciuda acestor lucruri, lui Jackie i se părea cea mai frumoasă făptură văzută de el vreodată. Avea o dulceață înduioșătoare, dar arăta vulnerabilă și, într-o clipă, și-a dorit s-o poată ocroti. I-a luat valijoara și a îndrumat-o spre casa de la fermă.

— Pe mine mă cheamă Jack Creevy, dar toată lumea îmi spune Jackie.

Chrissie a zâmbit.

— Îmi pare bine să te cunosc, Jackie.

— Vino după mine! Te duc la mătușa ta.

Căsuța de la fermă era mică, cu acoperiș jos din paie și două ferestruici de-o parte și de alta a ușii de la intrare. Era veche de tot și arăta de parcă s-ar fi prăbușit din moment în moment, dar strălucirea focului aprins înăuntru a fost o priveriște de bun venit, iar Chrissie s-a simțit ușurată că a ajuns aici, în sfârșit.

Jackie a condus-o spre casă și a ciocănit cu reținere. I-a zâmbit lui Chrissie și au așteptat împreună. În cele din urmă, ușa s-a deschis și Chrissie a văzut-o pentru prima dată pe mătușa ei. Părul lui Kathleen era complet grizonant, fața pârlită de soare și ridată și era aplecată de spate ca și cum ar fi fost de două ori mai bătrână. A privit-o bănuitoare pe Chrissie, apoi s-a întors spre Jackie.

— Apă, te rog, Jackie!

— Desigur, conică Miss McBride.

Abia atunci a observat Chrissie bazinele de pe perete, chiar lângă ușă. Era făcut din piatră și plin cu apă.

Jackie și-a înmuiat degetele și a stropit-o pe Chrissie. Câteva picături i-au nimerit în ochi și fata a scuturat din cap.

— Apă sfințită, a șoptit Jackie. Kathleen i-a întins mâna și Chrissie i-a strâns-o, stânjenită că palmele ei umede trădau emoția. Mâna mătușii era incredibil de aspră și bătătorită; Chrissie avea impresia că atinge o mănușă de piele scorojită.

— Trebuie să fii Chrissie. Intră, te rog! Asta-i tot, Jackie, mulțumesc.

— Desigur. Noapte bună, conică Miss McBride. Noapte bună, Chrissie.

Kathleen s-a holbat la el, dar Chrissie s-a întors și i-a făcut cu mâna, în timp ce el se retrăgea.

— Acum haide, Chrissie. Hai să-ți dai haina jos, vrei?

Chrissie și-a dat jos paltonul greu și i l-a dat lui Kathleen, care și l-a atârnat pe braț. S-a dat un pas înapoi și a măsurat-o pe nepoată de sus până jos.

— Nu se prea vede, nu?

Chrissie și-a netezit rochia și s-a bătut ușor pe stomac.

— Sunt abia în luna a treia. Copilul o să se nască abia în aprilie.

Kathleen părea ușurată.

— Te simți bine?

— Da, mulțumesc.

— Și tatăl copilului?

Chrissie nu era pregătită pentru acest tir de întrebări din partea unei străine pe care n-o văzuse în viața ei, chiar dacă erau rude. Abia dacă a clătinat din cap.

— Unde ți-au fost mințile, feto? Părinții tăi nu ți-au transmis niciun fel de valori morale? Ai vreo idee despre rușinea pe care ai adus-o asupra acestei familii?

Chrissie a oftat din greu.

— Încep să am, da.

Bărbia a început să-i tremure și Kathleen a dat înapoi.

— Vorbim despre asta mai încolo. Pari cam dărâmată. Vino înapoi, ia loc pe scaun lângă foc și o să fac un ceai.

Chrissie s-a așezat recunoscătoare și și-a scos pantofii.

— Mi-ar prinde bine o baie, dacă nu-i prea mare deranjul. În ultimele două zile am călătorit aproape fără oprire.

— O baie? Iisuse, Sfinte Cristoase și Maica Domnului! Unde te crezi, fato?

Chrissie s-a uitat de jur-împrejur prin camera sărăcăcioasă, cu mobilierul dărăpănat, și și-a dat seama de greșeala ei.

— Scoatem apa din izvorul de afară și o încălzim în asta.

Kathleen i-a arătat oala uriașă, înnegrită, care atârna deasupra focului.

— Este foarte bună; o să te înveți s-o folosești. Toaleta este afară, în spatele hambarului.

Chrissie și-a înghițit lacrimile.

— Și unde o să dorm?

— Uite-aici. Nu avem decât o cameră.

S-a întors și a văzut un pătuț instalat într-un colț.

— Așa, a spus Kathleen, adoptând un ton oficial. Se pare că ne-am potcovit una cu alta pentru o vreme. Nu știu sigur care o iasă mai rău din asta, dar de vreme ce tot ești aici, am putea încerca să ne înțelegem. Presupun că n-ai nimic împotriva să muncești din greu?

Chrissie a dat din cap,
— Sigur că nu. Ajut... adică ajutam în cabinetul tatei.

Kathleen i-a răs în nas.

— Eu vorbesc de muncă adevărată, fato. Ai mulș vreodată vaca? Ai curățat grajdul sau ai strâns recolta pe orice fel de vreme?

Chrissie a clătinat din cap.

— Așa mă gândeam și eu. Ei bine, n-ai venit aici în vacanță. Mă aștept să-ți câștigi existența.

I-a întins un borcan de gem plin cu ceai.

— În cinstea ta, am scos porțelanurile alea bune.

I-a făcut cu ochiul și a sorbit la rându-i din ceai, iar Chrissie a reușit să schițeze o umbră de zâmbet.

Când a venit vremea de culcare, Kathleen i-a permis s-o însoțească sus, în dormitor. În colț era o masă pe care fusese așternut un șervet imaculat. La celălalt capăt era așezată o candelă, iar în mijloc tronau trei statuete, înfățișându-i pe Sfânta Maria, Sfântul Iosif și Copilașul Isus din Praga¹. În fața acestora erau aranjate cu grijă flori uscate.

— Țsta-i altarul meu, a spus Kathleen cu mândrie. Te poți ruga alături de mine înainte de culcare.

— Mulțumesc.

— Familiile care se roagă împreună rămân împreună.

Kathleen a îngenuncheat și Chrissie i-a urmat exemplul. Podeaua tare, din lemn, era necruțătoare pentru genunchi; se chinuia să-și găsească o poziție comodă. Kathleen și-a împreunat mâinile și a închis ochii.

— Dragă Tată ceresc, îți mulțumim că ai adus-o pe Chrissie în siguranță în casa noastră. Ne rugăm pentru îndrumarea ta în ceea ce privește situația nefericită în care se află. Ne rugăm ca sufletul ei să fie izbăvit de păcat înainte de a părăsi lumea aceasta, pentru cea care vine. Îți aducem mulțumire pentru recolta pe care am adunat-o până acum de pe câmpuri și ne rugăm ca grânele noastre să fie tot mai bogate. Îți mulțumim pentru că veghezi

¹ Copilul Isus din Praga este o statueta romano-catolică din ceară, datând din secolul al XVI-lea, care este păstrată în Biserica Carmelitelor din Malá Strana, Praga. (N.t.)

asupra animalelor noastre, în timp ce pasc pe pășunile înverzite. Ne rugăm să veghezi în continuare asupra lui Jackie și a celorlalți și să-i păzești de boli și de necazuri pe timpul iernii. Tată, ne rugăm să ne ierți păcatele noastre. Amin.

— Amin, a repetat Chrissie.

S-a străduit să se ridice în picioare, dar Kathleen a prins-o de mână și a obligat-o să rămână îngenunchată.

— Maria, Maica Domnului... a spus Kathleen.

Chrissie a furișat o privire spre mătușa ei, neștiind ce ar trebui să facă.

— Roagă-te pentru noi, a șoptit Kathleen.

— Oh. Înțeleg. Roagă-te pentru noi, a repetat Chrissie.

— Sfinte Iosif...

Kathleen a înhionțit-o pe nepoată-sa în coaste.

— Roagă-te pentru noi, a spus Chrissie.

— Amin, a completat Kathleen, ridicându-se, în sfârșit.

— Amin, s-a auzit Chrissie ca un ecou, în timp ce se ridica și ea.

— Hmm. Văd că nu ești o practicantă asiduă.

Tonul lui Kathleen era dezaprobat.

— Nu, nu chiar. Vezi tu, tata este adeptul medicinei. Crede că puterea acesteia e mai mare decât a rugăciunii, așa că, de fapt, nu am fost niciodată la biserică. Ne mai duceam la slujba de la miezul nopții, în ajunul Crăciunului și, desigur, la nunți, înmormântări și botezuri, dar altfel nu, nu pot spune că mergeam cu regularitate la biserică.

— Poate că, dacă ai fi mers, nu am fi acum aici, având această discuție.

Kathleen și-a strâns buzele într-o linie subțire și a dat din cap.

— Acum poți să te duci la culcare. Ne trezim la cinci și jumătate, pentru rugăciune. Poți să vii aici, la altar. Apoi se face exact timpul să aducem apă, înainte de a bate clopotul de la biserică, pentru slujba de dimineață, de la ora șase. După aceea este mulsul din zori, iar pe urmă micul dejun. O să ne ajuți cu treburile, dar sub nicio formă n-o să discuți cu Jackie sau cu ceilalți despre starea ta. Ai înțeles?

Chrissie a dat din cap, nefericită.

— Da, mătușă Kathleen.

— Poți să iei niște apă caldă din oală, ca să te speli, și ai și o oală de noapte la capătul patului. Este numai pentru noapte, să știi; pe timpul zilei trebuie să folosești toaleta. Ai întrebări?

— Nu.

— Bine, atunci ne vedem dimineață. Noapte bună!

Chrissie s-a strecurat pe scări în jos și a tras un scaun lângă foc. Îi era imposibil să se încălzească în locul ăsta și răsuflarea îi rămânea în aer. Mătușa potrivise focul pentru noapte, astfel încât căldura pe care o dădea era la nivel minim. Apa din oală era caldă încă, așa că a luat un pic într-un castron, a apucat un șervet pe care i-l lăsase mătușa pe pat și a început să curețe ușor murdăria lăsată de cele două zile de călătorie. A început să tremure necontrolat, și-a scos hainele și s-a spălat pe trup. În momentul ăsta ar fi dat orice pentru o baie prelungită într-o cadă plină cu spumă. A scotocit prin valijoară și a găsit cămașa de noapte. Când și-a tras-o peste cap, a simțit mireasma cunoscută de acasă. Wood Gardens avea un parfum cu totul special, în care se amestecau mirosul specific de medicamente, aroma de ceară de albine uleioasă, folosită la lustruirea dulapurilor din cabinet, și mireasma

bine-venită a prăjiturelelor mamei. Dintr-odată, Chrissie a simțit că nu-și mai poate opri lacrimile. Tânjea după patul ei de-acasă, după alinarea din brațele mamei și după devotamentul necondiționat al lui Leo. S-a urcat în așternuturi și și-a tras pătura până la bărbie. Nici măcar ținută sub greutatea celor trei pături, nu putea să se încălzească și de atâta tremurat începuse s-o doară spatele. Se întreba ce face Billy acum. Oare simțea vreo remușcare pentru felul plin de cruzime în care o abandonase? Ea îl iubea cu adevărat și era sigură că l-ar fi putut face fericit, dacă i-ar fi dat această șansă. Și maică-sa ar fi trebuit să fie mai tare și să nu-i permită tatălui ei să o trimită de-acasă în felul ăsta. Încă făcea parte din familie și era hotărâtă să se întoarcă într-o zi, ea și copilul.

* * *

Samuel Skinner strângea cu disperare mâna soției lui, dorindu-și din fiecare fibră ca ea să mai fie în viață. Ultimele douăzeci și patru de ore schimbaseră irevocabil viața doctorului. Își luase deja rămas-bun de la unica lui copilă, care se afla pe drumul rușinii, spre o nouă viață, în Irlanda. O trimisese de-acolo exact la timp, înainte ca Billy să vină și să se milogească să-l ierte. Părea că reușise și s-o convingă pe Mabel de faptul că voia să se căsătorească cu Chrissie. Dr. Skinner râsese în sinea lui de absurditatea acestui lucru. Nu, copilul va fi dat spre adopție și va ieși pentru totdeauna din viețile lor. A lăsat mâna soției, s-a ridicat și și-a trecut degetele prin păr. Tocmai își amintise de reacția lui Mabel când îi spusese despre planurile lui pentru copil. *Peste cadavrul meu*, zisese ea, sfidătoare.

S-a aplecat deasupra chipului ei și și-a trecut ușor degetele mari peste obrajii femeii.

— Mabel! Mabel, te rog, trezește-te! Îmi pare rău, Mabel.

A scuturat-o ușor de umeri, chiar dacă știa că asta n-o să schimbe nimic. Și-a lăsat capul pe pieptul ei, ca să-i simtă respirația ritmică, dar cutia toracică a rămas tăcută. I-a luat mâna într-a lui; deja simțea cum i se răcește sângele.

— Mabel, nu! Te rog, nu mă părăsi!

Și din gâtleej i-a ieșit un urlet animalic, care a făcut-o pe asistentă să dea buzna înăuntru.

— Domnule doctor, ce este?

Doctorul a căzut în genunchi la marginea patului.

— S-a dus.

Vocea îi era spartă.

— S-a dus.

* * *

Doctorul s-a întors acasă după două noaptea. Ar fi trebuit să se simtă extenuat, însă, chiar dacă așa și era, simțea că nu va mai putea dormi vreodată. Și-a turnat un pahar mare de whisky și s-a prăbușit în fotoliul din bucătărie. Leo a dat cu lăbuța în ușa din spate, scâncind să fie lăsat afară. Doctorul Skinner l-a strigat.

— Vino aici, băiete! Numai tu mi-ai mai rămas.

Leo a galopat spre el și l-a lăsat pe doctor să-i ciufulească blana.

— Am rămas numai noi doi, Leo. Ce-o să ne facem?

Câinele s-a așezat la picioarele stăpânului lui și a dat din coadă. Toată această situație era doar din vina nenorocitului ăluia de Billy. Dacă n-ar fi lăsat-o însărcinată pe

Chrissie, ea n-ar fi fost acum în Irlanda. Mabel n-ar fi ieșit noaptea trecută într-o așa stare de agitație și poate că ar fi văzut mașina care a lovit-o. Dacă Chrissie n-ar fi pus ochii pe acel... acel... Doctorul Skinner a aruncat paharul de whisky în perete, iar acesta s-a spart, lăsând lichidul auriu să se scurgă pe zid. Leo s-a pitit speriat sub masă. Doctorul Skinner a lăsat din nou capul pe spătarul scaunului și a închis ochii. Sigur că nu avea cum să-i spună lui Chrissie despre moartea mamei ei. Asta ar fi adus-o imediat înapoi din Irlanda, direct în brațele lui Billy. Nu, era mai bine s-o lase unde era. În ceea ce-l privea, Chrissie era pentru el tot atât de moartă pe cât era și maică-sa.

Chrissie era deja de două luni la fermă, când mătușa ei s-a îmbolnăvit. Fata și-a dat seama imediat că era ceva în neregulă, pentru că văzuse ceva pacienți de-ai tatălui ei cu aceleași simptome.

— Mătușă Kathleen, chiar cred că ar trebui să stai în pat și să nu ieși în curte. E frig rău și nu vei face decât să înrăutățești lucrurile.

— Cum aș putea să stau în pat, când e atâta de muncă? Mai încetează cu fandoseala, fato, și lasă-mă să-mi văd de treburi. N-am avut o zi de bolit, în viața mea. În seara asta o să iau o linguriță în plus de malț și ulei de pește și mâine o să fiu ca nouă.

A tușit violent, a tras flegma care i se strânsese în gât, și a scuipat pe jos gogoloiul verzui, uriaș. Chrissie s-a întors cu spatele, dezgustată, dar nu înainte de a observa firicelele grăitoare de sânge. Kathleen tremura, iar Chrissie a luat-o de umeri și a condus-o spre zid, ca să se poată rezema de el și să-și tragă răsuflarea. Pământul era peste tot tare ca piatra, căci un nou îngheț aprig îl prinsese în ghearele lui necruțătoare. Vitele stăteau deznădăjduite pe câmp și chiar și găinile, lăsate de obicei să alerge libere

prin curte, se chirciseră unele în altele, umflându-și pe-
nele în încercarea zadarnică de a se încălzi.

— Mătușă Kathleen, a încercat Chrissie din nou, cred
că s-ar putea să fii foarte bolnavă. Cred că s-ar putea să
ai tuberculoză. Am văzut de multe ori simptomele astea.

Kathleen s-a șters la ochi cu o batistă cenușie.

— Prostii! Tuberculoză, cine-a mai auzit și de asta?
De unde să iau o boală de care nici măcar n-am auzit
vreodată?

— Ai auzit de ea, mătușă Kathleen, deși îi spui probabil
oftică.

O clipă, Kathleen a părut că se îndoiește, cât s-a gân-
dit la ce-i spusese nepoata ei.

— Ei, cum ziceam, n-am fost o zi bolnavă, în viața mea.

— Atunci, ești cu atât mai îndreptățită să te duci acum
să stai în pat. Pot să muncesc eu mai mult pe-aici; știi
cât de iute am devenit la muls. În plus, dacă am dreptate
cu asta, ești foarte, foarte contagioasă. Doar nu vrei să-i
infectezi și pe Jackie și pe ceilalți, nu-i așa? Și știi sigur
că nu vreau s-o iau nici eu. N-ar fi bine pentru copilaș.

Kathleen i-a pus un deget pe buze și s-a uitat în jur,
pe furiș, când a auzit-o pomenind de bebeluș.

— Poate că ai dreptate. Oricum, mă simt groaznic, așa
că o să mă duc.

— Atunci rămâne stabilit. Sprijină-te de mine, să te duc
înăuntru.

* * *

În aceeași după-amiază, în timp ce mesteca într-o
supă de găină pusă pe foc, Chrissie a auzit-o pe mătușă
tușind violent. A turnat niște supă într-un castron, a

rupt un colț de pâine dospită pe care o copsese mai devreme și s-a repezit pe scări. La vederea mătușii a avut un șoc și a cuprins-o spaima. Avea fața albă ca varul, iar ochii îi erau roșii și bulbucați. Chrissie i-a pus mâna pe frunte, care ardea, în ciuda aerului rece și umed. A pus supă și pâinea pe măsuța de lângă pat, a alergat înapoi pe scări, a deschis cu forță ușa din față și a strigat spre curte:

— Jackie! Jackie!

A auzit zornăitul de oțel căzut pe podeaua de piatră, semn că Jackie și-a aruncat sculele, și l-a văzut apărând din hambar, cu doi câini care îl urmau îndeaproape.

— Ce este, Chrissie?

— Trebuie să te duci în oraș să-l aduci pe doctorul Byrne — acum.

Chipul lui Jackie s-a întunecat de îngrijorare.

— Este vorba de conia McBride?

— Da, Jackie. Te rog să te grăbești.

Jackie s-a întors pe călcâie, l-a apucat pe Sammy, bătrânul cal de povară care fusese legat în curte să-și mănânce fânul în liniște, și fără să-și mai bată capul să-i pună șaua, a sărit în spinarea animalului. L-a lovit în coaste și calul a răspuns imediat. Au ieșit din curte la trap, în timp ce brațele lui Jackie fluturau în lături, încercând să strunească bidiviul doar cu un căpăstru.

Două ore au trecut până când s-a întors cu doctorul. Chrissie i-a explicat acestuia simptomele, în timp ce urcau împreună scările.

— Cred că are tuberculoză, a tras ea concluzia.

Doctorul Byrne s-a încruntat.

— Eu sunt cel care pune diagnostice aici, mulțumesc frumos.

— Sigur, iertați-mă. Doriți o ceașcă de ceai, doctore? Am apa deja pregătită.

Doctorul Byrne a încuviințat din cap.

— Două lingurițe de zahăr.

S-a uitat apoi la chipul răvășit al lui Kathleen.

— Ia să vedem, Kathleen, ce avem aici?

Kathleen s-a foit și s-a forțat să deschidă ochii umflați.

— Dr. Byrne? Ce cauți aici? N-am bani să te plătesc, așa că nu trebuia să vii. E băgăcioasa aia de nepoată-mea, n-ar fi trebuit să te cheme.

— Eu o să decid asta, a răspuns doctorul, deschizând trusa, din care a scos un termometru. Oricum, poți să mă plătești cu o găină și un carton cu ouă.

— Nu mă simt bine, doctore, a suspinat Kathleen. Știu de ceva timp, ca să fiu sinceră.

— Știu, de aceea sunt aici.

Doctorul se juca cu stetoscopul.

— Nu, nu înțelegi, a ripostat Kathleen și l-a prins de încheietură. Acum, că ești aici, te rog să faci ceva pentru mine.

— Asta încerc, dacă m-ai lăsa, a zis el, dându-i mâna la o parte.

— Acolo, a arătat Kathleen spre un mic dulăpior cu sertare. În sertarul de sus este un bilet înfășurat pe niște bani. Vreau să-i dai părintelui Drummond.

— Da' ce-s eu? Poștaș și totodată și doctorul tău?

Kathleen a fost cuprinsă de un acces violent de tuse.

— Te rog, doctore Byrne. Este important.

În seara aceea, după ce doctorul Byrne plecase, confirmând prudent diagnosticul dat de ea, Chrissie amesteca niște cacao în două căni cu lapte cald. Cu ajutorul

medicamentelor pe care i le dăduse doctorul, mătușa se cufundase într-un somn zgomotos. Chrissie și-a tras haina pe ea și s-a strecurat încet afară din casă, spre hambar.

— Jackie?

Putea zări, în spatele hambarului, lumina aruncată de lampa lui cu parafină și a auzit fânul foșnind, când băiatul a început să se miște.

— Chrissie? Așteaptă puțin, vin la tine într-un minut.

Arăta de parcă ațipise, avea fire de paie atârând în păr.

— Am făcut niște cacao. E în bucătărie.

— O, mulțumesc. Vrei să vin s-o iau?

— Nu, aș vrea să vii și tu în casă, s-o bem împreună.

Jackie a ezitat.

— Păi, nu sunt sigur că și conia McBride ar fi de acord cu una ca asta. Ea îmi aducea întotdeauna cana cu cacao în hambar.

— Te rog, Jackie! Mi-ar prinde bine compania ta. În plus, a adormit imediat. I-a dat ceva doctorul Byrne.

— Atunci cred că ar fi în regulă. Doar să-mi iau haina.

Chrissie întese focul și mai aruncase niște turbă, așa că atmosfera din încăpere era de-a dreptul plăcută. După ce s-au instalat, ținând între mâini cămile cu cacao fierbinte, au început să se relaxeze. Chrissie se simțea în largul ei în compania lui Jackie; dacă n-ar fi fost el, n-ar fi reușit să reziste în locul ăsta. Mătușa se mai înmuiase de la venirea ei aici, dar era încă hotărâtă să nu afle nimeni despre copil, așa încât Chrissie era destul de izolată. Îi scrisese mamei sale de câteva ori în ultimele două luni și fusese dezamăgită că nu primise niciun răspuns, dar mătușa Kathleen insistase că nu era ceva neobișnuit. Nu te puteai baza pe serviciile poștale și

durase mereu luni întregi ca să ajungă o scrisoare, iar acum, cu războiul din Anglia, era hotărât că poate dura chiar mai mult de-atât. Pe Chrissie o durea inima când se gândea la mama, la casa ei, la Leo și, desigur, la Billy. În ciuda purtării sale, nu fusese în stare să și-l scoată din minte și era încântată, în sinea ei, că îi ține copilul în pânțece. Pur și simplu, știa că într-o bună zi se vor reuni cu toții și această convingere era cea care o îndemna să meargă mai departe. Și-a atins ușurel pânțelece și a zâmbit în sinea ei.

— Oare la ce te gândești? a întrerupt-o Jackie.

— A, mă gândeam la casa mea. Știi, la cât de dor îmi e de toată lumea.

— Nu vorbești niciodată despre casă, Chrissie. Povestește-mi!

Chrissie a dat din umeri.

— Nu-s prea multe de zis, de fapt. M-am născut și am crescut în Manchester. Sunt singurul copil la părinți, tata e doctor și mama e moașă. Asta-i tot.

— Totuși, pari atât de tristă. De ce nu te duci acasă, dacă ți-e atât de dor de ei?

Chrissie a oftat.

— Aș vrea să fie atât de simplu.

Lacrimile au început să-i curgă încet pe obraji. Jackie i-a pus prudent un braț pe umeri, aruncând o privire spre scări.

— Haide, Chrissie! De ce nu-mi spui ce te tulbură? Nu zic că aș avea răspunsul, dar sunt sigur că o să te simți mai bine dacă te descarci.

— Nu pot, a șoptit Chrissie.

— Poți avea încredere în mine. Știu că ne cunoaștem de puțină vreme, dar suntem prieteni, nu-i așa?

Era adevărat. Într-un fel, Jackie îi amintea de Clark. Deși era mult mai înalt, avea același păr roșu și aceeași față blândă. Chrissie se întreba pe unde o mai fi Clark. Probabil luptă pe undeva, fără îndoială. O străbătu un fior la gândul că și el, și probabil și Billy, se aflau într-un loc îndepărtat, luptând pentru țara lor, cu amenințarea morții în permanență lângă ei. Poate că ar trebui să se considere norocoasă. Cel puțin era în siguranță. Irlanda se declarase neutră și nu avea nicio intenție să se implice în ostilități.

— Chrissie?

Chipul îngrijorat al lui Jackie a readus-o în prezent. S-a adunat.

— Sunt bine, Jackie, serios. Mătușa Kathleen este cea pentru care ar trebui să fim îngrijorați acum.

— Ai dreptate. Ce-a spus doctorul?

— Păi, în cazul tuberculozei, operația ar fi o posibilitate, dar mătușa Kathleen n-ar fi niciodată de acord cu așa ceva și, în plus, s-ar putea să nu fie necesară în etapa asta. Tata folosea o procedură numită tehnica plombării, în care plămânul infectat era scos din uz, ca să se poată odihni și pentru ca leziunile să se vindece, dar i-am povestit de ea doctorului Byrne și nu părea să știe despre ce vorbesc. Din nou, în Manchester tata îi trimitea pe pacienți la un sanatoriu, unde clima sănătoasă și hrana de calitate îi ajutau să lupte cu infecția, dar, ca să fim cinstiți, chiar dacă ar exista un astfel de loc aici, Kathleen n-ar părăsi niciodată ferma, nu-i așa? Nu, noi doi trebuie să avem grijă de ea. Eu pot să am grijă să fie bine hrănită, să se odihnească bine și să își recapete puterile. Tu poți să preiei controlul asupra fermei, astfel încât să nu se frământeze prea tare.

— Aș putea să fac tocana irlandeză a mamei, în mod sigur o punem pe picioare cât ai clipi.

Chrissie l-a privit cu drag.

— Ești foarte drăguț. Mulțumesc, Jackie. Apreciez mult și știu că și mătușa ar face la fel.

— Aș face orice pentru conia McBride, zău că da.

— Ți-e tare dor de părinții tăi?

— Cum așa, sigur că mi-e dor. Am fost singur la părinți, ceea ce n-ai să vezi prea des în Irlanda. Mama n-a mai rămas însărcinată cu alt copil după mine.

— Ce-au pățit? Părinții tăi, vreau să spun.

— Au făcut oftică. Au murit la câteva zile unul după altul. Am ținut-o pe mama de mână când și-a dat ultima suflare și s-a dus liniștită pe lumea cealaltă.

A băgat mâna în gulerul puloverului și a scos un lanț de aur. Pe el atârnavă trei inele, care se ciocneau unele de altele și străluceau în lumina focului.

— Astea sunt verighetele mamei și tatei și inelul de logodnă al mamei. Nu le scot niciodată.

Le-a sărutat și a băgat lanțul la loc în siguranță, în pulover, apoi a închis ochii și s-a bătut ușor pe piept. Durerea lui era evidentă și Chrissie s-a gândit la mama ei. Dacă se întâmpla ceva cu ea, știa că nu va fi în stare să îndure.

— Îmi pare rău, Jackie.

Trăsăturile lui s-au întunecat.

— Această tuber... tuberclu...

— Tuberculoză, l-a corectat Chrissie.

— Da, asta. Nu-i la fel de rea ca oftica, nu? Adică, n-aș putea suporta s-o pierd și pe conia McBride.

Chrissie n-a putut să-i spună că erau unul și același lucru.

— Nu, Jackie, nu-ți face griji. O să ne asigurăm că o să fie bine conia McBride. Vino mâine aici și o să facem o oală din tocana irlandeză a mamei tale. Sună de parcă te-ar scula din morți.

L-a luat de mână și a adăugat sfidătoare:

— Îți promit, conia McBride n-o să moară.

A doua zi, Chrissie stătea lângă foc, reparând niște saci. Era obișnuită să cârpească șosete, dar munca asta era mult prea grea. Acul era curbat, teșit și foarte ascuțit și era un chin să îl împingi prin materialul gros. Jackie era sus, cu mătușa, hrănind-o cu tocana irlandeză a mamei-sii. Nu avea multă carne, dar tăiase o mulțime de legume proaspete, ca să compenseze lipsa proteinelor, iar rezultatul era o mâncare delicioasă și hrănitoare, mai eficientă decât orice medicament scump. Era de ceva vreme sus, iar Chrissie se întreba de ce stă atâta. Mătușa lua numai înghițituri mici de tot, la cât era de slăbită, dar în mod sigur Jackie ar fi trebuit să coboare până acum.

A terminat un alt sac și a observat că apa de deasupra focului începuse să fiarbă, așa că a turnat un borcan de ceai pentru Jackie. A adăugat cele două bucățele de zahăr pe care le prefera, deși asta era o extravaganta, și a pornit pe scări.

A împins ușor ușa dormitorului și s-a uitat înăuntru. Jackie stătea întins lângă Kathleen, cu capul pe perna ei și cu brațul în jurul trupului ei lipsit de viață.

— Jackie? Ce Dumnezeu faci?

Jackie s-a agitat un pic, dar n-a răspuns.

Cu un sentiment înfiorător de groază în stomac, Chrissie s-a apropiat de pat, dar s-a dat înapoi

înfricoșată la vederea chipului de ceară al mătușii. Și puțină culoare pe care o avusese Kathleen odată fugise din obraji, lăsând în loc paloarea unei statui bătute de vreme.

— Oh, Jackie.

A pus mâna pe brațul lui.

— De ce nu m-ai chemat?

El și-a scuturat brațul, ca să se elibereze, și și-a îngropat fața în pernă.

— Jackie, îmi pare foarte rău. Știu ce însemna pentru tine.

A pus borcanul cu ceai pe noptieră, apoi a tras încet cearceaful peste fața mătușii.

— Jackie, hai să coborâm, vrei? Trebuie să aducem doctorul.

Jackie s-a ridicat și s-a holbat la ea.

— E puțin cam târziu pentru asta, nu crezi? Mi-ai promis că n-o să moară.

Vocea nu-i era mai mult decât un suspin sugrumat. Chrissie i-a strâns mâna într-a ei.

— Știu. Îmi pare foarte rău. Era în mod sigur mai bolnavă decât am crezut.

— Ce se tot întâmplă cu mine? Orice om la care țin mă părăsește. Sunt aici de peste patru ani. Am crezut că am o casă pe viață, iar acum se întâmplă asta.

Chrissie s-a uitat afară, pe fereastră, și a văzut cenușiul acelei zile de noiembrie.

— Chiar trebuie să ne gândim acum cum să-l aducem pe doctor. Curând o să se întunece și trebuie s-o sun și pe mama. Vino, Jackie, o să ne descurcăm împreună.

S-a ridicat și l-a luat de mână. El i-a luat-o, ezitant, și s-a ridicat în picioare. În prag, s-a mai uitat o dată înapoi la forma lipsită de viață de sub cearceaf.

— La revedere, conică McBride, a îngăimat el. N-o să uit niciodată ce ai făcut pentru mine.

Era dimineața de Crăciun, iar Chrissie și Jackie stăteau lângă foc, în bucătărie. Kathleen murise deja de aproape două luni, dar viața la fermă mergea înainte, netulburată. Tocmai se întorseseră de la mulsul de dimineață, o treabă care le luase de două ori mai mult decât de obicei, pentru că rămăseseră numai ei doi. Michael și Declan primiseră o zi liberă, ca să stea cu familiile lor, lucru pe care îl acceptaseră fără ezitare. Acum, ferma era a lui Jackie. Kathleen i-o lăsase prin testament, ceea ce îi asigura o casă pe viață, așa cum îi promisese întotdeauna. Poate că nu erau rude de sânge, dar ajunsese să se gândească la el ca la cineva din familie. Avea aceeași dăruire în muncă pe care o avuseseră și părinții ei și știa că lasă ferma pe mâini bune.

Înmormântarea fusese foarte discretă. Fuseseră prezenți doar Chrissie, Jackie, Michael, Declan și părintele Drummond. După multă încercări, Chrissie reușise, în cele din urmă, să numească acest loc „acasă”. Vorbise cu tatăl ei foarte formal, aflând de la el doar că mama era plecată la o urgență și că, oricum, n-ar avea cum să ajungă la înmormântare. Tatăl ei n-o întrebase nici măcar

cum se simte, iar din momentul acela Chrissie jurase că n-o să mai vorbească în veci cu el. Îl auzea pe Leo lătrând undeva, în fundal, și crezuse că o să-i explodeze inima de durere.

Jackie tăiase o găină pentru cina de Crăciun și o fierbea acum la foc mic. O carafă de bere caldă era așezată pe o grindă, deasupra căminului; era un dar din partea lui Michael și Declan. Chrissie a turnat două pahare din lichidul întunecat, spumos, și i-a întins unul lui Jackie.

— Noroc, a spus ea. Crăciun fericit!

Jackie a ridicat paharul și au ciocnit.

Fata a zâmbit și a sorbit din băutura caldă, cu gust de malt. S-a strâmbat și Jackie a râs.

— Cred că trebuie să te obișnuiești cu gustul.

Ea și-a șters spuma de pe buze cu dosul palmei.

— Îți stă foarte bine când râzi, a zis el, apoi și-a pironit privirea în pământ, stânjenit, și s-a dus să se uite la găina din oală. Ar trebui să fie gata într-o oră, a adăugat.

— Jackie, ia loc, te rog! Trebuie să vorbesc cu tine.

A căscat ochii, cuprins de panică.

— Nu pleci, nu?

— De ce te grăbești cu concluziile? Trebuie să-ți spun de ce sunt aici și de ce nu pot merge încă acasă. Mătușa a insistat ca totul să rămână secret, dar nu-mi dau seama cum mai pot să mă fac că nu e nimic.

Și-a deschis apoi puloverul de lână și și-a netezit bluza, astfel încât rotunjimea pântecului ei să se vadă limpede. Jackie s-a încruntat și s-a foit, jenat.

— Ești...?

— Da, sunt. Aproape în șase luni. Și am fost trimisă aici de tata, care nu a putut trăi cu rușinea de a avea drept fiică o stricată, a spus ea cu amărăciune.

— Nu spune asta! a exclamat Jackie, lăsându-se imediat în genunchi lângă ea. Dar tatăl copilăşului?

Chrissie a oftat.

— Este... a fost... iubirea vieţii mele. L-am iubit din toată inima, dar când a aflat de copil nu a mai vrut să ştie de noi.

Jackie şi-a încleştat pumnii.

— Nemernicul...

— Taci, nu a fost vina lui. Cred că a intrat în panică. Tocmai fusese declarat războiul, suntem amândoi foarte tineri, tata îl detesta de-a dreptul şi nu ne vedeam decât de puţin timp.

Chrissie şi-a şters o lacrimă din colţul ochiului.

— Cu toate astea, l-am iubit cu adevărat şi sunt sigură că şi el m-a iubit pe mine...

Şi-a dres vocea şi s-a îndreptat.

— Oricum, faptul e consumat acum. El nu are habar unde sunt şi eu nu ştiu ce s-a întâmplat cu el. Probabil că a plecat la război.

Jackie s-a uitat în ochii ei de un albastru-limpede.

— Ce ai de gând să faci?

— Asta voiam să vorbesc cu tine. Mă întrebam dacă ar fi în regulă să stau aici, cel puţin până când se naşte copilul. Apoi o să plec înapoi în Manchester, cu capul sus, iar tata va trebui să accepte lucrurile. Imediat ce mama o să-şi vadă nepotul, lucrurile o să intre în matcă de la sine.

Jackie i-a zâmbit timid.

— Îmi place planul tău. Mai puţin partea cu întoarcerea la Manchester.

S-a ridicat şi a sărutat-o uşor pe frunte.

— O să am grijă de tine şi de copil. Ai aici o casă, oricât vei dori să rămâi.

Chrissie a răsuflat ușurată.

— Mulțumesc, Jackie. Nu știu ce m-aș fi făcut fără tine. Și, apropo, ar cam fi timpul să nu mai dormi în hambar. Asta e casa ta, de-acum. Cred că ar trebui să te muți în vechiul dormitor al mătușii.

— Oh, n-aș putea. Nu m-aș simți bine.

— Atunci, ia măcar patul meu din colț. O să mă mut eu sus, deocamdată.

Jackie părea măcinat de îndoieli, dar trebuia să admită că avea sens.

— În regulă, atunci, dacă ești sigură.

Chrissie a zâmbit și a ridicat iar paharul cu bere.

— Noroc!

A doua înghițitură a fost la fel de groaznică, făcând-o să se cutremure când berea i-a ajuns la papilele gustative.

Viața la fermă și-a urmat cursul în lunile de iarnă, iar Chrissie și Jackie trăiau liniștiți și mulțumiți, în ciuda vremii potrivnice și a muncilor grele care îi puneau la încercare în fiecare zi. La începutul lui martie, Jackie și Declan au tăiat un porc, pentru a sărbători aniversarea de douăzeci de ani a lui Chrissie și a lui. Descoperiseră că erau născuți la o săptămână distanță. Carcasa atârna acum în șopron, cu capul în jos, gata să fie scufundată în apă clocotită, încălzită pe focul de turbă.

Chrissie a intrat în șopron și s-a furișat în spatele lui Jackie.

— Muncești din greu, Jackie. Când termini?

Băiatul avea fața roșie de la aburi și părul i se lipise de frunte. S-a șters pe față cu mâneca.

— Mă tem că o să mai dureze un pic.

A cuprins-o apoi cu brațul pe după umeri.

— Te simți bine?

Chrissie și-a frecat șalele care o dureau.

— Aș vrea să se nască odată.

— Nu mai ai decât câteva săptămâni.

Jackie i-a întins picioarele tăiate ale porcului.

— Faci tu ceva bun din astea, pentru ceai?

Chrissie a strâmbat din nas, în semn de dezgust.

— Categoric nu. Știu pe unde a călcat porcul ăla.

Jackie a izbucnit în râs; încerca să nu se gândească la cât de dor avea să-i fie de ea când avea să se întoarcă la Manchester, după nașterea copilului.

După câteva săptămâni, un zgomot neobișnuit i-a atras atenția lui Jackie. Câinii lătrau sălbatic și găinile zburătăceau într-un nor de praf, în timp ce în curte și-a făcut apariția brișca trasă de măgăruș, din care a coborât părintele Drummond. Acesta a legat măgarul de un par și l-a salutat pe Jackie.

— Părinte Drummond, ce plăcere neașteptată! Intrați să beți o ceașcă de ceai?

— N-o să te refuz, Jackie, mulțumesc.

Cei doi bărbați au deschis ușa înțepenită a căsuței. Chrissie tricota lângă foc. Și-a ridicat privirea, surprinsă.

— Părinte Drummond! Ce bine-mi pare că vă văd. Pun acum ceainicul. Jackie, adu te rog cele mai bune cești, bine?

Nu putea să lase un om al bisericii să bea ceai dintr-un borcan de gem. Când s-au așezat cu toții, cu băuturile în mână, părintele Drummond și-a dres vocea și a început să vorbească.

— Treaba e că oamenii cam... știți voi... cam vorbesc.

— Despre ce? a întrebat Chrissie, burzuluindu-se brusc.

Părintele Drummond a părut stânjenit.

— Știi, mătușa ta obișnuia să-mi pună un strop de whisky în ceai.

I-a întins ceașca.

— Vrei, te rog?

Jackie s-a întins după sticla de pe raftul de sus, a suflat praful de pe ea și a turnat un deget în ceașca musafirului. Preotul a luat o înghițitură.

— Aha, e mult mai bun. Deci, unde eram?

— Că vorbesc oamenii.

Chrissie își încrucișase brațele, sfidătoare.

— Ah, da, așa e. Situația în care vă găsiți. Adică, să trăiți ca soț și soție și să nu fiți căsătoriți și...

Chrissie l-a întrerupt.

— Nu trăim ca soț și soție. Eu dorm sus, în vechiul dormitor al mătușii, iar Jackie doarme aici, a arătat ea culcușul din colț.

— Înțeleg, dar copilul...

Jackie a răspuns liniștit.

— Copilul nu are nimic de-a face cu mine, părinte. Vreau să spun că nu sunt tatăl lui. Chrissie este musafiră aici și o să am grijă de ea și de copil până când va hotărî că a venit vremea să plece. Speranța mea fierbinte este ca acea zi să nu vină niciodată, dar Chrissie este liberă să se întoarcă oricând dorește la vechea ei viață. Nu e treaba nimănui, în afară de noi, părinte, și n-o să las bârfele să facă o mizerie din asta. Chrissie înseamnă enorm pentru mine. N-aș fi putut trece prin ultimele luni fără ea alături și nu știu defel ce-o să mă fac dacă se hotărăște să plece.

A venit în spatele ei și i-a pus cu hotărâre mâinile pe umeri. Ea s-a răsucit și i-a prins una dintre palme într-a

ei. Se uitau amândoi neclintiți la părintele Drummond, care avea cel puțin bunul-simț să se arate jenat.

— Ei, din câte văd, ai moștenit încăpățânarea mătușii tale, Chrissie. Oricum, au fost făcute toate aranjamentele, cu mult înainte de nașterea copilului.

— Aranjamente? Ce fel de aranjamente?

Părintele Drummond a vorbit cu voce joasă, dar hotărâtă.

— Mătușa mi-a vorbit despre starea ta.

— Despre sarcină, l-a întrerupt Chrissie.

— Da, chiar așa. Mi-a cerut să găsesc un loc unde să naști, un loc departe de ochi curioși și bârfe, un loc unde poți să-și aduci copilul pe lume în siguranță și în liniște.

— Adică, un spital?

— Ăă, nu. Următorul lucru de pe lista locurilor bune. Am aranjat să te duci la o mănăstire.

— Mănăstire? Dar nu sunt catolică. O să fiu primită acolo?

— Așa cum am spus, mătușa ta m-a implorat să ajut și am promis că o voi face. Crede-mă, așa e cel mai bine pentru tine.

Jackie a intervenit.

— Poate că are dreptate, Chrissie. Imaginează-ți cum ar fi să naști în căsuța asta umedă, fără căldură și apă curentă. Dacă ceva n-o să meargă bine?

Chrissie a trebuit să fie de acord că avea dreptate. Cu toată experiența ei în observarea pacientelor mamei sale, pe parcursul travaliului, știa bine că există riscuri.

— Cât o să coste?

— Ce să coste? N-o să coste nimic, a explicat părintele Drummond. Asta-i toată frumusețea. Te duci la

mănăstire, ele au grijă de tine și de copil, și în schimb tu o să lucrezi o vreme pentru călugărițe.

Chrissie era precaută.

— Ce fel de muncă?

— Păi, uite. Călugărițele iau rufărie de la hotelurile din zonă, de la restaurante, case preoțești, lucruri de genul ăsta, și mai au și o mică fermă unde cultivă legume, pentru vânzare. Ești obișnuită cu munca asta.

— Ce crezi, Chrissie? a întrebat Jackie. Pare soluția perfectă. Nu ne-am putea permite niciodată să plătim pentru un spital, iar conia McBride s-a gândit, în mod sigur, că așa ar fi cel mai bine.

— Ascultă-l pe Jackie, a insistat părintele Drummond. Glăsuiește înțelept, chiar așa.

— Cât timp trebuie să stau acolo?

Preotul a ezitat înainte de a răspunde.

— Asta depinde de tine, Chrissie. Poți să stai cât dorești.

— Prezentați totul ca pe o vacanță.

El a râs nervos.

— Ei, o să fii bine îngrijită.

— Cred că ar trebui să te duci, a grăbit-o Jackie.

Chrissie a zâmbit forțat.

— Atunci... bine, părinte. Vă rog să finalizați aranjamentele, în regulă?

Părintele Drummond s-a ridicat. Cei doi bărbați și-au strâns mâinile și Jackie l-a condus spre ușă.

— Mulțumim, părinte. Apreciem ajutorul.

Omul a privit în podea.

— Totul i se datorează coniei McBride. Să nu uiți asta, fiule!

Jackie s-a încruntat.

— Desigur, părinte. Ai grijă la drum!

În timp ce urca înapoi în brișca trasă de măgar, părintele Drummond s-a bătut peste buzunarul de la piept, în care ținea biletul lui Kathleen McBride. Cum ar fi putut să treacă peste dorințele moartei, chiar dacă acestea presupuneau suferința tinerei sale nepoate?

1973

Tina stătea întinsă pe canapeaua din salon, fără să-și aducă aminte cum ajunsese acolo. Capul îi pulsa cu fiecare bătaie de inimă, când sângele era împins prin artere. I se părea că buzele crăpate i-au crescut enorm, iar unul dintre ochi era lipit zdravăn, de parcă cineva îi turnase aracet între pleoape și le presase una de alta. Totuși, cu ochiul sănătos putea zări silueta umbrită a lui Rick, aplecată deasupra ei. A încercat să spună ceva, dar limba nu a ajutat-o, rămânând fixată cu încăpățănare în cerul gurii. Simțea gust de sânge închegat, ceea ce i-a adus aminte de un moment din copilărie, când se dusese la dentist ca să-și scoată doi dinți. Amintirea a devenit dintr-odată atât de vie, încât a simțit mirosul gazului cu care o adormiseră. Somn. De asta avea nevoie, după asta tânjea. Numai să poată adormi și să se trezească din coșmarul ăsta. A simțit cum se scufundă tot mai mult în uitare și s-a bucurat de întunecimea ei liniștitoare. Ceva mai târziu, a devenit conștientă de senzația de cald de pe buzele ei. S-a străduit să deschidă ochii și l-a văzut pe

Kathryn Hughes

Rick la câțiva centimetri de fața ei. Îi apăsa ușor un șervet umed pe gura umflată.

— Bună dimineața, iubito! Cum te simți?

I-a luat ceva ca să-i înțeleagă întrebarea și încă și mai mult ca să formuleze un răspuns.

— Ce s-a întâmplat? a fost tot ce-a reușit să spună.

Rick s-a întors ca să stoarcă șervetul într-un castron cu apă caldă, apoi l-a pus din nou pe obrazul Tinei.

— Ai avut un accident. Seara trecută ai ajuns târziu, era întuneric. Am venit să te întâmpin, în hol, ca să te întreb unde ai fost, dacă ești bine, și probabil te-ai împiedicat. Am încercat să te prind, dar ai căzut și te-ai lovit cu capul de balustradă. Am fost îngrijorat de moarte. Am stat cu tine aici, toată noaptea.

Gândurile Tinei erau încâlcite. Avea o amintire vagă cum că l-ar fi întâlnit pe Rick în hol, dar după aceea tot ce-și mai putea aminti era durerea mistuitoare. Știa totuși că trebuie să mai fie ceva acolo...

— Copilul!

A încercat să se ridice, dar efortul a făcut să-i fugă capul de pe umeri.

— Șșștt, copilul e bine, a oprit-o Rick.

— De unde știi? Trebuie să merg la doctor.

— Nu, aproape că a strigat Rick. Fără doctor!

Tina s-a lăsat pe spate pe canapea.

— Mă doare capul, Rick.

A început să plângă încetisor. Rick și-a trecut ușor mâna peste fruntea ei.

— Îți aduc niște paracetamol.

S-a întors după câteva minute, cu o ceașcă de ceai și o felie de pâine prăjită.

— Uite, ți-am pregătit ceva pentru micul dejun. Nu poți să iei pastilele pe stomacul gol.

Și-a pus brațul pe spatele Tinei și a ajutat-o să se ridice în șezut, umflând pernele ca să o facă să se simtă mai confortabil. Tina a tresărit de durere când ceaiul fierbinte i-a atins buzele.

— Îmi pare rău că-ți fac atâtea probleme, Rick.

— Tina, ești soția mea. La bine și la greu și toate cele.

— Dar cum faci cu serviciul?

El s-a uitat la ceasul de pe polița căminului. Uitase iar să-l întoarcă.

— Încep tura într-o oră. O să te descurci?

— Da, bineînțeles. Du-te, o să fiu în regulă. Ce zi e azi?

— E sâmbătă. Nu-ți face griji pentru magazin, am vorbit eu deja.

Era prea obosită ca să protesteze.

— Bine, nu vreau decât să dorm.

— Bine faci.

A sărutat-o cu putere pe buze, ceea ce i-a provocat o nouă grimasă de durere.

Rick era deja plecat de câteva ore când Tinei a început să i se facă foame. Și-a dat ușor picioarele jos de pe canapea și s-a așezat în fund. S-a simțit amețită timp de câteva secunde, dar în cele din urmă s-a liniștit și a reușit să se ridice în picioare, cu multă grijă. Era îmbrăcată tot cu hainele de ieri și se simțea îngălată de sânge și transpirație. S-a îndreptat clătinându-se spre bucătărie, unde a contemplat dezastrul. Fără îndoială că Rick își preparase ceva de mâncare aseară, iar resturile se zăreau peste tot. Boabe de fasole uscată întărite pe fundul unei

Kathryn Hughes

cratițe, coji de ouă pe blatul dulapului și două felii arse de pâine, abandonate pe o farfurie unsuroasă.

A oftat și a început să spele vasele. A ridicat un pahar și a văzut că fundul acestuia era acoperit cu o pată maro. Urându-se pe sine pentru că spiona, a dus paharul la nas și a mirosit profund. Când a simțit mirosul stătut de whisky, evenimentele serii trecute au devenit mai clare. Nu alunecase deloc; fața nu-i era umflată de contactul cu balustrada, ci de ceva mult mai periculos — pumnul soțului ei. S-a împleticit spre hol și a rămas la piciorul scărilor. Soțul ei era un bețiv violent, care nu avea să se schimbe niciodată. Faptul că-și dădea seama de asta o îndurera mai mult decât orice vânătaie pe care i-o provocase el vreodată.

În timp ce stătea întinsă în cadă, s-a gândit ce să facă. Era însărcinată în șapte luni și captivă în această căsătorie violentă. Graham și Linda avuseseră dreptate. Îi era rușine și se simțea stânjenită că se lăsase târâtă în această situație. Acum trebuia să plece pentru totdeauna, pentru binele ei și al copilului, dar gândul de a se întoarce în patul soios și meschin o umplea de groază. În plus, era imposibil să iasă în lume în starea în care era. Arăta de parcă boxase zece runde cu Henry Cooper.

Când Rick s-a întors acasă de la serviciu, Tina se simțea un pic mai bine, cel puțin fizic. Reușise să facă ceva de mâncare și s-au așezat la masa din bucătărie, încercând să întretină o conversație firească.

— Cum a fost la serviciu? l-a întrebat ea, de formă.

— Binișor. Am avut câțiva golani care au mers fără să plătească. l-a fugărit controlorul, dar nu avea nicio șansă

să-i prindă pe șnapanii ăia. Apoi, un mucos de copil a făcut pipi pe el și scaunul a puțit toată ziua.

Și-a băgat în gură o altă furculiță plină cu mâncare.

— Mulțumesc pentru ceai, iubito. Să știi că l-aș fi pregătit eu. Trebuie să te odihnești.

— Sunt bine.

Tina a împins deoparte farfuria cu mâncare neatinsă.

— Nu vrei aia? a întrebat Rick, întinzându-se peste masă și servindu-se cu o furculiță de piure de cartofi.

— Nu mi-e foame.

— Trebuie să-ți păstrezi puterile, dacă nu pentru tine, măcar pentru copil.

Tina a tras adânc aer în piept și și-a acoperit fața cu mâinile.

— Știi că tu ai fost, Rick.

S-a lăsat tăcerea, în timp ce Rick a pus jos cuțitul și furculița. I-a dat degetele la o parte de pe față și a privit-o drept în ochi.

— Știi că eu am fost ce?

— Seara trecută. N-am alunecat deloc. Mi-ai tras un pumn în față. Îmi amintesc mirosul de whisky și...

El a sărit brusc în picioare.

— Ce? Cum poți crede așa ceva? Să-ți dau un pumn în față? N-aș face niciodată una ca asta, a exclamat, dar pe urmă a observat expresia de neîncredere a Tinei.

— Adică știi că am dat în tine în trecut și nu regret nimic mai mult, dar m-am schimbat, trebuie să-ți dai seama de asta. Acum o să fim o familie. Nu vreau să pun în pericol lucrul acesta.

A căzut în genunchi lângă Tina și și-a pus capul în poala ei.

Kathryn Hughes

— Nu pot să cred că asta gândești despre mine. Nici în vis n-aș lovi o femeie însărcinată.

Tina era în culmea tulburării. Rick părea atât de chinat de remușcări și sincer oripilat că ea l-ar crede capabil de o asemenea violență. Poate că, totuși, nu-și amintea bine ce se întâmplase aseară. I-a pus mâna pe cap și și-a trecut degetele prin părul lui negru și des.

— Îmi pare rău, Rick. Probabil că memoria îmi joacă feste.

El a ridicat privirea, implorând.

— Te rog, Tina! Trebuie să începi să ai din nou încredere în mine, dacă vrem ca lucrurile să meargă.

A prins-o strâns de încheietură.

— Știu. Doar că...

Rick s-a ridicat și i-a pus un deget pe buze, ca s-o facă să tacă.

— Destul cu vorba. Hai să uităm de asta.

I-a luat mâinile într-ale sale, iar Tina i-a zâmbit, încercând să ignore vânățile de pe încheieturile degetelor lui.

Vremea se răcea tot mai tare și era tot mai umedă și toată țara era cuprinsă de penurie, pe măsură ce se adâncea criza petrolului, iar curentul era oprit din ce în ce mai des. Rick și Tina îl ascultau la radio pe premierul Heath, care avertiza populația că va trebui să facă față celui mai dificil Crăciun de la război înapoi. În ziua următoare au fost aprinse în bradul de Crăciun din Trafalgar Square toate cele șase sute cincizeci de becuri. În această atmosferă sumbră au mers în Manchester, să cumpere un cărucior. Tina se ruga de Rick de săptămâni întregi să meargă cu ea. Simțea că este ceva ce ar trebui să facă împreună și, în cele din urmă, fusese și el de acord. O ținea de mână cu hotărâre, în timp ce abia răzbăteau pe străzile aglomerate. Un tânăr s-a lovit din greșeală de Tina, făcând-o să se împiedice. Rick a prins-o de cot, ca s-o ajute să-și recapete echilibrul, apoi s-a întors spre tânăr.

— Hei, amice! Uită-te pe unde mergi.

Străinul a observat sarcina avansată a Tinei și și-a cerut insistent scuze.

— Îmi pare atât de rău, a spus el, atingând ușor brațul femeii. Vă simțiți bine?

Rick i-a dat drumul brusc Tinei și l-a luat pe bărbat de guler.

— N-o atinge pe nevastă-mea! Nu vezi că-i gravidă? Nu-i interesată de tine. Sunt singurul care are dreptul s-o atingă. Pricepi?

Străinul a ridicat mâinile în sus, în semn de supunere.

— Ușurel, prietene! N-am intenționat nimic de genul ăsta. Îmi pare rău că m-am ciocnit de nevastă-ta, în regulă?

Rick a mârâit și l-a țintuit de zid.

Tina s-a făcut mică, încercând să se piardă în mulțimea care începuse să se adune în jurul lor. Rick a ochit-o și a prins-o de mână.

— Haide, iubito!

S-a întors spre curioșii care priveau.

— Spectacolul s-a terminat, oameni buni, ștergeți-o de-aici.

S-a îndepărtat, trăgând-o pe Tina după el.

— Doamne, Rick! Ce-a fost asta?

— Nu-mi spune că n-ai văzut. Clovnul ăla era tot peste tine. Cum se uita la tine... iar tu ești gravidă în nouă luni. Greșos, de-a dreptul.

Tina a oftat. Știa că Rick este convins că orice bărbat cu care intra în contact încerca s-o ducă în pat. O parte din ea era măgulită de cât de protector era cu ea. Asta demonstra cât de mult o iubea.

Rick respira greu, în parte din cauza furiei, în parte din cauza ritmului rapid în care mergeau. Tina trebuia să alerge ca să țină pasul cu el.

— Nu folosește la nimic, a spus el, oprindu-se să-și tragă răsuflarea. Nu pot merge acum la cumpărături, sunt prea nervos.

— Rick, te rog! Nu strica lucrurile! Aștept de prea mult timp momentul ăsta.

El i-a arătat un bar de peste drum.

— Hai să intrăm să tragem o dușcă și să luăm o îmbucătură!

Tina a ezitat. Știa că e o idee proastă, dar își dorea cu disperare să cumpere căruciorul astăzi. După ce luau prânzul și stăteau puțin în liniște, poate că se va calma.

— Bine, hai, dar nu stăm mult.

El s-a înviorat și a luat-o iar de mână.

— Minunat. Atunci, haide!

Și a luat-o cu pas săltat spre cealaltă parte a străzii, evitând expert mașinile și trăgând-o pe Tina după el.

În seara aceea, Rick stătea întins pe canapea, bosumflat. Electricitatea fusese iar întreruptă și stăteau tăcuți, înconjurați de lumânări. Bineînțeles că prânzul la bar se dovedise o idee proastă. După câteva halbe, Tina reușise să-l treacă înapoi strada, dar el era într-o stare de spirit războinică și certăreață, complet dezinteresat de cumpărarea căruciorului. Ea îi sugerase să ia autobuzul spre casă, iar Rick fusese imediat de acord, dar nu înainte de a cumpăra ceva extravagant pentru el însuși. Achiziția aceea stătea acum în cutia ei, în mijlocul sufrageriei, complet inutilă.

— Al dracului guvern! Cine se cred, să ne taie curentul cum le vine?

— Sunt convinsă că, dacă ar fi știut că o să ne luăm un televizor color, ar fi făcut o excepție astăzi.

Tina spumega în tăcere. Un televizor color, pentru Dumnezeu! Ce era în neregulă cu vechiul aparat alb-negru, închiriat? Se duseseră și banii de căruț. Știa că mai

rămăseseră niște bani din câștigul de la finală, dar Rick îi pusese undeva unde ea să nu aibă acces la ei. A oftat și s-a ridicat cu greu în picioare.

— Vrei un ceai?

Rick a privit-o cu neîncredere.

— Încerci să fii amuzantă?

Tina și-a dat seama de greșeală și s-a așezat iar.

— Am uitat.

— Stăm în întuneric total și tu ai uitat că e pană de curent?

— Las-o așa, Rick, te rog. N-am chef de ceartă.

Bărbatul s-a răsucit spre ea pe canapea și i-a șoptit la ureche:

— Știi de ce am eu chef?

Tinei i s-a oprit inima.

— Rick, te rog! Uite cum arăt. Sunt uriașă.

El și-a strecurat mâna în bluza ei și a pipăit-o grosolan pe sâni.

— Așa sunt și ăștia.

Și-a frecat fața de gâtul ei și a mușcat-o dureros de ureche. Tina s-a întors să-i spună să se oprească, dar el i-a astupat gura cu a lui și i-a acoperit buzele cu limba. Tina s-a străduit să se relaxeze, ca să nu-i stârnească furia, și a reușit să nu-și arate dezgustul când el s-a lăsat cu toată greutatea deasupra ei.

* * *

A doua zi, curentul a revenit și Rick a despachetat televizorul din cutie. Când l-a pornit, imaginile au izbucnit într-un caleidoscop de culori. Totul părea să aibă o strălucire portocalie, iar Tina avea impresia că vechiul

ecran alb-negru era mult mai natural. În orice caz, Rick era încântat și se juca la butoane, tot potrivit contrastul și luminozitatea, până când s-a declarat mulțumit de imaginea perfectă.

S-a dat înapoi și și-a admirat noua jucărie.

— Ia uită-te la ăsta, a exclamat el. E atât de șmecher. Hei, e așa de bun, că o să-mi intre nisip în ochi când o să mă uit la un western!

A râs de propria glumă și a continuat să dea înainte și înapoi pe cele trei canale.

— Dă înapoi Radio Times ăla, te rog, iubito!

Tina a apucat numărul dublu al revistei, care promitea vizionări fabuloase, de sărbătoare: *Morecambe and Wise, Look: Mike Yarwood, The Black and White Minstrel Show*. Ironia în vizionarea acestui ultim program la noul televizor *color* nu i-a scăpat Tinei. A azvârlit revista de-a lungul podelei, iar Rick a ridicat-o de jos. Era orb față de starea ei proastă.

— Când crezi că am putea să mergem după căruț? s-a aventurat Tina.

— N-o s-o ții în continuare langa cu asta, nu? Stai jos și bucură-te de noul televizor. Putem să mergem săptămâna viitoare.

Tina s-a frecat pe burtă.

— Până atunci s-ar putea să se nască bebelușul.

Rick s-a oprit din răsfoirea revistei și a înghițit vestea.

— Să dea dracu'! Ai dreptate. Ar trebui să ne mai bucurăm unul de altul cât mai putem. Adu și tu niște băuturi, vrei?

Câteva zile mai târziu, Tina era în magazinul pentru săraci, când a intrat Graham.

— Când ai de gând să renunți la treaba asta? Trebuie să fii aproape de soroc.

— Bună dimineața, Graham! La sfârșitul lunii, i-a răspuns Tina. Abia aștept.

S-a uitat la căruțul uzat din colț. Fusese donat magazinului cu ceva săptămâni în urmă, iar Tinei îi fusese milă de biata mamă care n-ar fi avut de ales și ar fi trebuit să-l cumpere, pentru că nu-și permitea unul nou. Acum, însă, era resemnată cu faptul că această mașinărie mai degrabă veche, purtând urmele multor bătălii, va fi cea în care ea însăși își va așeza cu dragoste copilul mult-așteptat. A început să scoată cărțile depozitate acolo. Graham s-a grăbit spre ea.

— Stai, lasă-mă să te ajut cu alea.

A luat o grămadă de cărți și le-a pus pe teighea.

— Dar de ce-l golești? Îl vrea cineva?

Și-a trecut degetele peste copertina prăfuită și s-a strâmbat când a zărit interiorul rupt și de proastă calitate. Tina și-a ferit privirea, stânjenită, și a mai mutat câteva cărți pe teighea.

— Nu, a spus Graham. Te rog, nu-mi spune că-l iei tu.

— Oh, nu-i chiar așa de rău. Un pic de Ajax în interior și o să fie ca nou.

— Credeam că vă duceți să cumpărați unul nou.

Tina a râs cu dispreț.

— Ne-am dus. E poveste lungă, dar în loc de căruț, am venit acasă cu un televizor color.

Graham a dat din cap și s-a prins de teighea. A scrâșnit din dinți și a tras adânc aer în piept. Tina și-a pus blând mâna pe umărul lui.

— Graham, nu-i problema ta. Sunt bine, sincer. Oricum, copilul nu va avea nevoie de căruț multă vreme, pe când televizorul ăla o să ne țină ani de zile.

— Ești o sfântă, Tina. Nu știu cum rezști cu el.

Ea a ridicat din umeri.

— Îl iubesc, Graham. Știu că am toate motivele să-l urăsc, dar nu pot. Nu a mai fost așa de rău de când...

Și-a ridicat instinctiv mâna spre obraz.

— De când? Te-a lovit iar, Tina?

— Nu, sigur că nu, a sărit ea imediat în apărarea lui Rick. Totul e în regulă. Suntem amândoi foarte încântați de venirea bebelușului.

Graham părea neîncrezător.

— Uite, știu că îmi vrei binele, dar trebuie să fac treaba asta să funcționeze. Nu vreau să te gândești că sunt slabă. Știu ce fac. Nu pot crește copilul de una singură, să știi, și sunt sigură că Rick va fi un tată minunat. Dacă m-aș fi gândit o singură secundă că îi va face rău copilului, crede-mă că aș fi plecat. Nu știu încotro, dar nu mi-aș pune copilul în pericol. Trebuie să ai încredere în mine, Graham.

Tina a închis magazinul mai devreme și s-a pregătit pentru lunga plimbare spre casă, cu căruciorul. A băgat în buzunar cheile de la magazin și s-a blestemat iar că venise fără poșetă.

Căruțul nu era așa de rău. Avea încă amortizoarele bune, iar hopurile și crăpăturile din asfalt erau absorbite de roțile late. Se întreba ce bebeluși fuseseră purtați în căruțul ăsta, în viața lui anterioară. Dintr-odată s-a simțit trezită la viață de mândria cu care împingea căruciorul pe străzi. În câteva săptămâni o să-și poarte în el propriul copil, iar străinii îi vor zâmbi cu duioșie și o vor întreba dacă pot să arunce o privire. Ea o să tragă copertina și o să dezvăluie cel mai frumos bebeluș care fusese văzut

vreodată pe lume. Rick va împinge căruciorul cu mândrie, în jurul depoului, și toți ceilalți șoferi și conductorii se vor strânge să le admire copilășul adorabil. Și toți vor fi de acord că nu mai văzuseră vreodată un copil atât de minunat.

Cu aceste gânduri și scenarii învârtindu-i-se în mințe, Tina s-a trezit surprinsă chiar pe strada ei. Nu mai părea atât de departe când împingea un căruț de copil. L-a lăsat la ușa de la intrare și a intrat în hol, strigându-l pe Rick.

— Vino să vezi ce am adus!

Și-a scos haina și a atârnat-o în cuier.

— Rick? Unde ești?

A intrat în bucătărie. Rick se holba pe fereastră.

— Aici erai. Nu m-ai auzit intrând? Am adus un cărucior. Este la mâna a doua, dar după ce-l curățăm o să fie...

S-a oprit brusc, când Rick s-a întors spre ea. Se întunecase la față și clocotea din fiecare nerv. În mână ținea ceva, o bucată de hârtie pe care Tina a recunoscut-o imediat.

— Mă durea capul, a început el încet, străduindu-se să-și țină în frâu furia din voce. N-am găsit nicio pastilă în dulap, apoi am văzut că ți-ai lăsat geanta pe masa din bucătărie. Nu erau pastile nici acolo, dar am găsit asta.

Ținea în sus scrisoarea lui Billy și pe Tina a lovit-o drept în plex senzația de groază.

— Ei bine, Christina, i-a accentuat el numele întreg. Când aveai de gând să-mi spui despre acest Billy?

Tina își ieșise din minți.

— Dumnezeu, Rick, ai înțeles totul greșit. Scrisoarea nu-i a mea. Uită-te la dată, pentru numele lui Dumnezeu.

Dar Rick nu mai asculta. S-a întins spre ea și a prins-o de părul lung și negru. Tina a țipat înspăimântată, dar

el a plesnit-o cu sălbăticie peste față, apoi și-a încleștat pumnul și i l-a înfipt în stomacul umflat. Tina a icnit și s-a încovoiat de durere, căzând la pământ. Ultimul lucru pe care și-a amintit că l-a văzut era fotografia ștearsă a lui Billy Stirling, alunecând pe podea.

— Ai înțeles greșit totul, bâiguia ea, iar și iar.

Dar nu mai era nimeni s-o audă. A auzit trântindu-se ușa din față, în timp ce s-a străduit să se ridice în picioare. Apoi a simțit o senzație de căldură între picioare.

— Copilul, a șoptit ea.

Și după aceea și-a pierdut cunoștința.

Rick a năvălit furibund pe stradă, cu scrisoarea lui Billy încleștată în mâna dreaptă. A ochit un autobuz care se apropia și a ridicat mâna, chiar dacă nu era nici pe departe în apropierea stației. Autobuzul a încetinit un pic, dar nu s-a oprit complet. Pentru Rick însă, nu avea nicio importanță. Pur și simplu s-a prins de bara argintie și s-a aruncat înăuntru. Conducătorul a fost luat prin surprindere.

— Hei, nu poți pur și simplu să sari înăuntru și...

L-a recunoscut pe Rick și s-a oprit.

— Oh, tu erai. Unde te duci așa grăbit?

— Gillbent Road, Frank.

S-a strecurat pe lângă el și s-a prăvălit pe primul loc liber.

— Acum lasă-mă în pace.

Când autobuzul l-a lăsat în Gillbent Road și Rick a găsit numărul 180, se găsea într-o stare vecină cu apoplexia. Simțea nevoia teribilă de a bea ceva. A bătut în ușă cu pumnul, apoi a așteptat nerăbdător. Două secunde mai târziu a bătut din nou, dar de data asta s-a pornit și să strige.

— Știu totul despre tine, Billy. Ieși afară și înfruntă-mă ca un bărbat.

A bătut încă o dată în ușă, iar de data asta a auzit mișcare înăuntru. Ușa s-a deschis încet, doar câțiva centimetri.

— Ce tărăboi. Măcar dă-mi timp să ajung la ușă.

Rick a fost mai mult decât surprins să vadă o femeie în vârstă, dar a trecut pe lângă ea, împingând-o brutal, și a intrat într-un salon micuț.

— Unde este?

— Cine? a întrebat bătrâna doamnă. Soțul meu?

Rick s-a uitat la ea și a pufnit disprețuitor.

— Nu prea cred. Billy. E fiul tău?

Femeia s-a îmbățosat.

— Cine întreabă?

Rick a prins-o strâns de cot.

— Nu te juca cu mine. Știu că stă aici și știu că și-o trage cu nevastă-mea.

Bătrâna s-a burzuluiit.

— Ar fi o treabă. Billy e mort de peste treizeci de ani.

Vorbele ei l-au oprit pe Rick din drum.

— Ce-ai spus?

Femeia l-a privit drept în ochi.

— Uite, habar n-am cine ești, dar nu mă sperii. Nu poți să dai buzna aici și să-l acuzi pe Billy al meu de tot felul de lucruri. Așa cum ți-am spus, e mort. A murit în război, în 1940.

Fără să fie invitat, Rick s-a prăbușit pe unul dintre fotoliile de lângă șemineu.

— Simte-te ca acasă, a spus bătrâna, sarcastică.

Rick a despăturit încet scrisoarea pe care o ținea strâns în mână de când plecase de acasă și a început s-o

citească pentru prima dată așa cum se cuvine. Când a terminat, și-a luat capul în mâini.

— Oh, Doamne! Ce-am făcut? Ce-am făcut?

Graham știa că, dacă ar afla vreodată, Sheila i-ar lua gâtul. A scos un teanc de bancnote din sulul pe care îl avea în buzunar și i l-a întins vânzătoarei.

— Mulțumesc, domnule. Sunt sigur că soția dumneavoastră va fi foarte mulțumită de el.

Graham a ezitat.

— Nu-i pentru soția mea.

Vânzătoarea i-a aruncat o privire de cunoscătoare.

— Oh, înțeleg. Îmi cer scuze.

A apăsat niște butoane ale casei de marcat. Sertarul acesteia s-a deschis cu un țârâit puternic și femeia a numărat bancnotele, așezându-le înăuntru. Graham s-a zăpăcit pentru o secundă.

— Nu, nu-i nimic de genul ăsta. Este pentru o prietenă.

Vânzătoarea a scos un fluierat ușor.

— Trebuie să fie o prietenă foarte bună.

Graham nu știa nici măcar de ce trebuie să poarte această conversație cu o străină. Era prea cinstit pentru semenii lui. A mormăit către vânzătoare un salut și a împins în stradă căruciorul nou-nouț, de cea mai bună calitate, marca Silver Cross. A auzit ușa închizându-se

în spatele lui, în timp ce fata întorcea plăcuța cu „Închis“.

A împins căruțul spre dubiță blestemând străzile umede, fiindcă acum cauciucurile nepurtate colectau primele urme de pietriș și murdărie. Știa că este un gest de-a dreptul extravagant, dar imaginea Tinei împingând căruțul uzat, la mâna a doua, chiar îl tulburase. Știa că are o slăbiciune pentru Tina, dar nu se putuse abține. Spera doar ca Rick să nu fie acolo când îi va aduce căruțul.

Când a tras în fața casei familiei Craig, a văzut, nedumerit, că este cufundată în întuneric. S-a uitat la luminile de pe stradă; erau toate aprinse, așa că nu era vorba despre o pană de curent. A lăsat căruțul în dubiță și a sunat la ușă. A observat, în fața ușii de la intrare, și vechiul cărucior de la magazin. După a treia încercare, a renunțat și s-a întors la mașină. A pornit motorul și acesta a tușit, trezindu-se la viață. Apoi i-a venit ideea că ar putea lăsa căruciorul în magazia din spate. Putea să strecoare un bilet în ușă, ca să-și explice gestul. Ar fi o surpriză frumoasă pentru Tina, la întoarcerea acasă.

A manevrat marele Silver Cross prin gangul strâmt din laterala casei. Când a ajuns la magazie, a trebuit să se strecoare pe lângă căruț ca s-o poate deschide. Erau o grămadă de prostii acolo, alături de o mașină de tuns iarba și niște unelte uzate de grădină, dar cu un pic de ordine, Graham a reușit să strecoare și căruciorul înăuntru. A ezitat o secundă, apoi, cuprins de o presimțire, și-a făcut mâinile căuș în jurul feței și s-a uitat pe geamul de la bucătărie. Ochilor lui le-a trebuit un timp ca să se adapteze în întunericul acela, apoi creierului i-au trebuit alte câteva secunde lungi ca să înregistreze ceea ce văzuse. Cu

O smucitură scurtă de cot, Graham a spart geamul de la ușa din spate, a ajuns la cheie și a năvălit în bucătărie.

— Tina. Tina..., a suspinat el, gătit. Dumnezeu, ce ți s-a întâmplat?

A alergat în hol la telefon și a format 999. Degetele îi tremurau, neîndemânatic, și a trebuit să încerce de trei ori înainte de a reuși să sune.

S-a întors la locul unde zăcea Tina și a îngenuncheat lângă ea. Îi tremurau mâinile și abia dacă a îndrăznit s-o atingă. Avea fața ireal de palidă, iar buzele căpătaseră o tentă albăstruie. Rochia i se ridicase, lăsând la vedere toată coapsa, albă ca laptele. I-a tras rochia, cu gingășie, ca să-i protejeze intimitatea, și atunci a văzut. O pată de sânge închis la culoare se întindea între picioarele ei, închegat pe linoleum, iar Graham a știut, instinctiv, că femeia nu va mai avea nevoie de niciunul dintre cele două cărucioare.

Primul lucru pe care l-a simțit a fost mirosul. La început cel de dezinfectant, dar apoi a venit un altul, bine cunoscut, care i-a făcut inima să bată mai repede. Mirosul înțepător, metalic, al sângelui. A deschis ochii și a încercat să-și ridice capul de pe pernă, dar îl simțea greu ca o minge medicinală. Avea brațul înțepenit și simțea înțepături fine în interiorul cotului. A întins gâtul și a văzut că era legată la o perfuzie. Își simțea gura uscată și încărcată, iar buzele îi plesniseră. Și mai era ceva, mult mai sinistru. Se simțea golită.

Ușa salonului s-a deschis încetisor și Graham a intrat, cu un pahar de plastic plin cu cafea. L-a văzut cum descoperă că s-a trezit și se grăbește spre ea.

— Te-ai trezit!

Și-a trecut mâna peste fruntea ei și i-a netezit părul, încă năclăit de sudoare.

— Graham! Ce faci aici? Unde sunt?

Graham i-a luat mâna și a sărutat-o.

— Ești în spital, scumpo.

Ochii îi înotau în lacrimi și s-a uitat în gol, încercând să-și revină.

- Graham?
- Bărbatul a tras adânc aer în piept.
- Îmi pare foarte rău.
- Tina i-a luat mâna, ca să-l scutească de corvoadă.
- Știu deja. Am pierdut copilul.
- Oh, Tina!
- S-a aplecat spre ea și a sărutat-o pe frunte.
- Unde este Rick?
- Graham a încleștat pumnii și s-a luptat din greu să-și păstreze cumpătul.
- Sper că la mare distanță de locul ăsta, dacă știe ce-i bine pentru el. Presupun că îl vei reclama la poliție.
- Tina era ostenită.
- Nu pot să mă gândesc la asta, deocamdată. Vreau doar să-l văd.
- Graham a dat din cap, uimit.
- După tot ce a făcut, Tina? Nu gândești limpede.
- Lacrimile au început să-i curgă arzând pe obraji. A încercat să și le șteargă, dar punga perfuziei s-a clătinat în suportul ei.
- Copilașul meu, a șoptit ea. Copilașul meu nu mai este.
- A izbucnit în suspine zguduitoare, iar Graham a cuprins-o în brațe și a început s-o legene.
- E în regulă, descarcă-te.
- Tina abia dacă reușea să îngaiame cuvintele.
- Era băiat sau fată?
- O fetiță superbă, Tina. Un ghemotoc perfect de dragălășenie.
- Tina s-a tras în spate, ca să-l privească mai bine.
- Ai văzut-o?

— Da, am fost aici, cu tine, tot timpul. Mă rog, mai puțin în timpul nașterii, când am așteptat pe coridor, dar m-au lăsat s-o văd după aceea.

Tina s-a ridicat pe coate.

— Vreau s-o văd.

Avea vocea neașteptat de calmă. Graham a ezitat doar o secundă.

— Desigur, chem asistenta.

Când și-a privit fiica nou-născută, Tina s-a minunat de perfecțiunea copilei. Avea ochișorii închiși, iar genele lungi și negre îi umbreau obrazii. Părea că doarme, ca și când ar fi putut deschide ochii în orice moment, să se uite plină de adorație spre mama ei.

— Ești sigur că este...

Graham și-a ridicat capul din mâini.

— N-a avut nicio șansă, Tina. Nemernicul ăla te-a lovit cu atâta putere, încât ai suferit ceva ce se numește dezlipire de placentă. Ai pierdut mult sânge. Este o minune că nu ai murit și tu.

Tina a strâns ochii.

— Ar fi fost mai bine.

Și-a strâns fetița mai tare la piept.

— E numai vina mea. N-ar fi trebuit să mă întorc la el. Tu și Linda mi-ați spus că sunt nebună, dar n-am vrut să ascult. Acum, copilul meu a plătit prețul suprem. N-o să-mi iert niciodată asta.

Graham a strâns în pumn o bucată de cearșaf.

— Nu este decât un singur vinovat în treaba asta, Tina, iar acela nu ești tu.

— Katy, a șoptit Tina.

— Poftim?

— O să-i spun Katy, a zis ea, reușind să schițeze un zâmbet vag.

— E un nume foarte frumos.

Graham și-a scos batista și și-a suflat zgomotos nasul. Tina a legănat bebelușul și i-a cântat ușor, balansându-l în ritmul versurilor:

*Dormi, copile, dormi în pace,
Noaptea-ntreagă, somnul tău,
Îngeri albi Domnul trimite,
Noaptea-ntreagă-n somnul tău.*

A zâmbit și și-a plimbat degetele peste chipul bebelușului, apoi s-a întors spre Graham, care o privea așezat pe scaunul de alături.

— Poți să chemi asistenta s-o ia?

El a sărit în picioare.

— Dacă ești sigură că asta vrei.

A apăsat pe butonul soneriei și după câteva minute a apărut o soră. Tina a potrivit păturica roz a lui Katy, așa încât să se potrivească perfect în jurul fețișoarei.

— Nu vreau să răcească, a spus ea, hotărâtă. S-a mai uitat o dată la fetița ei perfectă și a sărutat-o pe frunte.

— La revedere, îngerușul meu. N-o să te uit niciodată. Somn ușor!

Apoi a dat bebelușul din brațe, pentru cea din urmă oară.

Era trecut de miezul nopții când Tina s-a trezit dintr-un somn agitat. Graham se prăvălise într-un scaun lângă ea, sforăind ușor. Tina l-a privit cu duioșie și a zâmbit. Mai erau și bărbați cumsecade pe lume. Gândurile i

s-au întors iar la Rick și a simțit cum se umple de fiere. Inima a început să-i bată cu putere și și-a dorit să fi avut mai multă energie ca să elibereze sentimentele de furie din ea, dar trauma lăsată de bebelușul născut mort o secase de toate puterile. La insistențele ei, Graham încercase să dea de Rick la telefon, dar nu răspunsese nimeni. Tina s-a gândit s-o sune pe soacra ei, dar nu-i putea face față acelei femei și scuzelor pe care le-ar fi găsit, fără în-
doială, pentru a justifica faptele abominabile ale fiului ei. Probabil că Rick zăcea pe undeva, inconștient, iar creierul lui murat era incapabil să facă față realității. Tot ce-și putea aminti, în afară de durerea sfâșietoare, era felul în care Rick se năpustise afară din casă, strângând în pumn scrisoarea lui Billy, cu mintea lui diabolică plină de tot felul de gânduri prostești, incapabil să vadă adevărul.

Rick s-a întors acasă abia către dimineață. După ce plecase din Gillbent Road, se îmfundase în primul bar, încercând să-și adune gândurile. Se făcuse de răs îngrozitor, iar când a recitat scrisoarea lui Billy, de data asta cu calm și în întregime, și-a dat seama cât de idiot fusese. Problema era că o iubea atât de mult pe Tina, încât era îngrozit că ar putea s-o piardă, să i-o ia alt bărbat. Gelozia i se transformase în paranoia de proporții uriașe. Nu doar că Tina era incredibil de frumoasă, dar mai era și plină de blândețe și de grijă, iar inteligența ei tăcută îl uimea câteodată. Știa că nu era cel mai bun soț din lume. Comportamentul lui era, poate, labil, iar lipsa lui de judecată îl făcea uneori să pară nebun de-a binelea, dar o iubea cu disperare.

A dat pe gât încă o bere și s-a ridicat în picioare. Se hotărâse. O va face pe Tina mândră să spună că-i este

sof. Știa că o dezamăgise adeseori, dar acum era decis să se revanșeze. Vor fi părinți minunați și iubitori pentru copilul lor, care nu va duce lipsă de nimic, iar mica lor familie va fi de nedespărțit.

Când a băgat cheia în ușă, a văzut pe trepte căruciorul cel vechi și s-a oprit brusc. Nu-și amintea să-l fi văzut când ieșise ca o furtună, mai devreme. A intrat tiptil în hol, ca să n-o trezească pe Tina. Trebuia neapărat să bea un pahar cu apă. Drumul lung spre casă îl trezise într-o oarecare măsură, dar acum se simțea secăt de-a dreptul. A aprins lumina în bucătărie și a dat drumul la robinet timp de câteva secunde, așteptând să se răcească bine apa. A dat pe gât două pahare și apoi s-a oprit, simțind că strivește ceva sub picior. S-a aplecat și a cercetat cioburile de pe jos. S-a ridicat, încruntat, și a văzut geamul spart de la ușa din spate.

— Ce mama dra...?

Inima îi bătea cu putere și, în ciuda apei date pe gât, își simțea iar gura uscată. S-a tras înapoi de lângă ușă, cu frica urcându-i în trup ca mercurul. S-a întors ușor pe călcâie și s-a uitat prin bucătărie. Ceva nu era în regulă. Un pârâu de transpirație rece i s-a scurs pe șira spinării, iar inima îi bocănea nebunește în colivia coastelor.

Și atunci a văzut. S-a îndepărtat panicat și s-a aplecat peste chiuvetă. Și-a acoperit fața cu mâinile și s-a frecat la ochi cu înverșunare, apoi s-a forțat să se uite iar. Era încă acolo, așa cum știa și el că va fi. Pata de un roșu întunecat de pe podea nu putea fi altceva decât sângele soției sale. S-a întors și a vomitat în chiuvetă.

După ce s-a convins că patul era gol, Rick s-a întors în bucătărie și și-a tras un scaun. A pus capul pe masă și a închis ochii. Respirația i-a devenit tot mai slabă, apoi,

dintr-odată, trupul i s-a zguduit și a început din nou să se agite. S-a ridicat și a scotocit după un pix. A găsit unul lângă telefonul din hol, apoi a băgat mâna în buzunarul de la pantaloni și a scos scrisoarea lui Billy, mototolită. A netezit-o, cu mâna tremurând, a întors-o și a scris un singur cuvânt: *Iartă-mă*.

Cu o figură îngândurată, a traversat pentru ultima dată domiciliul conjugal, în drum spre ieșire. Știa cu certitudine că Tina nu-l va ierta niciodată. Nici nu aștepta și nici nu voia iertarea ei. În timp ce-și târa pașii în josul străzii, îi oferea, în sfârșit, ce merita. O elibera.

Tina stătea pe marginea patului de spital și-și bălăngănea picioarele, cu un aer absent. Era în spital de aproape o săptămână și încă nu avea nicio veste despre Rick. Graham fusese la ei acasă de vreo câteva ori, în primul rând ca să curețe bucătăria și să scape de cele două cărucioare, dar Rick nu era de văzut pe nicăieri. În cele din urmă, Tina îi dăduse un telefon lui Molly, dar nici ea nu știa nimic de el. Femeia fusese devastată când auzise de pierderea nepoatei și disperată de grijă că Rick părea că dispăruse.

— Rick al meu ar fi fost un tată minunat, a suspinat ea.

La ușă s-a auzit un ciocănit timid și Graham a băgat capul pe ușă.

— Ești gata, scumpo?

Tina s-a dat încetișor jos din pat și și-a luat gentuța. S-a clătinat ușor, dar Graham a prins-o de cot.

— Ușurel! Uite, ți-am adus haina. Afară e frig de tot.

Tina a luat paltonul greu de iarnă și l-a tras pe ea. Își dădea seama că e ceva diferit, dar nu știa ce anume. Apoi i-a picat fisa. Putea să încheie toți nasturii. Ultima dată când îl purtase, era însărcinată aproape în nouă luni. Buza de jos i-a tremurat și și-a mușcat-o tare de tot.

- Ești în regulă? a întrebat-o Graham.
— Tu ce crezi? a răspuns ea, obosită.
— Îmi pare rău, este o întrebare prostească.
— Nu, mie îmi pare rău, Graham, dar te rog să nu mă mai întrebi cum mă simt.
— Sigur, a spus Graham. Ascultă, ce-ar fi să vii să stai cu mine și cu Sheila? Nu-mi place să mă gândesc că o să stai singură în casa aia. Dacă se întoarce?
— Să se întoarcă! Trebuie să dau ochii cu el. Sunt anumite lucruri pe care trebuie să le punem la punct.
— Pot să fac eu asta pentru tine. Nici măcar nu trebuie să mai dai ochii cu el vreodată. După tot ce-a făcut.

Tina i-a luat mâna.

— Este un lucru pe care vreau să i-l spun, Graham. Ceva ce ar fi trebuit să-i spun cu mult timp în urmă.

Tonul vocii ei îi spunea că nu avea rost să insiste. Când au ajuns acasă, Tina a fost luată prin surprindere de cât de cochet arăta casa. Graham făcuse curat dintr-un capăt în celălalt și chiar împodobise un brad de Crăciun, în salon. S-a prăvălit pe canapea și s-a chinuit să-și scoată ghetetele.

— Lasă-mă pe mine, a spus Graham.

I le-a tras din picioare și le-a așezat pe podea, lângă ea.

— Vrei o ceașcă de ceai?

— Ar fi minunat, mulțumesc.

Câteva minute mai târziu, Graham s-a întors cu tava cu ceai și cu încă ceva.

— Am găsit asta.

I-a înmănat scrisoarea lui Billy. Tina a luat-o și s-a uitat la cât era de mototolită. Când a netezit-o, a văzut. Un singur cuvânt. Un cuvânt scrijelit copilărește a fost

tot ce-a considerat el că îi datorează. S-a holbat îndelung la cuvântul acela și abia după mult timp a rupt tăcerea.

— S-a întors aici, a spus ea, simplu.

Graham și Tina stăteau alături pe canapea, cufundați într-o tăcere mai degrabă liniștitoare decât ciudată. El rodea capătul creionului, în timp ce se gândea la o definiție de cuvinte încrucișate, iar ea răsfoia absentă un număr din *Woman's Weekly*. Erau rețete de biscuiți pentru Crăciun în formă de steluță, instrucțiuni despre cum să-ți faci propriul cracker¹ din sulul de carton de la hârtia igienică și sugestii pentru cei care ajung să cumpere cadouri pe ultima sută de metri. La un moment dat, a lăsat revista să cadă pe podea. În ceea ce-o privea, Crăciunul fusese anulat, iar o revistă plină cu urări de sărbătoare nu avea să schimbe lucrul ăsta. Era frumos din partea lui Graham că împodobise bradul și știa că fusese cu bună intenție, dar ea nu-și dorea decât să-l dea jos și să strivească sub tălpi globulețele acelea ieftine. Voia, brusc, să fie singură.

S-a întors să-l privească pe Graham.

— Nu crezi că ar fi bine să te întorci la Sheila?

Pomul de Crăciun clipea din luminițe și flacăra electrică strălucea de căldură.

— Sunt bine acum, serios. Ești un prieten minunat, Graham, chiar ești, dar ai viața ta de care trebuie să te ocupi. Trebuie să te întorci acasă, la un moment dat.

— Ai trecut prin multe, Tina. Nu vreau decât să mă asigur că ești bine. Îmi dau seama că sunt un bătrân cicălit, dar mi-e teamă că Rick se va întoarce.

¹ Un cilindru mic de carton acoperit cu hârtie decorativă, în care se pot pune bomboane sau mici tratații pentru petrecere, și care se desface la un capăt sau la ambele când se trage de o bandă de hârtie. (N.T.)

— N-o s-o facă. O să stea ascuns o vreme, sunt sigură. Este prea rușinat ca să se târască înapoi.

Au încremenit amândoi când au auzit soneria târâind cu putere. S-au uitat unul la altul, fără să îndrăznească să se miște. Tina a reacționat prima.

— Deschid eu, a zis, străduindu-se să se ridice în picioare.

— O, nu, nici vorbă, a spus Graham, împingând-o ușor înapoi.

Ajuns la ușă, s-a uitat prin geam, dar sticla mată nu i-a permis să vadă cine era afară. A pus lanțul și a deschis ușa numai puțin. O fată cu părul roșu, mai degrabă stridentă, aștepta cu o caserolă învelită într-un șervet.

— Oh, bună! Am venit s-o văd pe Tina.

Părea destul de prietenoasă, așa că Graham a scos lanțul și i-a făcut semn să intre.

— Și cine ești tu?

— Linda. Linda, de la serviciu. Este acasă?

A aruncat o privire spre ușa salonului, iar Tina a ridicat privirea.

— Linda! Oh, Dumnezeule, intră! Îți mulțumesc că ai venit.

Cele două femei s-au îmbrățișat, pline de afecțiune, apoi Linda a luat mâinile Tinei într-ale sale și a cercetat-o îndeaproape.

— Cum te simți? Știu că-i o întrebare tâmpită, dar nu știu ce altceva să-ți zic. În situații ca asta sunt complet neajutorată.

Tina a zâmbit.

— Nu trebuie să spui nimic. E destul că te afli aici.

Graham și-a dres vocea.

— Ce vrei să fac cu asta?

Stătea în ușa, stânjenit, cu o caserolă cu mâncare în mâini.

Pune-o te rog în bucătărie, deocamdată, l-a instruit Linda, apoi s-a întors spre Tina.

— Am făcut o plăcintă luxoasă cu pește, pentru ceai.

A pescuit apoi din geantă o sticlă de Blue Nun.

— Și pune și asta în frigider, te rog!

Tina era impresionată.

— Ai făcut plăcintă cu pește?

— Plăcintă luxoasă cu pește, a corectat-o Linda.

— Ce-i luxos la ea?

— Am pus și niște creveți înăuntru.

Tina a râs pentru prima dată după ceea ce părea deja o eternitate.

Graham a revenit din bucătărie.

— Uite, voi două aveți de vorbit o grămadă, probabil. Eu o să plec.

S-a întors și a pornit spre ușa.

— Stai, a spus Tina.

Și-a încolăcit brațele în jurul lui și i s-a sprijinit pe piept.

— Știi că n-aș fi putut trece prin asta fără tine.

Graham s-a aplecat și a sărutat-o pe creștet.

— Voi fi mereu aici pentru tine, Tina. Sună-mă dacă ai nevoie de ceva, orice.

Ea l-a privit cu recunoștință.

— Mulțumesc, așa o să fac.

După plăcinta luxoasă cu pește și o jumătate de sticlă de vin, Tina s-a simțit mai relaxată decât fusese de multă vreme. Și-a strâns picioarele sub ea, strângând în brațe o pernuță îmblănită. Linda fusese întotdeauna o prezență

tonică și îi ridică moralul, garantat. Abia avuseseră timp să încălzească plăcinta înainte de o nouă pană de curent, așa că acum stăteau în salon, la lumina lumânărilor.

— Unde crezi că e? s-a aventurat Linda.

Tina clătina vinul din pahar.

— Sincer, habar n-am. Nu prea are prieteni apropiați, iar maică-sa nu știe nimic de el. Probabil se ascunde prin vreo cârciumă, în aburii beției.

A ezitat pentru o secundă, înainte de a adăuga:

— Mulțumesc.

— Pentru ce? a întrebat Linda.

— Fiindcă nu ai spus „ți-am zis eu“.

— Păi n-o să neg că m-am gândit la asta, dar este ultimul lucru pe care ai nevoie să-l auzi acum.

Pentru a doua oară în seara aceea, Tina a tresărit când a auzit soneria spărgând tăcerea.

— Acum cine-o mai fi? a întrebat Linda.

A văzut-o pe Tina ridicându-se în picioare.

— Nu, mă duc eu.

Câteva secunde mai târziu a apărut însoțită de doi polițiști în uniformă. Când s-a ridicat să-i salute, Tina a simțit ca un junghi pe pielea capului.

— Doamna Craig? a întrebat-o unul dintre ei, agitat.

— Da, eu sunt. Cu ce pot să vă ajut? a răspuns ea, străduindu-se să-și stăpânească tremurul din voce.

Celălalt polițist a preluat cuvântul.

— Mă tem că avem vești proaste. Soțul dumneavoastră, Richard Craig, a fost găsit... În fine, a fost găsit mort.

Deși șocată, Tinei i-a părut rău de tânărul ofițer care avea de transmis astfel de vești.

— Mort?

— Da. Îmi pare foarte rău, doamnă Craig.

— Mort? a repetat Tina. Cum adică? Cum s-a întâmplat? Unde?

Linda a luat-o de mijloc. Polițistul și-a dres vocea și s-a uitat în carnetel.

— A fost găsit de un bărbat care-și plimba câinele pe poale de pe marginea canalului navigabil. Tina s-a agățat de Linda ca să se sprijine, fiindcă simțea că i se înmoaie genunchii.

— Nu înțeleg. Cum se poate să fi murit?

Cei doi polițiști s-au uitat unul la altul și primul a vorbit din nou.

— O să se facă și o autopsie, normal, dar primele indicii arată că s-a înecat cu propria vomă.

Tina a slobozit un fel de râs.

— Era beat, vreți să spuneți? A fost găsit mort la marginea canalului, fiindcă s-a îmbătat?

Polițistul a schimbat o privire ciudată cu colegul lui.

— Nimeni nu poate afirma acest lucru în etapa în care ne aflăm.

După plecarea celor doi, Linda a preluat controlul.

— Hai să ne punem un pahar de whisky. Ai suferit o lovitură teribilă.

Tinei nu i-a scăpat ironia. Năucită, a luat paharul și l-a dus la buze. Mirosul alcoolului îi trezea în memorie multe amintiri dureroase.

— Mă simt trădată, Linda. Mi-am dorit cu disperare să-l mai văd o dată. Trebuia să-l văd, iar acum tot el a avut ultimul cuvânt și n-o să mai am niciodată ocazia să-i spun cât de mult...

A aruncat paharul cu whisky în chiuvetă, iar acesta s-a făcut țandări, făcând-o pe Linda să sară, speriată. Tina suspina, zguduindu-se din tot trupul, și s-a lăsat să

alunece pe lângă perete, pe podea. A scuipat cuvintele, scrâșnind din dinți:

— Și n-o să am niciodată prilejul să-i spun cât de mult îl urăsc!

PARTEA A DOUA

1974

William Lane s-a îndreptat și și-a pus mâinile pe șale. După câteva respirații adânci, și-a șters cu antebrațul fruntea îmbrobonată de sudoare și a luat o înghițitură mare din sticla cu apă. În ciuda muncii grele, era perioada lui favorită din an. Recoltarea sevei din arțarii lui de zahăr începea la sfârșitul lui februarie și se termina cam șase săptămâni mai târziu, după ce aduna ultima găleată care fusese atârnată de copac. Lichidul lipicios, chihlimburiu, trebuia fiert după aceea până când rămânea acel sirop gros, bogat, pe care prietenilor americani le plăcea atât de mult să-l pună pe clătitele de la micul dejun.

Îl auzea pe taică-su spărgând bușteni în garaj și deodată l-a cuprins un val de afecțiune pentru bătrân, însoțit de o bună porție de vină pentru ce urma în curând să le facă părinților lui. Amândoi munciseră din greu ca să asigure un trai îndestulat pentru ei toți și, deși stilul lor de viață era casnic și relaxat, părinții ar fi meritat o răsplată mai bună pentru orele pe care le dedicaseră acestui lucru. Știa că ei n-ar fi fost de acord, desigur. Mamei lui îi plăcea

mult să aibă grijă de casa de oaspeți; era încântată să cunoască oameni și să-și trateze musafirii care închiriau camere la ei mai degrabă ca pe membri ai propriei familii.

William s-a opintit cu ultima găleată spre coliba pentru zahăr. Cazanul încălzit la foc era acum cumplit de fierbinte și siropul de zahăr fierbea zdravăn, scăzând frumos. După ce totul va fi îmbuteliat și etichetat cu propria marcă, Siropul de arțar Lane, știa că va veni momentul. Cel puțin asta-i spunea mintea lui. Ce-i spunea inima era altă treabă.

O lună mai târziu, pe când soarele de sfârșit de aprilie își revărsa căldura pe pământ și siropul de arțar fusese îmbuteliat și plasat la vânzare, William stătea așezat pe valiză și se legăna înainte și înapoi, ca să-i închidă cataramele. După ce valiza s-a predat și a fost, în sfârșit, bine asigurată, a tras-o de pe pat și a așezat-o lângă ușă. S-a bătut peste buzunarul de la haină și a simțit umflătura liniștitoare a pașaportului și a biletului de avion. Vocea caldă a mamei s-a auzit din josul scărilor.

— Will, dragule! Înainte să pleci, trebuie să iei micul dejun. Am făcut clătite cu afine. Vino și mănâncă până nu se răcesc.

În timp ce-și târa valiza pe scări în jos, își simțea inima plină de neliniște. Așteptase de o viață ziua aceasta, dar azi simțea că trădează dragostea mamei sale. Părinții lui avuseseră grijă de el timp de treizeci și unu de ani, iar acum era ca și când le-ar fi dat un pumn în față. Meritau ceva mai bun.

Când a intrat în bucătărie, mirosul clătitelor pufoase i-a umplut nările. Mama i-a zâmbit, ștergându-și palmele pe șorț.

— Iată-te! Vino și stai jos. Mă pregăteam să spăl vasele. William a tras un scaun și s-a prăbușit în el. Și-a luat capul în mâini și spatele i s-a cocoșat ca al unui bătrân. Maică-sa și-a lăsat mâna pe spatele lui și apoi i-a ciufulit părul, ca atunci când avea nouă ani.

— Haide, Will! Ai așteptat multă vreme momentul ăsta. A reușit să-și stăpânească tremurul vocii. William a ridicat privirea și ochii ei au întâlnit ochii lui plini de lacrimi care amenințau să țâșnească la prima vorbă bună a maică-sii. Și-a dres vocea.

— Mă simt de parcă v-aș trăda. Pe tine și pe tata.

Mama s-a așezat lângă el.

— O să trecem prin asta. Tata și cu mine te susținem pe deplin. Vom rămâne mereu părinții tăi și te vom iubi întotdeauna. Ești fiul nostru neprețuit și mă doare să te văd chinându-te să îți găsești liniștea.

L-a bătut pe dosul palmei.

— Mă rog s-o găsești.

O pală neașteptată de vânt aproape că a smuls din țâțâni ușa din spate, iar Donald Lane a pășit în bucătărie, cu o pușcă atârnată pe umăr și cu doi iepuri în mâna rămasă liberă.

— 'Neața, fiule! Cum te simți astăzi?

Cu tot accentul lui tărăgănat de New York, taică-său se străduise ca întrebarea să sune firesc.

— În regulă, cred.

— La ce oră ai avionul din Idlewild?

William a dat din cap și a reușit să zâmbească.

— Se numește JFK, tată. Se numește JFK de peste unsprezece ani.

Donald a mormăit și a așezat pușca pe masă.

— Tot un drac.

— Avionul e abia diseară, dar o să plec destul de repede. Mă duce Dirk. Facem câteva ore pe drum și vreau să ajung ceva mai devreme.

Donald s-a întors spre nevasta lui.

— E gata cafeaua, Martha?

William știa de mic copil că fusese adoptat. Oricum, în timpul fericitei sale copilării în New England, faptul acesta nu contase niciodată. Mama și tatăl adoptivi erau cei mai blânzi, mai onești și mai cu frică de Dumnezeu oameni pe care i-ai putea întâlni, iar faptul că nu fuseseră binecuvântați cu propriii copii îl făcuse pe William să pună la îndoială existența acelui Dumnezeu pe care ei îl slujeau atât de devotat. Dacă se născuse cineva cu vocația de mamă, aceea era Martha Lane.

Primii trei ani din viață îi petrecuse alături de mama lui naturală, într-o mănăstire din sudul Irlandei, unde se și născuse. Știusese mereu acest lucru — părinții adoptivi nu făcuseră un secret din asta —, dar nu-și putea aminti multe despre mama „reală” sau despre locul unde trăise ca bebeluș și copil mic. Avea vreo zece ani și locuiau într-o fermă din Vermont, când William intrase într-o zi în casă și o găsisse pe maică-sa în patru labe, frecând podeaua de lemn cu săpun Sunlight. Privită din spate, silueta gheboșată, înveșmântată într-un sort murdar, cu un șal înfășurat în jurul capului, putea fi oricine, iar William s-a simțit confuz preț de un minut. Apoi, mirosul săpunului împrăștiat peste tot i-a umplut nările și l-a lăsat încremenit în inerție. Era pironit în loc. Parfumul de lămâie îl transportase înapoi în timp, într-un salt la începuturi. A revăzut holul lung, plin de fete tinere care

frecău podeaua până când lucea ca o oglindă. S-a dat în spate în liniște și a părăsit încăperea fără o vorbă.

Cu altă ocazie, după câțiva ani, prietena lui de atunci, Jenna, o fată care nu se prea pricepea la bucătărie, i-a pregătit o cină romantică. El scobise cu furculița prin mormanul de piure cenușiu, plin de gogoloaie tari pe care fata nu le zdrobise, apoi lăsase tacâmurile jos și se uitase fără țintă pe fereastră.

— Este totul în regulă, Will? îl întrebase Jenna.

— Bătucit, răspunsese William. Țsta este bătucit.

Jenna păruse ofensată.

— Nu-i chiar un compliment, să știi.

— Nu, nu este o jignire, iartă-mă. Vreau să spun că așa îi ziceam. Îmi amintesc că asta îmi dădea mama să mănânc.

A strâns ochii și și-a frecat tâmplele, încercând să evoce imagini mai detaliate. Nu era bine. Oricât de mult încerca, chipul mamei era mereu în ceață, cu trăsăturile neclare, dar atât cât avea amintiri despre ea, acestea erau despre tandrețe și dăruire.

Acum stătea pe veranda casei de la fermă, alături de părinții lui, pregătindu-se să-și ia rămas-bun.

Martha Lane strângea în pumn o batistă frumoasă, cu model floral, cu care își ștergea ochii. Donald Lane și-a îmbrățișat cu putere fiul, iar William i-a răspuns cu aceeași afecțiune. Apoi s-a îndepărtat și a privit în ochii tatălui său.

— Îți mulțumesc că mă lași să fac asta, tată. Știu cât de greu trebuie să fie pentru tine și pentru mama. Aș vrea doar să știți că vă iubesc foarte mult pe amândoi. Veți fi mereu mama mea și tatăl meu și vă sunt recunoscător pentru tot ce mi-ați oferit. Nu caut o nouă mamă; vreau

doar să știu de unde vin și ce a făcut să mă nasc în acele împrejurări.

A luat mâna mamei sale și a sărutat-o pe obraz.

— Să te întorci repede, fiule. O să ne fie dor de tine.

Martha s-a întors repede pe călcâie și a intrat în casă.

— Tată?

— Nu-ți face griji, fiule. O să-și revină. Doar să ai grijă să te întorci sănătos, asta-i tot. Și dacă chiar o găsești pe cealaltă mamă a ta, să-i transmiți mulțumirile noastre.

William a ridicat din sprâncene.

— Pentru ce?

Donald a pufnit zgomotos.

— Pentru că ne-a dat cel mai prețios dar dintre toate. Un băiat cu care ne mândrim. Un băiat care ne-a împlinit viața.

— Așa voi face, tată. Ai grijă de mama!

* * *

Câteva ore mai târziu, după ce s-a instalat pe locul său pentru lungul zbor transatlantic, William a scos bucată de hârtie pe care i-o dăduse mama lui. Știa deja pe de rost toate amănuntele, dar a citit-o oricum, trecându-și degetele peste cuvinte. Numele mamei sale naturale era Bronagh Skinner, iar el se născuse pe 10 aprilie 1940, în mănăstirea St. Bridget's Sacred Heart, lângă Tipperary Town. Ea avea douăzeci de ani când l-a născut, deci acum ar avea cincizeci și patru de ani. A pliat hârtia în două și a băgat-o în buzunarul de la haină. În timp ce se uita pe fereastră cum orașul New York dispărea la orizont, a simțit o undă de nerăbdare, amestecată cu teamă. Bine sau rău, era pe care să-și descopere rădăcinile.

William a avut nevoie de câteva momente ca să-și dea seama unde se află. Ceasul lui biologic era încă nesincronizat și dormise mai mult decât intenționase. A dat deoparte plapuma groasă și s-a îndreptat spre baie. Timp de o secundă a fost șocat de propria înfățișare: pleoape grele, cearcăne negre de sub ochi și un păr care nu făcuse parcă niciodată cunoștință cu un pieptăn. Și-a dat cu apă rece pe ochi și s-a îndreptat spre fereastră. În fața lui se întindea Tipperary Town, cu fațadele lui viu colorate, unde, potrivit ghidului pe care-l avea la el, primirea călduroasă era o tradiție. Cu siguranță fusese bine primit de gazda lui. Mama ar fi fost impresionată.

S-a uitat în jur prin dormitor și a încuviințat din cap. Era renovat recent, iar mirosul de vopsea adăsta încă în aer, în ciuda buchetului uriaș de flori proaspete așezate de doamna Flanagan pe masa de toaletă. În ușă s-a auzit un ciocănit care l-a făcut să tresară. A tras un prosop ca să-și ascundă goliciunea și a crăpat ușa.

— Îmi cer scuze că vă deranjez, domnule Lane, dar mă întrebam dacă vreți să luați micul dejun. De obicei nu

mai servim după zece, dar înțeleg că trebuie să fiți obosiți după călătorie.

Ușorul ei accent irlandez deborda de blândete.

— Doamnă Flanagan! Da, vă rog. Iertați-mă! Cât este ceasul?

— Ia să vedem.

Și-a tras mâneca de la bluză și s-a uitat la ceas.

— Ei bine, este și un sfert deja.

— Zece?

— Ăăă, nu, unsprezece și un sfert.

— Oh, Dumnezeule, este mai târziu decât credeam. Nu vreau să vă fac probleme, dar deodată mă simt lihnit.

Chipul rumen al doamnei Flanagan s-a destins într-un zâmbet larg.

— Atunci, așa rămâne. Micul dejun va fi pe masă într-un sfert de oră.

Sala de mese era micuță, dar primitoare. Covorul avea un model încărcat și toată mobila era din mahon închis la culoare, părând că aglomerează încăperea. William și-a spus că era păcat de perdelele netede de la ferestre, care blocau toată priveliștea spre orașelul pitoresc. A sorbit din cafeaua pusă în față de doamna Flanagan, apoi a scos o hartă și a întins-o pe masă. Doamna Flanagan a intrat cu micul dejun.

— Asta o să te învioreze pentru tot restul zilei.

Lui William a început să-i plouă în gură de poftă. Îi adusesse cârnăciori suculenți, groși, roșii la grătar, sângerete, două ouă prăjite și câteva turte de cartof făcute în casă.

— E un adevărat festin, doamnă Flanagan, vă mulțumesc.

— Hai, termină cu asta! Ești bine-venit la noi.

Când a ieșit din cameră radia, dar l-a lăsat pe William să-și savureze micul dejun.

S-a întors după zece minute, ca să-l întrebe dacă mai vrea supliment. William s-a lăsat pe spate și s-a frecat pe burtă.

— Doamnă Flanagan, toate au fost minunate, stimată doamnă. Nu mai pot să mănânc nimic.

— Ei, dacă zici că te-ai săturat. Nu vreau ca oaspeții mei să flămânzească, mai ales dacă vin de atât de departe ca să ne vadă.

— Nu cred că mai trebuie să mănânc ceva astăzi, toată ziua.

Doamna Flanagan a râs și a luat farfuria.

— Spune-mi, ești pentru prima dată în Irlanda?

William a ezitat puțin înainte de a răspunde. Nu se simțea încă gata să vorbească despre trecut, mai ales cu o străină. Doamna Flanagan aștepta derutată răspunsul la o întrebare pe care n-o considera deloc dificilă.

— Păi, nu, dacă tot m-ați întrebat. Cea mai mare parte din viață am trăit în America, alături de părinții mei adoptivi, dar m-am născut aici.

— Cum așa, ce spui? Te-ai născut aici, în Tipperary Town?

— Cred că nu prea departe de aici. Într-o mănăstire.

Chipul doamnei Flanagan s-a întunecat și s-a grăbit să strângă resturile și farfuriile, fără să-l privească în ochi.

— Ei, nu s-ar fi spus după accentul tău.

William a hotărât să forțeze nota.

— St. Bridget's Sacred Heart. O cunoașteți?

Doamna Flanagan i-a întâlnit privirea și a mijit ochii.

— Dar cum să nu, sigur că o știu. Prietena mea, care ține Hotelul Cross Keys din oraș, trimite toată rufăria acolo — așternuturi, fețe de masă, lucruri de genul ăsta.

William s-a încruntat.

— Prietena dumneavoastră trimite rufăria la o mănăstire?

Doamna Flanagan a lăsat jos vasele și s-a așezat și ea pe un scaun, vizavi de William.

— Cât de multe știi despre mama ta naturală?

El a dat din umeri.

— Nu prea mult. Îi știu doar numele.

— Și plănuiești să faci o vizită la mănăstire?

— Da, sigur că da. Țasta-i scopul călătoriei mele.

Doamna Flanagan s-a foit, stânjenită.

— Să nu te aștepti la prea multe, bine? Adică, înainte de toate, există un motiv foarte întemeiat pentru care mama ta a fost trimisă la mănăstire.

— Ce vă face să credeți că a fost trimisă acolo?

Doamna Flanagan a pufnit în răs.

— Crede-mă, domnule Lane, nicio fată în toate mințile nu ar vrea să intre de bunăvoie într-o instituție de genul acela.

În timp ce ea continua, William se încrunta tot mai tare.

— Uite, cum să-ți spun asta? Locul este plin de fete care și-au făcut familia de răs, degenerate moral, dacă vrei. Să rămâi însărcinată fără să fii căsătorită este într-adevăr un păcat, dar călugărițele au grijă ca sufletele fetelor să fie izbăvite și petele sunt spălate de munca grea. Le oferă o casă atunci când propriile familii nu mai vor să aibă de-a face cu ele, iar în schimb fetele își câștigă traiul spălând rufe, cultivând legume și făcând măgele de rozariu.

— Dar pot pleca oricând doresc, nu-i așa?

Doamna Flanagan a ridicat din umeri.

— Așa cred. Uite, asta-i tot ce știu. Vreau să spun doar că e o binecuvântare că măicuțele sunt acolo pentru fetele acelea, când propriile familii se dezbară de ele.

William și-a frecat bărbia.

— O s-o spun direct. Vreți să ziceți că mama trebuie să fi fost respinsă de familia ei?

Doamna Flanagan s-a ridicat.

— Nu vreau să zic nimic. Doar ți-am oferit o perspectivă asupra lucrurilor. Fiecare fată are o situație diferită. Încearcă doar să nu speri la prea mult. Măicuțele nu vor fi bucuroase să-ți dea informații. Este un loc destul de închis.

William s-a ridicat și a strâns harta.

— Ei bine, ați vrea să fiți atât de drăguță încât să-mi dați niște indicații, ca să mă conving singur?

— Desigur, nicio problemă.

A scos un creion din buzunarul șorțului.

— Vrei să scriu pe spatele hărții?

Călătoria cu autobuzul a durat cam treizeci de minute și când a venit momentul să coboare, William rămăsese ultimul pasager. Șoferul i-a arătat drumul.

— Până aici merg. Trebuie să mergi pe drumul ăsta încă vreo doi kilometri și o s-o vezi, pe stânga. N-ai cum s-o ratezi.

William a dat din cap, în semn de mulțumire, și a sărit în iarba de la marginea drumului. Ușile s-au închis cu un hârșăit puternic, lăsându-l complet singur în pacea ținutului. Afară se încălzise și soarele se strecura prin crengile copacilor. Câmpurile erau pline de oi și în liniștea deplină le puteai auzi rumeșând iarba, zgomot

întrerupt numai de behăitul mieilor, care zburdau unii pe lângă alții.

Și-a ridicat rucsacul pe umăr. Doamna Flanagan insistase să-i dea o sticlă cu cafea și o felie uriașă din celebra ei prăjitură irlandeză, doldora de fructe uscate și însiropată cu bere Guinness. În scurt timp, s-a oprit să-și scoată puloverul și să-și suflece mânecile cămășii groase, în carouri. Și-a scos șapca de baseball și și-a trecut degetele prin părul îmbibat de sudoare. Era sigur că ghidul îi promisese temperaturi scăzute, însoțite de averse. A tremurat involuntar atunci când rucsacul i s-a lipit de cămașa udă și lipicioasă, dar a mărit pasul cu gândul la destinația lui, aflată acum la câteva sute de metri.

Când a dat următorul cot, a zărit mănăstirea ce-i fusese casă în primii trei de viață. S-a oprit din drum și a respirat profund, sprijinindu-se cu palmele de un copac din apropiere. Se așteptase să-și amintească imaginea clădirii, dar nu avea niciun gând despre aceasta. S-a îndreptat încet spre ea, până când, într-un final, a ajuns în fața porții de la intrare.

Un drum lung ducea spre ușa principală, dar porțile erau încuiate și nu vedea pe unde ar putea să intre. A dat ocol împrejmuirii și până la urmă a ajuns în spatele proprietății. Această parte a curții era complet înconjurată de ziduri groase, înalte de cel puțin șase metri și acoperite cu cioburi de sticlă pisată. *Se pare că aici iau foarte în serios siguranța, s-a gândit William. Oricui i-ar fi dificil să intre.*

Sau, într-adevăr, să iasă, a căzut el pe gânduri, încruntat.

S-a dus înapoi la porțile principale și s-a uitat prin grilaj. Din câte își putea da seama, mănăstirea era cu

adevărat impunătoare. O clădire uriașă, cu fronton dublu și trepte de piatră cenușie urcând spre ușa vopsită în negru. Iedera verde-închis șerpua, croindu-și drum în sus spre zidărie, iar în stânga ușii se afla o statuie de marmură albă, minunat întreținută.

William s-a așezat frustrat în iarba de la marginea drumului. Călătorise aproape cinci mii de kilometri și acum, că se afla aici, părea să nu existe nicio cale de intrare. A scos prăjitura cu fructe a doamnei Flanagan și a desfăcut-o din hârtia plină de grăsime. Plin de poftă, a luat prima înghițitură. Fructele erau cărnose și succulente, iar gustul lor era pus în valoare de bogăția berii Guinness. Și-a turnat o ceașcă de cafea și a scos harta. Acolo, după cotitură, se afla și un sătuc micuț, mai degrabă un cătun, și tocmai se gândea să meargă până acolo, când a auzit un zgomot ușor de motor de mașină și a zărit o dubiță care se apropia pe drum. A făcut semn cu brațele, ca să atragă atenția șoferului, iar acesta a încetinit și a coborât geamul mașinii.

— Ce pot face pentru tine, dom'le?

William s-a grăbit să împăturească harta și s-a apropiat de bărbat.

— Mergi la mănăstire?

— Chiar acolo.

— O, e grozav. Încerc să intru, dar porțile nu par să se poată deschide.

Șoferul dubiței a început să râdă.

— Aici nu sunt acceptați vizitatori ocazionali. Ai vreo treabă la mănăstire?

— Da, aș putea spune și așa.

— Atunci, călugărițele te așteaptă?

— Nu, nu chiar.

William a râcâit țărâna cu gheata.
— Uite, am făcut drum lung și nu vreau decât să intru și să discut cu oricine o fi la conducere acolo.

— Cu maica superioară? Ai avea mare noroc.

Șoferul a dat din cap în direcția drumului.
— Uite, vine una dintre ele. O să-mi dea drumul înăuntru. Trebuie să știe de tine, înțelegi.

William s-a uitat la bătrâna călugăriță care venea pe drum. Veșmântul ei negru, monahal, mătura pietrișul în timp ce femeia aluneca de parcă ar fi fost pe roți. Șoferul a mormăit.

— Este sora Mary. N-o să ajungi nicăieri cu ea. Ascultă, urcă în spate, în rufărie, și te duc eu la ușa din față. Dar nu mă amesteca pe mine.

William a zâmbit recunoscător. A deschis dintr-o mișcare ușa din spate a dubitei și a urcat între teancurile de lenjerii de pat murdare. În timp ce aștepta ca duba să avanseze, s-a întins pe cearceafuri și a râs în sinea lui. Se simțea ca un fugar, dar cel puțin se afla cu un pas mai aproape de a-și găsi mama.

William a așteptat până când dubița s-a oprit complet. A simțit-o clătinându-se când a coborât șoferul, a auzit voci înfundate dintr-o conversație și apoi, dintr-odată, ușile din spate au fost date de-o parte și soarele strălucitor a inundat dubița. A ieșit afară cu ochii mijiți.

— Terenul e liber. Hai, sari repede și du-te la ușa din față. Dacă te întreabă cum ai intrat, spune și tu că ai ajuns odată cu duba cu rufărie. Spune-le că ai sărit în fața șoferului, curajos nevoie mare. Nu te vor crede, normal, dar măcar ai ajuns înăuntru.

William și-a apucat sacul și a sărit afară. A strâns mâna șoferului.

— Mulțumesc mult, prietene, îți rămân dator.

Șoferul i-a strâns mâna, la rândul lui, și i-a făcut cu ochiul.

— Sper să găsești ce cauți.

William a urcat scările de piatră spre ușa grea de la intrare și, observând absența clopoțelului, a ciocănit cu degetele. Lemnul era tare și necruțător, așa încât s-a strâmbat de durere și și-a masat mâna. Când s-a deschis ușa, s-a tras în spate cât era de mare.

— Bună ziua, a început el. Mă întreb dacă aş putea intra să stau de vorbă cu cineva de la conducere.

Călugărița care deschisese ușa a ridicat sprâncenele.

— Aveți programată o întâlnire?

— Păi, nu, dar am venit...

N-a reușit să termine propoziția, că ușa i s-a închis brusc în nas. A rămas pentru o secundă cu gura căscată, înainte ca sângele să înceapă să-i fiarbă în vene de mânie. Și-a încleștat pumnii și a tras adânc aer în piept, pe nas. Ignorându-și durerea din mână, a bătut din nou în ușă cu putere și a continuat să bată până când aceeași călugăriță i-a deschis din nou. Când a dat din nou cu ochii de el, femeia s-a încruntat.

— Ce nepoliticos! Așa cum am spus, aş dori să vorbesc cu cineva din conducere. Am făcut un drum lung și n-o să plec de-aici până când n-o să discut cu cineva care poate să mă ajute cu cererea mea. Așa că, dacă nu vă supărați, chemați vă rog pe cineva care are autoritate aici, înainte să mă instalez pe pragul vostru. Și să nu credeți că n-o s-o fac. Am apă, prăjitură și tot timpul din lume.

Fără nicio vorbă, călugărița a vrut din nou să închidă ușa, dar William a fost mai rapid decât ea și a băgat gheata lui mare între ușă și toc.

— Dă-ți piciorul la o parte, l-a repezit călugărița.

— Nicio șansă, i-a răspuns William, împingând-o ca să se strecoare pe lângă ea, spre hol. A fost izbit imediat de mirosul familiar de lămâie. S-a uitat în jur, obișnuindu-se cu locul, când a văzut un grup de fete la capătul coridorului. Erau îmbrăcate toate în același tip de sarafan maro, fără formă, și purtau în picioare ceva ce semăna cu niște zdrențe vechi. William s-a încruntat, dar apoi și-a dat seama că le foloseau ca să lustruiască podeaua.

Una dintre fete, rasă în cap, s-a întors ca să-l privească. El i-a observat rotunjimea uriașă a pântecului și și-a mutat privirea, stânjenit, dar nu înainte de a-i vedea zâmbetul sfios.

— Bernadette, vezi-ți de treabă, ispită dezgustătoare ce ești, a ocărât-o călugărița care supraveghea grupul. N-ai învățat nimic? Uită-te în ce stare ești. Mă tem pentru sufletul tău, chiar mă tem.

William și-a dres vocea jenat și s-a întors spre călugărița de lângă el. Aceasta închisese ușa, iar tânărul și-a dat seama brusc de atmosfera rigidă care domnea în mănăstire.

— Nu acceptăm ușor intruși. Așteaptă aici, cât mă duc să vorbesc cu maica Benedicta.

William și-a plecat capul, în semn de respect.

— Mulțumesc, doamnă. Prefer să spun despre mine că sunt un musafir, nu un intrus, dacă-mi dați voie.

În timp ce el aștepta răbdător, grupul de fete s-a împrăștiat și pe coridor s-a lăsat liniștea. William a tresărit când a auzit o voce.

— Sunt maica Benedicta. Cu ce-ți pot fi de folos?

Era o femeie înaltă, cu pielea rumenă și ochi albaștri, pătrunzători. Avea gura deja strânsă într-o grimasă severă și hotărâtă.

— Bună ziua! Mă numesc William Lane și s-ar putea spune că am revenit acasă. Aici m-am născut.

Chiar dacă fusese surprinsă de declarația lui, călugărița nu a lăsat să se vadă.

— Repet. Cu ce-ți pot fi de folos?

William a fost luat prin surprindere.

— Dumneavoastră sunteți șefa aici?

Ea a dat ușor din cap.

— Chiar eu.

William a trecut la subiect.

— Uitați, maică Benedicta, nu vreau să fac nimănui necazuri. Am venit să vă întreb dacă mă puteți ajuta să dau de urma mamei. Știu că a fost internată aici...

— A locuit aici, l-a întrerupt maica Benedicta. Nu a fost internată.

William și-a plecat capul.

— Desigur, mă iertați. Știu că a locuit aici. M-am născut în aprilie 1940. Presupun că aveți niște registre, așa că voi aprecia orice fel de informații ați putea să-mi dați.

Buzele maicii Benedicta s-au destins într-un zâmbet subțire.

— Naivitatea dumitale este uluitoare, domnule Lane. Vino cu mine, te rog!

William a urmat-o spre biroul ei. În mijlocul încăperii era un birou mare de mahon, acoperit cu teancuri de hârtie de diferite înălțimi. Pe o placă de pe perete se putea citi: Apoi pofta, zămisliind, naște păcat. Iacov 1:15.

Maica Benedicta a făcut un gest spre scaunul aflat de cealaltă parte a biroului și s-au așezat amândoi. Ea s-a proptit în coate pe masă și s-a aplecat spre William.

— Spune-mi, domnule Lane, îți iubești părinții?

William era indignat.

— Cum așa, desigur, mai mult decât orice.

— Și ți-au oferit casă bună, nu-i așa? Au avut grijă de tine?

El s-a foit în scaun.

— Nu-i nicio îndoială și nu despre asta e vorba. Am întreaga lor binecuvântare s-o caut pe mama mea adevărată.

— ~~Mama dumitale adevărată~~ este femeia care te-a crescut, cea care te-a ridicat ori de câte ori ai căzut, cea care te-a liniștit în nopțile când visai urât, cea care...

William a ridicat mâna.

— Am înțeles ce vreți să spuneți, maică. Ceea ce vreau să zic este că am întreaga lor binecuvântare s-o caut pe mama care m-a născut. E mai bine așa?

— Nu-mi pasă cum o zici, domnule Lane. Nu cred că apreciezi munca pe care o facem aici. Toate aceste fete care ajung aici, la mănăstire, sunt femei decăzute, degenerare moral, ocolite de societate și respinse de propriile familii, cărora nu le-au adus altceva decât rușine. Le dăm o casă, avem grijă de ele pe timpul sarcinii și ne asigurăm că bebelușii lor vor avea parte de un cămin iubitor. Ne asigurăm că, prin muncă grea, își primenesc sufletele. Fetele astea știu că sunt sortite să ajungă în iad dacă spun cuiva că au avut un copil, așa că te asigur, domnule Lane, că nu poate ieși nimic bun din căutarea asta, a dumitale. Îți sugerez să renunți imediat, să cazi în genunchi și să-i mulțumești bunului Dumnezeu că această mănăstire te-a slujit din inimă, cât de bine a putut, atunci când te-a încredințat unui cămin atât de grijuliu și iubitor.

William s-a simțit ca un școlar obraznic adus în biroul directorului, iar sentimentul a devenit și mai puternic când a observat nuiua subțire atârnată pe perete în spatele maicii Benedicta. Se întreba dacă fusese folosită vreodată împotriva mamei lui și s-a luptat să-și țină furia sub control.

— Maică Benedicta, nu munca dumneavoastră aici este în discuție și, desigur, sunt recunoscător pentru creșterea pe care am primit-o, dar mi-am petrecut aici primii trei ani din viață. Am chiar frânturi de amintiri din timpul

acela și din imaginea mamei, dar nu-i pot vedea niciodată chipul. Mă simt de parcă mi-ar lipsi o bucată din viață și din pricina aceasta nu-mi pot găsi liniștea. Ce contează pentru dumneavoastră? Vă rog, dați-mi informațiile pe care le aveți despre mama și o să-mi văd de drum. N-o să vă mai deranjez.

Maica Benedicta a oftat și a dat din cap.

— Parcă n-ai fi auzit nimic din ce ți-am spus.

S-a ridicat și s-a îndreptat spre un dulap mare, cu sertare, pe care l-a deschis cu cheia pe care o purta pe un lanț în jurul gâtului. A tras afară un dosar mare, îmbrăcat în piele. L-a aruncat pe birou, zburătăcind câteva hârtii care au poposit pe podea.

— Cum o chema pe mama ta?

Inima lui William a tresăltat de speranță, iar gura i s-a uscat brusc.

— Bronagh Skinner.

— Și ai zis că ești născut în 1940?

El a încuviințat din cap și și-a șters pe pantaloni palmele umede.

Maica Benedicta a frunzărit registrul o eternitate. Erau înscrise acolo sute de nume, efectiv, ceea ce i-a dat lui William un pic de alinare că nu era singurul aflat în situația aceea. În cele din urmă, călugărița a luat stiloul și a scris un număr pe o bucată de hârtie. S-a ridicat și a băgat registrul la loc, în dulap. Apoi, cu o mișcare teatrală, l-a încuiat la loc și l-a privit pe William drept în ochi, în timp ce-și atârna cheia de gât.

— Așteaptă aici, i-a ordonat ea, părăsind camera.

Au trecut cincisprezece minute și maica Benedicta încă nu se întorsese. William s-a ridicat și a început să măsoare camera cu pasul. A mers la fereastră și s-a

uitat la grădina de jos. Câteva fete, toate însărcinate în ultimul trimestru, săpau o parcelă de legume, supravegheate cu grijă de una dintre călugărițe. Una dintre ele s-a împiedicat și a căzut în genunchi. Părea să-i fie greu să se ridice și o altă fată i-a întins mâna, ca s-o ajute. Călugărița șefă a strigat imediat la ea și le-a împins pe cele două, ca să le îndepărteze una de alta. Prin geam, William nu putea auzi discuția lor, dar a văzut-o pe fata care se împiedicase ferindu-se de călugăriță, care ridicase mâna s-o lovească. Nu era nicio îndoială că fata aceea era obișnuită cu bătaia.

Ușa biroului s-a deschis din nou. O femeie de vârstă mijlocie, în uniformă de asistentă medicală, l-a privit și a ridicat din sprâncene.

— O căutam pe maica Benedicta.

— A ieșit puțin. S-a dus să caute niște informații pentru mine.

— Oh, înțeleg.

— Ce este, soră?

Maica Benedicta se întorsese, ținând la subțioară un dosar subțire, maroniu.

— Aș vrea să vă vorbesc, maică.

A dat din cap spre William.

— În privat.

Maica Benedicta nu și-a putut ascunde nerăbdarea.

— Nu poate aștepta?

— Nu prea. N-o să dureze decât un minut.

Maica Benedicta a zorit-o pe asistentă pe culoar și a închis ușa. Intrigat, William a traversat încăperea și și-a lipit urechea de stinghiile de lemn. Vocile celor două femei erau agitate, repezite, dar a putut recompune conversația.

— Este vorba despre Colette, maică. Tocmai a născut, dar s-a rupt rău de tot. Chiar are nevoie neapărată de copci.

— Știi regulile, soră. Fără copci. Dacă s-a rupt, atunci a fost voința Domnului. Plătește pentru păcatele ei. Trebuia să se fi gândit înainte de a se pune în situația asta.

— Maică! Știți că a fost violată.

— Nu avem decât cuvântul ei în privința asta. Este o ispită, soră. A ajuns singură în situația asta. Acum nu-mi mai irosi timpul. Am treabă de făcut.

William a făcut doi pași mari înapoi, spre mijlocul încăperii, și când a auzit ușa deschizându-se și-a luat un aer firesc. Maica Benedicta s-a încruntat la el și i-a arătat scaunul.

— Stai jos!

A luat loc în fața lui și a deschis dosarul. Și-a cocoțat pe nas o pereche de ochelari de citit și a început să frunzărească hârtiile. William s-a întins să vadă, însă biroul era atât de lat, încât n-a putut zări decât un număr: 40/65. În cele din urmă, maica Benedicta a găsit ce căuta și a scos o bucată de hârtie îngălbenită.

— Vezi semnătura din josul paginii?

William s-a aplecat peste masă și a zărit numele scris cu litere copilărești: Bronagh Skinner. S-a întins să ia scrisoarea, dar maica Benedicta i-a tras-o din față înainte s-o poată atinge.

— Mama ta a cedat toate drepturile asupra ta în ziua în care ai părăsit mănăstirea. N-ai voie s-o contactezi niciodată și, la rândul ei, a jurat prin această scrisoare că nu te va contacta niciodată, nu va interveni niciodată în viața ta și nu va avea pretenții asupra ta în viitor. Nu vom dezvălui niciodată locul unde se află, domnule Lane, așa

încât mă tem că ți-ai irosit timpul venind înapoi. Acum, dacă nu te superi, am treabă.

Tonul pe care l-a concediat îl anunța pe William fără umbră de îndoială că întâlnirea se sfârșise. S-a ridicat și și-a luat rucsacul pe umăr. O detesta deja pe această femeie și îi era greu să-i vorbească.

— O să mă întorc, maică. Puteți fi sigură de asta.

— Așa cum am spus, îți pierzi vremea.

Dar William dăduse deja de gustul căutării și nimic, mai ales femeia asta rea, n-avea să-l oprească să-și găsească mama.

William era iar pe cărarea cea îngustă. Soarele după-amiezii era tot mai slab și răcoarea din aer îi amintea că era încă începutul lui aprilie. Și-a pus iar puloverul și a pornit în pas vioi, hotărât, spre stația de autobuz. A făcut cei doi kilometri în mai puțin de douăzeci de minute, atât de mult își dorea să lase în urmă locul acela odios. Începuse iar să transpire, așa că și-a scos din nou puloverul și a cercetat programul autobuzelor, atârnat pe un stâlp. Următorul trebuia să sosească în cincizeci de minute. A bombănit și s-a prăbușit pe iarbă. Dintr-odată, se simțea secăt de puteri, o combinație între confruntarea cu neînduplecata maică Benedicta și decalajul de fus orar.

Folosindu-și rucsacul drept pernă, s-a lungit pe spate în iarbă, bucurându-se de răcoarea ei pe pielea asudată. Părea că doarme de ore întregi, când a fost trezit brusc de sunetul unei sonerii. Soarele dispăruse, iar în spatele pleoapelor William simțea că lumea se întunecase. S-a ridicat în coate și s-a frecat la ochi. Soarele nu fusese acoperit de nori, ci de cineva călare pe o bicicletă. Nu-i putea desluși trăsăturile, ci numai conturul, dar știa că este o femeie după cercul desenat de părul creț care îi înconjură chipul.

— Sper că nu te-am speriat. Am claxonat pentru că păreai dus de tot.

William s-a străduit să se ridice în picioare. Abia când s-a aflat față în față cu ea a recunoscut-o pe asistenta de la mănăstire.

— Nu, deloc. Mă gândeam să trag un pui de somn cât aștept autobuzul. Sper că nu l-am ratat.

Și-a suflecat mâna și s-a uitat la ceas. Dormise numai zece minute.

— Autobuzul vine la și zece ale fiecărei ore, așa că poți să aștepti aici până la cinci și zece sau poți să vii la mine acasă și să iei autobuzul de șase și zece. Ță e ultimul.

William s-a încruntat.

— Să vin la dumneata acasă? De ce-aș face una ca asta?

— Pentru că trebuie să-mi spui tot ce știi dacă vrei să te ajut să-ți găsești mama.

Grace Quinn era moașă la mănăstire de când se știa — de treizeci și șase de ani, mai precis — și adusese pe lume nenumărați prunci. În timp ce stătea alături de ea, pe canapeaua înflorată și plină de cocoloașe, a fost vrăjit de vocea ei blândă și de ochii adânci, cenușii, pe care îi îndrepta adesea spre tavan, pe când își spunea povestea.

— Presupun că te întrebi cum este cu puțință să lucrez într-un loc atât de oribil...

William a icnit aprobator și a pufnit.

— Nu e chiar un rai fericit, trebuie să recunosc. Și călugărița aia. Sigur a fost altceva.

Grace și-a împreunat mâinile și le-a lăsat în poală.

— Știu că unele dintre metodele lor par cam neortodoxe. Pentru cineva din afară, ar putea părea crude de-a dreptul, dar fetele alea nu au unde să se ducă în altă parte.

Ruşinea cu care şi-au acoperit familiile este umilitoare. Ce fel de viaţă ai fi avut dacă mamei tale i s-ar fi permis să te păstreze?

William a ridicat din umeri.

— Habar n-am, dar tocmai mi-a picat fisa — dacă i s-ar fi permis. N-a avut de ales, nu-i aşa? Am stat cu ea primii trei ani din viaţă şi apoi m-au smuls de acolo şi m-au trimis în America. Nu mă înţelege greşit, îi iubesc pe mama şi pe tata, dar lucrul acesta mi se pare o cruzime.

Grace a plecat fruntea.

— Ştiu. De aceea o să te ajut.

S-a ridicat şi s-a dus spre birou, de unde s-a întors cu un creion şi o hârtie.

— Acum, spune-mi tot ce ştii.

William şi-a dres vocea.

— Numele mamei era Bronagh Skinner şi m-am născut pe 10 aprilie 1940.

Grace a ridicat privirea din poală, ținând creionul în aşteptare, pentru mai mult.

— Asta-i tot?

— Oh, şi avea douăzeci de ani.

Grace s-a încruntat.

— Nu prea ai de unde s-o apuci.

Brusc, William şi-a amintit dosarul maro, subţire, pe care maica Benedicta îl adusese cu ea în birou.

— Numărul dosarului ei este 40/65.

Grace a părut uimită la auzul acestei informaţii.

— Ai nas de detectiv, nu-i aşa? Asta înseamnă că eşti al şaizeci şi cincilea copil născut în 1940.

A scris ceva şi a tras nişte linii groase dedesubt, ca să arate că această informaţie era cea mai importantă dintre toate.

— În regulă, mai este ceva ce-ți amintești despre copilăria ta la mănăstire? Orice ar putea să-mi stimuleze memoria?

William s-a ridicat și a măsurat camera cu pași mari.

— Îmi amintesc mirosul săpunului și piureul plin de cocoloașe pe care ni-l dădeau, „bătucit” cred că i se spunea.

— Ceva despre mama ta? Venisem la mănăstire doar de doi ani atunci când te-ai născut tu, și din moment ce înainte de 1950 asistentelor nu le era permis să se pregătească pentru a deveni moașe, mai mult ca sigur eu te-am adus pe lume.

William a închis ochii și s-a ciupit de șaua nasului.

— Mai este ceva.

Grace s-a aplecat în față, așteptând.

— Spune.

— Păi... Obişnuia să-mi cânte.

A început să fredoneze un cântec.

— Nu-mi amintesc cuvintele, este atât de frustrant.

Aproape că o aud, dar era ceva diferit la ea...

— Diferit?

— Felul în care vorbea. Nu suna ca toate celelalte.

S-a lăsat pe spate pe canapea și și-a luat capul în palme.

După o vreme a început să se legene ușor în față și în spate.

— *Dormi, copile, dormi în pace*, a cântat el.

Grace a ridicat privirea din notițe.

— *Noaptea-ntreagă, somnul tău.*

William și-a înălțat capul și a zâmbit.

— *Îngeri albi Domnul trimite...*

Cei doi au terminat cântecelul la unison:

— *Noaptea-ntreagă-n somnul tău.*

Grace a acoperit mâna lui William cu palma ei.

— Să știi că eu sunt bună cu fetele. Adică încerc să fac totul cât pot de confortabil pentru ele. Mi-am dedicat toată viața aceluși loc. N-am avut niciodată un soț sau copii.

— Nu înțeleg de ce se opune atât de mult maica Benedicta. Ce contează pentru ea dacă iau sau nu urma mamei?

— Penitența, William. Mama ta a făcut un copil fără să fie căsătorită, iar în ochii lui Dumnezeu acesta este un păcat, dar prin munca grea pe care a făcut-o la spălat rufăria, sufletul ei întinat s-a izbăvit și înălțarea ei spre rai a fost asigurată. Știu că pare dur, dar mama ta a semnat că renunță la toate drepturile ei în ceea ce te privește. Maica Benedicta nu este în poziția în care ar putea să-ți dezvăluie unde se află.

— Chiar crezi că mama va fi iertată de păcate?

Grace a dat din cap.

— Da, cred. Cred că Dumnezeu este în stare să ierte orice păcat. Acum are asigurată locul ei în rai. S-a frecat pe dosul palmei.

— Spuneai că mama vorbea altfel decât celelalte. Cum adică?

— Unele cuvinte... Nu știu... Le spunea diferit. Vocalele ei erau mai plate și...

Grace și-a acoperit gura cu palma.

— Sfinte Isuse! Acum mi-o amintesc. Era englezoaică!

Ochii lui William s-au mărit.

— Ți-o amintești? Vrei să spui că sunt pe jumătate englez?

— Dacă este fata la care mă gândesc eu, atunci ești în întregime englez, William. Iar numele ei nu era Bronagh. Era Christina.

— Ești un băiat norocos, asta ești, a început Grace, cu ochii sclipindu-i de încântare. O să fiu cinstită cu tine, șansele să-mi amintesc de mama ta erau destul de mici, dar Bronagh era greu de uitat.

— Ai spus că o chema Christina, a sărit William.

— Când intrau în mănăstire, fetele primeau un nume nou, ales de călugărițe, un nume mai sfânt, dacă vrei. Sfânta Bronagh a fost o stareță din secolul al șaisprezecelea și aș fi în stare să pariez că ziua în care mama ta a sosit la mănăstire era ziua ei. La St. Bridget așa se dădeau numele de multe ori.

Grace a lăsat jos carnetelul și s-a îndreptat spre bibliotecă. După ce a frunzărit paginile unui volum vechi, greu, a găsit în sfârșit ce căuta.

— Aha! A făcut ea. Sfânta Bronagh — doi aprilie. Asta se potrivește foarte bine. Mama ta a venit la mănăstire pe doi aprilie, iar tu te-ai născut după opt zile.

— O altă piesă din puzzle, deci.

William era încântat și o grăbea pe Grace să-i dea mai multe informații.

— Spuneai că a fost dificil de uitat.

Kathryn Hughes

Grace s-a așezat din nou lângă William, pe canapea, și i-a prins mâna.

— Biata fată. Toate fetele care ajung în mănăstire au povești triste de spus, dar a ei chiar m-a impresionat. Era din Manchester, cred. Fusese trimisă în Irlanda să stea la fermă la sora mamei ei. Nu mai avuseserăm până atunci o englezoaică și nici de atunci înapoi n-am mai avut, ca fapt divers. Nu era nici catolică.

A încercat un zâmbet, dar i-a ieșit mai mult o grimasă.

— Am păstrat partea asta pentru mine, totuși. Oricum, și mama ei era tot moașă, așa că știa mai multe despre naștere decât celelalte. Ba chiar m-a ajutat în anii de după nașterea ta. Era mereu atât de drăguță cu celelalte fete, iar ele se atașau de ea.

William a scuturat din cap.

— Cum a ajuns în mănăstire, dacă era din Anglia?

— Ah, a început Grace. Aceasta e partea tristă. O combinație între un tată foarte sever și o mamă care o abandonase. Din câte mi-am dat seama, avusese parte de o educație foarte restrictivă. I se interzisese să vadă băieți nepotriviți, sau băieți, în general, până într-o noapte, când l-a întâlnit pe Billy. O, nu înceta să vorbească despre el. Billy a făcut și Billy a dres. A plâns încontinuu în timpul nașterii tale, strigându-i numele și uitându-se spre ușă, așteptând ca el să intre din moment în moment și să-și ceară iertare.

William stătea neclintit, cu o expresie vrăjită întipărită pe chip. Cel puțin mama lui se transformase într-o persoană, nu mai era doar un nume.

— Pentru ce trebuia să-l ierte?

— Era un lucru straniu. După ce-i făcuse, nu-mi venea să cred că mai dă o para chioară pe el, dar ea spunea

că dragostea adevărată poate îndura orice. Se pare că, atunci când aflase că e însărcinată, el intrase în panică și dispăruse. Nu o curta de multă vreme și sigur că tatăl ei nu fusese deloc de înțeles. Era medic, știi, un om foarte respectat, iar reputația era totul pentru el. Dar incredibil, ea nu a încetat să-l iubească pe Billy. De asta ți-a dat numele lui.

— Deci ea l-a iubit pe Billy, dar se pare că el n-a simțit același lucru pentru ea. S-au mai întâlnit vreodată? Grace a dat din umeri.

— N-aș putea să-ți spun. Bronagh a plecat din St. Bridget după trei ani. Asta-i regula, știi. Ai grijă de copil timp de trei ani și apoi ești liberă să pleci. Dar singură, bineînțeles. Niciunei fetei nu i se permite să-și ia copilașul cu ea. Dacă vrei să pleci înainte de termenul ăsta, trebuie să fii cerută de o rudă și să plătești o sumă mare pentru libertatea ta. Suma aia este complet de neatins pentru majoritatea fetelor și bineînțeles că familiile le-au renegat oricum. Cea mai mare dorință a ei a fost să te crească ea însăși, dar a fost o victimă a împrejurărilor. După ce i-au fost luate drepturile asupra ta, a rămas complet lipsită de putere. Sistemul nu-i perfect, dar astea sunt regulile la St. Bridget.

William s-a cutremurat la gândul acelui regim neomenos; se întreba ce fel de religie ar permite să se întâmple astfel de lucruri. Părinții lui erau amândoi oameni cu frica lui Dumnezeu și fusese crescut cu respect pentru Biblie, dar în mod sigur un astfel de tratament era inacceptabil. Era sigur că mama lui nu avusese nicio idee despre gradul de cruzime de acolo.

— Unde s-a dus când a plecat? a întrebat William.

— Mă tem că asta-i partea pe care n-o cunosc. Știu că ferma mătușii ei nu era departe de mănăstire.

Grace a oftat.

— Toate informațiile astea trebuie să fie în dosarul ei, dar va fi dificil, dacă nu imposibil, să pun mâna pe el.

— Te rog, a implorat-o William. Am făcut tot drumul ăsta și mă simt acum atât de aproape de ea. Nu pot renunța.

Se străduia să-și stăpânească nerăbdarea din voce. Până la urmă, Grace nu era obligată să-l ajute. Femeia și-a mușcat buza de jos și între ei s-a lăsat tăcerea, în timp ce Grace încerca să-și amintească trecutul.

— A fost acum treizeci și patru de ani, William, a spus ea neajutorată.

A închis ochii, concentrată, și și-a îndreptat chipul spre tavan. Dintr-odată, pendula cea veche a bătut ora șase și au sărit amândoi în sus.

— Autobuzul! a strigat William, sărind drept în picioare. O să pierd autobuzul!

— Oh, Doamne, a țipat Grace. Cum a fugit timpul? Uite, ia bicicleta mea până în stație. Ascunde-o în gardul viu și o iau eu mâine de acolo.

William a ridicat rucsacul și l-a aruncat pe umăr.

— Nu-ți pot mulțumi îndeajuns, Grace.

— Oh, vezi-ți de treabă, a râs ea. Mulțumește-mi când o să-ți găsești mama. Mâine este ziua mea liberă. Vino la un ceai și o să-ți spun ce-am reușit să aflu. Dar să nu sperii la prea mult, William. Ai văzut cât de încăpățânată este maica Benedicta.

Când s-a întors la doamna Flanagan, a fost întâmpinat de aroma sărată de șuncă fiartă, iar stomacul a început dintr-odată să se plângă de foamea de care uitase.

— O, te-ai întors. Vreo veste bună? I-a salutat doamna Flanagan.

— Ați avut dreptate în legătură cu călugărițele, a oftat el. N-au fost deloc de ajutor.

S-a prăbușit pe canapeaua din bucătărie și a închis ochii.

— Pari istovit. Vrei să dormi un pic înainte de cină? Pot să ți-o păstrez caldă.

— Sunteți foarte drăguță, doamnă Flanagan, dar simt că dacă mă culc acum o să mănânc mâncarea asta la micul dejun.

— Prea bine, du-te și spală-te și eu pun masa. E gata în cinci minute.

După cina cu șuncă fiartă, însoțită de piure de cartofi și varză, William s-a simțit sătul, dar emoțiile zilei îl lăseră complet stors de energie. I-a mulțumit doamnei Flanagan și a pornit pe scări, spre pat. Știa că-i o greșeală să se întindă înainte de a se schimba și spăla pe dinți. Voia doar să închidă ochii pentru cinci minute, însă diferența de fus orar l-a copleșit sub presiunea ei și când a deschis din nou ochii, soarele se strecura prin draperiile roșii de catifea, iar firicelele de praf dansau în lumină. S-a frecat la ochi și a încercat să deschidă gura încleiată, în timp ce s-a repezit poticnindu-se spre baie, căutându-și disperat periuța de dinți.

Când a ajuns la Grace acasă, în ziua următoare, era plin de speranțe și așteptări. Dar Grace avusese dreptate să-l avertizeze să-și țină speranțele în frâu. Fusese imposibil să pună mâna pe dosar fără cheie, cea păzită cu atâta strictețe la sânul maicii Benedicta. Stăteau la măsuța mică de lemn din bucătăria lui Grace. Hainele spălate atârnavau

Kathryn Hughes

pe o sârmă deasupra sobei și aroma de plăcintă cu mere care se cocea în cuptor i-a amintit brusc de casă și de prăjiturile minunate ale mamei. A simțit vina crescându-i iar în piept și s-a străduit să lupte împotriva ei.

— Ce s-a întâmplat, William? l-a chestionat Grace.

— Mă gândeam la mama; știi, mama din SUA.

Grace l-a bătut ușor pe mână.

— Ai binecuvântarea ei, nu-i așa? Doar pentru că îți dorești să știi de unde te tragi nu înseamnă că o iubești mai puțin. Îmi pare că este o femeie minunată, generoasă, iar în privința asta maica Benedicta avea dreptate. Ai cei mai grozavi părinți, nu-i așa?

William a dat din cap în semn de aprobare, neîndrăznind să scoată vreun cuvânt.

— Bine, atunci, a continuat Grace. Mai vrei o ceașcă de ceai, cât timp așteptăm să se facă plăcinta?

William a zâmbit.

— Ar fi grozav, Grace, mulțumesc.

Ea și-a făcut de lucru și a umplut ceainicul, aruncând două pliculețe de ceai în vechiul vas pătat.

— E atât de frustrant! Să găsesc dulapul în care este dosarul și să nu-l pot deschide... M-am simțit tare neajutorată.

— Te rog, nu-ți face griji, Grace! Este drăguț din partea ta că ai încercat. Sunt recunoscător, serios.

Femeia a umplut ceainicul și s-a întors la masă. A acoperit vasul cu hăinuța lui tricotată, în dungii albastre și roz, cu ciucure în vârf, iar William a zâmbit în sinea lui, la gândul că ceainicul are căciuliță. Părinții lui n-ar fi crezut în veci una ca asta!

— Și, oricum, ia gândește-te! N-ai făcut degeaba călătoria, nu-i așa?

— Cum adică?

— Păi, când ai venit aici, tot ce știai era că pe mama ta o chema Bronagh Skinner și că avea douăzeci de ani, nu-i așa?

William a mijit ochii.

— Spune mai departe.

— Acum știi că numele ei adevărat era Christina Skinner și că s-a născut în Manchester, în 1919 sau 1920.

Grace a făcut o pauză, pentru ca William să prindă ideea, dar văzându-i chipul lipsit de expresie, a insistat.

— Nu pricepi? Ai putea să te duci la Manchester și să încerci să-i găsești certificatul de naștere. Avea deja douăzeci de ani când a venit la mănăstire, iar asta se întâmpla, după cum știm, la început de aprilie. Așa că data ei de naștere trebuie să fie undeva înainte de aprilie 1920.

Grace a început să toarne ceai în două cești, în timp ce William digera informația.

— Și cum crezi că ar putea să mă ajute asta?

Era încă buimăcit de oboseala călătoriei.

— Certificatul de naștere îți va spune nu doar data exactă și locul nașterii, ci și numele părinților ei. Sunt aproape sigură că și numele de fată al mamei ei este înscris pe certificat. Aș vrea să-mi pot aminti numele mătușii ei. Cât e de enervant!. Știu că era fată bătrână și că murise cu puțin înainte ca nepoata să ajungă la mănăstire. Mai știi și că moștenise ferma de la părinții ei, așa că dacă reușești să afli numele de fată al mamei Christinei, ai o șansă ca cineva să știe ferma.

William și-a împreunat palmele pe după ceafă și s-a lăsat pe spate în scaun.

— Ești o comoară, Grace.

Ea a roșit ușor.

— Hai, du-te de-aici! Te-ai fi prins și tu, în cele din urmă.

— Crezi că e vreo șansă să se fi întors în Manchester?
Grace a ridicat din umeri.

— Nu știu, William. Cred că e cu putință. Vreau să spun că a fost trimisă aici, în dizgrație, ca să nască, dar după aceea a fost liberă să se întoarcă. Nu văd ce ar fi putut s-o rețină aici, în Irlanda, așa că da, aș spune că e foarte posibil să se fi întors în orașul ei natal.

A făcut o pauză.

— Cu toate astea, Manchester este un oraș mare; șansele s-o găsești acolo sunt destul de mici.

— Știu. Ai dreptate, trebuie să aflu mai întâi unde este ferma. Și dacă reușesc să aflu asta, atunci poate cineva de acolo știe unde s-a dus.

Grace a deschis ușa cuptorului, iar aroma plăcintei cu mere, presărată cu scortişoară, a umplut încăperea. Femeia a pus pe masă plăcinta aurie.

— Dă-mi voie, s-a oferit William, luând cuțitul ca s-o taie felii.

Un fuior de abur s-a ridicat între ei și Grace l-a împrăștiat cu palma.

— Știi, Grace, cred că o să mă duc la Manchester. Am venit aici de peste Atlantic; un alt salt scurt peste Marea Irlandei n-o să mă omoare. Poate că tocmai am găsit cheia care dezleagă misterul.

William fusese informat de un coleg de călătorie că în Manchester plouă tot timpul. Dar n-avea de unde să știe dacă într-adevăr așa stăteau lucrurile, căci aprilie tocmai se terminase, iar noua zi de mai răsărise cu un cer la fel de limpede și de albastru precum apa unei piscine. Trăsese la o pensiune ieftină de la periferia orașului, doar la o aruncătură de băț de centru. Gazda îi dăduse o hartă și desenase un cerc roșu, strident, în jurul destinației sale. Stătea la etaj, într-un autobuz roșu, cu două etaje, o noutate care-l făcuse să rânjească cu gura până la urechi atunci când vehiculul uriaș, șuierător, a început să înainteze greoi pe Oxford Road. A coborât la Palace Theatre și a desfăcut harta. S-a uitat în direcția Pieței St. Peter și și-a dat seama că a ajuns, exact cum îi spusese gazda, la uriașa clădire a Bibliotecii Centrale din Manchester. A grăbit pasul spre clădirea circulară, impresionantă, în stil neoclasic. Intrarea cu portic în stil corintic era înaltă cât două etaje, cu șase coloane impozante, din piatră. Când a urcat treptele, avea impresia că pătrunde într-un palat roman, nu într-o bibliotecă municipală. Înăuntru se regăseau splendoarea și maiestuozitatea clădirii, cu finisaje

lustruite de stejar și nuc. A urcat scara uriașă și a intrat în Sala Centrală. Inițial fusese cunoscută drept Sala de lectură, iar William nu-și putea imagina un loc mai liniștit în care să te adâncești în studiul literaturii sau unde să răsfoiești, relaxat, ziarul de dimineață. Cu ceva emoții, s-a apropiat de tânăra bibliotecară din spatele biroului.

— Bună dimineața, doamnă, mă întreb dacă mă puteți ajuta.

— De asta sunt aici, a zâmbit ea. Ce pot face pentru dumneavoastră?

— Am nevoie de copia unui certificat de naștere.

Bibliotecara, al cărei ecuson îi spunea lui William că răspunde la apelativul „Domnișoara Sutton”, a scos de sub birou un formular.

— Am nevoie de niște informații. Mai întâi, vreți ca certificatul să vă fie trimis prin poștă sau îl ridicați personal?

William a fost surprins de cât de simplu părea procesul.

— O să-l ridic personal, vă rog. Nu am o adresă permanentă aici, în Marea Britanie.

Domnișoara Sutton a zâmbit cu amabilitate.

— Mi-am dat seama că nu sunteți din zonă. Sunteți canadian?

— O să încerc să nu mă simt jignit, a glumit William. Sunt din SUA, din Vermont. Dar m-am născut în Irlanda, iar părinții mei erau englezi.

Domnișoara Sutton s-a încruntat.

— E poveste lungă, a explicat William.

Fata i-a zâmbit strâmb.

— Va trebui să mi-o povestiți cândva.

Dumnezeule, s-a gândit William, toate englezoaicele sunt așa de directe?

- Poate...
- Glumeam! Deci, cum vă numiți?
- William s-a adunat.
- William Lane.
- Și numele de pe certificatul de naștere?
- Christina Skinner.
- Pixul domnișoarei Sutton s-a mișcat încet pe hârtie, și ea l-a întrebat, fără să ridice ochii:
 - Data nașterii?
 - William era confuz.
 - Data nașterii mele?
 - Fata i-a aruncat o privire tăioasă.
 - Data nașterii Christinei Skinner.
 - Păi, n-o știu exact. Știu doar că trebuie să fie undeva între aprilie 1919 și martie 1920.
 - Mai aveți și alte detalii? Adresa? Locul nașterii, numele tatălui?

William s-a simțit deodată ca un prost.

- Nu, este vreo problemă?
- Pentru mine nu e, dar dumneavoastră trebuie să mergeți să căutați în indexul din Registrul General și să vedeți dacă o puteți localiza pe Christina Skinner cea bună. Nu pot comanda o copie a unui certificat de naștere bazându-mă pe atât de puține informații.

William a oftat.

- Și cum pot face asta?
- Domnișoara Sutton a arătat spre o masă din colțul sălii.
- Vă așezați acolo și eu o să vă aduc primele registre.
- După două ore, William simțea că ochii lui nu vor mai fi vreodată în stare să privească spre orizont. Privitul atât de aproape făcuse ca vederea la distanță să se

încețoșeze. Începuse să-l doară și capul. Avea nevoie disperată de aer curat. S-a apropiat de birou și i s-a adresat domnișoarei Sutton, pe numele mic:

— Karen, iartă-mă că te deranjez, a șoptit el. Trebuie să ies și să iau un pic de aer. Poți să îți rezervată masa aceea pentru mine?

— Sigur că da. Cum merge?

— Am găsit două posibile Christina Skinner, dar mai am un registru de verificat. Mă întorc într-o jumătate de oră.

În timp ce hoinărea pe străzile din Manchester, se întreba dacă mama lui pășise vreodată pe caldarâmul acela. Era posibil să se afle în Manchester chiar acum? Și ce se întâmplase cu tatăl lui, Billy? De ce o abandonase cu atâta cruzime pe mama lui, când avea mai multă nevoie de el? Nu părea un tată de care să fie mândru, asta era sigur. Gândul i-a zburat la Donald, rămas acasă în Vermont, lucrând neostenit la fermă ca să asigure traiul familiei, la mâinile lui bătătorite și la spatele lui gheboșat, mărturie a trudei sale. Obișnuitul sentiment de vină pentru ceea ce încerca să facă l-a năpădit iar și l-a cuprins brusc un dor nestăvilat de casă. Tânjea după liniștea lui, după iubirea și pacea din casa părintească, după aroma caldă și casnică a prăjiturilor mamei, după mireasma dulce și singurătatea pulsând în tâmpile a colibeii sale, unde prepara zahărul. Manchester era la depărtare de o lume de toate acestea. Începea să se îndoiască de înțelepciunea strădaniilor sale. Totuși, în adâncul sufletului lui simțea dorința nestăvilată de a da la o parte vâlul care îl împiedica să afle cum se născuse. Aflase deja cât de mult își dorise mama lui să-l poată crește ea însăși. Faptul că fusese obligată să-l dea

împotriva dorinței ei îl făcuse să se simtă deopotrivă disperat și fierbând de furie. Trebuia să afle întreaga poveste a relației dintre mama și tatăl lui și de ce fusese ea abandonată într-un fel atât de lipsit de inimă. Cu această hotărâre reînnoită a urcat încă o dată scările bibliotecii, ca să-și continue căutarea.

Era aproape de ora închiderii, când William s-a apropiat din nou de Karen Sutton, cu o listă de trei posibile Christina Skinner. A împins-o spre ea, pe teighea, cu o expresie îndârjită. Karen a cercetat-o rapid.

— Vrei să comanzi toate trei certificatele deodată?

William a cugetat un moment.

— Cât durează?

— Câteva zile, poate mai mult.

— Dacă le încerc pe rând, poate o să am noroc și o să-l comand mai întâi pe cel corect, dar dacă acesta va fi abia ultimul, vor trece până atunci vreo două săptămâni. N-am bani să stau atâta în Marea Britanie și, oricum, părinții mei au nevoie de mine acasă.

— Îți putem trimite certificatele în SUA, i-a sugerat Karen.

William și-a frecat fruntea, în timp ce fata îl privea stăruitor, așteptându-l să se hotărască.

— Nu vreau să te grăbesc, l-a anunțat ea. Dar biblioteca se închide în zece minute.

— Îmi pare rău, a spus William. Cred că o să le comand pe toate trei odată.

În timp ce Karen începuse să scrie detaliile, la birou i s-a alăturat o colegă, o doamnă cu un aer oficial, cu părul cenușiu, îmbrăcată într-un compleu de tweed maro, cu un șirag de perle false în jurul gâtului. S-a uitat peste

umărul lui Karen și a apoi și-a dat ochelarii spre vârful nasului, ca să vadă mai bine.

— Christina Skinner? Avem deja certificatul acesta de naștere. A fost comandat săptămâna trecută și așteaptă să fie ridicat.

Atât William, cât și Karen s-au holbat la ea cu gura căscată, la auzul acestei vești uluitoare. Karen s-a întors s-o privească drept în față.

— Îmi pare rău, doamnă Grainger, vreți să spuneți că avem deja aici un certificat de naștere al unei anume Christina Skinner?

Doamna Grainger nu și-a ascuns nerăbdarea.

— Tocmai ce-am spus lucrul ăsta, nu-i așa? Acum, treci și eliberează biroul. Trebuie să încui.

Karen a adunat laolaltă un teanc de hârtii și a strâns pixurile într-un pahar.

— Ar fi posibil să mă uit la el, ca să văd dacă este cel care îi trebuie lui William?

— În niciun caz. Certificatul acela a fost plătit și este proprietatea persoanei care l-a comandat. Doar ea poate deschide plicul.

Karen și-a ridicat privirea în tavan. Arăta de parcă se așteptase la răspunsul acela. Doamna Grainger avea în mod sigur o manie pentru reguli și regulamente oficiale.

— Când vine această persoană să ridice certificatul? a întrebat William.

Doamna Grainger a ridicat din umeri.

— Nu știu. A fost ieri aici, așa că poate veni mâine sau poimâine. Depinde cât de repede îi trebuie.

Oare era posibil ca certificatul acela să fie al mamei sale? William nu-și putea închipui cine altcineva ar putea cere o copie a lui. Oare avea frați sau surori care încercau

și ei să dea de urma mamei? Sau poate că era Christina însăși. Îl comandase ca să înlocuiască originalul? Era pentru o cu totul altă persoană? Avea nevoie disperată de răspunsuri. Doamna Grainger plecase de la birou și era ocupată să pună niște cărți pe raft, la locul lor. William s-a aplecat spre Karen.

— Trebuie să știu cine a comandat copia aceea, a șoptit el.

Karen s-a întors și s-a uitat dacă doamna Grainger era tot prinsă cu treabă. Se urcase pe o scară, încercând să ajungă la raftul de sus, ținând în mână un tom foarte voluminos.

— Lasă-mă un minut, a răspuns fata.

A deschis larg un sertar de sub birou și a tot scotocit înăuntru, până când a găsit o cheie. Apoi, fără să-și ia ochii de la doamna Grainger, a traversat spre un dulap cu sertare și l-a tras fără zgomot pe cel de sus. Degetele îi umblau rapide și agere, în timp ce frunzărea prin dosare. A găsit ce căuta și abia a avut timp să arunce un ochi la numele de pe plic, că doamna Grainger a și strigat-o.

— Încă n-ai terminat, Karen?

— Strâng ultimele lucruri, doamnă Grainger, a răspuns ea, făcându-i cu ochiul lui William. Ne întâlnim afară, în cinci minute, i-a șoptit tânărului.

În centrul orașului Manchester era oră de vârf, iar William se uita la oamenii care se îndreptau spre casele lor. Piața se umpluse de zgomote și de fum de eșapament, în timp ce oamenii alergau spre autobuze și mașinile claxonau nerăbdătoare. A auzit în spate zgomotul unor tocuri înalte clănțănind pe piatră și s-a întors s-o salute pe

Karen. Ea l-a luat de braț și l-a tras pe stradă, uitându-se pe furis peste umăr.

— E chiar în spatele meu, a șoptit ea.

L-a împins în pragul unui magazin, în timp ce doamna Grainger a trecut pe lângă ei, cu capul în pământ. William și Karen au răsuflet ușurați și fata a început să chicotească.

— Mă simt ca un contrabandist internațional de arme.

William a zâmbit.

— Ai reușit să-l vezi? Numele persoanei care a comandat certificatul?

— Da. A fost comandat de o anume doamnă Tina Craig. Îți spune ceva?

William a scuturat din cap.

— N-am auzit niciodată de ea. Dar, pe de altă parte, nu cunosc pe nimeni aici, în Manchester. Poate e vorba de altă Christina Skinner.

— Poate da, poate nu. Există o modalitate de a afla.

— Care? a întrebat William.

— Vino iar mâine și așteapt-o să-l ridice.

— Și dacă nu vine, totuși? Poate că nu se va decide să-l ridice zile întregi, săptămâni poate.

Karen a dat din umeri.

— Depinde cât de disperat ești să vezi certificatul acela.

Înainte de a urca treptele bibliotecii, Tina și-a scuturat umbrela. Strada strălucea de la apa de ploaie, care îi îmbibase tălpile subțiri ale sandalelor. Se blestemă că fusese atât de proastă. Ghetetele ar fi fost o opțiune mai inspirată pentru astăzi, dar era luna mai, totuși, și refuzase cu încăpățănare să revină la garderoba de iarnă în această perioadă a anului. Și-a scos pudra din geantă și a deschis oglinjoara. Părul lung îi atârna pe obraji și așa-numitul rimel rezistent la apă îi cursese în dâre lungi pe față. S-a șters sub ochi, în timp ce urca scările spre Holul Central. S-a apropiat de birou și și-a sprijinit umbrela de el, lăsând o baltă de apă pe podeaua lustruită. Și-a trecut degetele prin păr și i s-a adresat tinerei din spatele teighelei:

— Bună, am venit să ridic o copie pe care am comandat-o pentru un certificat de naștere.

— Numele dumneavoastră?

— Tina Craig. C-R-A-I-G.

— Sigur că da. Vă rog să luați loc un minut.

Fata i-a indicat niște fotolii din apropiere, apoi s-a întors spre un dulap cu sertare și a căutat prin dosare. I-a zâmbit Tinei, în semn de scuză.

- Iertați-mă, trebuie să discut ceva cu colega mea.
- Tina a făcut un semn cu mâna.
- Nicio problemă. Nu mă grăbesc.

William stătea ghemuit la masa din colț, ascuns după un ziar. Karen a pocnit cu palma în masă și el a ridicat privirea, tresărind.

- Hei! Ce naiba...
- Karen i-a tăiat-o brusc.
- E aici.

N-a mai fost nevoie de alte explicații. William s-a ridicat, a împăturit cu grijă ziarul sub braț și a urmat-o pe Karen spre birou, unde fata a tras un plic din sertar.

— Doamnă Craig, a strigat ea. Acesta este certificatul dumneavoastră.

Femeia, care așteptase pe un scaun, alături, a luat plicul și l-a pus în geantă.

- Vă mulțumesc foarte mult. La revedere!

William a rămas cu gura căscată, amuțit, privind-o cum pleacă fără să arunce o privire înapoi. I-a aruncat lui Karen o privire intensă și s-a hotărât pe loc.

- Trebuie să mă duc după ea.

A prins-o pe femeie sub portic, luptându-se cu umbrela.

— Scuzați-mă, doamnă. Mă întreb dacă am putea sta puțin de vorbă.

Ea s-a uitat în jur, surprinsă.

- De vorbă cu mine?

- Dacă nu vă supărați. Nu vă țin mult.

A fost vrăjit de ochii ei albaștri, pătrunzători, accentuați acum de o dâră întunecată de rimel, conturată dedesubtul lor. Simțea cum apa i se prelinge pe sub guler,

făcându-l să tremure fără să vrea. Femeia a făcut un pas spre el, oferindu-i adăpost sub umbrela ei. S-au privit drept în față, în tăcere, pentru un timp care a părut o eternitate, deși nu trecuse decât o fracțiune de secundă. Doi străini care nu se văzuseră niciodată, împărțind un spațiu de pe această planetă, nu mai mare decât o dală din pavaj. William a vorbit primul.

— Numele meu este William Lane și te-am așteptat ceva vreme.

— Toată viața ta, presupun.

William a încremenit pe moment, apoi a roșit când și-a dat seama că remarca lui fusese greșit formulată.

— Oh, nu, nu asta am vrut să spun. Voiam să zic doar că te-am așteptat să vii să ridici certificatul acela de naștere. Nu voiam să mă dau la tine sau lucruri de genul ăsta.

Femeia părea confuză.

— Îmi pare rău, am crezut că încerci să mă agăți.

— Să te agăț? s-a încruntat William.

Având în vedere faptul că vorbeau aceeași limbă, comunicarea se dovedea destul de dificilă.

— Știi tu... să-mi dai întâlnire.

Și-a strâns umerii și a zâmbit vag. William i-a cercetat chipul. Deși era frumoasă, fără îndoială, avea în ochi o anumită tristețe.

— Uite, a spus el în cele din urmă. Putem s-o luăm de la capăt? E vreun loc unde am putea să stăm de vorbă?

— O, nu prea știu.

— Te rog, a rugat-o William. Este important. Nu durează mult.

— Păi, este o cafenea în colț. Cred că putem merge acolo.

— Perfect, a spus William. Mergem?

După ce s-au instalat la o masă, cu cafelele dinaintea
după ce au fost rostite toate formulele necesare
politețe, William a început să-și depene povestea.

— Am venit aici din America, în speranța că voi da
urma mamei mele naturale. M-am născut în 1940 într-
mănăstire din Irlanda și mi s-a spus că numele mamei
fost Bronagh Skinner.

Tina s-a foit în scaun când a auzit numele Skinner
dar nu l-a întrerupt. William a continuat.

— Am fost la mănăstire, ca să văd dacă cei de acolo
mă pot ajuta, dar n-a folosit la nimic. Călugărițele nu
mi-au dat niciun fel de informații. Totuși, unei moașe
care lucrează acolo i s-a făcut milă de mine și s-a oferit
să mă ajute. Și-o amintea pe mama, pentru că era o en-
glezoaică de aici, din Manchester. Iar numele ei adevărat
nu era Bronagh, ci Christina. Am venit la bibliotecă să
comand o copie a certificatului ei de naștere și am aflat că
mi-o luaseși înainte. Nu știu dacă este aceeași Christina
Skinner pe care o caut și eu, dar mă întreb dacă m-ai lăsa
să mă uit pe el.

Tina știa deja că certificatul de naștere era al mamei
lui William. Și Alice Stirling, și Maud Cutler îi spusese
că Chrissie fusese trimisă în Irlanda, în dizgrație. S-a aple-
cat să-și ia geanta. William a așteptat nerăbdător ca ea
să caute înăuntru, dar Tina nu a scos plicul pe care i-l
dăduse Karen Sutton, ci un altul, îngălbenit, pe care i l-a
împins solemn peste masă.

— Cred că ar trebui să citești asta.

Când l-a ridicat, lui William îi tremurau mâinile.

— Îi este adresat domnișoarei C. Skinner.

— Mama ta, a confirmat Tina.

— Nu înțeleg.

— Citește! După aceea o să-ți explic totul.

El a scos scrisoarea din plic cu multă grijă și a despăturit-o. Înainte de a începe să citească, s-a uitat la Tina. Ea și-a ținut respirația până când William a citit scrisoarea, mai întâi în diagonală, iar apoi s-a apucat s-o recitească mai atent. După ce a parcurs-o a doua oară, a pus-o pe masă, între ei, și a netezit hârtia.

— De unde o ai?

— Lucrez într-un magazin pentru săraci și cineva a lăsat un sac de haine vechi pe trepte, la ușă. Înăuntru era un costum și, îndesată în buzunarul hainei, era scrisoarea asta.

Tina a bătut în ea cu degetul arătător.

— După cum poți vedea pe plic, nu a fost trimisă niciodată. Când am deschis-o, am fost atât de mișcată de cuvintele de acolo și atât de nedumerită de motivul pentru care Billy n-a mai trimis-o, încât am jurat să încerc s-o găsesc pe Chrissie și să-i dau eu însămi scrisoarea.

Tina a roșit ușor.

— Poate crezi că nu mă privește, dar a trezit ceva în mine.

William s-a uitat din nou la scrisoare.

— Copilul acela despre care vorbește sunt eu.

Avea ochii plini de lacrimi.

— Am crezut că a abandonat-o pe mama. Ea a crezut că nu mai vrea să aibă de-a face cu ea. Grace mi-a spus că ea n-a încetat să-i ducă dorul, chiar și atunci când credea că s-a purtat așa de urât cu ea, iar acum am găsit asta.

A ridicat scrisoarea și i-a mirosit parfumul.

— De ce nu a trimis-o, Tina? Ce s-a întâmplat cu el?

Tina știa că nu-i așa de ușor să-i dea vestea.

— După ce am găsit scrisoarea, am trecut pe la numărul 180 din Gillbent Road și, mă crezi sau nu, părinții lui Billy încă locuiesc acolo.

Ochii lui William s-au mărit de uimire.

— Bunicii mei sunt aici, în Manchester?

— Da, William, aici sunt.

Tina a zâmbit scurt când i-a văzut încântarea, dar a continuat solemn.

— Bunica ta, Alice Stirling, mi-a vorbit despre Billy. Împreună cu soțul ei l-a adoptat când avea zece luni. I-am arătat lui Alice scrisoarea și ea și-a amintit când a scris-o Billy; de fapt, a fost ideea ei. A doua zi, el s-a dus acasă la Chrissie și a vorbit cu mama ei, dar aceasta nu știa nimic de scrisoare. A fost distrus când a aflat că Chrissie fusese trimisă în Irlanda și a implorat-o pe doamna Skinner să-i dea adresa. Ea i-a promis că o va contacta pe fată în numele lui.

— Și ce s-a întâmplat? a întrebat William, nerăbdător. Au luat legătura?

Tina a dat din cap.

— Mabel Skinner a murit în noaptea aceea, în timpul perioadei de camuflaj, și, din câte știu, n-a mai apucat să ia legătura cu fiica ei.

A scotocit din nou prin geantă și a scos fotografia lui Billy pe care i-o dăduse Alice Stirling.

— Acesta este tatăl tău.

William a luat poza și a studiat-o cu atenție.

— Era un bărbat chipeș, a zis în cele din urmă. Știi ce s-a întâmplat cu el?

Tina s-a îmbărbătat.

— Mă tem că a fost ucis în luptă, în 1940. Îmi pare rău.

William nu-și mai putea stăpâni lacrimile, care îi curgeau de-acum pe obraz; și le-a șters doar cu dosul mâneicii. Tina i-a întins un șervețel din cutia de pe masă.

— A fost un om bun, William. Nu a abandonat-o pe mama ta. A iubit-o și a vrut să fiți o familie. Alice a spus că ar fi fost un tată minunat.

— Dar mama n-a aflat niciodată. Dacă ar fi primit scrisoarea asta, lucrurile ar fi putut sta altfel.

— Știu. De aceea am încercat atât de mult s-o găsesc și să-i dau scrisoarea.

— Deci ăsta-i motivul pentru care ai comandat copia certificatului de naștere?

Tina a dat din cap. I-a spus lui William despre vizita la Wood Gardens și despre întâlnirea cu Maud Cutler.

— Maud îi cunoștea bine pe cei din familia Skinner. Mi-a vorbit despre temperamentul înfricoșător al doctorului Skinner și despre cum a fost trimisă Chrissie în Irlanda.

— Este de necrezut, Tina. Îți mulțumesc tare mult că ți-a părut de toate astea. Ai fi putut, pur și simplu, să arunci scrisoarea aceea în gunoi, dar faptul că ți-ai făcut timp să încerci s-o găsești pe mama este atât de...

Căuta cuvântul corect.

— Ei bine, este de-a dreptul remarcabil.

— Am găsit scrisoarea acum mai bine de un an și m-a intrigat încă de la început.

Tina a luat o înghițitură de cafea și s-a uitat la picăturile de ploaie care se scurgeau pe geam. Sticla se aburise pe interior și ea a desenat absentă cu degetul o linie de-a lungul ramei ferestrei.

— În orice caz, s-au întâmplat multe în viața mea în ultimul timp, așa că am lăsat-o deoparte. Când am

redescoperit-o, mi-a trecut prin cap că poate Chrissie nu vrea să fie găsită. Dacă are o căsătorie fericită și nu vrea să i se amintească de trecut?

— Mi-a trecut și mie asta prin minte, a recunoscut William.

— În cele din urmă, m-am hotărât să încep cu certificatul ei de naștere. M-am gândit că mă pot răzgândi oricând, mai târziu.

Tocmai atunci, la masă a apărut o chelneriță al cărei soț, cândva alb, era pătat de ceai și cafea.

— Scuzați-mă, a început ea. Nu vreau să mă distrez sau lucruri de genul ăsta, dar mai comandați ceva? Așteaptă oameni la coadă pentru mese, vedeți?

Și a gesticulat spre ușă, unde un rând întreg de oameni iritați se uitau spre ei. William s-a ridicat.

— Îmi pare foarte rău. Am fost puțin luați de val.

A ajutat-o pe Tina să-și pună haina de ploaie și i-a făcut semn să o ia înainte spre ieșire. Odată ieșiți în stradă, au rămas uitându-se unul la celălalt, fără să știe ce să spună în continuare. Ploaia se oprise și norii subțiri se îndepărtaseră, lăsând la iveală un soare care încerca să-i străpungă timid.

— Mergem să ne plimbăm puțin? a sugerat William. Nu te rețin, nu? Este cineva care te așteaptă? Un soț? Un iubit?

Tina a dat din cap.

— Nu-i nimeni. Haide, mergem în grădinile Piccadilly și o să găsim acolo un loc unde să ne așezăm.

Au găsit o bancă destul de retrasă și s-au uitat preț de câteva clipe la funcționarii care treceau grăbiți pe lângă ei, în mâini cu pungi de hârtie maro cu sendvișuri și fructe pentru un prânz timpuriu.

— Spune-mi, cum ai reușit să identifici certificatul de naștere al mamei, din moment ce nu-i știai decât prenumele?

Tina a zâmbit.

— Păi, după cum ți-am spus, primul loc în care m-am dus a fost Wood Gardens, unde am întâlnit-o pe Maud Cutler. Ea mi-a spus numele părinților lui Chrissie. Mi-a mai spus și unde e îngropată Mabel. Încă îi mai pune flori pe mormânt, în fiecare an. Știi, Mabel a salvat viața fiului lui Maud. Era tare mititel când s-a născut.

Și-a închis ochii o clipă; își amintise de fetița ei.

— Te simți bine? a întrebat-o William.

— Sunt în regulă. Doar că... Nimic. Oricum, după ce am aflat numele părinților, n-a fost greu să dau de urma certificatului de naștere. Vrei să aruncăm un ochi pe el?

William uitase complet de certificat.

— Da, te rog!

Tina a desfăcut certificatul pe genunchi și William s-a aplecat, să se uite mai bine.

— Asta e numele care îmi trebuie, a spus el, încântat. Îmi dai voie?

A luat certificatul și l-a studiat îndeaproape.

— McBride. Asta era numele de fată al mamei lui Chrissie, așa că trebuie să fie și numele mătușii ei. O să mă ajute enorm atunci când mă voi întoarce în Irlanda. Familia McBride. Cineva trebuie să-și amintească ceva, a adăugat cu ochii strălucindu-i de încântare.

Când i-a înapoiat Tinei certificatul, îi tremurau mâinile.

— O s-o găsec pe mama!

Tina i l-a dat înapoi.

— Poți să-l păstrezi, a zis ea, apoi a scotocit puțin prin geantă. Și poți să le păstrezi și pe astea, a adăugat, întinzându-i scrisoarea și poza lui Billy. Succes, William!

S-a ridicat apoi și i-a întins mâna.

— A fost o plăcere să te cunosc.

William a sărit în picioare într-o clipită.

— Vino cu mine, a izbucnit el.

Tina a făcut un pas înapoi, șocată.

— Adică te rog, vino cu mine! În Irlanda. N-aș fi ajuns până aici fără tine și mi-ar plăcea mult să fim împreună, ca să vezi cum se va termina toată povestea.

Tina știa că este absurd să se gândească măcar să facă tot drumul acela alături de un bărbat pe care abia dacă-l cunoștea. Ea își făcuse partea ei. De fapt, făcuse mai mult decât ar fi făcut oricine altcineva. Nu-i datora nimic, și totuși stătea acolo, uitându-se drept în ochii lui căprui, dându-și seama, dintr-odată, cât de mult semăna cu taică-său. Asemănările erau uimitoare. Billy era mort, dar fiul lui era aici, în fața ei, cerându-i să-l însoțească într-o călătorie pe care trebuie s-o fi plănit toată viața lui. Iar ea o făcuse posibilă. Îi dăduse informațiile de care avea nevoie ca să-și găsească mama. Simțea un val de entuziasm pe care nu-l mai simțise de multă vreme. Era o idee nebunească, impulsivă și total ridicolă. Și-a dat capul pe spate și a izbucnit în râs:

— William, ar fi o onoare pentru mine.

Tina s-a opintit să deschidă ușa grea, vopsită în verde, a cabinei telefonice, și s-a simțit imediat recunoscătoare pentru liniștea de sanctuar pe care a găsit-o înăuntru. Era ceva în cabinele telefonice care o liniștea imediat. Un sentiment de întrerupere a legăturilor cu lumea de afară, un loc unde să-și adune gândurile și să reflecteze la haosul neîntrerupt de afară. Desigur, în cele mai multe dintre cabinele telefonice din Manchester mirosea a urină stătută, dar aceasta, din Tipperary Town, era pur și simplu minunată, fără miasme respingătoare care să-i amorțească simțurile. A ridicat receptorul negru și gros și a început să formeze numărul. După câteva țârâituri, a blestemat încet când a auzit la celălalt capăt vocea Sheilei. Nu-i mai rămânea decât să mai bage o monedă în aparat.

— Sheila? Sunt Tina. Poți să mi-l dai pe Graham?

Din fericire, Sheila se găsea în obișnuita ei stare de morocănoșenie și abia dacă a mormăit ceva înainte de a lăsa receptorul jos, ca să-și strige soțul. Tina se legăna pe vârfurile picioarelor, așteptând ca Graham să vină la telefon. După o veșnicie, i-a auzit vocea.

— Tina?

Înainte de a apuca să spună vreun cuvânt, s-a auzit un țiuuit. A băgat o altă monedă.

— Bună, Graham! Ascultă, n-am prea multe monede, așa că o să fiu scurtă. Ai primit biletul meu?

— În dimineața asta. Ce Dumnezeu cauți în Irlanda?

— E poveste lungă. Ți amintești de scrisoarea pe care am găsit-o anul trecut?

— Nu, ce scrisoare?

Tina a mormăit în sinea ei.

— Am găsit o scrisoare veche în buzunarul unei jachete care fusese donată pentru magazin. Sunt sigură că ți-am zis de ea.

— Nu-mi amintesc, dar ce-are de-a face cu faptul că ți-ai luat tălpășița în Irlanda?

Bip... bip... bip... Tina începea să-și piardă răbdarea. A mai îndesat câteva monede în aparat.

— Trebuie să mă grăbesc, Graham. Când o să țiuie din nou, o să se întrerupă. Nu mai am monede. Ascultă fără să spui nimic. OK? Ca să scurtez povestea, am venit în Irlanda ca să iau urma femeii pentru care a fost scrisă scrisoarea. Sunt cu fiul ei, care o caută și el. Voiam doar să știi că sunt bine și să nu-ți faci griji pentru mine.

Graham părea buimăcit de-a binelea.

— Cu cine ești? Când te întorci?

Țiuiturile au revenit pentru ultima dată. Tina i-a ignorat întrebările și s-a grăbit să-și ia la revedere.

Când să pună receptorul în furcă, a mai apucat doar să-l audă strigând la telefon:

— Niciodată n-o să încetez să-mi fac griji pentru tine!

William o aștepta în salon, în pensiunea doamnei Flanagan.

— E totul în regulă? Vrei niște ceai?

Avea gura plină și cuvintele i-au ieșit înăbușite.

Doamna Flanagan adusese o tavă cu un ceainic uriaș și prăjituri calde cu cartofi și somon afumat, iar William se îndopa pofcios. A înghițit, s-a șters la gură cu dosul palmei și a încercat din nou.

— Iartă-mă. Prăjiturile astea cu cartofi sunt delicioase.

Ai reușit să vorbești cu prietenul tău?

Tina s-a așezat lângă el pe canapea și și-a turnat o ceașcă de ceai.

— Am reușit, mulțumesc. I-am lăsat un bilet în care îi spuneam unde am plecat, dar își face griji pentru mine.

William a mai luat o înghițitură.

— Graham ăsta e vreun fost iubit?

Din gură i se împrăștiau firimituri, iar Tina s-a încruntat.

— Voi, americanii, vorbiți mereu cu gura plină?

William a luat o înghițitură de ceai și a rânjit.

— Iartă-mă. Este un obicei groaznic, știu. Mă tem că nu sunt prea rafinat, ci doar un băiat de la țară, într-adevăr.

Ea s-a uitat la ceas.

— E abia patru după-amiază. Ce masă e asta pe care o iei? Prânz târziu, cină devreme?

— E vina doamnei Flanagan. Își închipuie că trebuie să mă îngrașe.

A ridicat din umeri și Tina a zâmbit.

— Ca să răspund la întrebarea ta de mai devreme, Graham este doar un prieten foarte bun. M-a susținut foarte mult în ultimul an și ceva și îi datorez foarte mult. N-ar fi corect din partea mea să plec și să nu-i dau de veste că sunt bine.

— Atunci, ți-e mai degrabă ca un tată? a întrebat William.

Tina s-a gândit puțin.

— Cred că mai mult ca un frate.

Doamna Flanagan a băgat capul pe ușă.

— Mai vreți ceva?

— Sunteți foarte amabilă, doamnă Flanagan, dar cred că avem destule aici.

— Foarte bine. Doar să mă strigați dacă mai vreți.

Și femeia s-a retras, lăsându-i iar singuri pe Tina și William.

— Deci, care e planul? a întrebat Tina.

— Păi, mâine-dimineată te duc s-o cunoști pe Grace Quinn. Până la urmă, dacă n-ar fi fost ea, n-aș fi venit niciodată la Manchester și nu ne-am fi întâlnit. O să vedem dacă își amintește de familia McBride și de locul unde trăiau.

Tina a zâmbit.

— Sună ca un adevărat plan.

Tina s-a gândit că locuința lui Grace Quinn era încântătoare și poza ei s-ar fi putut afla foarte bine pe o cutie de ciocolată sau pe un puzzle. Pereții din piatră albă erau frumos poleiți de lumina strălucitoare a soarelui și a simțit nevoia să-și umbrească privirea în timp ce se îndreptau, pe poteca pietruită cu bolovani de diferite forme, spre ușa vopsită în roșu-aprins, perfect încadrată de glicina de un albastru-fumuriu. Odată intrați, au fost întâmpinați cu multă căldură de Grace, încântată că William a adus-o și pe Tina cu el. S-au așezat în jurul mesei din bucătărie, iar William și-a scos carnetul.

— Înainte de căsătorie, pe mama Christinei Skinner o chema Mabel McBride. Îți spune ceva numele ăsta, Grace?

Femeia și-a împreunat palmele în față, sprijinindu-le de masă, și s-a gândit bine. Își dorea cu disperare să nu-l dezamăgească pe tânărul acesta și pe fata cea drăguță pe care o adusese cu el, dar trebuia să recunoască: nu cunoștea pe nimeni cu numele McBride.

— Îmi pare rău, William. Îmi pare foarte rău, dar numele nu-mi spune nimic.

William a încercat să-și ascundă dezamăgirea.

— Nu-ți face griji! Am ajuns până aici și n-o să renunț acum. Am aflat atât de multe în Manchester, încât n-o să-ți vină să crezi.

A frunzărit prin carnețel și a scos scrisoarea lui Billy.

— Uite, citește asta!

Grace și-a pus ochelarii pe vârful nasului și a citit scrisoarea.

— E incredibil. De unde o ai?

Tina i-a explicat cum a ajuns scrisoarea la ea și că ea a fost cea care a găsit certificatul de naștere al lui Chrissie.

— Ai avut dreptate, Grace, a exclamat William. Tatăl lui Chrissie a fost medic, iar soția lui era moașă.

— Biata fată, habar n-a avut că Billy voia să s-o ia de soție. Când mă gândesc la suferința prin care a trecut în timpul nașterii, la tristețea din ochii ei, care n-a părăsit-o niciodată... Când te-a ținut pentru prima dată în brațe, William, am știut că era nespus de încântată, iar zâmbetul ei a umplut toată încăperea, dar ochii, știi tu... Era în ei o durere care nu avea să treacă vreodată.

Grace și-a șters nasul cu zgomot.

— Ce nu pot înțelege este de ce Billy nu a trimis scrisoarea. Adică, e scrisă cu atâta dragoste și sensibilitate, pur și simplu nu pot să cred că n-a trimis-o.

Tina i-a explicat că Alice Stirling își amintea că Billy a ieșit să pună scrisoarea la poștă, dar era la fel de nedumerită ca toți ceilalți asupra motivului pentru care s-a răzgândit.

— N-am mai auzit niciodată în viața mea o poveste atât de impresionantă, a suspinat Grace. Știți ce s-a întâmplat cu Billy?

Tina și William s-au uitat unul la celălalt. William a fost cel care a vorbit.

— A fost ucis în luptă, în 1940.

Și-a deschis din nou carnetul.

— Asta-i poza lui.

Grace s-a uitat la bărbatul chipeș, în uniformă militară.

— Arăți exact ca el, William, a fost tot ce-a reușit să spună.

A împăturit scrisoarea în două și a dat să i-o întindă lui William, dar apoi s-a oprit.

— O, ia uite, e ceva scris pe spate.

S-a uitat cu atenție la scrisoare.

— Nu scrie decât „iartă-mă“.

William a luat scrisoarea și a cercetat-o din nou.

— N-am observat mai devreme, tu ai văzut, Tina?

Amintindu-și, Tina s-a crispat. A simțit senzația cunoscută de repulsie crescând înăuntrul ei. Începea cu un nod în stomac și creștea până când ajungea să-i ardă fundul gâtului și o făcea să verse. Și-a pus palma pe gură.

— Tina? Te simți bine?

Simțea cum buza de sus îi este acoperită de broboane de sudoare și tot trupul i se încrâncenează de scârbă.

— Sunt b-bine... a îngăimat ea, apoi s-a ridicat. Grace, pot să mă duc la baie?

Grace s-a uitat la William cu o expresie îngrijorată pe chip.

— Sigur, draga mea, pe-aici.

Tina s-a refugiat în toaletă și și-a dat cu apă rece pe față. Gâtul și pieptul i se înroșiseră, iar fața i se făcuse stacojie și se acoperise de pete. S-a prins de marginea chiuvetei și a respirat adânc, încercând să-și domolească bătaile inimii. Rick murise de cinci luni, dar avea încă puterea de a-i stârni emoții violente. Reușise, în cea mai mare parte a timpului, să țină în frâu ura pe care o simțea față de el. Nu voia s-o lase s-o devoreze și să definească ceea ce era. Rick îi sabotase ultimii cinci ani din viață și era hotărâtă să nu-i permită să facă același lucru cu următorii cinci.

Când și-a revenit, s-a întors în salonaș și i-a găsit pe William și pe Grace la masă, cu o farfurie cu fursecuri cu unt, calde și pufoase, așezată între ei. Se părea că ospitalitatea irlandeză era centrată pe mâncare. Când a auzit-o intrând, William s-a întors spre ea.

— Ne uităm pe o hartă, Tina. Am marcat mănăstirea, e aici, uite.

I-a arătat locul însemnat cu cruce roșie.

— Deci... știm că mătușa lui Chrissie locuia undeva destul de aproape, dar asta poate însemna, la țară, o distanță de câțiva kilometri.

A verificat scara la care era desenată harta și a tras un cerc în jurul locului unde se afla mănăstirea.

— Asta este suprafața pe o rază de trei kilometri.

— Apoi a trasat un alt cerc, mai larg.
— Iar asta este suprafața pe o rază de opt kilometri.
— S-a lăsat pe spate, ca să se uite la ce făcuse.
— Este destul de aproximativ, dar fără compas asta e tot ce pot face.

— Fratele meu trece pe aici diseară, i-a anunțat Grace. O să-l rog să ne marcheze toate barurile din cele două cercuri și acelea pot fi punctul nostru de plecare. Comunitățile rurale se încheagă în baruri și acestea chiar sunt izvor de informații.

William i-a zâmbit Tinei.

— Ești pregătită pentru așa ceva?

Tina i-a zâmbit, la rândul ei.

— Bineînțeles.

Entuziasmul lui era contagios și era prea târziu ca să mai dea înapoi. Habar n-avea dacă vor reuși să dea de urma mamei lui William, dar voia să fie alături de el, indiferent de rezultat.

William și Tina s-au așezat la o masă în Malt Shovels, al treilea bar pe care îl vizitau. Fratele lui Grace marcuse ascultător pe hartă toate localurile, patru în cercul interior și trei în cel exterior. Asta însemna că erau șapte baruri pe o rază de opt kilometri în jurul mănăstirii. William și-a luat halba de Guinness și a sorbit o înghițitură.

— Localul asta trebuie să aibă un patron întreprinzător, chiar servește și mâncare. Să comandăm ceva? Sunt lihnit.

Tina a râs.

— Te mai gândești vreodată și la altceva? N-am cunoscut niciodată pe cineva care să mănânce atât de mult. Cred că ai vreo tenie!

— Toată plimbarea asta din cârciumă în cârciumă mi-a stârnit pofta de mâncare, s-a apărut el, arătând spre tăbliță. Uite, cică au o excelentă tocană irlandeză, iaca ia.

Tina l-a împuns în joacă în coaste.

— Începi să vorbești ca irlandezii.

William a sorbit iar din bere.

— Sunt irlandez, nu? Născut, nu crescut.

A ridicat paharul spre barman, care a dat din cap și a început să-i umple altă halbă.

— Ești sigur că mai vrei una? Mai aveam încă un bar de văzut în seara asta și nu cred că vrei să te prindă beat pe bicicletă.

— Cred că ai dreptate. Ascultă, hai să comandăm ceva de mâncare și apoi să punem niște întrebări pe-aici. Pare ceva mai promițător decât ultimele două locuri.

Tina a încuviințat.

— În regulă. Eu o să iau o salată cu brânză. Mai vreau să las niște loc pentru asta.

A arătat spre meniul de pe masă, iar William s-a aplecat, să vadă mai bine.

— Budincă de pâine cu unt. Ce naiba e asta? și-a încrețit nasul, părând dezgustat.

— Așteaptă și-o să vezi. O să cer două lingurițe. Îți garantez că o să vrei și tu.

Tina a privit melancolică în zare.

— Era specialitatea mamei. O făcea perfect, cu două felii de pâine albă unse cu unt cremos. Fructele erau cărnoase și suculente, iar crema de vanilie, exact cât trebuia. Crusta de la suprafață era mereu ușor crocantă și caramelizată și, dacă mai rămânea ceva, era chiar mai bună rece, a doua zi.

William a zâmbit.

— N-ai vorbit niciodată până acum despre familia ta. Mai povestește-mi despre ei.

Tina a cules o scamă de pe mâneca puloverului, evitându-i privirea.

— Amândoi părinții mei sunt morți.

William era șocat.

— O, Dumnezeule, îmi pare rău, Tina. N-am vrut să te necăjesc.

— N-aveai de unde să știi. Tata a murit când aveam șaisprezece ani, iar mama a murit șapte ani mai târziu. Știi, ea n-a reușit să treacă niciodată peste moartea tatei. Sună ca un clișeu, dar chiar erau suflete-pereche. Oricum, am fost singură la părinți și m-am trezit orfană la douăzeci și trei de ani.

A reușit să zâmbească vag.

— Aveam un serviciu bun, într-un birou, iar în weekend lucram la magazinul pentru săraci, așa că nu duceam lipsă de oameni în jurul meu. Acum lucrez cu normă întreagă la magazin.

— Ce s-a întâmplat cu slujba de la birou?

Tina a ezitat.

— E poveste lungă. Am renunțat la ea când am rămas însărcinată.

William a făcut ochii mari de uimire.

— Ai un copil?

— Nu. S-a născut mort.

Instinctiv, William i-a luat mâna și și-a apăsător pe obraz.

— Nu știu ce să-ți spun. Biata de tine! Dar tatăl copilului? Erai căsătorită?

Tina și-a pierdut brusc pofta de mâncare.

— Da, eram, dar a murit și el.

William era șocat de groază.

— Cât de multă suferință poate îndura un om?

Tina privea în gol, indiferentă.

— N-am vărsat o lacrimă după el.

A ridicat meniul.

— Deci, comandăm ceva?

Soarele stătea să apună când William și Tina au părăsit localul. Mirosul iute al gardului de păducel adăsta în aer și seara de mai avea o ușoară adiere de răcoare.

— Ei, încă niște timp pierdut, a declarat William, îndesându-și pantalonii în șosete. S-a uitat spre Tina, care aranja coșul din partea din față a bicicletei lui Grace. Fusese tăcută în timpul cinei, iar William se blestemase că a deschis răni vechi.

— Mai rezisti să mergem la încă una?

Tina a ridicat privirea.

— Încă una?

— Ultima din cercul interior. Ne mai rămân numai trei dacă nu avem nicio satisfacție în următoarea.

— Dacă ești sigur că te ține bicicleta!

Tina a chicotit, uitându-se spre bicicleta ruginită pe care William o împrumutase de la vecinul lui Grace. William s-a strâmbat.

— Știu. E cea pe care Noe a refuzat-o, fiindcă era prea demodată.

Tina a râs cu poftă.

— Ești amuzant, William.

— Arăți minunat când râzi. Îmi pare rău pentru adineauri, a dat el din cap în direcția barului. Sper că nu mă consideri băgăcios.

— Era absolut normal să mă întreb despre familia mea. Doar n-aveai de unde să știi că povestea o să capete proporțiile unei tragedii shakespeariene. Haide, să ne grăbim. Care-i următoarea destinație?

Ultimul bar din seara aceea nu era altceva decât o căsuță acoperită cu paie. Avea ferestre mici, așa încât în interior era întunecat și cețos, cu scândurile dușumelei atât de uzate, încât se vedea rumegușul. Înăuntru se

găseau vreo șase mese, în jurul cărora erau așezați bătrâni care jucau cărți sau domino sau doar se uitau în gol la halbele din fața lor. Cu toții au ridicat ochii când au intrat William și Tina. William a dat din cap, luând-o pe Tina de braț și îndreptându-se împreună spre bar.

— Bună seara, a spus barmanița, care arăta de parcă ar fi fost mai în elementul ei în armată, dând ordine. Ce să vă aduc?

William s-a întors spre Tina.

— Oh, doar un suc de portocale pentru mine.

— Aduceți două, vă rog!

Nu aveau unde să se așeze, așa că s-au sprijinit de bar, cercetând din ochi micuța încăpere. Curiozitatea inițială se epuizase, iar acum oaspeții obișnuiți ai locului se cufundaseră iar în ce făceau înainte. William s-a întors spre barmaniță.

— Vă supărați dacă vă întreb ceva?

Avea acum o poezie de recitat, chiar dacă în primele trei baruri se dovedise lipsită de rezultate.

— Cunoașteți prin împrejurimi o familie cu numele de McBride, o familie de fermieri?

Barmanița s-a oprit din lustruitul paharului pe care îl avea în mână și s-a încruntat.

— Cred că trebuie să fii mai clar. McBride nu este un nume prea neobișnuit pe aici.

William a oftat. Aceeași poveste în fiecare loc. Părea că, pur și simplu, nu aveau suficiente informații.

— Mă tem că asta-i tot ce știm. Familia se chema McBride și locuiau într-o fermă mică din zonă, deși asta se întâmpla acum peste treizeci de ani.

Barmanița a continuat să lustruiască energică paharul, în timp ce cugeta la informațiile primite.

— Dar de ce vrei să știți?

William și-a dres vocea.

— Încerc s-o găsec pe mama. M-am născut acum treizeci și patru de ani la mănăstirea St. Bridget și am fost dat spre adopție. Am fost trimis să locuiesc în America, dar m-am întors ca să încerc s-o găsec pe mama.

Barmanița și-a strâns buzele.

— Înțeleg. Presupun că ai încercat la mănăstire, dar n-a folosit la nimic.

William a aruncat o privire cunoscătoare spre Tina.

— Așa se poate spune.

— Hai să vedem dacă ne putem descurca mai bine. Ziceați că s-a întâmplat acum treizeci și mai bine de ani?

William și Tina au dat din cap la unison. Barmanița a lăsat jos paharul și a strigat la unul dintre bărbații care jucau cărți. Acesta le-a lăsat jos și s-a apropiat de bar.

— Ce este, Morag?

Femeia a dat din cap spre William și Tina.

— Părinte, ăștia doi caută o anume familie pe nume McBride. Credeți că-i puteți ajuta?

— McBride ați zis? Puteți să fiți mai clari?

Morag a zâmbit.

— Asta le-am spus și eu.

S-a întors spre William și Tina.

— Este părintele McIntyre, preot paroh. Dacă există cineva care vă poate ajuta, el e.

O jumătate de oră mai târziu, William și Tina se găseau în fața barului, cu o bucată de hârtie în mână. Părintele McIntyre nu-și amintea de vreo familie McBride care să se potrivească sumarei descrieri făcute de William, dar știa pe cineva care și-ar fi putut aminti. William a citit numele pe care i-l dăduse preotul.

— Ei, asta-i sarcina pentru mâine.
A îndesat hârtia în buzunarul de la cămașă și a urcat
pe raba de bicicletă.
— Să sperăm că acest părinte Drummond ne poate ajuta
să mai găsim o piesă a puzzle-ului.

Când William și Tina s-au întors la pensiune, doamna Flanagan, gazda lor, era deja în pat. William a băjbăit sub preș și a găsit cheia groasă. A mormăit și a zăngănit în timp ce se străduia să descuie, apoi a tresărit când s-au strecurat amândoi tiptil pe hol, grijulii să n-o trezească pe doamna Flanagan.

— Ai vrea o ceașcă de ceai? a șoptit el.

Tina a ezitat o secundă, apoi a dat din cap în semn de aprobare. Odată așezați în camera din față, fiecare cu câte un pahar cu whisky în mână, s-au relaxat puțin și vocile lor șoptite au fost înlocuite de un ton firesc. Tina și-a lăsat capul pe spate și a închis ochii. Whisky-ul își făcuse drum spre stomacul ei și mirosul îi evocase amintirea lui Rick. Nodul din gât o făcea să înghită greu și a simțit cum îi dau lacrimile. S-a rugat în liniște ca William să nu observe, dar el era mult prea ager.

— Tina? Te simți bine?

A venit repede lângă ea, pe canapea.

— Oh, Doamne, plângi.

Ea și-a șters o lacrimă cu degetul mic și s-a străduit să zâmbească.

— Sunt bine, William, serios, nu-ți face griji.

El i-a luat paharul și l-a pus pe măsuta de cafea, apoi i-a luat mâinile într-ale lui.

— Din secunda în care te-am întâlnit am simțit tristețea din tine. Se vede în ochii tăi, Tina. Ești atât de frumoasă și ai un zâmbet atât de minunat, dar nu zâmbești nicio dată cu ochii.

I-a strâns mâinile și mai tare.

— Ai fost atât de drăguță cu mine, ai făcut tot drumul ăsta și vreau să te ajut. Spune-mi care-i problema.

Bietul William! Arăta de parcă avea chiar el inima frântă și nu era niciun dubiu că îngrijorarea lui era sinceră. Tina i-a arătat paharul de pe masă.

— Mi-l dai, te rog?

William i l-a întins.

— Vezi lichidul de aici?

A rotit paharul atât de violent, încât whisky-ul a trecut peste margine și i-a aterizat în poală, dar n-a părut să observe.

— Lichidul ăsta, a continuat ea cu un ton și mai înveninat, pur și simplu mi-a distrus viața și a costat-o viața pe fetița mea.

William și-a pus paharul jos, iar pofta de tărie i-a dispărut numaidecât.

— Vrei să-mi spui ce s-a întâmplat? a întrebat el, prudent. Aș vrea să te ajut, dacă pot.

Când s-a întors să-l privească, tonul i s-a îmblânzit.

— E prea târziu, William. E prea târziu. Am fost o mare proastă, oarbă la ceea ce era evident. Acum îmi dau și eu seama de asta.

William i-a strâns din nou mâinile.

— Spune mai departe!

Tina a respirat adânc, și-a eliberat mâinile din strânsura lui William și și le-a șters pe coapse.

— Am fost o soție abuzată, William, a început ea.

Bărbatul a vrut să spună ceva, dar Tina i-a făcut semn să tacă, punându-i un deget pe buze.

— Era limpede pentru toată lumea, mai puțin pentru mine. Graham, prietena mea Linda, șeful de la serviciu, vedeau cu toții ce se întâmplă, numai eu nu. O, nu, eu eram convinsă că o să se schimbe și de aia m-am întors la el, i-am dat șansă după șansă. După ce mă bătea, era mereu atât de spășit, atât de umil și incredibil de iubitor. Câteodată, chiar plângea din cauza felului în care se purtase cu mine și îmi părea rău de el.

A dat din cap și s-a oprit un moment, înainte de a continua.

— Desigur, de fiecare dată promitea că n-o să mai ridice mâna asupra mea, iar eu, ca o proastă, îl credeam. Dar pe urmă îl irita ceva, de obicei vreun lucru mic și lipsit de importanță. Mă convingea că e vina mea, iar eu îl credeam că așa e. Băutura a fost rădăcina tuturor relelor, desigur, dar era prea simplu să dea vina pe alcool. Era un agresor obsedat de control, care mă manipula în toate felurile posibile. Ani la rând m-am gândit să-l părăsesc, dar n-am avut curaj. Spunea mereu că o să mă urmărească și mi-era frică rău de el. În plus, simțeam că l-aș abandona când avea mai multă nevoie de ajutor.

William se uita la ea respirând tot mai greu și mai agitat, pe măsură ce-i asculta povestea.

— În orice caz, într-o zi mi-am adunat curajul și am plecat. Dar adevărul era că mă simțeam singură. Îmi lipsea.

S-a întors spre William.

— Poți crede una ca asta? Chiar îmi lipsea!

William a scuturat din cap, dar n-a spus nimic.

— Atunci s-a lăsat de băutură și părea că viața lui a făcut o cotitură. Se descurca fără mine și, nu știu de ce, lucrul ăsta m-a durut. Și-a găsit un serviciu și nu m-a hărțuit niciodată să mă întorc la el. S-a liniștit și a devenit bărbatul pe care mi l-am dorit mereu. S-ar fi zis că nu mai avea nevoie de mine, dar jocul lui a fost cu bătaie lungă, evident. Apoi am aflat că sunt însărcinată și n-am mai avut de ales decât să mă întorc la el. Cel puțin așa mi-am spus eu mie. O vreme s-a purtat minunat și eram atât de fericită. Și el era la fel și amândoi ne bucuram pentru copil. Știam că am luat decizia corectă, chiar dacă Graham și Linda îmi spuneau că sunt nebună. Ce știu ei? îmi spuneam.

S-a chinuit să râdă batjocoritor.

— Știau destul de bine, după cum s-a dovedit.

— Ce s-a întâmplat?

Vocea lui William era plină de emoție.

Tina a arătat spre pahar.

— Asta s-a întâmplat. A început iar să bea. Mai întâi puțin, dar a fost o spirală către dezastru. Ar fi trebuit să-mi dau seama, bineînțeles, dar aveam o perspectivă atât de idilică asupra căsniciei mele, încât îi găseam mereu scuze. Acum îmi dau seama că mă amăgeam singură, normal, dar asta este mîntea de pe urmă. Când vezi lucrurile limpede, ca la lumina zilei.

William s-a îmbărbătat să-i pună următoarea întrebare:

— Ce s-a întâmplat cu copilul tău? Ziceai că era o fetiță? Cum a... știi tu...

Tina și-a frecat fața cu palmele, apoi s-a uitat la William. A tras adânc aer în piept și i-a spus povestea, așa

cum s-au întâmplat lucrurile în ziua aceea îngrozitoare. William era îngrozit.

— Mi-e rău, a șoptit el. Dacă Rick n-ar fi văzut scrisoarea lui Billy, poate că acum ai fi fost cu fetița ta.

S-a ridicat și a deschis geamul, trăgând cu sete în piept aerul proaspăt. Tina a străbătut camera și a pus mâinile pe umerii lui lași.

— Eu nu mă gândesc așa. Am învățat să n-o fac. Rick era un agresor diabolic și răzbunător și orice lucru ar fi putut să-l dezlănțuie. Numai el este de vină, nimeni altcineva. Mi-a luat o vreme să accept asta, dar acum știu că așa e. Convingerea asta mă ajută să merg mai departe, puțin câte puțin. Am fost victimă, alături de fetița mea, și nimic din cele întâmplare nu e din vina mea.

William s-a întors și a îmbrățișat-o cu putere. Și-a îngropat capul în părul ei lung și negru. Mirosea a iarbă proaspăt cosită, amestecată cu o tușă de foc de tabără la ceas de seară.

— Îmi pare atât de rău, a fost tot ce-a reușit să spună.

Părintele Drummond nu era obișnuit să se trezească devreme. La vârsta de nouăzeci și șase de ani simțea că are dreptul să stea în pat cât de mult dorește, chiar toată ziua, dacă voia. Totuși, în această dimineață, menajera-plus-sora-plus-șefa-absolută care îl slujea l-a informat că la ora zece va avea doi musafiri. Asta însemna că trebuie să se străduiască să se dea jos din pat la ora opt, ca să poată fi îmbăiat, ras și îmbrăcat la timp. S-a lăsat pe spate și, în silă, a lăsat-o pe Gina să îl săpunească pe față cu spumă de ras. Ea a luat briciul și i-a întins bine pielea, trecând lama peste ea. Firele de păr subțiri, cenușii, erau ușor de îndepărtat, iar Gina ștergea lama briciului pe un

șervet. La a doua atingere l-a ciupit ușor și îndată câteva picături minuscule de sânge s-au amestecat cu spuma. Părintele Drummond nu era deloc amuzat.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Gina. Ai putea încerca măcar o dată să mă razi fără să am nevoie de transfuzie de sânge?

Gina a țâțâit din buze și și-a văzut mai departe de treabă.

— Nu mai exagera, părinte! Oricum, nu înțeleg ce tot ai împotriva aparatelor de ras electrice. Ar fi mult mai ușor pentru mine să folosesc unul de-ăla.

— Am folosit briciul toată viața și nu intenționez să schimb acum acest lucru.

Gina a ridicat ochii în tavan, apoi, din vreo două mișcări, a terminat treaba.

— Gata, părinte Drummond, am terminat.

— Hmm... Mai am urechile la locul lor?

Gina nu l-a băgat în seamă și s-a apucat să-i scoată bluza de pijama.

— Ai nevoie de una curată. Nu știu cum reușești să te stropești așa de tare pe piept. Deci, hai să vedem. Vrei să-ți pui costum?

Pentru moment, părintele Drummond a părut buimăcit.

— Cine ziceai că vine?

Gina era exasperată.

— Ți-am spus. Îl cheamă William Lane și încearcă să dea de urma mamei lui. O chema Christina Skinner și a fost trimisă aici din Anglia, să nască. A locuit cu sora ei, pe care o chema McBride, și a născut la mănăstire. Părintele McIntyre s-a gândit că poate îți amintești de familia McBride, deși mă îndoiesc foarte tare, având în vedere că acum nici zece minute ți-am spus de el și deja ai uitat.

Bărbatul s-a încruntat la Gina, în timp ce aceasta îl freca fără milă la subțiori cu un prosop aspru. Femeia nu știa despre ce vorbește. Nu era nimic în neregulă cu memoria lui.

Gina i-a salutat cu căldură pe William și pe Tina și i-a condus în salonul din față. Bătrâna casă parohială era enormă și înăuntru se simțea miros de mucegai. Tina a strâmbat din nas.

— Jumătate din camere sunt închise, a spus Gina, în semn de scuză. Numai părintele Drummond și cu mine ne petrecem timpul pe aici.

— Totuși, casa este foarte frumoasă, a spus Tina, observând lambriurile de stejar. E o clădire maiestuoasă.

Părintele Drummond îi aștepta lângă șemineu. În ciuda vremii frumoase de mai, un buștean trosnea pe foc și bătrânul preot avea înfășurată în jurul picioarelor o pătură de tartan. William a întins mâna.

— Sunt William Lane, părinte Drummond. Vă mulțumesc că ați acceptat să vă întâlniți cu noi. Ea este prietena mea, Tina Craig.

Tina a întins și ea mâna, iar părintele Drummond i-a strâns-o scurt.

— Iertați-mă dacă nu mă ridic.

— Nicio problemă, a spus William. O să încercăm să nu vă reținem mult. Credem că s-ar putea să cunoașteți familiile McBride de prin părțile-astea.

William i-a explicat cum decursese călătoria lui până atunci. I-a spus părintelui Drummond despre scrisoarea lui Billy. Despre cum jurase Tina să i-o dea lui Chrissie și cum se întâlniseră ei doi în Manchester. Părintele Drummond a plecat ochii atunci când William

i-a spus cât de necooperante fuseseră măicuțele de la mănăstire.

— Vedeți, părinte, a spus el, chiar sunteți ultima noastră șansă. Știu că s-a întâmplat acum multă vreme, dar poate că ați putea să vă gândiți la cum a fost acum treizeci și ceva de ani și să ne spuneți dacă vă amintiți ceva, orice, despre vreo familie McBride. Dacă am putea găsi ferma unde a fost trimisă mama, poate că mai trăiește cineva acolo care să-și amintească ce s-a întâmplat cu ea și unde s-a dus. Este ceva din povestea mea care vi se pare cunoscut?

Părintele Drummond s-a uitat la el multă vreme, apoi și-a frecat tâmpile și a închis ochii. William a crezut că a adormit. În cele din urmă, bătrânul preot a deschis ochii și s-a uitat direct la el.

— Îmi pare rău, dar nu. Nu-mi amintesc de vreo familie McBride care să se potrivească descrierii tale.

— William și Tina hoinăreau de-a lungul drumului, spre stația de autobuz.

— Ei, alt timp irosit. Acum ce facem?

Tina l-a strâns de braț.

— Continuăm să căutăm, asta facem. Va trebui să ne extindem cercetarea. Mai avem de văzut barurile alea. O să dea norocul peste noi, mai devreme sau mai târziu.

În fața optimismului ei, William a zâmbit.

— Mulțumesc, Tina. Chiar știi cum să-mi ridici curajul.

Părintele Drummond continua să rămână așezat lângă foc. Își prefirase lucrurile acelea în minte de mai multe ori și reușise să se convingă pe el însuși că a făcut ceea ce trebuia. Îi promisese ceva lui Kathleen McBride

și avusese grijă să îndeplinească dorințele din scrisoarea ei. Nu mai avea rost acum să dezgroape morții. Ea n-ar fi dorit așa ceva. A dat din cap cu hotărâre. Nu, nu era nicio îndoială: făcuse ceea ce trebuia.

Gina a băgat capul pe ușă.

— Ești gata pentru prânz, părinte Drummond?

— Da, Gina. Cred că-s gata.

— Ce păcat că n-ai putut să-i ajuți pe tinerii aceia. Ți-am spus eu că nu mai ai memoria de altădată, dar nu m-ai crezut.

Părintele Drummond a zâmbit în sinea lui.

— Ai avut dreptate, Gina. M-a lăsat memoria de tot.

Spre sfârșitul lunii, William a ajuns fără tragere de inimă la concluzia că se terminase cu toate căutările. Nimeni din zonă nu-și putea aminti de familia McBride căutată de el și epuizase toate pistele. Era timpul să meargă acasă. Urmau să plece a doua zi, la prima oră. Tina era în dormitorul ei, împachetându-și cu grijă lucrurile în valiză, când William a ciocănit la ușă. A netezit cămașa pe care o ținea în mână și a întins-o peste celelalte lucruri.

— Intră!

William a băgat capul pe ușă.

— Ai terminat?

— Da, mai mult sau mai puțin, intră.

El s-a strecurat în cameră și s-a trântit pe pat.

— Ești bine, William?

A pus mâna pe umărul lui și l-a strâns ușor. Bărbatul s-a întins și i-a atins degetele, apoi și le-a strecurat printre ale sale.

— Nu-mi vine să cred că n-am găsit-o. Am ajuns atât de aproape. Este atât de frustrant să fiu chiar lângă ea și să nu pot s-o localizez.

Tina s-a așezat lângă el și a lăsat capul pe umărul lui.

— Să nu renunți niciodată, m-ai auzit, William?

El a bătut-o pe genunchi și s-a adunat.

— N-o să renunț. Acum haide, să ne bucurăm de ultima noastră seară împreună.

— Chiar o să-mi fie dor locul ăsta, a spus William, pe când se întorceau acasă, câteva ore mai târziu. Vreau să spun că totul în Irlanda este atât de cald și de ospitalier. Iar mâncarea...

S-a frecat pe burtă, în semn de apreciere.

— Dacă aș mai rămâne aici, aș ajunge să nu mai încap pe ușa hambarului.

Tina a râs și și-a strecurat brațul pe sub al lui.

— Mi-a plăcut fiecare clipă petrecută aici. A fost exact tonicul de care aveam nevoie și știu că vom rămâne mereu prieteni. S-a oprit și l-a privit direct. O să păstrăm legătura, nu-i așa? Adică știu că avem un ocean între noi, dar ne putem scrie și poate, la ocazii speciale, putem să vorbim și la telefon. Știu că e scump, dar...

William i-a pus degetul pe buze.

— Hai să ne bucurăm de seara asta și să nu ne gândim la plecarea acasă. Vrei să ne plimbăm puțin înainte de a ne întoarce la doamna Flanagan?

O ploaie scurtă de vară timpurie făcuse asfaltul să lucească, iar seara avea o umiditate aproape tropicală. Au mers spre parc și s-au așezat pe o bancă, sub o salcie care își făcuse bine treaba, păstrând banca aproape uscată.

— Nu-mi vine să cred că mâine, pe vremea asta, o să fiu acasă, a spus William.

— Trebuie să-ți fie dor de părinții tăi.

El a ezitat o secundă.

— Sigur că mi-e, dar mă simt ca și când i-aș fi dezamăgit.

Tina s-a încruntat.

— Cum așa?

— Păi ei m-au susținut atât de mult în dorința mea de a-mi găsi mama naturală, deși știam că lucrul ăsta le stârnește o mulțime de temeri, dar totul a fost degeaba. Ar fi trebuit să las lucrurile așa cum erau.

Tina a făcut o pauză de o clipă.

— Atunci nu ne-am fi întâlnit niciodată.

William s-a gândit preț de un moment la ce-i spusese.

— Să te întâlnesc pe tine a fost cel mai important lucru din călătoria asta. Nu-mi imaginez cum ar fi fost dacă aș fi trebuit să trec singur prin toate acestea. Dezamăgirea de a nu-mi fi găsit mama ar fi fost cu atât mai greu de îndurat dacă nu te-aș fi avut pe tine alături.

Ea s-a întins și l-a mângâiat tandru pe obraz.

— Oh, William, a șoptit. Ne știm de atât de puțin timp, dar mă simt ca și cum ai fi deja parte din viața mea. După Rick, am crezut că n-o să mai pot avea niciodată încredere într-un bărbat.

A roșit ușor și s-a întors.

— Știi că sună ridicol, dar sunt sigură că, după ce te vei întoarce în America, lângă familia ta, vei uita de mine.

William a râs scurt.

— Greșești, Tina. Nu te voi uita niciodată. În orice caz, n-o să renunț să-mi caut mama. Sunt sigur că voi reveni în Irlanda într-o bună zi și, bineînțeles, am bunicii în Manchester.

— Crezi că o să-i vizitezi? a întrebat Tina, plină de speranță.

— Într-o bună zi.

— Atunci, să faci bine să mă cauți, l-a împuns ea în coaste.

El s-a ridicat și i-a întins mâna.
— Haide, se face târziu. Ar trebui să ne întoarcem la pensiune.

Tina s-a ridicat de pe bancă. Când s-a îndreptat, a vrut să-și tragă mâna, dar William a strâns-o mai tare și ea n-a văzut niciun motiv să se opună. Aproape se întunecase când au ajuns pe strada doamnei Flanagan și erau amândoi atât de pierduți în gânduri, încât le-a luat o vreme până să-și dea seama că gazda îi striga din prag. Încă ținând-o pe Tina de mână, William a grăbit pasul.

— Ce este, doamnă Flanagan? a întrebat el, cu respirația tăiată.

— Aici erați, a exclamat ea. Vă așteptam.

Chiar dacă era mult mai scundă decât William, i-a pus mâinile pe umeri și l-a privit drept în ochi.

— În salonul din față este un domn. N-aș vrea să credeți că mi-am făcut un obicei din a primi străini în casă, dar am făcut o excepție pentru el.

William s-a încruntat.

— Continuați, a grăbit-o el.

— Am făcut excepția asta pentru că voia să te aștepte pe tine. I-am spus că pleci mâine-dimineață, la prima oră, să știi.

A făcut o pauză, a tras adânc aer în piept și chipul i s-a lățit într-un zâmbet larg.

— William, domnul acela care stă în camera din față spune că o cunoaște pe mama ta.

PARTEA A TREIA

În ultimii treizeci și cinci de ani, la Ferma Briar nu se schimbaseră prea multe. La urma urmelor, duceau un trai simplu, cu care amândoi locatarii se obișnuiseră. Sigur că lucrătorii veneau și plecau, ca și animalele, dar esența vieții la fermă era aceeași. Era o muncă istovitoare, ceasuri întregi, care oferea recompense minore. Atunci când ajunsese aici, cu atâția ani în urmă, Chrissie o văzuse ca pe o măsură temporară și dacă i-ar fi spus cineva că se va afla tot acolo și după treizeci și cinci de ani, nu l-ar fi luat în seamă, zicându-și că sunt închipuirile unui nebun.

Cum viața nu fusese prea blândă cu ea, găsisese o oarecare mulțumire în familiaritatea împrejurimilor și în bunătatea celui cu care își împărțea viața. Jackie Creevy fusese punctul ei de stabilitate, generos în loialitatea și devotamentul lui, iar pentru Chrissie fusese un izvor permanent de tristețe faptul că nu-i putuse oferi mai mult din ea însăși. De multe ori de-a lungul anilor se oferise să plece, pentru ca el să-și poată găsi o soție, să aibă copii și să facă din Ferma Briar un loc pentru propria familie, dar el nici nu voise să audă. Nu era vorba că nu ținea la el. Dimpotrivă, era singura persoană pe care se putea baza.

Atât de mulți oameni o trădaseră în trecut. Tatăl ei, care o trimisese în Irlanda, mama ei, care o abandonase complet, în ciuda promisiunilor că va ține legătura cu ea, și mătușa Kathleen, care aranjase să fie trimisă la mănăstire și să îndure trei ani de iad pe care nu i-ar fi dorit nici celui mai aprig dușman. Și apoi, bineînțeles, mai era și Billy. Chiar și acum, după tot acest timp, tot nu înțelegea de ce o respinsese cu atâta cruzime. Fusesse atât de îndrăgostită de el și știa că și el simțea același lucru, așa că de ce oare schimbasesse copilul toate lucrurile astea?

Copilul. Nu existase nici măcar o singură zi în care Chrissie să nu se gândească la el. În ultima vreme încerca să și-l imagineze om în toată firea, poate cu o familie a lui, în locul copilașului mic și înspăimântat pe care și-l amintea. Ziua în care i-l luaseră și îl duseseră la aeroportul Shannon pentru a începe o nouă viață a fost ziua în care Chrissie a murit cu adevărat pe dinăuntru. Timp de trei ani avusese grijă de el, apoi fusesse nevoită să semneze că-l dă unui cuplu de americani care nu avea copii. Umilința și degradarea regimului din mănăstire erau nimic în comparație cu suferința dezolantă pe care a simțit-o atunci când i-au luat de lângă ea preaiubitul băiețel. S-a luptat ca o nebună atunci când a trebuit să-și ia ultimul rămas-bun. A reușit să se stăpânească suficient cât să-l îmbrățișeze pentru ultima dată înainte de a fi urcat în mașină. Băiețelul a întins mânuțele spre ea, prin ușa deschisă.

— Mami, eu nu vrea să plece. Te rog!

Chrissie s-a repezit spre el, dar era prea târziu. Ușa mașinii s-a trântit și s-a simțit trasă înapoi, în timp ce privea vehiculul zdrobind ușor, în înaintarea lui, pietrișul de pe drum. Micuțul William s-a ridicat pe bancheta din

spate și s-a uitat pe fereastră, cu fața strâmbată de durere, în timp ce plângea după mama lui. Chrissie nu putea auzi ce spune, dar fețișoara lui stacojie și pătată i-a rămas întipărită pentru totdeauna în minte. Știa că va fi bine îngrijit. Dar mai știa și că nicio mamă din lume nu l-ar putea iubi atât de mult ca ea. În cei trei ani în care fuseseră împreună îl copleșise cu toată grija ei și-l făcuse centrul universului său. Poate că Billy nu dorise acest copil, dar ea avusese mai mult decât suficientă iubire să-i dea, cât pentru amândoi.

Desigur, de-a lungul timpului Chrissie încercase să ia urma băiețelului, dar călugărițele erau de neclintit. Fusesse obligată să semneze o scrisoare prin care ceda toate drepturile asupra lui și se angaja să nu încerce să-l contacteze niciodată în viitor. Această bucată de hârtie îi fusese fluturată de multe ori prin fața ochilor, de-a lungul timpului.

Acum stătea în bucătărie, așteptând ca ceainicul să înceapă să fiarbă. Era una dintre puținele schimbări pe care le făcuse și era mai mult decât bine-venită. Oala uriașă din mijlocul încăperii, folosită ca să fiarbă apa, era dusă de mult, iar în locul fostei sobe aranjaseră frumos o mașină de gătit din metal. Într-adevăr, încă aveau nevoie pentru încălzit de turbă tăiată din mlaștină, dar cel puțin o băgau în cuptor și Chrissie putea să închidă ușița, ca să țină deoparte fumul, cât de mult se putea. A turnat apa în ceainicul micuț și a așteptat să se infuzeze. L-a auzit la fereastră pe Jackie, care intrase cu brișca în curte. Bătrânul Sammy murise cu mulți ani în urmă, iar Jackie cumpăraseră calul de acum de la un târg de cai, pe când era doar un mânz neînvățat, în vârstă de trei ani. Înalt de aproape doi metri, era un animal strașnic, închis la

culoare, cu o dungă albă brăzdându-i fața. Jackie spusese că l-a luat pentru că-i amintea de calul lui George Orwell, Boxer, din *Ferma Animalelor*. Își amintea că acel cal imaginar făcuse față cu stoicism nenorocirilor, fusese nespus de credincios și muncise până când căzuse la pământ, efectiv. Îi spusese lui Chrissie că își numise calul după el, în speranța că s-ar fi putut transmite ceva din conștiința aceea față de muncă.

Nu se transmisese. În toți anii de muncă la fermă, Jackie s-a plâns că n-a întâlnit niciodată o fiară mai încăpățânată, mai irascibilă și mai leneșă. Boxer nu putea fi mai diferit față de cel de la care își luase numele.

Chrissie a traversat curtea cu două căni de ceai în mână și i-a dat una lui Jackie. Boxer a furnăit la venirea ei și a privit-o dintr-o parte, arătându-i albul ochilor. Chrissie a râs.

— Câteodată arată ca un diavol.

Jackie l-a bătut ușor pe crupă și a luat cana cu ceai.

— E foarte bine, nu-i așa, prietene?

Jackie vedea ce e mai bun în fiecare, om sau animal. Boxer a furnăit din nou și a bătut în pământ cu copitele din față.

Bărbatul a ridicat cana.

— Îți mulțumesc pentru ceai.

A luat o înghițitură și apoi s-a rezemat de gard.

— Mă gândeam... ce-ar fi să ieșim în oraș diseară, să mâncăm ceva?

— Nu crezi că e un pic cam extravagant?

— Mă gândeam că ar fi drăguț, știi, să faci și tu o pauză. Ar fi o ocazie bună să te gătești o dată, să-ți lași părul liber, să ne distrăm. Cred că au trecut ani întregi de când n-am mai făcut asta.

Bietul Jackie, nu înceta niciodată să se gândească la bunăstarea ei. Câteodată își spunea că bunătatea și generozitatea lui erau mai mult decât merita ea. O parte din ea își dorea să-l fi putut iubi așa cum în mod evident o iubea el, dar inima ei fusese zdrobită ireparabil cândva și nu mai voia s-o apuce iar pe drumul acela. Jackie a mai luat o gură de ceai, în timp ce aștepta un răspuns.

— În regulă, a spus ea, luminoasă. Hai s-o facem! Dă-le naibii de cheltuieli!

Fața lui Jackie s-a destins într-un zâmbet larg și i-a făcut cu ochiul.

— Ce fată bună!

Chrissie a zâmbit când l-a văzut așa entuziasmat și l-a strâns de braț. Timpul fusese blând cu el, având în vedere anii de muncă grea pe care îi îndurase. Pe măsură ce îmbătrânise, trupul i se făcuse aspru și costeliv, așa cum au cei expuși stihiiilor în toate anotimpurile. Părul lui roșu era acum mai deschis la culoare, mai degrabă un blond-roșcat, de fapt, dar înspicat cu cenușiul inevitabil al vârstei. Starea lui de sănătate rămăsese destul de bună, în general, iar singura dovadă a vârstei înaintate apărea atunci când se ridica din vreo poziție ghemuită, o manevră pe care n-o putea face fără să geamă și să se prindă de spate.

După ce animalele au fost hrănite, adăpate și asigurate pentru noapte, Chrissie și Jackie s-au urcat în vechea lor dubiță rablagită și s-au îndreptat spre oraș. În timp ce înaintau pe drumul de țară cu brazde adânci, dubița vira violent dintr-o parte în alta, ceea ce a făcut-o pe Chrissie să chicotească. Odată ieșiți la șosea, călătoria a devenit mai blândă și femeia a reușit să nu se mai țină de bord și să se relaxeze puțin.

Șoseaua nu avea decât o singură bandă de mers, dar din fericire de prea puține ori s-au întâlnit cu cineva care să vină din sens opus. De aceea, au fost complet surprinși când, la o cotitură, au văzut doi bicicliști îndreptându-se direct spre ei. Jackie a apăsat puternic frâna și dubița a derapat în gardul viu. Chrissie și-a pus mâinile la urechi, căci ramurile de păducel au zgâriat geamul ca niște unghii scrijelind o tablă.

— Dumnezeule mare! a exclamat Jackie, care nu înjura niciodată. La asta nu mă așteptam.

Cei doi bicicliști, un cuplu cam la treizeci de ani, au ridicat mâinile în semn de scuză, în timp ce au coborât de pe biciclete și le-au împins spre dubiță. Bărbatul, în special, își cerea tot timpul scuze.

— Îmi pare rău, domnule. N-ar fi trebuit să mergem cu bicicletele unul lângă altul.

Jackie a dat din cap, a pus mașina în mișcare și au continuat drumul.

— A fost ceva foarte neobișnuit, s-a minunat Chrissie. Mă întreb unde se duceau.

— A fost un pic ciudat, a încuviințat Jackie. În mod sigur, el nu era de pe-aici. Aș spune că avea accent american.

După ce au reușit să răzbească pe drumul de țară cu denivelări destul de periculoase, William și Tina au ajuns, în cele din urmă, la Ferma Briar. Călătoria le luase mai mult decât se așteptaseră. Merseseră cu autobuzul cât de departe se putuse și apoi pe biciclete, restul drumului. Le luase ceva să-l convingă pe șoferul autobuzului să-i lase să urce cu bicicletele, dar acesta cedase, până la urmă. Deși era încă devreme, se făcuse totuși mai târziu decât se așteptaseră. Au proptit bicicletele de gard și au intrat în curte. Soarele coborâse pe cer și arunca o lumină aurie peste acareturile de la fermă; era încă destul de cald. În afară de câteva găini care scurtau prin curte, locul arăta ciudat de pustiu. William și-a pus mâinile în șolduri și a cercetat din ochi căsuța de la fermă.

— Se pare că nu-i nimeni acasă.

Și-a trecut degetele prin păr în timp ce i-a făcut Tinei un semn cu mâna spre ușa din față a cabanei.

— Ca să fim siguri.

Stăteau amândoi în fața ușii grele, abia îndrăznind să răsuflă când William a îndrăznit să bată în scândura de lemn. Inima îi bătea puternic în piept și gura i se uscuse

brusc. Așteptase toată viața acest moment. Ușa era atât de groasă, încât încheieturile degetelor lui abia dacă au reușit să producă vreun zgomot, dar respectuos ca întotdeauna, a așteptat câteva secunde bune înainte de a încerca din nou.

— Nu cred că e cineva acasă, a declarat Tina. Și acum ce facem?

William s-a dus la fereastra din față și și-a făcut palmele căuș, ca să se poată uita în cămăruța de la intrare.

— Ai dreptate. Nu e nimeni. Cred că n-avem altceva de făcut decât să așteptăm. Hai să aruncăm o privire în jur.

S-au îndreptat alene spre hambarul uriaș din cealaltă parte a curții, apoi s-au oprit în drum, căci au auzit un zgomot ca un fâșâit venind dinăuntru. William a bătut la ușă.

— Hei, e cineva acolo?

Au sărit amândoi speriați când câinii s-au pornit să latre sălbatic, aruncându-se în ușa enormă. Păreau atât de fioroși, încât William a luat-o pe Tina de mână și au alergat în direcția căsuței, fără să se uite înapoi.

— Ei bine, dacă e cineva prin preajmă, acum știe sigur că suntem aici.

Inima lui William stătea să plesnească atunci când, în fine, a reușit să sară pe una dintre pietrele care înconjurau grădinița. A ajutat-o și pe Tina să urce și au rămas așezați unul lângă celălalt, gândindu-se la ce au de făcut.

— Nu pot să stea plecați toată noaptea, a zis în cele din urmă William. Nu cu toate animalele astea de care trebuie să aibă grijă.

Auzeau ceea ce presupuneau a fi câțiva porci rămând și grohând într-un alt hambar, mai scund, și mai era un cal năbădăios într-un padoc din apropiere.

Tina a mijit ochii spre soarele care apunea încet.

— Cel puțin, seara e foarte plăcută.

A sărit de pe gard și s-a îndreptat spre biciclete, trăgând din coșul din față al uneia dintre ele un termos cu model în carouri și un pachet ambalat într-o hârtie pătată de grăsime. A așternut pe zid, între ei, un șervet pe care a desfăcut pachetul.

— O, aceeași minunată doamnă Flanagan. Ia uite, prăjitură cu ghimbir!

William s-a uitat la blatul închis la culoare, însiropat.

— Nu pot să mănânc. Sunt prea emoționat.

Tina a tăiat două felii și era gata să muște, când s-a răzgândit.

— Ai dreptate, poate ar trebui să așteptăm.

William a râs.

— Nu fi caraghioasă, mănâncă! O să gust și eu mai târziu.

Tina a luat un ton serios.

— Te simți bine, William?

Era foarte neobișnuit pentru el să refuze ceva de mâncare. I-a pus mâna pe genunchi, iar el i-a acoperit-o cu palma și a zâmbit.

— Glumești? După ani de chin și căutări, ca să nu mai spun de călătoria care m-a dus peste ocean și peste Marea Irlandei și înapoi, acum o s-o întâlnesc, în sfârșit, pe mama. Sigur că mă simt bine. Sunt emoționat, dar și entuziasmat. Pur și simplu știu că totul o să fie bine.

Chrissie și Jackie aproape că ajunseseră la marginea orașului Tipperary, un drum care le luase aproape o oră cu bătrâna lor dubă rablagită. Șoseaua liniștită de țară lăsase acum locul unor drumuri mai late, iar Jackie a putut să accelereze puțin.

— Aproape am ajuns, a spus el, întorcându-se spre Chrissie. Ți-e foame?

Ea i-a zâmbit afectuos.

— Sunt lihnită.

— Cred că putem merge la Cross Keys.

Ochii lui Chrissie s-au mărit de uimire.

— La Cross Keys? Nu ne permitem.

— Lasă-mă să-mi fac eu griji pentru asta.

S-a întins și a bătut-o pe genunchi.

Chrissie s-a întins și ea și l-a mângâiat blând pe obraz, apoi, dintr-odată, și-a pus palma peste gură.

— Oh, Dumnezeule mare!

Jackie a apăsât instinctiv pe frână.

— Ce este?

— Găinile! Am uitat să încui găinile. Cum am putut face așa ceva, după tot ce s-a întâmplat?

Cu o lună în urmă, o vulpe se strecurase în curte chiar după apus și ucisese absolut toate găinile din mica lor bătătură. Carnagiul îl cutremurase chiar și pe Jackie, care se dusesse în hambar și se întorsese cu o privire plină de hotărâre și o pușcă atârând pe umăr. Vulpea scăpase de data aceea, dar amândoi hotărâseră că vor fi mai atenți pe viitor. În ziua următoare, Jackie se dusesse la piață și înlocuise decis absolut toate găinile măcelărite.

— Trebuie să ne întoarcem, Jackie, îmi pare tare rău.

Pe lume nu exista un om mai răbdător decât Jackie Creevy. S-a uitat cu blândețe la Chrissie.

— Nu-i nimic, încercăm altă dată.

— Așa o să facem, Jackie, îți promit.

Ea s-a uitat la el, scrutându-i profilul. Era proaspăt ras și mirosea a săpun cu lămâie. Purta o cămașă albă, apretată, care abia dacă mai fusese scoasă vreodată la purtare,

și niște pantaloni bej, nepractici pentru a fi îmbrăcați zi de zi.

— Îmi pare foarte rău.

— Nu mai scuza! Știu că nu ți-ai ierta niciodată dacă s-ar întâmpla ceva cu găinile alea.

Ea și-a mușcat buza și s-a uitat pe fereastră, cât Jackie a făcut o întoarcere din trei mișcări în mijlocul drumului.

— Nu te teme, ar trebui să fim înapoi înainte de apus.

S-a uitat spre ea și a zâmbit cu tandrețe.

— Sunt sigur că n-o să ne aștepte nimic șocant la întoarcerea acasă.

Soarele coborâse în spatele munților când Chrissie și Jackie au ajuns înapoi la fermă, iar Chrissie a coborât din dubiță cu inima cât un purice, uitându-se disperată în jur, după mica familie de găini. Le-a găsit după hambarul cel mare, scurmând complet lipsite de griji. Le-a adunat la un loc și le-a ușuit în cotețul lor. Apoi a dat drumul câinilor, pentru o ultimă fugăreală, a umplut iar castroanele cu apă și s-a dus să verifice și ieslea lui Boxer. Abia atunci a observat că Jackie rămăsese lângă casă, vorbind cu doi străini. Se întreba cine or fi, pentru că nu prea aveau vizitatori. Avea încă în mână ciubărul de metal când s-a îndreptat spre ei, la început mai încet, apoi ceva mai repede. Jackie a auzit-o venind și a mers spre ea, întinzându-i mâna.

— Chrissie...

Chrissie a simțit că ametește. S-a oprit la o jumătate de metru de grup și cu toții s-au uitat drept la ea. Se străduia să-i privească, printre lacrimi, și a deschis gura să spună ceva, dar vocea i s-a stins când s-a auzit zgomotul brusc al găleții de metal pe care o scăpase pe jos.

A mai făcut un pas în față și și-a acoperit gura cu mâinile. Apoi a încercat să ajungă la tânărul care se uita atât de insistent la ea și toți anii aceia s-au topit, ca prin farmec.

— Billy? O, Dumnezeule mare, Billy! Am știut mereu că o să te întorci.

A alergat spre el și și-a îngropat capul la pieptul lui, în timp ce lacrimile i-au țâșnit pe obraji. El i-a pus ușor mâna pe braț și a strâns-o cu blândețe. Ea s-a tras încet în spate și s-a uitat la chipul tânărului. S-a gândit la cât de arătos este încă, cum îl iertase timpul, și i-a luat fața între palme, căutând cicatricea de deasupra sprâncenei stângi. N-a găsit-o și a tresărit ca la un șoc electric. Bineînțeles că nu era Billy. Cum de fusese atât de proastă? Jackie i-a pus mâinile pe umeri și a întors-o spre el.

— Nu e Billy, a spus el cu blândețe.

Ea și-a plecat privirea.

— Știu, a șoptit. Îmi pare rău.

El i-a ridicat bărbia, ca s-o poată privi în față.

— Nu este Billy. Dar este fiul lui, fiul tău. Este William.

Chrissie a simțit că i se înmoaie genunchii și Jackie a prins-o de subțiori. A răsucit-o și ea l-a putut privi pe străin cum trebuie, pentru prima dată. I se pusese un nod în gât și vocea îi era mai degrabă o șoaptă.

— Dumnezeule mare! Copilașul meu...

N-o mai țineau picioarele și s-a prăbușit la pământ. Și-a îngropat capul în mâini, legănându-se încet înainte și înapoi.

— M-ai găsit. Nu pot să cred că m-ai găsit.

Jackie s-a întors spre William.

— Hai s-o ducem în casă.

Înăuntru era cald și atmosfera era primitoare. Ca musafiri, William și Tina au fost poftiți să se așeze în fotoliile confortabile, în timp ce Chrissie și Jackie stăteau pe scaune cu speteze tari. Era evident că nu erau obișnuiți să primească oaspeți în locuința lor.

— Nu-mi vine să cred, William. Este un miracol.

Chrissie i-a atins din nou obrazul.

— Chiar ești aici?

— Da, nici mie nu-mi vine să cred. Au fost momente când am crezut că n-o să te găesc niciodată, a răspuns el, apoi s-a uitat la Tina.

— Nici n-aș fi putut s-o fac fără această doamnă.

Chrissie l-a bătut pe William pe mână de parcă ar fi fost un animal de mult pierdut.

— Nu te-am uitat niciodată, William. Să știi că nu te-am uitat. Am încercat eu însămi să te găesc, dar călugărițele n-au vrut să-mi spună nimic. Cum Dumnezeu m-ai găsit?

William s-a lăsat pe spate în scaun.

— Ei, e poveste lungă.

I-a povestit cum a primit binecuvântarea părinților lui să călătorească în Irlanda și cum a fost la mănăstire, dar călugărițele nu l-au ajutat deloc, ca să nu spună mai mult. Apoi i-a povestit despre asistenta Grace Quinn, care își amintise de ea. Ochii lui Chrissie s-au mărit de uimire.

— Grace mai este acolo?

— Da, ea mi-a spus numele tău adevărat; pe atunci nu te știam decât drept Bronagh. Tot ea m-a încurajat să plec la Manchester, să încerc să-ți găesc certificatul de naștere.

— Da, am vorbit cu ea despre faptul că am crescut în Manchester. A fost foarte drăguță cu mine, cu toate fețele, de fapt. Nu cred că aș fi rezistat în locul acela fără ea.

William a continuat.
— În orice caz, am plecat la Manchester și așa am întâlnit-o pe Tina.

Chrissie a privit spre ea, întrebându-se ce caută tânăra în toată povestea asta.

— Mă îndoiesc că te-aș fi găsit dacă n-ar fi fost fata asta. Am întâlnit-o la biblioteca unde se țin toate actele și am aflat că ceruse deja o copie a certificatului tău de naștere.

Chrissie i s-a adresat Tinei:
— Pentru ce îți trebuia?

Tina s-a uitat spre William, fără să știe ce să răspundă. El a căutat în buzunarul hainei și a scos scrisoarea lui Billy.

— Voia să-ți dea de urmă pentru că a crezut că trebuie să primești asta.

Cu o mână tremurătoare, i-a întins mamei sale scrisoarea. Aceasta a despăturit-o încet și s-a uitat țintă la acel scris cândva atât de cunoscut și niciodată uitat. S-a întors spre Jackie.

— Vrei să-mi aduci ochelarii, te rog?

Apoi, cu treizeci și cinci de ani mai târziu decât trebuia, a citit cuvintele care i-ar fi putut schimba cursul vieții.

180 Gillbent Road

Manchester

4 septembrie 1939

Draga mea Christina,

După cum știi, nu-s prea bun la treburile astea, dar acum am inima zdrobită și asta este ceea ce mă îndeamnă să scriu. Felul în care m-am purtat ieri cu tine este de

neiertat, dar te rog să înțelegi că a fost doar șocul, nu reflectarea sentimentelor pe care le am față de tine. Aceste ultime câteva luni au fost cele mai fericite din viața mea. Știu că nu ți-am mai spus-o până acum, dar te iubesc, Chrissie, și dacă mă lași, o să-mi petrec fiecare zi care ne-a mai rămas împreună ca să ți-o demonstrez. Tatăl tău mi-a spus că nu vrei să mă mai vezi și nu te condamn, dar acum nu mai este vorba doar despre noi, trebuie să ne gândim și la copil. Vreau să fiu un tată și un soț bun. Da, Chrissie, asta e felul meu neîndemânatic de a te cere de soție. Te rog să spui că vei fi soția mea, așa încât să ne putem crește copilul împreună. Poate că războiul ne separă fizic, dar legătura noastră sentimentală nu poate fi distrusă.

Trebuie să mă ierți, Chrissie.

Te iubesc.

Când a ridicat privirea, în casă se așternuse o liniște de moarte. A împachetat scrisoarea cu grijă și a strecurat-o la loc, în plic. Apoi s-a întors spre Tina, cu vocea tremurând de emoție:

— Cum ai găsit-o?

Tina i-a spus toată povestea.

— N-am înțeles de ce ar fi scris o astfel de scrisoare și apoi să n-o mai trimită. Pur și simplu trebuia să aflu mai mult.

I-a spus lui Chrissie cum îi vizitase pe părinții lui Billy și cum Alice Stirling și-l amintise scriind scrisoarea și plecând s-o pună la cutia poștală.

— Alice mi-a spus că a venit să te vadă a doua zi, dar fusesse trimisă deja în Irlanda. Mama ta i-a promis să te contacteze și să-ți spună că te căutase și că voia să fie cu tine.

Chrissie a privit drept înainte.

— N-a făcut-o niciodată.

William s-a foit, stânjenit.

— Pentru că n-a avut cum, nu-i așa?

Chrissie s-a întors spre el și s-a încruntat.

— Ar fi putut să se străduiască și ea un pic. Știu că a fost mereu speriată de tata, dar să nu transmiți așa ceva este de neiertat.

William era bulversat.

— Dar a murit...

— Presupun că acum trebuie să fie moartă. Însă am încercat să iau legătura cu ea, de-a lungul timpului. Nu a venit nici măcar la înmormântarea surorii ei, să știți, și îmi promisese să fie aici când o să nasc, dar odată ce-am părăsit Manchesterul, pur și simplu a uitat de mine.

William și Tina s-au holbat unul la altul. William și-a dres vocea și a vorbit cu blândețe:

— Chrissie, mama ta a murit la vreo două zile după ce a izbucnit războiul. A fost lovită de o mașină, în timpul camuflajului. A murit înainte de a mă naște eu.

— Poftim? Nu se poate așa ceva. Vrei să spui că a murit la puțină vreme după ce am ajuns eu aici? Doamne Dumnezeule, de ce nu mi-a spus tata?

Acum, totul devenea limpede. Maică-sa n-o abandonase totuși, iar tatăl ei îi răpise șansa de a-și lua un rămas-bun așa cum se cuvenea. A tras aer adânc pe nas și a încercat să-și controleze furia. Nu voia să-și stâjenească musafirii, dar nu se simțea deloc bine. Anii de ură și resentimente față de tatăl ei fierbeau și clocoteau, iar ea a erupt de furie, ca un vulcan.

— Dumnezeule! a strigat. Cât îl urăsc pe omul ăla! Cum ar putea o ființă umană să-i facă așa ceva propriului

copil? Nu a fost destul că nu m-a lăsat să fiu cu Billy, trimițându-mă aici?

Lacrimile îi curgeau fără să mai încerce să le rețină; și-a șters nasul cu dosul palmei. Jackie a luat-o în brațe, iar ea a izbucnit în suspine atât de puternice, că abia mai putea respira.

William și Chrissie au ieșit afară, ca să ia aer. Se întu-
neca tot mai mult, dar ei se plimbau împreună prin curte,
Chrissie sprijinindu-se de brațul lui William, în timp ce
privea spre cer, unde începeau să apară primele stele.

— Vrei să-mi spui și restul poveștii? l-a întrebat ea.

— Aș vrea să știi tot. Meriți măcar atât. Ești sigură că vei
fi destul de puternică?

Chrissie a pufnit.

— Toți anii ăștia am încercat să nu mă gândesc la mama.
Mi-a fost foarte greu să accept faptul că m-a abandonat.
Știam că tata era în stare de orice, dar nu și ea. Chiar am
crezut că mă iubește. Acum aflu că a murit imediat după
ce am ajuns în Irlanda. Este incredibil. Cum ar putea un
tată să țină acest lucru secret față de fiica lui?

William a dat din cap.

— Nu știi, Chrissie. Este peste înțelegerea mea.

Chrissie s-a oprit pentru o clipă din mers.

— Știi cumva dacă mai trăiește încă?

William a dat iar din cap.

— Mă tem că nu știm nimic despre el. Când a vizitat
Wood Gardens, Tina a aflat că toate casele vechi au fost

demolate. Atunci a întâlnit-o pe Maud Cutler. Ea i-a spus Tinei că mama ta fusese ucisă în perioada de camuflaj.

Chrissie i-a zâmbit ușor.

— Maud Cutler. Doamne, n-am mai auzit de ani de zile numele ăsta.

William a continuat.

— Maud i-a mai spus Tinei și numele părinților tăi, așa că a fost relativ ușor pentru ea să obțină o copie a certificatului tău de naștere. După ce l-am primit și am aflat și numele de fată al mamei tale, ne-am întors în Tipperary Town și am început să întrebăm încolo și-ncoace. Nu ne-a putut ajuta nimeni și părea că toate eforturile noastre au fost în van. Ba chiar ne făcuserăm bagajele. Eu urma să mă întorc în America și Tina înapoi, în Manchester.

S-a oprit o clipă.

— Dumnezeu, o să-mi fie tare dor de fata asta.

— Deci, cum m-ați găsit?

— Păi, am ieșit pentru o ultimă cină și când ne-am întors la pensiunea doamnei Flanagan, era la ea, în salonul din față, cineva care spunea că o cunoaște pe mama.

Ochii lui Chrissie s-au mărit de uimire.

— Cine?

— Un tip, Pat. Se pare că vine pe-aici și vă duce produsele la oraș. A auzit oamenii vorbind într-unul din barurile pe care le-am vizitat și a luat legătura cu doamna Flanagan.

— Pat, da. Vine pe-aici de când lumea și pământul, chiar înainte de a sosi eu aici. Îți vine să crezi? Bunul și bătrânul Pat!

— Și cam asta a fost, de fapt. Pe scurt, așa am ajuns aici.

William și-a pus brațul, protector, pe umerii mamei sale. Chrissie a vorbit atât de încet, încât abia a auzit-o.

— Mai trebuie să te întreb ceva.

Inima lui a luat-o la goană. Știa ce urmează.

— Știi ce s-a întâmplat cu Billy?

Tânărul s-a oprit ca s-o privească și i-a luat mâinile într-ale sale.

— Nu am cum să spun asta mai blând de-atât. A fost ucis în luptă, în 1940. Îmi pare foarte rău, Chrissie.

Ea și-a desprins mâinile și s-a întors. A pipăit în mânecă, după batistă, și și-a tamponat ușor ochii.

— Să știi că l-am iubit cu adevărat.

S-a întors apoi și l-a privit iar în ochi.

— În toți anii ăștia m-am gândit la el ca la un laș care n-a fost în stare să-și asume responsabilitatea propriilor fapte, care m-a lăsat să mă descurc singură. Dacă aș fi primit scrisoarea asta, n-aș fi venit niciodată în Irlanda. Noi doi am fi fost împreună și am fi locuit în Manchester. Știu că aș fi putut trece peste orice dacă aș fi avut parte de sprijinul lui, dar când tatăl meu mi-a spus că Billy m-a abandonat, am știut că n-o să fac față de una singură. Puteam să fim o familie, William. Poate că n-ar fi fost ucis dacă ar fi știut că are atâtea pentru care să revină acasă la sfârșitul războiului. Poate că n-a fost destul de atent.

Suspinele ei răsunau în liniștea de la fermă. William a îmbrățișat-o.

— Ssst, nu mai are niciun rost să spui lucrurile astea.

— De ce nu a trimis scrisoarea? Ar fi schimbat totul.

William a dat din umeri.

— Cred că n-o să aflăm niciodată răspunsul ăsta, dar a scris-o, nu-i așa? Știi cel puțin ce simțea. Asta e tot ce ai și va trebui să fie suficient.

— Totul a venit atât de brusc și atât de șocant, William. Mă simt de parcă aș putea să mă trezesc din somn în orice clipă. Îți mulțumesc foarte mult că ai venit să mă găsești. Nici n-ai idee cât de fericită m-ai făcut. Mi-aș fi dorit numai ca și tatăl tău să te poată vedea astăzi. Ar fi fost atât de mândru de tine. Îi semeni așa de tare. Sunt sigură că ar fi fost un tată minunat.

— Așa i-a spus și mama lui Tinei.

A băgat mâna în buzunarul hainei.

— Uite. Alice Stirling i-a dat asta.

Chrissie a luat vechea fotografie alb-negru a lui Billy și privind-o, și-a mușcat buza de jos.

— Chiar era cel mai arătos bărbat. Uită-te cum arată în uniformă. Ce Dumnezeu o fi văzut la mine?

— Te-a iubit, Chrissie. Acum știi.

Ea i-a dat poza înapoi lui William, dar acesta a ridicat mâna, în semn de refuz.

— Nu, păstrează-o tu.

— Dar este singura poză pe care o ai cu tatăl tău.

Atunci, William s-a gândit la Donald, rămas în Vermont. Cel mai onest și mai muncitor stâlp al familiei, care se străduise să-i ofere lui William cel mai bun cămin la care putuse spera. Donald era tatăl lui și avea o mulțime de fotografii cu el. Căutarea părinților biologici se terminase și, chiar dacă găsisse răspuns pentru unele întrebări, iar asta îi adusesse o oarecare liniște, n-avea niciodată să treacă peste cei doi oameni care îl făcuseră mare și cărora le datora ceea ce era astăzi. A împins fotografia spre Chrissie.

— Te rog s-o păstrezi.

Era târziu când William și Tina i-au anunțat că trebuie totuși să se întoarcă.

— Dar e întuneric. Nu puteți pleca pe bicicletă la ora asta, a exclamat Chrissie. Puteți rămâne aici, în hambar.

— În hambar? a repetat Tina.

Jackie a râs.

— Am dormit acolo ani de zile. O să vă simțiți chiar confortabil. Ba chiar o să vă aduc și o cană de cacao caldă.

A schimbat o privire cu Chrissie, care a zâmbit acelei amintiri. Ce zi avuseseră! Unicul ei fiu venise acasă și se făcuse un tânăr tare frumos. Călugărițele îl trimiseseră, în mod sigur, într-o familie de oameni iubitori și buni, putea să-și dea seama de asta.

Mai târziu, întinsă în pat, Chrissie și-a tras pătura până la bărbie. Nici măcar în mijlocul verii dormitorul ei nu se încălzea niciodată și avea nevoie tot anul de cămăși de noapte groase. A luat cana de cacao pe care i-o făcuse Jackie și a sorbit din ea. Îl auzea la parter, râcâind jarul de pe grătarul cuptorului, ca să-l pregătească pentru dimineață. Încă dormea în pătuțul din colț, chiar dacă Chrissie insistase de nenumărate ori ca el să ia dormitorul. Nici nu voise să audă, firește. Era prea domn pentru asta.

A luat de pe noptieră fotografia lui Billy și s-a uitat din nou la ea. Trebuia să fi fost făcută la doar câteva săptămâni după ce-l văzuse ea ultima dată, dar arăta mult mai în vârstă. Poate că era din cauza uniformei. Nu putea să îndure gândul că plecase la război fără să știe ce se întâmplase cu ea și cu copilul. A luat iar scrisoarea și a citit-o de la început până la sfârșit, apoi a dus-o la nas,

încercând să detecteze orice miros rămas de la el. În cele din urmă, a împăturit scrisoarea și a strecurat fotografia înăuntru.

— Oh, Billy, a suspinat ea. Te-am iubit atât de mult.

Când s-a trezit a doua zi, gândurile lui Chrissie erau confuze. A încercat să se concentreze asupra evenimentelor din ziua precedentă și a intrat în panică, pentru moment, ajungând la concluzia că, totuși, trebuie să fi fost doar un vis. S-a ridicat în capul oaselor în pat și a pipăit în jur prin întuneric, pe noptieră. A simțit sub degete încrețiturile hârtiei și a apăsat scrisoarea lui Billy pe piept, răsuflând ușurată. În toți acești ani își închipuise că trebuie să fie ceva în neregulă cu ea, ceva înnăscut. Din ce alt motiv s-ar îndepărta un bărbat de iubita lui și de copilul lor? Bineînțeles că nici călugărițele nu fuseseră de ajutor când o convinseseră că a fost numai vina ei. Fusesse făcută să se simtă inutilă, iar umilirea pe care o trăise încă dăinuia în ea, până azi. A netezit scrisoarea și a citit-o încă o dată. Știa deja cuvintele pe de rost, dar nu se sătura să vadă scrisul mic și copilăresc al lui Billy. Până la urmă, meritase să-l iubească. Mai mult decât atât, se simțea ea însăși capabilă să iubească din nou. Irosise o viață întreagă jelindu-și iubirea pierdută, interzicându-și orice posibilitate de a avea o relație cu un alt bărbat. Iar bărbatul acela rămăsese alături de ea în toți acei ani, cu devotament neclintit, cu răbdare nesfârșită. Faptul că se complăcuse în propria nefericire era posibil s-o fi costat șansa unei fericiri reale. Era timpul să pună lucrurile la punct. Era pregătită.

A coborât scările înfășurată în pătură, cu șosete groase care îi protejau tălpile de podeaua dureros de rece.

Deși era încă devreme, Jackie se dăduse deja jos din pat și pe mașina de gătit sfârâia o tigaie cu ouă și șuncă. Focul era aprins și ceainicul de pe plită scotea un fir de abur, arătând că ceașca ei de ceai pentru dimineață era aproape gata. Jackie stătea cu spatele la ea, fără să-și dea seama că e acolo, și deodată femeia a văzut căsuța într-o altă lumină. Bineînțeles că era încă prost mobilată, dar în loc de sacii de iută din fereastră aveau acum perdelețe din pânză în carouri roșii. Jackie dăduse niște ouă la schimb pentru câteva bucăți de material și cususeră amândoi perdelele, stând la foc. Pe piatra aspră din fața plitei de gătit era un covor vechi pe care îl adusese de la un târg de vechituri. Asta însemna că ea putea să gătească fără ca frigul să-i cuprindă picioarele. Când Jackie a scos șunca pe o farfurie, mirosul a făcut-o să-i plouă în gură. Bărbatul a tăiat o felie groasă din pâinea coaptă de Chrissie cu o zi înainte și a aruncat-o în tigaia de prăjit, ca să absoarbă grăsimea lăsată de carne.

Chrissie s-a uitat din nou prin încăperea micuță și a văzut-o pentru prima dată drept ceea ce era — acasă. A străbătut camera și, foarte încet, ca să nu-l sperie, și-a așezat obrazul pe spatele lui Jackie, cuprinzându-l cu brațele.

În timp ce încerca să bage cheia în ușă, Tina și-a dat seama că degetele îi înțepeniseră de frig. Temperatura era scăzută, dar cerul se înseninase și un strat gros de gheață se așternuse pe asfalt, transformându-l într-o bucată de beton acoperită cu o crustă strălucitoare de zahăr, care îi amintea întotdeauna de biscuiții Nice. Ușa s-a deschis, în cele din urmă, iar ea aproape că s-a prăvălit în magazin. A ridicat grămada de pliante și ziare gratuite căzute dincolo de ușă și a luat sticla de lapte din prag, pufnind supărată când a observat că păsările ciuguliseră din nou capacul de folie argintie, ca să mănânce smântâna groasă de la suprafață.

După ce s-a încălzit puțin, s-a instalat pe scaunul din spatele teighelei, a băgat mâna în geantă și a scos un plic albastru-deschis, lunguiet. Înăuntru se aflau câteva coli de hârtie subțire. A zâmbit în sinea ei la gândul că va citi veștile primite de la William. Erau deja șase luni de când o apucase fiecare pe drumul său, dar de atunci își scriseseră aproape săptămânal. Era atât de absorbită de scrisoare, încât a tresărit violent când a auzit clopoțelul de la ușă.

— Iartă-mă, scumpo, a spus Graham. N-am vrut să te sperii.

— Nu-ți face griji, e în regulă. Citeam scrisoarea lui William. Se pare că sunt minus cincisprezece grade afară și prognoza spune că o să fie și mai frig. Imaginează-ți!

— Sună sinistru, într-adevăr.

Bărbatul s-a așezat pe scaunul din fața ei și s-a uitat la Tina, care citea scrisoarea. Se îmbujorase la față și gura i se întinsese într-un rânjec stăruiitor.

— Aaah, a făcut ea.

— Ce zice?

— Zice că-i e foarte dor de mine și că se gândește la mine în fiecare zi.

Graham și-a pironit privirea în tavan.

— Și tu simți la fel?

Tina a oftat.

— Nu o să trec din nou prin asta, Graham. Sigur că mi-e dor de el. Am devenit foarte apropiați când am fost în Irlanda, dar trăiește la aproape cinci mii de kilometri depărtare. Suntem doar niște prieteni care își scriu.

— Deocamdată, dar mă tem că o să-ți iei catrafusele și o să pleci la el.

Tina a lăsat scrisoarea jos.

— Și ar fi așa de rău?

— Pentru mine, da. Nu vreau să te pierd.

Tina i-a luat mâinile într-ale ei.

— Graham, te iubesc tare mult și ești foarte important pentru mine. Ești un prieten drag și un punct de stabilitate, dar nu sunt a ta, ca să mă pierzi.

Graham părea tare abătut.

— Știu. Doar că simt nevoia să te protejez, după toate prin câte ai trecut.

Tina a ridicat mâna, ca să-l facă să tacă.

— Nu, nu vorbim despre trecut, ai uitat?

— Desigur, dar s-a făcut aproape un an de când... știi tu...

— De când am pierdut copilul? Știu și eu asta, Graham, mulțumesc.

Mai știa și că începe să pară că și-a pierdut răbdarea.

— William mă face fericită, bine? Asta vrei și tu, nu?

Graham a dat ușor din cap.

— Mai mult decât orice, Tina. O meriți.

— Bine, acum pot să termin de citit scrisoarea?

Graham s-a ridicat încet de pe scaun.

— Atunci, mă duc să deschid și eu.

Tina a întors pagina pe care o ținea în mână.

— O, Dumnezeule!

Și-a împreunat mâinile la piept.

— Ce este?

— Chrissie și Jackie s-au căsătorit! Acum vreo două săptămâni, într-o capelă din apropiere, doar ei doi. Nu-i romantic? William zice că i-au trimis o poză prin poștă și că arătau amândoi nespuse de fericiți. Chiar mă bucur pentru ei. Se pare că, în sfârșit, ea a fost în stare să se desprindă de amintirea lui Billy și să meargă mai departe. Acum o să-i fie bine. Jackie e un om minunat.

Pe Tina o gădila ceva pe nas și a pufnit zgomotos.

— Ei, asta chiar e o veste!

Graham stătea în spatele ei și i-a pus mâinile pe umeri. Ea s-a lăsat instinctiv pe spate, iar bărbatul a sărutat-o apăsat pe creștet.

— Mulțumesc, Graham.

— Pentru ce?

— Pentru că ai grijă de mine. Chiar dacă ești mai rău decât un tată, un frate și un ofițer de supraveghere la un loc, apreciez grija ta.

El a râs, închizând ușa în spatele lui, apoi i-a trimis un sărut prin geam.

Tina și-a întors atenția spre scrisoarea lui William. Când a citit ultimul paragraf, a fost gata să cadă de pe scaun. A simțit cum i se înroșesc fața și gâtul, iar ceafa îi ardea de fierbințeală. Era bucuroasă că Graham nu mai era acolo, să-i vadă reacția.

În apropierea Crăciunului, magazinul era mereu aglomerat, iar ziua de azi nu făcea excepție. În perioada asta, toată lumea scotocea după chilipiruri, iar Tina făcea vânzări excelente. Erau cinci sau șase clienți în magazin, iar încăperea, mică oricum, părea foarte plină. Oamenii se înfolfoliseră în paltoane groase de iarnă și cel puțin trei dintre ei își luaseră cu ei cărucioarele masive pentru cumpărături. Tina s-a strecurat ca să mai pună niște haine pe rafturi. Un bătrân care mai venea din când în când vorbea cu un alt client. Trebuie să fi avut cam optzeci de ani, dar avea vocea puternică și clară, deși un pic hârâită. Purta pe cap o pălărie elegantă și avea ochelari cu rame groase, negre; în ciuda faptului că era un pic cocoșat, Tina își dădea seama că fusese foarte înalt cândva. A scos din buzunar o batistă pătată, aproape cenușie, și și-a șters nasul, apoi și-a scos ochelarii și și-a șters ochii lacrimoși. Nu se bărbierise de câteva zile bune și, după felul în care mirosea, nici nu se spălase de ceva vreme. Degetele uriașe, ca niște banane, erau vinete de frig și avea răni pe dosul palmelor. În ciuda înălțimii sale, avea o figură deznădăjduită, iar Tinei i s-a făcut imediat milă de el. Se

târa pe acolo, sprijinindu-se cu greutate în baston în timp ce scotocea prin haine.

— Căutați ceva anume? l-a întrebat Tina cu blândețe.

El s-a întors s-o privească și femeia a observat că albul ochilor lui de un albastru-șters era acum gălbui, iar pupilele i se înceteșaseră.

— O, știți, doar mă uit un pic. Îmi fac de lucru.

— Păi, atunci, să-mi spuneți dacă pot fi de ajutor cu ceva.

El a dat din cap și și-a îndreptat iar atenția spre vrafal de haine. Tina a ridicat o grămadă de cărți cartonate, ponosite, și a început să le aranjeze pe raftul din apropiere. Alături de ea, bătrânul a tras un costum de pe raft. A măsurat lungimea mânecii pe el însuși și l-a scrutat cu ochi cercetători.

— Dumnezeu mare! a exclamat el, fără să se adreseze cuiva anume. Tot nu l-ați vândut pe ăsta?

S-a dus să-l pună apoi la loc pe raft, iar Tina și-a văzut de treabă cu aranjatul cărților. Se gândea la ultima scrisoare a lui William și la cât de minunat era că Jackie și Chrissie se încredințaseră unul altuia. Amândoi suferiseră atât de mult în viață și era încântată că acum puteau să-și trăiască restul zilelor împreună, fericiți. Asta nu s-ar fi întâmplat dacă ea n-ar fi găsit scrisoarea în costumul acela...

S-a oprit o clipă, iar în minte i s-a derulat ceea ce văzuse cu câteva clipe înainte, apoi a azvârlit la întâmplare pe raft cărțile rămase și s-a întors spre bătrân. Deși magazinul era micuț, forfota era teribilă în el, așa că i-a luat câteva secunde până să-și dea seama că omul plecase. A deschis ușa și a izbit-o un vânt rece, dar l-a zărit înaintând cu grijă pe asfaltul plin de gheață.

— Scuzați-mă, vă rog! a strigat ea, fără să primească niciun răspuns.

Și-a strâns brațele ca să se ferească de frig, iar bluza subțire de satin i s-a lipit de piele, dar a pornit după el pe trotuar. După ce s-a mai apropiat, a încercat din nou.

— Scuzați-mă!

De data aceasta, bărbatul s-a întors, cu o privire nedumerită.

— Iertați-mă că vă deranjez, dar v-ați supăra dacă vă rog să vă întoarceți în magazin pentru un minut?

Bătrânul părea confuz.

— Ce magazin?

— Magazinul meu. Magazinul de binefacere de unde tocmai ați plecat.

— Credeți că am furat ceva? Dintr-un magazin de binefacere?

Tina a fost luată prin surprindere.

— Nu, sigur că nu, deși ați fi surprins de nivelul până la care se pot înjosi unii oameni. Nu, doar mă întrebam dacă pot vorbi puțin cu dumneavoastră.

Bătrânul părea că se îndoiește.

— Vă rog, este important, a insistat ea.

— Bine, a spus el fără tragere de inimă.

Tina l-a prins de cot și l-a condus înapoi în magazin. Odată intrați, l-a invitat să se așeze pe un scaun și apoi au așteptat până când au ieșit toți clienții. A închis ușa și a întors plăcuța pe care scria „Închis“.

— Ce se întâmplă? a întrebat bărbatul, bănuitor.

— Nu vă temeți, nu vă iau prizonier. Doar că nu vreau să fim deranjați.

Tina s-a așezat pe scaunul din fața lui și și-a împreunat mâinile pe teigheaua dintre ei. Dintr-odată, s-a simțit ca un polițist care interoghează un suspect, așa încât s-a lăsat pe spate pe scaun, într-o atitudine mai firească.

— Costumul acela, cel pe care l-ați luat din raft adinea-uri. Spuneți că dumneavoastră l-ați donat. Sunteți sigur?

Bătrânul părea ofensat.

— Bineînțeles că sunt sigur. Oi fi eu bătrân și decrepit, dar te asigur că nu mi-am pierdut mințile.

— Sigur că nu, s-a scuzat Tina. Ați putea să-mi spuneți, cumva, cum ați intrat în posesia lui?

— Ei, acum multă vreme, dar mi l-a făcut un croitor din Deansgate. A fost foarte scump la vremea respectivă, dar este de o calitate foarte bună. De aceea am fost surprins că nu l-ați vândut încă.

— O să vă întreb direct: costumul a fost al dumneavoastră?

— Exact asta am spus.

Tina și-a dres vocea.

— Numele Billy Stirling vă spune ceva?

Ochii bătrânului s-au mărit de uimire.

— Despre ce naiba e vorba?

— Vă rog să aveți puțină răbdare, domnule... ăă, îmi pare rău, nu vă știu numele.

— Skinner. Doctorul Skinner.

Tina a rămas cu gura căscată, fără să mai poată scoate vreun cuvânt.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat-o doctorul Skinner.

Ea și-a frecat tâmpilele.

— Încerc să așez piesele laolaltă.

— Tocmai m-ați întrebat dacă numele Billy Stirling îmi spune ceva. Nu-mi dau seama de ce vreți să știți asta, dar da, am avut nenorocul să-l cunosc pe cel despre care vorbiți.

— Cum l-ați cunoscut?

— Cu mulți ani în urmă, a curtat-o pe fiica mea. Până a lăsat-o însărcinată și a trebuit s-o trimit de acasă. A fost pentru binele ei, dar într-un final asta mi-a distrus familia. Mi-am pierdut soția și fiica din cauza lui, iar acum nu mai am pe nimeni.

Piesele începeau să se aranjeze în locurile lor.
— Doctore Skinner, știți ceva despre o scrisoare adresată fiicei dumneavoastră? Era în buzunarul aceluia costum și era de la Billy Stirling.

Doctorul Skinner a pufnit cu scârbă.
— Da, îmi amintesc. A fost în seara când a izbucnit războiul. O tot sâcăia pe fiică-mea, iar când i-am spus să-și ia tălpășița, nu a vrut să asculte și a tot încercat să ia legătura cu ea. A trebuit să-i țin deoparte. Nu putea să iasă nimic bun pentru ea, dar nu putea vedea lucrul ăsta. Am reușit să-i fac să nu se mai întâlnească, dar apoi s-a apucat să-i scrie o scrisoare. Tocmai mă duceam să mă întâlnesc cu el, ca să mă asigur că a înțeles s-o lase în pace pe Chrissie și să nu mai ia legătura cu ea, când l-am întâlnit, în drum spre cutia poștală. A fost un noroc că am reușit să-l interceptez la timp. M-am oferit să-i dau eu scrisoarea și a fost de acord. Totuși, nu avea încredere în mine și a spus că o să treacă a doua zi să se asigure că i-am dat-o. Nu renunța deloc băiatul ăla. Bineînțeles că imediat ce am ajuns acasă am făcut toate aranjamentele să o trimit pe Chrissie departe. Am pus scrisoarea în buzunar și am uitat de ea.

A dat din umeri.

— Asta îmi spune mie numele Billy Stirling.

— N-ați citit niciodată scrisoarea aceea, nu-i așa? Când am găsit-o, plicul era încă lipit.

Dr. Skinner a ridicat din nou din umeri.

— Mă întreb dacă ar fi fost vreo diferență.

— Mă îndoiesc.

Tina s-a gândit la toate viețile distruse ca urmare a acestui act de egoism. Billy plecase la război fără nicio speranță; Chrissie fusese lipsită de casa ei și de iubirea

mamei și fusese obligată să-și dea copilul. Și-a amintit de vina și chinul încercat de William pentru că plecase să-și caute mama naturală. Și de Jackie, care așteptase răbdător ca femeia pe care o adora să-și dea seama, în sfârșit, că ceea ce caută fusese acolo, sub ochii ei, în tot acest timp.

— Nu credeți că Chrissie avea dreptul să vadă scrisoarea aceea?

— Nu crezi că eu aveam dreptul de a-mi proteja fiica?

Tina nu i-a luat în seamă întrebarea.

— Spuneți că nu mai aveți pe nimeni. Vă mai gândiți vreodată măcar la Chrissie și la copilul ei? Nu vă întrebați ce s-a ales de ei?

Doctorul Skinner a plecat privirea.

— Nu m-am mai gândit de multă vreme la ei. După ce soția mea a murit, m-am refugiat în muncă. A fost înjositor, pentru un om cu poziția mea, să am o fiică așa de desfrânată. Pe măsură ce au trecut anii, mi-am impus să uit de ea și de copil.

Tina a privit sfidător trăsăturile aspre ale bătrânului.

— Am citit eu scrisoarea, doctore Skinner. Știu că nu-mi era adresată mie, dar a trebuit s-o fac. Știu unde trăiește Chrissie și știu și unde trăiește nepotul dumitale. I-am dat lui Chrissie scrisoarea pe care ar fi trebuit s-o citească acum mulți ani. Nu putea înțelege de ce a părăsit-o Billy și niciunul dintre noi nu înțelegea de ce n-a pus scrisoarea la poștă. Acum am aflat, nu-i așa? Ei trei ar fi putut fi o familie, ar fi trebuit să fie o familie, dar intervenția dumitale crudă le-a refuzat această șansă.

Chiar dacă a fost surprins la auzul acestor vești, doctorul Skinner nu a arătat-o. Abia dacă a ridicat din umeri.

— Așa cum am spus, a fost pentru binele ei.

— Pentru binele ei? Habar n-ai câtă suferință ai provocat, nu-i așa? Fiica dumitale te disprețuiește, doctore Skinner. I-ai distrus cei mai frumoși ani din viață. Din fericire, după ce a citit scrisoarea lui Billy și-a găsit liniștea. Și-a regăsit și fiul și este, în fine, fericită, în ciuda eforturilor dumitale disperate de a-i refuza dreptul ăsta.

Doctorul Skinner a scos batista veche și s-a șters din nou la ochi.

— Dumneata n-ai fost acolo, domnișoară. N-ai idee despre ce vorbești. Te amesteci în lucruri pe care nu le pricepi.

Tina s-a gândit la felul în care o alungase pe Chrissie, în dizgrație, și la suferința pe care aceasta o îndurase în mănăstire. Când aflase cum fusese luat William de lângă mama lui, simțise o durere aproape fizică, căci cunoștea propria durere sfâșietoare, atunci când își pierduse copilul. Și s-a gândit și la Billy. Un bărbat tânăr și bun, care înțelesese că se purtase greșit și voia să rămână alături de fata pe care o iubea și să clădească o familie unită, pentru ei toți. Billy, care fusese ucis în luptă și nu aflase niciodată că era tatăl unui băiat atât de minunat, cum era William. Toate ar fi putut fi atât de diferite dacă bărbatul care stătea acum în fața ei ar fi făcut ce trebuia și i-ar fi dat fiicei sale scrisoarea.

S-a ridicat și a tras adânc aer în piept.

— Doctore Skinner, în toată viața mea n-am întâlnit un om mai răzbunător ca dumneata. Și crede-mă, știu câte ceva despre agresorii plini de răutate. Billy a scris scrisoarea aceea din toată inima și merita să fie citită, dar acțiunile dumitale pline de egoism au stricat viețile atâtor oameni, inclusiv pe a dumitale.

Doctorul Skinner a încercat să-și dreagă vocea, dar vârsta i-o făcea să sune gutural. Și-a plecat ochii înceteșoși și a șoptit:

— Ce face?

— Chrissie? O, acum îți pasă, nu?

— Mi-a păsat mereu. De aceea am făcut ceea ce am făcut.

Când s-a ridicat să plece, bastonul i-a căzut pe podea. Tina s-a aplecat să-l ridice și i l-a pus în mâna noduroasă.

— Era fiica mea și, indiferent ce crezi tu, am iubit-o.

Tina i-a deschis ușa.

— La revedere, doctore Skinner!

După plecarea doctorului, Tina și-a luat geanta și a scos încă o dată scrisoarea lui William. O citise iar și iar, până ce plicul subțirel, albastru-deschis, se zdrențuise, dar paragraful final i-a adus încă o dată pe buze un zâmbet uriaș: „N-am mai fost niciodată atât de îndrăgostit de cineva, în viața mea. Nu știu cum aș putea să-mi petrec restul zilelor fără tine. N-o să mai iubesc niciodată pe nimeni cum te iubesc pe tine. Te rog, Tina, vino în America și mărită-te cu mine”.

A strâns scrisoarea la piept, plângând și râzând în același timp.

Cu mult timp în urmă, un tânăr aflat la început de drum îi scria iubitei sale o scrisoare asemănătoare. Dacă nu ar fi făcut-o, ea n-ar fi stat aici, așteptând un viitor alături de bărbatul pe care îl iubea.

S-a uitat spre tavan, cu lacrimi în ochi.

„Mulțumesc, Billy”, a șoptit ea.

Epilog

Zilele noastre

Stăteau pe verandă, în balansoarul așezat cu fața spre grădina cu ierburi aromate. Mireasma stăruitoare de lavandă era împrăștiată în aer de briza călduță; Tina a sorbit din ceai. De fiecare dată când îl gusta, zâmbea în sinea ei. Nu și-ar fi imaginat niciodată că o fată cu picioarele pe pământ, din nordul Angliei, ar bea ceai rece, fără lapte sau zahăr, dar neapărat cu o felie de lămâie în el!

— E o poveste tristă, bunico.

Ava a supt cu un pai restul limonadei făcute în casă și a prins paharul gol între genunchi. Piciorușele ei erau prea mici ca să ajungă pe podea, așa că și-a rugat bunica să miște balansoarul. Tina s-a supus imediat și a legănat-o încet, înainte și înapoi. Ava avea dreptate, era o poveste tristă, dar Tina se consolase de mult cu faptul că avea un final fericit. Până la urmă, dacă Billy ar fi apucat să trimită scrisoarea, ea nu l-ar fi întâlnit niciodată pe William. Ajunsese în cele din urmă la concluzia că pierderea lui Chrissie fusese câștigul ei.

Și-a privit soțul și a simțit obișnuitul val de afecțiune care și, după atâția ani, îi făcea inima să bată și obrajii să se îmbujoreze. El i-a căutat privirea, apoi a luat cleștele și a tăiat un trandafir mare, roz. A inspirat pentru o secundă parfumul pătrunzător, înainte de a-l întinde în direcția ei. Tina nu putea auzi ce spune, de partea cealaltă a grădini, dar nu avea nicio îndoială despre cuvintele lui.

Te iubesc.